DR IVAN EV. ŠARIĆ

EVANĐELIST

DR IVAN EV. ŠARIĆ:

EVANĐELIST

»NIJESAM MISLIO, DA ZNAM ŠTO MEĐU VAMA, OSIM ISUSA KRISTA, I TO PROPETOGA.« (I. KOR. 2, 2.)

DR IVAN EV. ŠARIĆ

EVANĐELIST

POUKE PO EVANĐELJU U NEDJELJE I BLAGDANE

PRVI SVEZAK: BOŽIĆNO DOBA

(OD PRVE NEDJELJE DOŠAŠĆA DO SEDAMDESETNICE)

SA 18 SLIKA — NASLOVNA SLIKA IZ
LATERANSKE BAZILIKE U RIMU

JERONIMSKA KNJIŽNICA
UREĐUJE DR JOSIP ANDRIĆ
IZDAJE HRV. KNJIŽ. DRUŠTVO SV. JERONIMA
KNJIGA TRISTA DEVEDESET I DRUGA

IZDANO MEĐU REDOVNIM JERONIMSKIM IZDANJIMA ZA GODINU GOSPODNJU 1933.

Sa dopuštenjem duhovnih oblasti nadbiskupije Vrhbosanske od 7. ožujka 1932. broj 713. i nadbiskupije Zagrebačke od 29. travnja 1932. broj 2858.

TISKARA NARODNE PROSVJETE, ZAGREB, TRENKOVA ULICA 1.

KRISTU KRALJU

PREDGOVOR

NADIO SAM OVOJ KNJIZI IME EVANĐELIST, T. J. VJESNIK RIJEČI BOŽJE. MISLIM, DA JOJ TO IME PRISTAJE. U NJOJ SU RIJEČI SVETOG EVANĐELJA, U NJOJ SU POUKE NA TEMELJU SVETOG EVANĐELJA.

POUKE U EVANĐELISTU STVARNE SU I SUVREMENE. ULAZE U PITANJA I ZADATKE DANAŠNJICE. A GLEDAO SAM, DA U EVANĐELISTU SVE BUDE I NOVO I STARO. SVE U SVIJETLU VJEČNOSTI. DA BUDE U NJEM ISTINA, KAO VJEČNOST STARA, ALI I KAO VJEČNOST SVOJIM OBLIKOM I SVOJOM NAPRAVOM NEZASTARJELA. ETO, ZRNO SUHO I TVRDO, ALI NA NJIVI DANAS IZORANOJ I OBRAĐENOJ. GLEDAO SAM, DA SE I NOVO I STARO U EVANĐELISTU LIJEPO PRELIJEVA JEDNO U DRUGO, KAO BOJE NA VRATU GOLUBICE. I SVE DA BUDE ZADAHNUTO MIRISOM, ŠTO TEČE SA LISTOVA EVANĐELJA.

KOLIKO SAM U TOM USPIO, NEKA SUDI DOBRI ČITATELJ.

JA SE UZDAM U BOGA, DA ĆE EVANĐELIST BRZO POSTATI DRAG DRUG KRŠĆANSKOJ DUŠI. ON ĆE JOJ PRUŽITI ZGODNO DUHOVNO ŠTIVO, KOJE ĆE JOJ DONOSITI LIJEP MIR I ODMOR U NEDJELJE I BLAGDANE.

I MOLIM VRUĆE BOŽANSKOGA KRISTA KRALJA, KOMU SAM SE USUDIO POSVETITI OVE EVANĐEOSKE POUKE, DA ONE, POMOĆU NJEGOVE MILOSTI, PRIVEDU MNOGU KRŠĆANSKU DUŠU ŠTO BLIŽE NJEGOVU SVETOM EVANĐELJU. I ONE DUŠE, ŠTO SU SE DALEKO UDALJILE OD EVANĐELJA I PALE U SVAKOJAKO ZLO I DOŠLE U GORKO OČAJANJE I NAŠLE SMRT, I NJIH NEKA PRIVEDE EVANĐELIST SVETOMU EVANĐELJU, U KOJEM JE JEDINOM I UTJEHA I NADA I MIR I RADOST I ŽIVOT, ŽIVOT VJEČNI.

U TO IME, EVANĐELISTE, POĐI MI S BOGOM! BUDI KLJUČ SRDACA! OTVARAJ IH ISUSU! ISUS JE NAŠE SUNCE. KAO NIKADA TREBAMO GA DANAS, KAD TOLIKI LUTAJU PO TMINAMA BEZVJERJA I NEĆUDOREĐA.

A TEBE, DRAGA KRŠĆANSKA DUŠO, KOJA SI MI LANI ONAKO LIJEPO PRIMILA »ZLATNE LEGENDE« I KOJA ĆEŠ, AKO BOG DA, POMNO SLUŠATI I BLAGI GLAS OVOGA EVANĐELISTA, JA PUNO I SRDAČNO POZDRAVLJAM I BISKUPSKIM BLAGOSLOVOM BLAGOSILJAM. BUDI KAO BLAGOSLOVENA SVIJEĆA NA OLTARU BOŽJEM! IZGARAJ ZA SVOGA DOBROGA ISUSA! ISUS JE NAŠ SPAS U SVAKI ČAS.

I NEKA SIĐE BLAGOSLOV BOŽJI I NA OVO MOJE DJELO, KOJE ĆE, DOBROTOM HRVATSKOGA KNJIŽEVNOG DRUŠTVA SV. JERONIMA, IZAĆI, AKO BOG DA, U TRI SVESKA!

NAPOKON USRDNO MOLIM SVE EVANĐELISTOVE ČITATELJE, DA I SAMI BUDU EVANĐELISTI, TO JEST, DA ŠTO VIŠE PORADE U EVANĐELJU I U GOSPODINU, TE IM TAKO ZAPISANA BUDU IMENA U KNJIZI ŽIVOTA. (FILIPLJ. 4, 2—3.)

U SARAJEVU DANA 11. VELJAČE 1932.

DR IVAN EVANĐELIST ŠARIĆ,
NADBISKUP VRHBOSANSKI.

MOLITVA PRIJE I POSLIJE POUKE

OD SVETOG IGNACIJA LOJOLSKOGA.

VJEČNA RIJEČI BOŽJA! JEDINOROĐENI SINE BOŽJI! MOLIM TE, NAUČI ME, DA BUDEM UISTINU VELIKODUŠAN! NAUČI ME, DA TI SLUŽIM, KAKO TI TO ZASLUŽUJEŠ! I DA TI DAJEM NE BROJEĆI. I DA SE BORIM NE GLEDAJUĆI NA RANE. I DA RADIM NE TRAŽEĆI ODMORA. I DA SE ŽRTVUJEM NE OČEKUJUĆI DRUGE NAGRADE OSIM SVIJESTI, DA SAM ISPUNIO TVOJU SVETU VOLJU. AMEN.

Prva nedjelja Došašća

Evanđelje

LUK. 21, 25—33.

U ONO vrijeme reče Isus učenicima svojim: Bit će znaci u suncu i mjesecu i zvjezdama, i na zemlji među narodima tjeskoba radi silovite huke mora i valova; i ljudi će pogibati od straha i čekanja, što će doći na svu zemlju; jer će se sile nebeske pokrenuti. I tada će vidjeti Sina čovječjega gdje ide u oblaku sa moću velikom i slavom. A kad se počne ovo zbivati, gledajte i podignite glave svoje, jer se približuje otkup vaš. I kaza im priču: Gledajte smokvu i sva drveta. Kad donose već iz sebe rod, znate, da je blizu ljeto. Tako i vi, kad vidite, da se ovo zbiva, znajte, da je blizu Kraljevstvo Božje. Zaista vam kažem, da ovaj naraštaj neće proći, dok se sve ne zbude. Nebo i zemlja proći će, a riječi moje neće proći.

Pouka

CRKVENA GODINA I NAŠE DUŽNOSTI U DOŠAŠĆU I U NOVOJ CRKVENOJ GODINI.

PRIJE nego spomenemo i u srca svoja zasadimo neke svete dužnosti u svetom Došašću i u novoj crkvenoj godini, pogledat ćemo začas na samu crkvenu godinu. Onda će nam biti jasniji i govor i raspored našega Evanđelista.

Središte naše svete vjere jest Isus Krist. »Temelja drugoga ne može postaviti osim onoga, koji je postavljen, a taj je Isus Krist.«[1]) Stoga nam crkvena godina i prikazuje život Isusov.

Sveto Došašće sa svoja četiri tjedna pokazuje na one 4000 godina, u kojima je svijet morao čekati na rođenje Isusovo, na prvi Božić. I stoga već danas počinje Božićno vrijeme i traje do nedjelje Sedamdesetnice. U ovo vrijeme stavlja nam sveta Crkva pred oči sveto rođenje i djetinjstvo Isusovo, umorstvo nedužne dječice u Betlehemu, bijeg u Misir, poklonstvo Svetih Triju Kralja, dvanaestgodišnjeg dječaka u hramu, pa onda sveti život Blažene Djevice Marije i svetoga Josipa sa Božanskim Djetetom u Nazaretu.

Uskrsno vrijeme počinje sa nedjeljom Sedamdesetnicom, to jest 17 dana pred Čistu Srijedu, i traje do nedjelje Presvetoga Trojstva, dakle punih 17 tjedana. Ovdje gledamo, kako se tridesetgodišnji Isus daje krstiti od svetog Ivana Krstitelja u rijeci Jordanu, pa kako ga đavao napastuje, i kako se On dugim postom pripravlja za svoje uzvišeno Mesijansko zvanje. On sakuplja oko sebe učenike, i između njih izabira dvanaest Apostola. Ove onda On poučava i upućuje. Ovi su imali da budu prvi biskupi u Njegovoj mladoj Crkvi. On čini nebrojena čudesa. On propovijeda posve novu nebesku nauku. On živi najsvetijim životom. On sam sebe zove Sinom Božjim. On prisvaja sebi sveznanje, vječnost, svetost, svemogućstvo. Fariseji i književnici, mjesto da mu se poklone, mrze ga i progone u svojoj zlobi i zavisti. Oni podmićuju lažne svjedoke proti njemu, optužuju ga, i napokon ga uhvatiše, i u noći na prvi Veliki Četvrtak dovedoše ga na sud. Veliki svećenik zaklinje Isusa,

---

[1]) 1 Kor. 3, 11.

neka mu kaže, da li je On Sin Božji. Isus mu odgovara: »Jest, ti kaza.«[2]) I osudiše ga na smrt. Isus nosi teški križ na Kalvariju, i tamo umire za nas kao kakav zločinac. Ali treći dan uskrsnu On od mrtvih. I evanđelja na Uskrs i u sve nedjelje do Duhova pripovijedaju nam slavni život Isusov na zemlji i sjajno poslanje Duha Svetoga na Duhove.

D u h o v s k o v r i j e m e traje onda najdulje, otprilike pô godine. Slavni je život Isusov na zemlji dovršen Njegovim uzašašćem na nebo. Ali On nas sa svojim Apostolima tješi, »da će nam zato poslati Duha Svetoga«.[3]) Sveti Duh, Duh ljubavi, dovršit će svojim darovima, što je Isus bio započeo. Isus nas je otkupio svojom gorkom smrću na križu i time nam zaslužio, da mi, uz svoje dakako sudjelovanje, dobijemo čisto i Bogu ugodno srce. Ali Kraljevstvo Božje u nama ima po milosti posvećujućoj postajati sve veće, i sve se više širiti pravim katoličkim životom i mnogim dobrim djelima. I mlada Crkva Isusova, koja je Kraljevstvo Božje izvana i koja je na Duhove bila potvrđena od Duha Svetoga, širila se sve više i više. A ovo širenje i povećavanje događa se uz božansku pomoć Duha Svetoga. U evanđeljima i poslanicama ovoga vremena od Duhova do Došašća opominje nas sveta Crkva, da Kraljevstvo Božje u nama ne izgubimo kojim smrtnim grijehom, već da ga povećamo i umnožimo kršćanskim krepostima. Ujedno gledamo u duhu, kako se sve više širi i rasprostire Katolička Crkva prema vani.

Iza kako smo tako pogledali crkvenu godinu u njezinu razdjeljenju, pogledajmo sad svoje dužnosti u Došašću i u novoj crkvenoj godini!

Danas je prva nedjelja Došašća. A prvom nedjeljom Došašća počinje nova crkvena godina. I sveto Došašće i nova crkvena godina dozivaju nam u pamet naše kršćanske dužnosti.

Došašće! Tko će nam to doći? To zna svako naše dijete. Doći će nam Božić naš, Mali naš Isus. Njega treba svakako što ljepše dočekati. Onako, kako to On najvoli od nas. On od nas najvoli srce naše. »S i n k o m o j, d a j m i s r c e s v o j e!«[4]) O, podajmo Ljubavi Božjoj i Ljubavi našoj svoje srce! Ali čisto srce. Srce bez grijeha. Očistimo ga! Uredimo ga! I podignimo gore k nebu svoje srce! Govorimo svaki sa misnikom danas na oltaru: »K T e b i,

---

[2]) Mat. 26, 64. — [3]) Iv. 16, 7. — [4]) Prič. 23, 26.

Gospodine, podižem srce svoje!«[5]) U ovo tiho, ozbiljno, sveto vrijeme Došašća Isusova živimo najprije Isusu svojemu! Ispovjedimo se skrušeno! Pričestimo se pobožno! Hitimo na svete Mise Zornice! I molimo i pjevajmo na Zornicama: »Padaj s neba, Roso sveta!« Isuse, Ti naša sveta Roso, dođi nam! Pani na srca naša! I nakvasi suha, tvrda srca naša blagom rosom svojih milosti božanskih! Tako eto počnimo i sprovedimo sveto Došašće Isusovo! Tako idimo ususret Božiću! I onda će duši našoj u tamnoj noći ovoga života zasinuti sjajna zvijezda nebeska. Duša će nam okusiti najljepše od svih blaženstva: posjedovanje Boga. Bit će dragi Bog s nama. Bit će mir, zadovoljstvo i radost u duši našoj.

I kad je Bog s nama, tko će proti nama u novoj crkvenoj godini, što počinje današnjom nedjeljom!

Nova crkvena godina vodi nas eto u Betlehem. Vodi nas i na Kalvariju. A u njoj ćemo, ako Bog da, slaviti i Uskrs i Tijelovo i Duhove. Blagdane pune svetih utjeha, pune svetog ufanja. U njoj ćemo se radovati s Crkvom, a i tugovat ćemo s Crkvom. Tako su nam radili i oci i djedovi naši. Pa je njima crkvena godina bila godina spasenja. Bit će i nama. I mi ćemo, kao i oni, biti uvijek i svagdje pravi, svijesni, praktični, čitavi katolici. Katolici u nedjelju, katolici u petak, katolici u dane svete ispovijedi i pričesti. Katolici i danas i sutra i uvijek. A ne kao oni stari Israelski napolničari, koji su se danas zalagali manom Božjom, a sutra uzdisali za lukom Misirskim; danas žrtvovali na žrtveniku Jehove, a sutra plesali oko žrtvenika Fenicijskih kumira. Ne takvi polutani. Već uvijek i svagdje čitavi ljudi katolici. Katolici na ulici, katolici u društvu, katolici u parlamentu, katolici na izborima, katolici kod kuće svoje. Jest, ovo dvoje posljednje istaknut ćemo osobito: katolici na izborima i katolici kod kuće svoje. Nećemo birati za poslanike ljude, koji pogrđuju vjeru i niječu Krista. Kad dajemo svoj glas na izborima, onda izvršujemo vjerski čin isto onako, kao kad skidamo kapu pred Propelom ili kad pokleknemo pred Svetohraništem. I onda nećemo u svojoj kući trpjeti ništa, što nije čisto katoličko. Nećemo u kući svojoj knjiga, listova i novina, što nijesu čisto katoličke. Nećemo u kući svojoj nećudorednih slika. I u kući našoj bit će i sveta voda i sveto Propelo i slika Presvetoga Srca Isusova i slika Naše

---

[5]) Ps. 25, 1.

Drage Gospe, i slike naših svetih zaštitnika. Mi ćemo eto i živjeti i umrijeti katolički. Čitavi katolici, čitavi ljudi, ljudi karakteri u privatnom i u javnom životu. A ne lutke, a ne trske, kojima ljulja svaki vjetrić. A »čitav je čovjek onaj,« kaže Duh Sveti, »koji se boji Boga i Njegove zapovijedi drži.«[6]) I tako ćemo, uz milost Božju, doći napokon u nebo, u svoju vječnu domovinu. To je Evanđelistova želja svima njegovim slušateljima na početku crkvene godine.

Odlučujem u ime Božje, da ću uvijek biti pravi katolik. Čitav katolik u privatnom i u javnom životu. Moja će uvijek riječ biti ona svetoga Pavla Apostola: »Ne stidim se Evanđelja Isusova.«[7])

[6]) Prop. 12, 13. — [7]) Rimlj. 1, 16.

Na blagdan Bezgrešnog Začetka Blažene Djevice Marije

Evanđelje

LUK. I, 26—28.

U ONO vrijeme posla Bog anđela Gabriela u grad Galilejski po imenu Nazaret k Djevici zaručenoj mužu po imenu Josipu, iz doma Davidova; i Djevici bješe ime Marija. I ušavši Anđeo k njoj reče: Zdravo, milosti puna, Gospodin s tobom, blagoslovena ti među ženama!

Pouka

SVETA ČISTOĆA.

SVOJIM Bezgrešnim Začetkom podignuta je Blažena Djevica iznad sve Adamove djece. Svi drugi rađamo se u istočnom grijehu. Samo je Bl. Dj. Marija po osobitoj milosti Božjoj sačuvana od svake ljage istočnoga grijeha. Ona je po tom među ljudima kao ljiljan među trnjem. Kao ona izabrana Zaručnica Božja, o kojoj veli Duh

Sveti: »Sva si lijepa, prijateljice moja, i nema ljage na tebi.«[1]) Ona je kao onaj novi kovčeg, koji u općem sverazornom potopu pliva nad vodama. Ona je druga škrinja zavjetna, napravljena od drveta, što ne trune, presvučena iznutra i izvana najčistijim zlatom, određena da čuva u sebi onu pravu nebesku Manu. Sve Njezine haljine mirišu smirnom i ljiljanom. Nikada nije svijetom prolazila djevica sjajnije čistoće.

Dobra djeca Marijina raduju se toj osobitoj časti svoje Nebeske Majke, pa joj danas sa svetom Crkvom govore i pjevaju: »Sva si lijepa, o Marijo, i ljage istočnoga grijeha na Tebi nema! Tvoje haljine bijele su kao snijeg. I Tvoje lice sjajno je kao sunce. Ti slava Jerusalima, Ti radost Israela, Ti dika puka našega!«

Ali mi ćemo našoj Neoskvrnjenoj Gospi najbolje ugoditi time, ako joj danas obećamo, da ćemo uvijek brižno čuvati čistoću svojega srca. Lijepe duše vole svetu čistoću. Hoćemo, mi ćemo se ugledati u našu Neoskvrnjenu. Mi ćemo, kao i Ona, b d j e t i i m o l i t i s e, samo da ostanemo čisti, samo da očuvamo u duši svojoj milost posvećujuću. Dakle bdjeti i moliti se!

I Gospa je naša bdjela nad svojom neoskvrnjenom čistoćom. Makar da je ona bila posve slobodna od svake zle požude, ipak je najbrižnije pazila na svoju svetu čistoću. Anđeo joj navješćuje, da će roditi Sina, da će biti Mati Jaganjca Božjega. A ona ga odmah pita: »Kako će to biti, kad ja ne znam muža?«[2]) I Gospa istom onda pristaje na blagu vijest Anđelovu, kad je on uvjeri, da će ona po Duhu Svetom začeti, dakle bez gubitka svojega djevičanstva. U očima je Gospinim bila eto njezina neoskvrnjena čistoća tako dragocjena, da je voljela i ne biti Majka Božja, nego izgubiti svoje sveto djevičanstvo. Tolika je cijena svetoj čistoći! Pa stoga koliko je moramo čuvati i koliko bdjeti nad njom! A to tim više, jer se ona može lako izgubiti. O njoj valja riječ svetoga Pavla Apostola: »Ovo blago imamo u zemljanim sudovima.«[3]) Treba nam, dakle, dobro pripaziti na te zemljane sudove. Treba pripaziti na naše srce, na naše misli, na naše želje. Ugledajmo se u Neoskvrnjenu! »Ona«, kaže sveti Ambrozije, »nije pustila u svoju dušu ništa, što bi moglo i najmanju samo sjenku baciti na njezine svete i prečiste osjećaje.« Pa i mi pazimo na svoje oči, da

---

[1]) Pjes. nad pjesm. 4, 7. — [2]) Luk. 1, 34. — [3]) 2. Kor. 4, 7.

se kroz njih ne uvuče što pogibeljno, nečisto u dušu našu! Sveti Job učinio je vjeru sa očima svojim, da ne pogledaju ništa pogibeljno.[4]) Pripazimo i na svoje uši! »Zli razgovori kvare dobro ćudoređe,« kaže sveti Pavao.[5]) Pripazimo i s kim se družimo! »Tko dira smolu, zamrlja se njom,« kaže Duh Sveti.[6]) Upamtimo dobro i ovu svetoga Pavla: »Ne opijajte se vinom, u kojem je nečistoća!«[7]) Tako bdijmo i stražimo, da neprijatelj ne zasije u srca naša korov nečistoće!

Ali uz to i molimo se po primjeru Neoskvrnjene! »Ako Gospodin ne čuva grada, uzalud straži stražar,« veli Psalmist.[8]) Ovo osobito valja za svetu čistoću, za tu anđeosku krepost. Jest, potrebita je stroga pažnja s naše strane, da očuvamo svetu čistoću, ali to nije još dosta. Neprijatelji svete čistoće, svijet, tijelo i sotona, jaki su i lukavi. Sami se ne možemo od njih obraniti. Tu je svakako potrebita pomoć Božja, da ne podlegnemo u toj borbi. Ovu pomoć Božju dobivamo s neba po molitvi svojoj. I zato nam veli naš Gospodin: »Bdijte i molite se!«[9]) Dakle hoće se obadvoje, da se odupremo napastima proti svetoj čistoći. Lijepo kaže sveti Ivan Zlatoust: »Duša bez molitve jest kao grad bez zidina, u koji neprijatelj lako ulazi.«

Neoskvrnjena Gospa prednjači i u svetoj molitvi. Ona, jedva je imala tri godine, posvećuje se Bogu u hramu. Stara predaja kazuje nam, da ju je Anđeo našao u molitvi, kad joj je donio s neba blagu vijest, da će biti Majka Božja. I kad je Gospa pohodila Elizabetu, izrekla je onu uzvišenu pjesmu »Veliča duša moja Gospodina«, koja je sva samo jedna najljepša molitva.[10]) Gospa eto moli, i kad je sama i kad je sa drugima! Ona se moli i tako čuva ljiljan svoje neoskvrnjene čistoće, Ona, koja je bila slobodna od svake zle požude. Koliko više moramo se onda moliti mi, »koji smo zarobljeni zakonom grijeha, što je u udima našim«![11]) O, upoznajmo svoju slabost i molimo se Bogu, Bogu jakosti! Šapćimo sa pobožnim Psalmistom svakidan: »Odvrati, Gospodine, oči moje, da ne vide taštinu!«[12]) »Čisto srce stvori u meni, Bože!«[13]) Daj mi čiste, visoke misli i jake osjećaje, da mi duša ne upane u nečist! Da mi duša bude lijepa i čista kao sunce! I sa svetim Bernardom govorimo, kad nas napane nečista napast, nečista misao i želja: »Moj

---

[4]) Job 31, 1. — [5]) 1. Kor. 15, 33. — [6]) Crkv. 13, 1. — [7]) Ef. 5, 18. — [8]) Ps. 126, 1. — [9]) Mat. 26, 41. — [10]) Luk. 1, 46. sl. — [11]) Rimlj. 7, 23. — [12]) Ps. 118, 37. — [13]) Ps. 50, 12.

Isus visi na križu, a ja da se zar podajem toj ružnoj požudi i nečistoći!« I oduševimo se svi za svetu čistoću onim lijepim riječima u Knjizi Mudrosti: »O kako je krasan naraštaj čist sa sjajnošću! Besmrtan je spomen njegov, jer je znan i kod Boga i kod ljudi.«[14]) I ovo napokon istaknimo, da nema jače ljubavi od ljubavi čista srca. Čisto srce jedino zna ljubiti »svim srcem«. A to hoće Isus od nas.

Odlučujem u ime Božje, da ću, ako je već ne znam, naučiti onu divnu molitvu »O Gospoja moja«[15]), pa je svakidan izmoliti ujutro i navečer. Ona će me čuvati u mojoj staleškoj svetoj čistoći. Ona će mi, ako već nije kasno, izmamiti na usta besjedu: Gospodine, evo me! I ja hoću da budem kao ljiljan, hoću da budem bijel i čist! Hoću da Te ljubim »svim srcem«! Pomozi mi, o Neoskvrnjena Gospo!

[14]) Mudr. 4, 1. — [15]) O Gospo moja, o Majko moja! Tebi se sasvim predajem, i da ti se pokažem odanim, posvećujem ti danas svoje oči, svoje uši, svoja usta, svoje srce, upravo svega sebe. Kad sam dakle sav tvoj, o premila Majko, čuvaj me i brani me kao stvar i svojinu svoju. — Zdravo, Marijo... (Oprost od 100 dana, ujutro i uvečer, ako se izmoli ova molitva; potpun oprost, ako se moli tako kroz čitav mjesec uz obične uvjete.)

Druga nedjelja Došašća

Evanđelje

MAT. II, 2—10.

U ONO vrijeme Ivan čuvši u tamnici djela Kristova posla dvojicu učenika svojih i reče mu: Jesi li ti onaj, što će doći, ili drugoga da čekamo? A Isus odgovarajući reče im: Idite i kažite Ivanu, što ste čuli i vidjeli: slijepi progledaju, hromi hode, gubavi se čiste, gluhi čuju, mrtvi ustaju, siromašnima se propovijeda evanđelje; i blago onomu, koji se ne sablazni o mene! A kad oni otidoše, poče Isus govoriti narodu o Ivanu: Što ste izašli u pustinju gledati? Trsku, koju ljulja vjetar? Ili što ste izašli gledati? Čovjeka u meke haljine obučena? Eto, koji meke haljine nose, u dvorima su kraljevskim. Ili što ste izašli gledati? Proroka? Da, kažem vam, i više nego proroka; jer je ovaj, za kojega je pisano: Eto, ja šaljem anđela svojega pred licem tvojim, koji će pripraviti put tvoj pred tobom.

Pouka

»ODBACITE ZAVIST!«[1])

STARI kršćani sprovodili bi vrijeme Došašća u svetoj tišini i skrušenosti. Oni su se tako spominjali onoga tužnog vremena, kad je čovjek bio daleko od Boga, od svoje prave i vječite sreće, pa željno uzdisao za Spasiteljem. U zemaljskom raju bio je čovjek, kao dijete Božje, sav blažen i sretan. Ali zavist sotone paklene unese u svijet grijeh, a sa grijehom i smrt.[2]) I ta zavist sotonina držala je nevoljni svijet kroz tolike vjekove u teškim okovima grijeha. Napokon dođe onaj Žuđeni, koji nije znao ni za kakvu zavist, koji je bio sama Ljubav. On, Isus, Spasitelj naš, i njegov preteča, Ivan Krstitelj, govore u današnjem svetom evanđelju! Svaka im je puna svete ljubavi. Svaka nas njihova odvraća od niske zavisti, koja danas čini u svijetu tolika zla. Ona rađa samo najgoru djecu, rađa mržnju, neprijateljstvo, ogovaranje, zloradost, panjkanje, pogrdu. O, samo da nam omrzne ta niska zavist kao najružnija stvar na svijetu!

Jest, ta zavist, ona je najljući otrov na svijetu. Ona je donijela smrt na ovaj svijet. Sveto Pismo kaže izrijekom u Knjizi Mudrosti: »Po zavisti vražjoj unišla je smrt u svijet.«[3]) Ona je podigla ruku Kainovu, da ubije svojega rođenog brata Abela. Ona je prodala u sužanjstvo dobroga Josipa Misirskog. Ona je razjarila kralja Iruda, pa je poubijao onoliku nedužnu dječicu u Betlehemu. Ona je pribila na križ Najsvetijega, pribila na križ našega Spasitelja. Ona ruši sliku Božju u duši čovjeka i pravi od duše čovječje sliku sotonsku. Ona samo muči i uznemiruje dušu čovječju. Ona ne da čovjeku moliti se Bogu, ne da mu upoznati i ljubiti Boga. Sveti Pavao Apostol nabraja razne pakosti, koje ne daju čovjeku u Kraljevstvo nebesko. Među njima je i zavist. I sveti Pavao stavlja zavist pred ubistvo, pred pijanstvo, pred žderanje.[4]) Na drugom opet mjestu stavlja je Apostol i pred svađu i pred huljenje i pred zle misli.[5]) Krađa i zavist najglupiji su grijesi. Krađa, jer se grijeh ne oprašta, dok se ukradeno ne povrati. Zavist, jer od nje nema se ništa.

---

[1]) 1 Petr. 2, 1. — [2]) Mudr. 2, 24. — [3]) Mudr. 2, 24. — [4]) Gal. 5, 21. — [5]) 1. Tim. 6, 4.

Jedan pravi kršćanin katolik treba da bude velik, plemenit i daleko od te niske i uske zavisti. Učenik Isusov neka se ugleda u svojega Božanskog Učitelja! Kako je divna slika Isusova u današnjem svetom evanđelju! I kako je divan Ivan Krstitelj u današnjem evanđelju! Štovan i ljubljen bio je Ivan Krstitelj od svega naroda, kad je ono propovijedao u pustinji na Jordanu. Hrlio je k njemu sav svijet. Slušali su svi njegovu riječ kao riječ Božju. I zvali su ga Prorokom. A sad je Ivan u tamnici. On čuje u tamnici djela Isusova. I on šalje k Isusu svoje učenike i pita Isusa: »Jesi li ti onaj, što će doći?« Bez ikakve smrknute zavisti gleda Ivan Krstitelj u Onoga, koji tako divno radi i djeluje u narodu. Ivanov upit upravo jedva čeka, da čuje od Isusa odgovor: »Jest, ja sam taj!« Ivan će se prvi obradovati, ako njegova vlastita zvijezda zapadne, a Isusova se digne ljepša i sjajnija. Ivan će rado i radosno ustupiti mjesto Većemu. A šta Veći, šta Mesija na to? I On bez i najsitnijeg trunka zavisti priznaje pred svim narodom, šta je sve bio Ivan Krstitelj. Najveće pohvale izriče Spasitelj Ivanu. Meće ga nad iste Proroke. Najdivnija eto slika: Velik i Veći. A svaki slavi veličinu drugoga bez ikakva ustezanja, bez igdje ikakve zavisti, bez i malo konkurencije.

Braćo! Budimo i mi takvi! I svako će onda dobro i svaki će blagoslov na nas. Kaošto se i svako zlo i gore obara na čovjeka zbog te ružne i smradljive zavisti. Velikom ljubavlju ugušimo tu nisku zavist! Zašto da nam bude muka, ako su drugi sretni i zadovoljni? Zašto da se mrgodimo, ako su drugi bolji i spretniji od nas? Zašto da se uznemirujemo, ako drugi tako lijepo rade na njivi Gospodnjoj ili narodnoj? Zahvalimo Bogu, da ih ima boljih, radinijih i zaslužnijih od nas! Od Boga će biti blagosloveni svi oni, koji se od srca raduju sreći i blagoslovu bližnjega svojega.

Pada mi ovdje na pamet francuski katolički pjesnik Francis Jammes, koji je želio, da svi drugi ljudi budu sretni, kad već njega bije bol. Kako je to i do neba visoko i srcu drago i kao čista duša lijepo i divno!

A kako je crn primjer, što ću vam ga sad odmah ispripovjediti! Primjer zavisti.

Bio jedan star siromah čovjek. Radin i uvijek nasmijan. Imao je malu kućicu i uz nju vrtić. To i poštenje bilo mu je sve njegovo blago i bogatstvo. A bio je taj stari siromah čovjek ipak sretniji i zadovoljniji od svih onih bo-

gataša, koji su imali svoja velika imanja u okolici. Vrtić staroga čovjeka siromaha bio je pun najljepših ruža, bijelih, žutih i rumenih ruža. Siromah čovjek uživao je u svom ružičnjaku. Od jutra pa do mraka radio je u njem. I živio je od svojih ruža, što bi ih prodavao trgovcu cvjetaru. Dobri župnik više bi puta upro prstom na ovoga čovjeka siromaha, da pokaže svijetu, kako baš ne treba puno, da se bude sretan i zadovoljan na svijetu. Ali jedan bogataš u okolici, koji je imao nepregledne njive i livade, nije mogao da gleda taj mali ružičnjak u čovjeka siromaha. I jedne noći dao je taj zavidnik bogataš po svojim ljudima sve ruže u ružičnjaku počupati i polomiti. Kad ujutro stari čovjek siromah otvorio svoj jedini prozor i ugledao pred sobom svoj ružičnjak sav polomljen i uništen, pao je na zemlju — mrtav. Od žalosti puklo mu je siromašno srce.

Šta eto učini ta žuta zavist! Uništi ružičnjak, ubi nedužna čovjeka siromaha. A nijesu to jedine ruže, što ih je polomila zavist. I nije to prvo srce, što ga je probola ta ružna zavist. Zavist, koja ne može da vidi mali sunčani tračak u blizini svojega čitavog i velikog sunca.

Odlučujem u ime Božje, da ću upravo mrziti i oduravati zavist. I bježat ću od svakog zavidljivca, da me ne otruje otrov njegove zavisti. I molit ću se svakidan Bogu, da među nama katolicima bude uvijek jedan duh: duh lijepe bratske ljubavi. Ta mi svi radimo za istoga Krista. I jedemo za Stolom Gospodnjim isti Hljeb. »Ljubav Kristova nagoni nas.«[6])

[6]) 2. Kor. 5, 14.

Treća nedjelja Došašća

Evanđelje

IV. 1, 19—28.

U ONO vrijeme poslaše Židovi iz Jerusalima svećenike i levite k Ivanu, da ga zapitaju: Tko si ti? I on prizna, i ne zataja, i prizna: Ja nijesam Krist. I zapitaše ga: Tko si dakle? Jesi li Ilija? I reče: Nijesam. Jesi li prorok? I odgovori: Nijesam. A oni mu rekoše: Tko si? da možemo kazati onima, što su nas poslali. Što kažeš za sebe? Reče: Ja sam glas onoga, što viče u pustinji: Poravnite put Gospodnji, kaošto kaza Isaija prorok. I bijahu poslanici od fariseja. I zapitaše ga govoreći mu: Zašto dakle kršćavaš, kad ti nijesi Krist ni Ilija ni prorok? Odgovori im Ivan govoreći: Ja kršćavam vodom, a među vama stoji, koga vi ne znate. On je onaj, što će doći za mnom, koji bješe preda mnom, kojemu ja nijesam dostojan odriješiti remena na obući njegovoj. Ovo bi u Betaniji preko Jordana, gdje Ivan kršćavaše.

Pouka

ČUVAJTE SE LAŽNIH PROROKA!

ŽIDOVI iz Jerusalima, kaže današnje sveto evanđelje, poslaše svećenike i levite k Ivanu, da ga zapitaju, tko je on. Pravo su imali Židovi, što su to učinili. Pravo su imali, kad su Ivana Krstitelja zapitali: Tko si ti? Jesi li sluga Božji ili sotonin? Ivan, taj propovjednik pustinje, došao je među njih sa novim zahtjevima. On je od njih tražio, da počnu drukčije živjeti negoli dosad. On ih je na Jordanu kršćavao. On je od njih zahtijevao posluh svojoj riječi. A toliki su već dolazili Židovima, pa su im se izdavali kao proroci i poslanici Božji. A nijesu to uistinu bili. I stoga imaju Židovi i pravo i dužnost, da pitaju Ivana: Tko si ti? Tko ti je dao vlast, da nam govoriš? A Ivan je mogao na to pitanje odmah odgovoriti. On im odmah odgovara, da je sluga i preteča Isusov. Kao takav ima on pravo da govori Židovima.

Tako moramo i mi biti oprezni, kad tko dođe među nas sa kakvom novom naukom. I najslađoj riječi ne smijemo odmah povjerovati. Puno puta krije se u toj slatkoći samo jedna podvala i prijevara. Baš »lažni apostoli i prevarljivi poslenici pretvaraju se u apostole Isusove. I nije čudo, jer se sam sotona pretvara u anđela svijetla. Nije dakle ništa čudnovato, ako se i sluge njegove pretvaraju kao sluge pravde, kojima će svršetak biti po djelima njihovim.« Tako nas opominje na oprez sveti Pavao Apostol.[1]) Prije nego se nekomu pridružimo, dobro ga uočimo, dobro ispitajmo, tko je on! Ovu svetu opreznost toliko nam stavlja na srce naš Spasitelj. On nam jedamput ovako govori: »Eto, ja vas šaljem kao ovce među vukove. Budite dakle mudri kao zmije i bezazleni kao golubovi!«[2]) Drugiput, opet, ovako nam govori Spasitelj: »Čuvajte se lažnih proroka, koji dolaze k vama u odijelu ovčjem, a unutra su vuci grabljivi. Po rodovima njihovim poznat ćete ih.«[3]) Ne po riječima, već po rodovima. Pa se spomenimo sa kolikom zabrinutošću opominje sveti Pavao Apostol prve kršćane, da se čuvaju od ljudi zavodnika! Ovako on piše Rimljanima: »Molim vas, braćo, čuvajte se od onih, koji čine raspre i razdore na štetu nauke, koju vi naučiste, i uklonite se od njih! Jer takvi ne služe Gospodinu našemu Isusu Kristu, nego svojemu

---

[1]) 2. Kor. 11, 14—15. — [2]) Mat. 10, 16. — [3]) Mat. 7, 15—16.

trbuhu, i slatkim riječima i blagoslovima zavode srca nedužnih.«[4])

I u Starom Zavjetu imamo dosta ovakih opomena, kojima se odvraća narod Božji od lažnih proroka. Na jednom mjestu sveti Mojsije ovako govori svojemu narodu: »Ako ustane među vama netko, koji se gradi prorokom, i on ti reče: hajde da idemo za drugim bogovima, kojih ne znaš, i njima da služimo, nemoj poslušati, što ti kaže taj prorok ili sanjač, jer vas kuša Gospodin Bog vaš, da bi se znalo, ljubite li Gospodina Boga svojega iz svega srca svojega i sve duše svoje. Za Gospodinom Bogom svojim idite i njega se bojte; njegove zapovijesti čuvajte, i glas njegov slušajte, i njemu služite, i njega se držite!«[5])

Na lažne proroke pada i ova teška riječ svetoga proroka Isaije: »Teško vama, koji zlo zovete dobro, a dobro zlo, koji pravite od mraka svjetlost, a od svjetlosti mrak, koji pravite od gorkoga slatko, a od slatkoga gorko!«[6])

Ove opomene i riječi osobito vrijede danas, kad su nas opkolili sa svih strana toliki slatki zavodnici. Upitajmo ih samo uvijek: »Tko ste vi? U čije ime dolazite? Za čim idete? I samo onda smijemo im povjerovati, ako nam mognu odgovoriti kao Ivan Krstitelj: »Mi smo sluge Isusove.« Samo onda, ako je Isus u njihovim ustima, a još više u njihovim srcima. Samo onda, ako su njihova djela sveta i pravedna, možemo mirne duše pristati uz njih. Krist je temelj, na kojem se zida svaka kuća.[7]) Ako se dakle nauka i život jednoga čovjeka temelji na Kristu Isusu, onda i samo onda možemo biti uz njega. Inače nipošto, pa bio on ne znam tko!

Mladomu kralju Salomonu javio se Bog i rekao mu ovo: »Išti, što hoćeš, da ti dam!« I Salomon odvratio Bogu: »Daj sluzi svojemu srce razumno, da može raspoznavati dobro i zlo!« I bilo je Bogu milo, što Salomon to zaiska. I dade mu srce mudro i razumno. A povrh toga dade mu i blago i slavu, da takoga nije bilo svega vijeka njegova.

Bože, Oče svjetlosti! Daj i nama toliko mudrosti, da odmah upoznamo zavodnike i lažne proroke, i da se ne dadnemo od njih zavesti!

O d l u č u j e m u ime Božje, da ću ostaviti svakoga, koji udara na svetu Crkvu katoličku, na njezine biskupe i svećenike; jer takav sigurno nije čovjek i sluga Isusov. Takav gladnoj duši daje kamenje mjesto hljeba.

---

[4]) Rimlj. 16, 17-18. — [5]) 5. Mojs. 13, 1. sl. — [6]) Is. 5, 20. — [7]) 1. Kor. 3, 11.

Četvrta nedjelja Došašća

Evanđelje

LUK. 3, 1—6.

U PETNAESTOJ godini vladanja Tiberija cesara, kad bijaše Poncije Pilat upravitelj u Judeji i Irud četverovlasnik u Galileji, a Filip, brat njegov, četverovlasnik u Itureji i u Trahonitskom kraju, i Lisanija četverovlasnik u Abileni, za poglavara svećeničkih Ane i Kajfe dođe riječ Gospodnja Ivanu, sinu Zaharijinu u pustinji. I dođe u svu okolinu Jordansku propovijedajući krštenje pokore za oproštenje grijeha, kaošto je napisano u knjizi riječî Isaije proroka: Glas onoga, što viče u pustinji: Pripravite put Gospodnji, poravnite staze njegove! Sve doline neka se ispune, i sve gore i bregovi neka se slegnu; i što je krivo, neka bude pravo, i hrapavi putovi neka budu glatki. I svako će tijelo vidjeti spasenje Božje.

Pouka

RAD ZA KRALJEVSTVO BOŽJE.

SVETO je Došašće pri kraju. Božić je na pomolu. I sveta Crkva opet nam u svetom evanđelju izvodi Ivana Krstitelja, da nas on svojom jakom pokorničkom riječi upozori na Kraljevstvo Božje, koje vam dolazi sa Božićem: »Kraljevstvo Božje dolazi nam, pripravite mu put!« Ta riječ Ivanova jest jezgra današnjemu svetom evanđelju.

Kraljevstvo Božje na zemlji! Pa šta je to Kraljevstvo Božje na zemlji, o kojem su nam stari proroci toliko propovijedali, o kojem eto i Ivan na Jordanu propovijeda, i za kojim jednako uzdiše duša naša? Gdje će biti to blaženo Kraljevstvo? U čemu stoji njegova sreća? Kraljevstvo Božje na zemlji nije ništa drugo nego kraljevanje pravde, istine i ljubavi na zemlji, kraljevanje živoga Boga na zemlji. Kad se jedamput narodi na zemlji budu među se lijepo gledali i pazili; kad jedan s drugim budemo postupali kao braća; kad u našim obiteljima zavlada ljubav i vjernost; kad ljudi budu govorili čistu istinu; kad ne bude u svijetu mržnje ni opačine; kad se jedamput u ljudskim srcima probudi zahvalno štovanje prema vječnomu Bogu; kad pravda bude temelj ljudskome društvu: onda nam je već došlo Kraljevstvo Božje na zemlju. O, sto puta blaženo to vrijeme! Tada će biti u svijetu pravi Božić. Ali samo kada će to biti? Kad će biti uslišena naša svagdanja u Očenašu prošnja: »Dođi Kraljevstvo Tvoje«? To ovisi o nama i o našem radu za Kraljevstvo Božje.

Kršćanska dušo! Hoćeš li, da tebi dođe to Kraljevstvo Božje? Kršćanska obitelji! Hoćeš li, da tebi dođe to Kraljevstvo Božje? Kršćani braćo! Hoćete li, da vam dođe to Kraljevstvo Božje? Hoćete li, da vam dođe još sa ovim Božićem? Hoćete i želite i sve biste dali za to Kraljevstvo Božje. Onda svi na rad za Kraljevstvo Božje! »Pripravite put Gospodnji!« veli nam Ivan Krstitelj. A za to ne treba Bog zna šta. Treba učiniti, da se bregovi slegnu, a doline ispune. Treba krivo ispraviti, a hrapavo izgladiti. To jest: treba ponizan i čist biti; treba istinu i dužnost svoju zavoljeti; treba dobar i plemenit čovjek biti. To je pravi rad za Kraljevstvo Božje u dušama našim, a po dušama našim i u obiteljima našim i na čitavoj zemlji. Uvidio je to i onaj veliki svjetski čovjek, njemački pjesnik Goethe,

kad je ono rekao: »Zlatna su prošla vremena, ali će nam ih d o b r i opet povratiti.«[1]) A temelj svakoj dobroti i kreposti jest sveta kršćanska poniznost. »Poniznima daje Bog svoju milost.«[2]) Onaj, koji sebe zove samo g l a s o m o n o g a, š t o v i č e u p u s t i n j i, daje nam tako divan primjer svete poniznosti. A još više potiče nas na svetu poniznost Gospodin naš. Sav njegov život na zemlji samo je jedna golema poniznost. Betlehem, Nazaret, Kalvarija ne prestaju nam govoriti o toj golemoj božanskoj poniznosti. Sveti Pavao Apostol veli nam o Isusu: »Ponizio je sam sebe uzevši obličje sluge.«[3]) I on, sav jedna poniznost, govori nam: »Naučite se od mene, jer sam ponizan srcem!«[4]) I opet nam veli: »Koji se ponizi, podignut će se.«[5]) Najdublja poniznost jest najtvrđi temelj svakoj kreposti i Kraljevstvu Božjemu. Udarimo taj temelj u duši svojoj, i na njemu podignimo zgradu, u kojoj će kraljevati naš Isus, naš Božić!

O d l u č u j e m u ime Božje, da ću biti ponizan i da ću svoju poniznost pokazati time, da svoju volju posve podložim volji Božjoj. Više puta preko dana pomislit ću na Isusa, pa mu uzdahnuti: »Isuse! Budi volja Tvoja!«

[1]) Goetheov T a s s o, II. čin, 1. prizor. — [2]) Jak. 4, 6. — [3]) Filiplj. 2, 7. [4]) Mat. 11, 29. — [5]) Luk. 18, 14.

Božić

Evanđelje kod prve svete Mise

LUK. 2, 1—14.

U ONO vrijeme izađe zapovijed od cesara Augusta, da se popiše sav svijet. Ovaj prvi popis bio je za vladanja Cirinova Sirijom. I pođoše svi, da se popišu, svaki u svoj grad. Tada pođe i Josip iz Galileje iz grada Nazareta u Judeju u grad Davidov, koji se zove Betlehem, jer on bijaše iz doma i plemena Davidova, da se popiše s Marijom, zaručenom sebi ženom, koja bijaše trudna. I kad bijahu ondje, dođe vrijeme, da ona rodi. I rodi sina svoga prvenca, i povi ga, i metnu ga u jasle, jer im ne bijaše mjesta u gostionici. I bijahu pastiri u onom kraju čuvajući i noćnu stražu stražeći kod stada svojega. I gle, Anđeo Gospodnji stade među njih, i svjetlost Božja obasja ih, i prepadoše se vrlo. I reče im Anđeo: Ne bojte se! jer gle, javljam vam veliku radost, koja će biti svemu narodu; jer vam se danas rodi Spasitelj, koji je Krist Gospodin, u gradu Davidovu. I eto vam znaka: Naći ćete dijete povito, gdje leži u jaslima. I ujedamput postade s Anđelom mnoštvo vojske nebeske hvaleći Boga i govoreći: Slava na visini Bogu, i na zemlji mir ljudima dobre volje!

Evanđelje kod druge svete Mise

LUK. 2, 15—20.

U ONO vrijeme pastiri govorahu jedan drugomu: Hajdemo do Betlehema, da vidimo to, što se dogodilo, što nam je kazao Gospodin. I dođoše žureći se, i nađoše Mariju i Josipa i dijete, gdje leži u jaslima. A kad vidješe, nađoše, da je istina, što im je kazano za dijete ovo. I svi, koji čuše, divljahu se, i tomu, što im kazaše pastiri. A Marija čuvaše sve riječi ove slažući u srcu svojemu. I vratiše se pastiri slaveći i hvaleći Boga za sve, što čuše i vidješe, kaošto im bi kazano.

Evanđelje kod treće svete Mise

IVAN 1, 1 14.

U POČETKU bješe Riječ, i Riječ bješe u Boga, i Bog bješe Riječ. Ona bješe u početku u Boga. Sve je kroz nju postalo, i bez nje nije ništa postalo, što je postalo. U njoj život bješe, i život bješe svjetlost ljudima. I svjetlost u tami svijetli, i tama je ne obuze. Poslan bi čovjek od Boga, kojemu bješe ime Ivan. Ovaj dođe za svjedočanstvo, da svjedoči za svjetlost, da svi vjeruju kroza nj. On ne bješe svjetlost, nego da svjedoči za svjetlost. Bješe svjetlost istinita, koja obasjava svakoga čovjeka, koji dolazi na ovaj svijet. Na svijetu bješe, i svijet kroza nj posta, i svijet ga ne pozna. K svojima dođe, i svoji ga ne primiše. A koji ga primiše, dade im vlast da budu sinovi Božji, onima, koji vjeruju u ime njegovo, koji se ne rodiše od krvi, ni od volje tjelesne, ni od volje muževlje, nego od Boga. I Riječ postade tijelo, i prebiva među nama, i vidjesmo slavu njegovu, slavu kao jedinorođenoga od Oca, puna milosti i istine.

Pouka

VELIKI BLAGDAN PONIZNOSTI.

BOŽIĆ je veliki blagdan poniznosti Isusove. Tko će doseći i shvatiti to preduboko Otajstvo, Otajstvo Utjelovljenja druge Osobe Božanske? Bog Jaki, Bog Divni, Otac budućega vijeka, Knez mira[1]) postao je siromašan, malen, nejak. Postao je sluga, čovjek. Ona Riječ

[1]) Isai. 9, 6.

Očeva, »kroz koju je sve postalo, i bez koje ništa nije postalo,« kako veli današnje evanđelje kod treće svete Mise, postala je tijelo, i prebivala je među nama. »On Bog,« veli Apostol, »ponizio je sam sebe uzevši obličje sluge, postavši kao i drugi ljudi, i na oči našao se kao čovjek.«[2]) I nije mu bilo još dosta to poniženje. Nije mu bilo dosta, da je On, Stvoritelj i Gospodar svega, uzeo obličje jednoga slabog čovjeka, obličje jednoga sluge, već pogledajmo samo na te jaslice : od koga je to On uzeo svoju čovječju narav ? O, ne od jedne kraljice, već od jedne siromašne djevice. I gdje je to On došao na svijet ? Ah, »svjetlost u tami svijetli, i tama ga ne obuze.«[3]) »K svojima dođe, i svoji ga ne primiše.«[4]) I nije se Isus rodio u kakvoj palači. Nije se rodio niti u kojoj građanskoj kući u Betlehemu. Niska, podrta štalica njegov je rodni stan. Jaslice su njegova kolijevka. Oštra slama njegova je postelja. On, koji odijeva cvijeće u polju,[5]) povit je u proste pelene[6]). On, u čije lice žele Anđeli zaviriti,[7]) leži, kako nam kazuje stara predaja, među nerazumnim životinjama. Tko može na ovo samo i pomisliti, a da ne pane na koljena, i da se u čudu ne pokloni Malomu Isusu zajedno sa B. D. Marijom i sa Josipom i sa pastirima, koji su svi u poniznosti pali pred Utjelovljenog Boga, pred Najljepšega od djece ljudske ?

Uz Isusove jaslice moramo doći do ovog zaključka : Ako se Sin Božji toliko ponizio, da nas otkupi, onda nećemo ni mi nikada bez poniznosti postati dionici milosti Otkupljenja. Pred Isusovim jaslicama mora u nama nestati svake oholosti. »Bila bi najveća bezobraznost,« kaže sveti Bernard[8]), kad bi se crv u prahu oholo podizao, dok se Veličanstvo Božje toliko ponizuje.« A sveti Augustin[9]) veli : »Bog nam se objavio u poniznosti, da se oholost ljudska ne stidi hoditi po njegovim stopama.«

Još će nam biti draže hoditi po stopama tako poniženog Isusa, kad čujemo, zašto se Sin Božji tako ponizio. O, mi to svi dobro znamo. »Isus dođe na svijet,« veli sveti Pavao, »da spasi grešnike, od kojih sam ja prvi.«[10]) I opet isti Apostol kaže : »Znate milost Gospodina našega Isusa Krista, da, bogat budući, radi vas osiromaši, da se vi njegovim siromaštvom obogatite.«[11]) Radi nas ponizio se to-

---

[2]) Filiplj. 2, 6—7. — [3]) Iv. 1, 5. — [4]) Iv. 1, 11. — [5]) Luk. 12, 24. sl. — [6]) Luk. 2, 7. — [7]) 1. Petr. 1, 12. — [8]) Serm. 1. de Natio. — [9]) Serm. in Ps. 33. — [10]) 1. Tim. 1, 15. — [11]) 2. Kor. 8, 9.

liko Sin Božji. »On je postao malen,« govori lijepo sveti Jeronim, »postao je maleno dijete, da nas podigne do savršenih ljudi. On se dao poviti u pelene, da nas oslobodi od okova smrti. On se dao metnuti u jasle, da nas privede k svojemu oltaru. On je sišao s neba, da tebe uzdigne na nebo. On nije našao mjesta u gostionici Betlehemskoj, da ti nađeš mjesto u Lijepome Raju. Njegovo je siromaštvo moje bogatstvo. Njegova je slabost moja jakost. Njegov je plač mene oprao. Njegove su suze izbrisale moje grijehe. Moj Isuse! Ja Tebi više dugujem za to, što si trpio za mene, da me otkupiš, negoli za ono, što si činio za mene, da me stvoriš. Šta bi mi koristilo moje rođenje bez milosti Tvojega Otkupljenja?«

Ivan II., kralj Portugalske, udostojio se jednoga dana sam doći u kuću jednome od svojih podanika. Taj njegov siromašni podanik bio je teško bolestan, pa je plemeniti kralj pošao da ga pohodi. Izašla sva čeljad od kuće pred kućna vrata, da sa poštovanjem i zahvalnošću dočeka tako dobroga kralja. I ulazeći kralj u kuću pita, kako je bolesniku. Odgovaraju mu: »Čestiti kralju, bolest je teška. A što je najgore, bolesnik neće nikako da uzme išta od naređenog lijeka.« Međutim je kralj pristupio bolesniku. Sjede uz njegovu postelju i pita ga za zdravlje. Onda kralj zatraži, da mu se donese onaj gorki i neugodni lijek. Kralj uze lijek i srkne nekoliko kapi od njega. Pa će onda bolesniku: »Eto, prijatelju, ja tvoj kralj i potpuno zdrav okusio sam od gorčine ovoga lijeka iz ljubavi prema tebi. Pa ćeš sada i ti za moju ljubav i za svoje zdravlje i spasenje ispiti sve ostalo.« — »Ah,« odgovori bolesnik, »čestiti kralju, iz tvoje bih ruke uzeo tu čašu, sve kad bi u njoj bio i najljući otrov.« I onda iskapi bolesnik svu čašu.

Braćo! I nas je Isus naš vidio bolesne, nemoćne, oborene i potrebne lijeka. I On, Bog Višnji i Kralj naš Vječni, dolazi k nama s nebesa i pohađa nas u ovoj dolini suza. I On prvi u Betlehemskoj štalici uzima svu gorčinu našega lijeka i kaleža: uzima položen na tle među dvije živinice; uzima ležeći u jaslima na bodljikavoj slami; uzima ubog i gol i dršćući na zimi i studeni. Uzima, i ponizan i poništen govori nam: »Eto, ja nijesam samo okusio tu gorčinu iz toga kaleža, već sam za vašu ljubav i za vaše vječno spasenje sav taj kalež ispio, a samo sam dvije tri kapi ostavio na dnu vama.« Hoće li se sada itko naći među nama, koji ne bi htio

ispiti to nekoliko kapi, što hoće Isus da ih ispijemo za svoje vječno spasenje? Neće sigurno nitko. Mi ćemo dakle svi poći za našim Božanskim Djetetom Isusom, za našim mladim Božićem, koji se toliko ponizio i žrtvovao se iz ljubavi prema nama. Ugledat ćemo se u Boga i živjet ćemo u ljubavi, kaošto je i Isus ljubio nas i žrtvovao sebe za nas.[12])

Odlučujem u ime Božje, da ću danas, na rođeni dan Isusov, darovati Malomu Isusu svoje srce, ali srce puno žarke ljubavi prema Njemu. U toj ljubavi molit ću se svakidan Presvetom Srcu Isusovu ovako: »Slatko Srce mog Isusa, daj, da Te ljubim sve to više!«[13]) A danas na Božić pjevat ću i progovarat ću iz dna duše svoje:

»Isuse premili, Bože moj,
Srce Ti dajem, da sam Tvoj!«

---

[12]) Ef. 5, 1—2. — [13]) 300 dana oprosta za svakiput.

Prva nedjelja po Božiću

Evanđelje

LUK. 2, 33—40.

U ONO vrijeme Josip i Marija mati Isusova čuđahu se tomu, što se govoraše za njega. I blagoslovi ih Simeon, i reče Mariji materi njegovoj: Gle, postavljen je ovaj na propast i na uskrsnuće mnogima u Israelu, i na znak, protiv kojega će se govoriti; a i tebi će samoj probosti mač dušu, da se otkriju misli mnogih srdaca. I bješe Ana proročica, kći Fanuelova, od plemena Aserova; ona je veoma ostarjela, a sedam je godina živjela s mužem od djevojaštva svojega. I ona udova oko sedamdeset i četiri godine, koja ne odlažaše od hrama, postom i molitvom služeći Bogu dan i noć. I ona u taj čas dođe i hvaljaše Gospodina i govoraše za njega svima, koji čekahu otkup Israelov. I kad svršiše sve po zakonu Gospodnjem, vratiše se u Galileju u grad svoj Nazaret. A dijete rastijaše i jačaše puno mudrosti; i milost Božja bješe na njemu.

Pouka

PONIZNA I ŽIVA VJERA.

GLE, postavljen je ovaj na propast mnogima!« Tako današnje sveto evanđelje o Isusu. A može li biti, da je taj Mali Isus, taj Božić naš, kojega smo promatrali onako mila i ljubezna u jaslima, može li biti, da je On, koji je sama milost i ljubav Božja, postavljen na propast mnogima? To je prorekao stari i pobožni Simeon. I ovo se Simeonovo proročanstvo nažalost doskora počelo ispunjati.

Isus je bio na propast najprije gradu Jerusalimu i narodu Israelskomu. Od njih se uzelo Kraljevstvo Božje,[1]) jer nijesu primili i pripoznali Isusa za svojega Mesiju i Spasitelja svijeta. Kako se gorko tuži Isus na Jerusalim: »Jerusalime, Jerusalime! Koliko sam puta htio skupiti čeda tvoja, kaošto kvočka skuplja piliće svoje pod krila, i ti ne htjede! Eto će vam se ostaviti kuća vaša pusta.«[2])

Komu će još biti na propast naš Gospodin Isus? Svima onima, koji ga neće da pripoznaju poniznom i živom vjerom. Sa svom oštrinom i ozbiljnošću govori Isus: »Koji ne uzvjeruje, osudit će se.«[3]) I onima bit će Isus na propast, koji se naduvaju i uzdižu u svojoj oholosti. »Bog se protivi oholima,« kaže Duh Sveti.[4]) I onima bit će Isus na propast, koji uza sva nadahnuća ljubavi i dobrote Božje svejednako ostaju bešćutni, tvrdokorni, drveni, ledeni, nepokajani. Ovi svojom drvenosti i nepokajanim srcem, kaže sveti Apostol, »sabiraju sebi gnjev Božji.«[5])

Pa stoga, braćo, čuvajmo kao oči u glavi veliko blago naše svete vjere! Ne oglušimo se pozivu Apostolovu: »Pazite, stojte u vjeri, muški se držite!«[6]) I umnožavajmo to blago svojom djetinjom zahvalnošću prema Bogu, jer vjera nije od nas, nego je dar Božji![7]) I molimo se svakidan u tu nakanu, da nam vjera ne oslabi, već da nam bude uvijek tvrda i živa! Molimo se sa suzama: »Vjerujem, Gospodine, pomozi nevjerju mojemu!«[8]) I Spasitelj se molio za svetoga Petra, da njegova vjera ne oslabi.[9]) I duhovnim štivom i svetim razmatranjem podižimo i utvrđujmo svoju vjeru! A daleko neka budu od nas one novine, oni listovi i one knjige, u kojima se udara na našu svetu vjeru!

---

[1]) Mat. 21, 43. — [2]) Mat. 23, 37—38. — [3]) Mark. 16, 16. — [4]) Jak. 4, 6. — [5]) Rimlj. 2, 5. — [6]) 1. Kor. 16, 13. — [7]) Ef. 2, 8. — [8]) Mark. 9, 23. — [9]) Luk. 22, 32.

Ovdje ne možemo da dosta na srce stavimo svima katolicima našu katoličku štampu. O braćo, širimo što samo više možemo katoličke knjige, katoličke listove i novine! To je djelo zaslužno djelo. To je jedna od glavnih dužnosti svakomu vjernom katoliku. Ako ne ispunimo ovu dužnost, sve je naše djelovanje u golemoj opasnosti. Na pijesku gradimo sve, štogod radimo, ako se ne zauzimamo za katoličku štampu. Na pijesku je naš rad u crkvi, naš rad u školi, naš rad u društvu, sav naš organizatorni rad, ako ga ne podupire i ne štiti velesila dobre, odlučne, moderno pisane i našoj Katoličkoj Crkvi odane štampe. Jednoga kobnog dana sve nam to propade, ako nas taj dan zateče bez jake i odlučne katoličke štampe. U borbi protiv neprijatelja štampa je katolička najbolje oružje.

I zato govore ljudi, da bi sveti Pavao, kad bi danas živio među nama, bio novinar. I dobro govore. Oni dobro poznaju velikoga svetog Pavla. Ovaj Apostol Isusov, kao i svi drugi Apostoli, pustio je drugima druge brige i poslove, a sam se sav dao na propovijedanje riječi Božje. »A mi ćemo ostati u molitvi i u službi riječi,« rekoše Apostoli.[10]) To se zna, bez molitve nikud nikamo, pa ni u službu riječi Božje.

I sveti je Pavao propovijedao kamogod je došao. U službi riječi zalazio je svukud. Zalazio je u sinagogu među Židove, i tu je propovijedao. Otišao je u Ateni na Areopag, i tu je propovijedao. Došao je na sud pred kralja Agripu, i tu je propovijedao. Propovijedao je i u teatru Velike Dijane Efeske. I u tamnici je Rimskoj propovijedao sveti Pavao. I da su nešto ovomu velikom propovjedniku Isusovu rekli: »Čuj, Pavle, ima jedna propovijedaonica, s koje se može propovijedati nesamo jednoj maloj sinagogi, nego čitavoj i Maloj Aziji i Siriji i Palestini i Macedoniji i Grčkoj i Italiji! S te propovijedaonice možeš propovijedati svojega Krista i Križ Njegov na sve strane.« Ja sam uvjeren, da bi na ovu riječ odmah prihvatio sveti Pavao: »Ljudi Božji! Pa gdje je ta propovijedaonica, da uziđem na nju?« I kad bi mu se pokazala, on bi upravo uzletio na nju i ostao bi na njoj čitav život svoj, kao ono Stilita na svojem stupu.

Ova divna propovijedaonica nije bila na svijetu za života Pavlova. Ali je ona danas na svijetu. To vam je, braćo, štampa. To su vam danas novine i listovi i knjige.

---

[10]) Dj. Ap. 6, 4.

I sveti Pavao, velim, da je danas živ među nama, bio bi sigurno novinar, bio bi junak dobre štampe. I kad njega nema među nama, pa budimo mi, štovatelji njegovi, junaci i radnici dobre štampe! Pišimo, radimo, od usta otkidajmo, žrtvujmo sve za zdravu katoličku štampu! Bit će nam na tom zahvalni i Bog i narod.

Odlučujem u ime Božje, da ću i ja svoje učiniti za katoličku štampu. U moje ruke, u moju kuću neće novine i knjige, ako nijesu čisto katoličke! A za odlučne katoličke novine i listove i knjige, kako rekoh, učinit ću štogod samo mogu: i pretplatit ću ih sad o Novoj Godini i širit ću ih i pomagat ću ih! Tako ću pokazati javno svoju poniznu i živu vjeru u Isusa. Pa će mi onda moj Isus biti ne na propast, već na blaženo uskrsnuće.

Nova Godina

Evanđelje

LUK. 2, 21.

U ONO vrijeme, kad se navrši osam dana, da obrežu dijete, nadjenuše mu ime Isus, kašto je rekao Anđeo, prije nego se u utrobi zače.

Pouka

BUDITE SPREMNI !

DANAS na Novu Godinu čestitamo i govorimo jedan drugomu : »Sretna Nova Godina !« I neka dobri Bog usliši sve plemenite želje, što nam ih izriču danas naši dobri prijatelji !

A ja svojim slušateljima na osvitu Nove Godine velim ovu evanđeosku : »Vi budite spremni !«[1]) »Neka budu bokovi vaši opasani i svijeće zapaljene u rukama

[1]) Luk. 12, 40. — Luk. 12, 35.

vašim!« Budemo li se držali ove opomene evanđeoske, bit će nam sigurno sretna čitava nova godina.

Ono u stara vremena sproveo bi se prvi dan nove godine u igrankama i pijankama. Crkva je ustala proti toj razuzdanosti na Novu Godinu. Nažalost i danas se još opažaju tragovi ove poganske razuzdanosti. Noć uoči Nove Godine sprovodi se i danas u razuzdanoj igri i uz punu opojnu čašu. Kao da se hoće tom igrom i zveketom vinskih čaša ušutkati onaj nemir i onu zabrinutost u duši svojoj. Ah, šta li se sve krije u tom tamnom krilu nove godine? Možda nas čeka u njoj kakva opasna bolest, bolest na smrt. Možda je već gotov mrtvački lijes za kojega od nas. Možda ćemo u novoj godini zapasti u svakojake neprilike i nesreće. Možda ćemo brzo u sto svakojakih gorkih razočaranja. Možda, možda... Eto, ne možemo nikako da prodremo u tu duboku tminu budućnosti.

Hoćemo li se mi na tu neizvjesnost u brigu dati i uznemiriti? Hoćemo li tražiti izlaz iz toga duševnog nemira u igrankama i pijankama? Ne, braćo! Mi ćemo se držati najboljega pravila, što nam ga daje sam naš Spasitelj. On nam govori: »Neka budu bokovi vaši opasani i svijeće zapaljene u rukama vašim! Vi budite spremni!« Drugim riječima: Vaše srce neka bude spremno, spremno na sve! Jest, danas i uvijek neka je u našoj duši jaka i odvažna tišina, junački osjećaj: Ja sam spreman, pa došlo ne znam šta!

Ovaj jaki, junački osjećaj imao je u svojoj duši i naš Spasitelj, kad je ono zaputio u Jerusalim na dan Uskrsni, a u Jerusalimu čekala ga pregorka muka i smrt. Ovaj jaki, junački osjećaj podizao je i dušu svetoga Pavla, kad se ono u Miletu rastajao sa svojim vjernim učenicima, da zaputi u Jerusalim na dan Duhovski, a u Jerusalimu čekale ga verige i tolike još svakojake muke. Pa neka i nas posve obuzme ovaj mirni i sigurni osjećaj, koji se ne plaši i ne dršće, pa makar se prolomilo nebo sa svima svojim crnim oblacima! U ime Isusovo spremni na sve! Takvi budimo na prvi dan nove godine! Takvi budimo uvijek!

Ako me pitate: Kako dobiti taj jaki osjećaj? ja vam odmah odgovaram riječima svetoga Pavla u današnjoj poslanici: »Pokaza se milost Boga Spasitelja našega svim ljudima, učeći nas, da se odrečemo bezbožnosti i svjetovnih želja, da trijezno i pravedno i pobožno živimo na ovome svijetu, čekajući blaženu nadu i dolazak slave velikog Boga i Spasitelja našeg Isusa Krista.«

T r i j e z n o i p r a v e d n o i p o b o ž n o ž i v j e t i. To su, braćo, sredstva proti svakomu nemiru duševnom. Trijezno i pravedno i pobožno živjeti. To daje duši našoj onaj jaki osjećaj spremnosti na sve.

T r i j e z n o ! To jest ne prilijepiti svoje srce za ovu zemaljštinu, za ovaj prah. Slobodan i nezavisan biti od svega svijeta. Odreći se svih svjetovnih želja. Imati za lozinku svoju : Gore srce ! Gore, k nebeskim stvarima ! I ovo daje našoj duši onaj jaki i mirni osjećaj spremnosti na sve.

P r a v e d n o ! Pravedan, istinit i pošten biti prema svakomu. Istina će nas spasiti. Čovjek pošten i pravedan gleda u oči istoj smrti.

P o b o ž n o ! To jest uvijek vjeran Bogu. Vjera u Providnost Božju ne zna ni za kakav strah. Vjera, da me očinska desnica mojega Dobrog Boga vodi, daje duši mojoj onaj jaki i mirni osjećaj. Vjera u ime Isus, koje se ime ne spominje uzalud u današnjem evanđelju, pokazivat će mi uvijek put u nebo, vodit će me k vječnoj Istini i napokon će me dovesti u vječni i blaženi Život.

O d l u č u j e m u ime Božje, da ću naučiti naizust ove kratke stihove jednoga velikog pjesnika (Mörike) i da ću ih u novoj godini izgovarati svako jutro i svaku večer :

»Moj Spasitelju !
U ruke Tvoje
Mećem sve moje,
Moju svaku želju,
Moj početak,
Moj svršetak.«

Druga nedjelja po Božiću

Evanđelje

MAT. 2, 19—23.

U ONO vrijeme po smrti Irudovoj, gle, Anđeo Gospodnji u snu javi se Josipu u Misiru i reče: Ustani i uzmi dijete i mater njegovu i idi u zemlju Israelsku, jer su umrli, koji su tražili dušu djetinju. I on ustavši uze dijete i mater njegovu i dođe u zemlju Israelsku. Ali čuvši, da Arhelaj vlada u Judeji mjesto Iruda oca svojega, poboja se onamo ići; nego primivši u snu zapovijed, otide u krajeve Galilejske. I došavši onamo, namjesti se u gradu, koji se zove Nazaret, da se zbude, što su kazali proroci, da će se Nazarećanin zvati.

Pouka

PATNJE PRAVEDNIKOVE.

NA LJUDE pravednike svaljuje se sad ova sad ona teška kušnja i patnja. I na Spasitelja našega, jedva se rodio, obarale se patnje, sve jedna za drugom. Iz grada Betlehema mora u štalu. Iz štale mora da bježi u Misir, u tuđu i pogansku zemlju. Iz Misira mora da se zakloni u posljednjem kutiću zemlje Judejske. Tako Bog postupa sa dobrima: na oči tvrdo i strogo, a uistinu milostivo i blago. Jer patnje u ovom životu samo kušaju pravednika i čiste pravednika i vode ga do slave i sjajne krune nebeske.

Patnjama i svakojakim mukama kuša Bog naša srca, da li su mu iskreno odana ili ne, da li svojom pobožnošću i pravednošću traže Boga ili sebe. Dok je čovjek sretan, miran i zadovoljan, dotle on doduše govori, da je odan i vjeran Bogu. Ali, napokon, u dobru je lako dobru biti, na muci se poznaju junaci. Tako kaže naša riječ. A tako misli i Bog. Bog hoće da svojega vjernika prokuša i upozna na muci. Tko je na muci vjeran Bogu, tko u bolesti, u žalosti i u nesreći ostaje čvrst u službi Božjoj, tko zna stupati po trnju i po zmijama, taj je pravi putnik, taj je pravi čovjek Božji, taj je velik u očima Božjim, taj je svet kao mučenik i dobar kao Anđeo.

Mukotrpni sveti Job najljepši nam je primjer u tom. On je u svojoj sreći vjeran Bogu. Ali sotona paklena govori Bogu: »Lako je Jobu biti dobar, jak, pobožan i pravedan, kad mu sve ide po njegovoj miloj volji. Udari ga, Bože, mukom i nesrećom, pa da onda vidimo!« I stavi Bog Jobovu krepost na kušnju. Oduze mu sve imanje i blago. A Job i u najvećoj kušnji ostade jak i vjeran Bogu. Job je gô golcat govorio: »Gospodin dade, Gospodin uze; neka je blagosloveno ime Gospodnje!«[1]) Tada se i sotona uvjerio, da je Job doista svet, jak i pravedan čovjek, koji nikada ne gubi tla ispod sebe.

I Anđeo govori pobožnomu Tobiji: »Jer si bio Bogu po volji, zato je trebalo, da kušnja i sljepota dođe na tebe.«[2]) Tako možemo i mi reći čovjeku pravedniku, kad ga bije koja ljuta muka i nevolja: Jer si, čovječe, zlato, zato te stavlja

---

[1]) Job. 1, 21. — [2]) Tob. 12, 13.

Bog na vatru patnje i muke. U vatri se kuša zlato. U vatri se i čisti zlato.

Bog kušnjama i patnjama čisti svojega pravednika. I pravednik ima ove i one pogreške i slabosti, za koje mu svakako valja zadovoljiti Bogu. A bolje po njega, ako zadovolji Bogu na ovome svijetu. Jer teže su muke na drugom svijetu. Ako pravednik na to ne misli, dobri Bog misli na to. Tako piše sveti Jeronim rimskoj gospođi Pauli, kad je ona bila u jednoj velikoj žalosti. »Ako si sveta,« govori joj sveti Jeronim, »onda te Bog kuša; ako imaš što na duši, onda ti Bog čisti dušu.«

Toliki bezbožnici sprovode svoj život u smijanju i uživanju. »Tove se,« kaže zgodno Tertulijan o njima, »tove se kao životinje, što su za klanje.« Teško i jao njima, kad dođu pod nož Pravdi Božjoj! Strašno će biti to klanje!

Patnje i muke zaslužuju još pravedniku sjajnu krunu nebesku. Nema krune nebeske bez pobjede. A nema pobjede bez borbe. I stoga Bog pušta pravednika u borbu sa raznim patnjama. Bezbožnika ostavlja Bog na miru, jer njemu ne sprema nikakvu krunu. Njega čeka kazna u paklu zauvijek. Bezbožnicima i odmetnicima ovako govori Bog: »Gle, sluge će moje jesti, a vi ćete gladovati! Gle, sluge će moje piti, a vi ćete biti žedni! Gle, sluge će se moje veseliti, a vi ćete se stidjeti! Gle, sluge će moje pjevati od radosti u srcu, a vi ćete vikati od žalosti u srcu i ridat ćete od tuge u duhu!«[3])

I kad sve to uočimo, onda su nam jasne riječi Isusove u Evanđelju: »Blago onima, koji se žaloste, jer će se oni utješiti! Blago onima, koji progonstvo trpe radi pravde, jer je njihovo kraljevstvo nebesko! Blago vama, kad vas usproklinju i usprogone i uzgovore na vas sve zlo lažući zbog mene! Veselite se i radujte se, jer je plaća vaša velika na nebesima!«[4]) Ove Isusove riječi podižu nas i jače nas. One padaju kao balsam u naše napaćeno srce. I sad razumijemo onu riječ svetog Ignacija Lojolskog: »Sav med, što ga možemo sakupiti iz cvjetova ovoga svijeta, nema toliko sladosti, koliko je ima žuč i ocat našega Spasitelja.«

Jest, dignite svoj pogled gore k svetim sunčanim nebesima, vi kršćanske duše, koje patite na pravdi Božjoj, i ne smalakšite u svojim borbama i patnjama! One vam samo stiču veliku plaću na nebesima. Po križu k pobjedi!

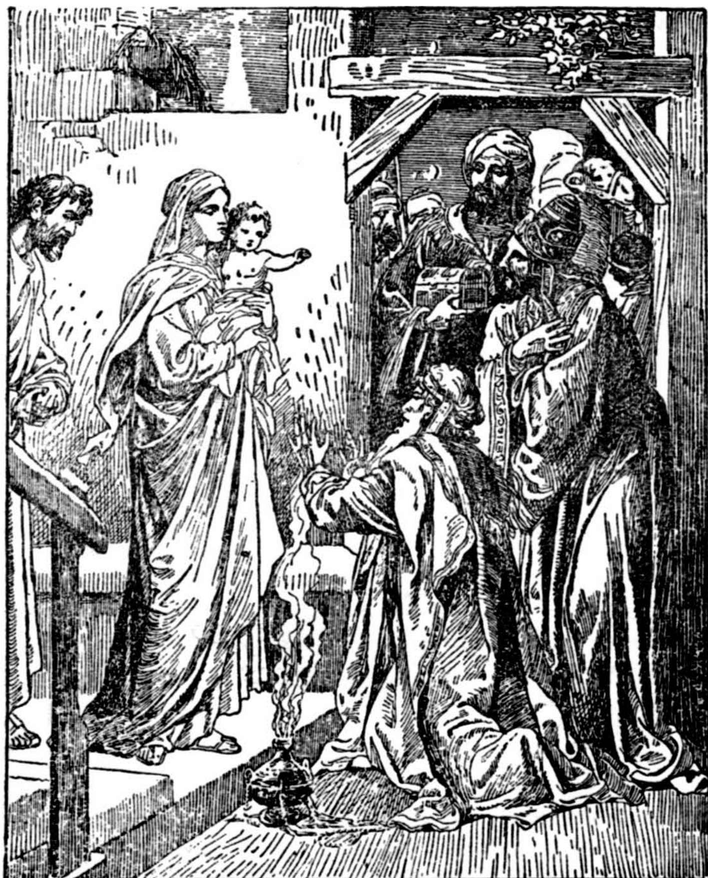
[3]) Isai. 65, 13. sl. — [4]) Mat. 5, 5. sl.

Po patnji k sreći! Po smrti k uskrsu! To je povijest kršćanstva.

Odlučujem u ime Božje, da ću poljubiti desnicu Gospodnju, i kad pušta na me sad ovu, sad onu kušnju i patnju. Ljubit ću bol. Mrzit ću očaj. Šaptat ću uvijek rado onu iz Svetoga Pisma: »Kroz mnoge nevolje valja ući u Kraljevstvo Božje.«[5]) Sjetit ću se i one Isusove: »Tko hoće da ide za mnom, mora svakidan nositi križ svoj.«[6])

[5]) Dj. Ap. 14, 21. — [6]) Luk. 9, 23.

Bogojavljenje ili Sveta Tri Kralja

Evanđelje

MAT. 2, 1—12.

KAD se rodi Isus u Betlehemu Judinu u dane Iruda kralja, a to dođu mudraci od Istoka u Jerusalim i kažu : Gdje je kralj židovski, što se rodio ? Jer smo vidjeli njegovu zvijezdu na Istoku i došli smo da mu se poklonimo. Kad to ču Irud kralj, uplaši se i sav Jerusalim s njim. I sabravši sve gla-

vare svećeničke i književnike narodne pitaše ih, gdje bi se Krist rodio. A oni mu rekoše : U Betlehemu Judinu, jer je tako prorok napisao : I ti, Betleheme zemljo Judina, ni po čem nijesi najmanji među kneževskim gradovima Judinim ; jer će iz tebe izaći knez, koji će vladati nad narodom mojim Israelom. Onda Irud tajno dozva mudrace i brižno ih ispita, kad im se zvijezda pojavila. I poslavši ih u Betlehem reče : Idite i raspitajte dobro za dijete, pa kad ga nađete, javite mi, da idem i ja pokloniti mu se. I oni saslušavši kralja pođoše. I gle, zvijezda, koju su vidjeli na Istoku, iđaše pred njima, dok ne dođe i stade odozgora, gdje bijaše dijete. A kad su vidjeli zvijezdu, obradovaše se veoma velikom radosti. I ušavši u kuću nađoše dijete s Marijom materom njegovom i poklekavši pokloniše mu se. I otvorivši dare svoje darivaše ga zlatom, tamjanom i smirnom. I primivši u snu zapovijed, da se ne vraćaju k Irudu, drugim putem vratiše se u zemlju svoju.

Pouka

ZA RAŠIRENJE VJERE.

DANAS slavimo veliki blagdan, koji se zove Bogojavljenje ili Sveta Tri Kralja. Bogojavljenje zato se zove, jer se na današnji dan objavio Bog poganima, koji su naši stari pradjedovi. Objavio se Isus trima kraljima od Istoka, pa zato se zove ovaj blagdan i Sveta Tri Kralja. Na sam Božić objavio se Isus, kako znamo iz Evanđelja, Židovima, to jest Betlehemskim pastirima. Danas se poprviput objavilo Božansko Svijetlo i onima, koji su sjedjeli u tmini i u sjenama smrti. Stoga sveta Crkva na današnji dan obraća svoj pogled na one nevoljnike, koji još i danas sjede u tmini i u sjenama smrti, koji još i danas žude kroz tamu svijetlo sunca. Pa sveta Crkva moli i zove sve svoje vjernike, da se svojom kršćanskom ljubavlju smiluju ovim nevoljnicima. Svi smo svi od Boga pozvani, da štagod učinimo za one, koji još čame u tminama poganstva i kumirstva, za one, koji još ne ugledaše sjajne zvijezde Bogojavljenja, za one, koji još lutaju po šikarju i mraku.

Ne zaboravimo, braćo, na ovu svoju veliku dužnost, na koju nažalost danas naš svijet malo ili nimalo pomišlja ! Ne zaboravimo, da smo djeca Crkve Katoličke, to jest Crkve općenite, koja je tu za sve ljude i narode, kaošto je i sunce za sve, kaošto je i istina za sve, kaošto je i ljubav Božja za

sve, kaošto je i Krist i Njegova milost za sve, za sve ljude i narode na svijetu.

Daleko tamo u neznabožačkim krajevima u Africi, u Aziji, u Americi, u Australiji ima svijeta na milijune i milijune. Ali tamo nema još nikakve crkvice. Tamo mati ne vodi svoje dijete za ruku, da ga dovede u crkvu na svetu Misu. Tamo nema svetih oltara, nema misnika, nema Presvetog Otajstva, nema svetih Sakramenata, nema nikakvih utjeha naše svete vjere. Tamo je još duševni led, još duševna tmina. I naša sveta Katolička Crkva zove svoje vjernike, neka pomognu što samo više mogu, da se što prije otopi taj led, i da što prije prodre u tu tminu neznaboštva predivno Svijetlo Božje.

I neka nitko ne kaže : Što ja tu mogu ? To je posao onih vjerovjesnika, misionara, koji idu tamo da navješćuju i šire vjeru Isusovu. Nemoj tako, prijatelju ! Nas sve i još kako veže ona velika zapovijed kršćanske ljubavi. Mi se svi moramo naći u pomoći onim nevoljnicima u dalekim poganskim krajevima. Jedni ovako, drugi onako. Jedni, hvala Bogu, uzimaju sveti Križ u ruke i polaze kao misionari, kao vjerovjesnici, kao apostoli u daleke tamo poganske krajeve. Među njima ima i mlađih i starijih, muških i ženskih. Čiste, svijetle, jake, apostolske duše, zadahnute duhom prorokâ, koje su pripravne bez igdje ikakve plaće zemaljske boriti se za istinu, širiti i svjedočiti istinu Božju među ljudima ! O, daj, Bože, da takvih junačkih duša bude i iz naše sredine ! Drugi opet potpomažu izdaleka svojom svetom molitvom i plemenitom milostinjom. Među ovima morali bismo biti upravo svi. Svi za spasavanje besmrtnih duša, koje još sjede u tmini neznaboštva ! Svi za svijetlo prave vjere, svi za Kraljevstvo Božje među tolikim milijunima neznabožaca ! Svi revno i požrtvovno, da utješimo Presveto Srce Isusovo, koje je bilo probodeno i za ove nevoljnike ! Svi prinesimo bilo kakvu žrtvu za njih, za njihove besmrtne duše ! Na ovu je žrtvu obvezan svaki učenik Onoga, koji je sam sebe žrtvovao za cijeli svijet.

Jedna živa slika iz crne neznabožačke Afrike neka nam dirne i gane srca ! U Africi ima danas preko 140 milijuna neznabožaca. Katolika ima u Africi samo 945.000. Evropskih svećenika ima u Africi jedno 2000. Urođenih svećenika jedva ima stotina. Crkava i kapelica ima jedno 4.500. A šta je to za tolike milijune, za 140 milijuna duša, što sjede u

tmini i u sjenama smrti ? O, smilujte se, braćo, i oduševite se za sveto misijsko djelo, za djelo apostolsko u Africi! I molite se vruće riječima Duha Svetoga: »Bože! Obasjaj one, koji sjede u tami i u sjeni smrtnoj!«[1])

Na današnji dan upravljamo svoj pogled prema Betlehemu. Tu u siromašnoj Betlehemskoj štalici vidimo na okupu sretne ljude, mudrace od Istoka. Oni su sa tolikim čeznućem zaputili izdaleka, da vide svojega Spasitelja. I našli su Ga. I sad Ga gledaju i klanjaju Mu se. Kolika sreća! Milijuni i milijuni daleko su još od te sreće. Pomozimo, braćo, svojom revnošću i požrtvovnošću, da i oni nađu tu najveću sreću, svojega dragog Spasitelja! Njihova sreća bit će naša neizmjerna plaća na nebu.

O d l u č u j e m u ime Božje, da ću se danas vruće pomoliti Isusu, neka On Milostiv pošalje što više poslenika na toliku žetvu među neznabošcima. I u sve svoje molitve uključujem već sada sve katoličke misije među poganima. Jednu svotu davat ću svake godine svojemu župniku, neka on to preko Ordinarijata pošalje Družbi sv. Petra Klavera, koja ima svoju podružnicu i u Zagrebu, Draškovićeva ul. 12.

---

[1]) Luk. 1, 79.

Prva nedjelja po Bogojavljenju

Evanđelje

LUK. 2, 42—52.

KAD bi Isusu dvanaest godina, uziđoše roditelji njegovi u Jerusalim po običaju praznika; i kad dane provedoše, i oni se vratiše, osta dijete Isus u Jerusalimu, i ne znadoše roditelji njegovi. A misleći, da je s društvom, otidoše dan hoda i stadoše ga tražiti među rođacima i znancima. I ne našavši ga vratiše se u Jerusalim, da ga traže. I dogodi se, poslije tri dana nađoše ga u hramu, gdje sjedi među učiteljima i sluša ih i pita ih. A svi, koji su ga slušali, divljahu se njegovu razumu i odgovorima. I vidjevši ga začudiše se. I mati njegova reče mu : Sine, šta učini nama tako ? Evo otac tvoj i ja žalosni smo te tražili. I reče im : Zašto ste me tražili ? Nijeste li znali, da meni treba u onom biti, što je Oca mojega ? I oni ne razumješe riječi, što im reče. I siđe s njima, i dođe u Nazaret, i bijaše im poslušan. I mati njegova čuvaše sve riječi ove u srcu svojem. I Isus napredovaše u mudrosti i dobi i milosti kod Boga i kod ljudi.

Pouka

KUĆA BOŽJA.

DANAŠNJE sveto evanđelje kazuje nam među ostalim i to, kako su Blažena Djevica Marija i sveti Josip tražili Isusa. I našli su ga poslije tri dana u hramu, u kući Božjoj.

Ovaj nam primjer kazuje, gdje najprije nalazimo Isusa, Spasitelja našega. Nalazimo ga najprije u kući Božjoj, u crkvi. O crkvi valja ona riječ svetoga Ivana Evanđelista u njegovu Objavljenju: »Evo stan Božji među ljudima!«[1]) I mi možemo s više razloga poviknuti sa svetim Psalmistom: »Obradovah se, kad mi rekoše: U dom Gospodnji ići ćemo.«[2])

U domu Gospodnjem, u kući Božjoj, u crkvi primila je duša naša prviput milost Božju, milost posvećujuću na svetom Krštenju. U kući Božjoj, u crkvi toliko smo puta opet našli milost Božju pred svetohraništem, u ispovijedaonici, na svetoj pričesti. I koliko nadahnuća Božjih primila je duša naša u crkvi, u kući Božjoj! Pa stoga kako mora da nam bude mila kuća Božja, crkva! »Kako su mili šatori Tvoji, Gospodine!« kličimo sa svetim Psalmistom! I stoga kako se moramo lijepo ponašati u kući Božjoj! Tu smo pred Bogom svojim. I kako moramo upravo čeznuti za kućom Božjom! Tu je Isus naš, Spas naš, sve naše.

I ne zadovoljimo se samo svetom Misom u nedjelje i blagdane, već i u radne dane pođimo rado u crkvu, da pribivamo svetoj Misi, da pohodimo Isusa u Presvetom Oltarskom Sakramentu! A kad to baš nikako ne možemo, onda na duhovni način pohodimo Isusa u crkvi! Okrenimo se prema mjestu, gdje je naša crkva, i poklonimo se Isusu, Bogu svojemu u njoj!

A nastojmo i oko toga, da naša crkva bude uvijek čista, uredna i lijepa! I u tom ugledajmo se u svetog Psalmista, koji je govorio: »Revnost za kuću Tvoju, o Bože, izjede me.«[3]) Uradimo šta, žrtvujmo šta za crkvu, osobito za onu crkvu, koja je siromašnija! To neka nam bude djelotvorna zahvala za one milosti Božje, što smo ih primili u crkvi! I to će nam Isus sigurno naplatiti stostruko i na ovom i na onom svijetu.

Ugledajmo se i svećenici i svjetovnjaci u ova dva tri lijepa primjera!

---

[1]) Obj. 21, 3. — [2]) Ps. 121, 1. — [3]) Ps. 68, 10.

O pobožnom svećeniku Nepocijanu piše sveti Jeronim ovo: »U životu malo je gledao na sebe. Siromaštvo bilo mu ponajljepši nakit. Ali se zato najrevnije brinuo za ures kuće Božje. Bogu odana duša pazi isto tako na najmanje kao i na najveće stvari. Zna ona dobro, da će davati Bogu račun i za najsitniju stvarcu. Tako se i svećenik Nepocijan puno brinuo, da u crkvi oltar sja, da zidovi ne budu prašni, da pod bude pometen, da sakristija bude čista, da posuđe crkveno upravo blista, ukratko: njegova briga za sve u crkvi nije puštala s vida ni najsitniju niti najvažniju dužnost. Bazilike i grobove mučenika kitio bi Nepocijan cvijećem i zelenilom. Eto, sve bi Nepocijan učinio, da u crkvi bude sve u redu i čisto.«

Časni sluga Božji Franjo Josip Rudigier, veliki biskup Linački, pokazivao jednoga dana nekom svojemu prijatelju dragocjenosti u svojoj Linačkoj katedrali. Kad se prijatelj čudio tolikom bogatstvu zlata i dragoga kamenja oko Presvetog Oltarskog Sakramenta, odgovori mu pobožni biskup: »Za našega Gospodina nije ništa mnogo.«

Sveti Ivan Vianney, župnik Arški, ovako je jednom prilikom govorio: »O, kako se veselim, kad popravljam i uređujem kućanstvo dragoga Boga! Kako da rado ne darujemo svojemu Gospodinu i Spasitelju ono, što imamo najdragocjenije? Bila bi od nas najveća nezahvalnost, kad bismo bili tvrdi i škrti prema Bogu. Zar nije On za nas žrtvovao na križu svu svoju predragocjenu krv? I zar nam se svakidan ne daje čitav u Presvetom Oltarskom Sakramentu?

Sveti Franjo Asiški sam bi znao pomesti crkve u okolici grada Assisija. I volio bi ponukati svećenike, neka što većma pripaze na red i čistoću u crkvi. I volio bi Franjo ubrati i gorsku ružu i gorski lijer, te ih priviti kiti cvijeća, što je mirisala na oltaru.

Dobri Papa Pije IX. pohodio jedamput nenadano jednu crkvu u Rimu. Unišao u klupu pred Presvetim. Klupa je bila sva prašna, da se moglo pisati po njoj. I Papa Pije IX., kad je odilazio, napisao je na prašnoj klupi velikim slovima: »Vidi, Pius IX.« To jest: »Vidio sam, Pije IX.«

Neka nas i ovi poučni primjeri ponukaju i uprav oduševe, da ne žalimo ništa za čistoću, red i ljepotu u kući Božjoj!

Odlučujem u ime Božje, da ću koju veću milostinju dati u crkvu. I živjet ću u crkvi, sa crkvom i od crkve. To jest: vjerovat ću i po vjeri ću živjeti. To je pravi život.

Druga nedjelja po Bogojavljenju

Evanđelje

IVAN 2, 1—11.

U ONO vrijeme bi svadba u Kani Galilejskoj; i ondje bijaše mati Isusova. A pozvan bješe i Isus i učenici njegovi na svadbu. I kad nesta vina, reče mati Isusova njemu: Vina nemaju. I reče joj Isus: Što je meni do tebe, ženo? Još nije došao moj čas. Reče mati njegova slugama: Štogod vam reče, učinite! A ondje bijaše šest vodenih sudova od kamena za čišćenje običajno Židovima, a svaki uzimaše po dva ili po tri vedra. Reče im Isus: Napunite sudove vodom! I napuniše ih do vrha. I reče im Isus: Zahvatite sad, i nosite kumu! I odnesoše. A kad kum okusi od vode, koja je postala vino, i ne znadijaše otkuda je, a sluge znadijahu, koje su zahvatile vodu, zovnu kum ženika i reče mu: Svaki čovjek najprije dobro vino iznosi, a kad se ponapiju, onda rđavije; a ti

si čuvao dobro vino dosada. Ovo učini Isus početak čudesa u Kani Galilejskoj; i pokaza slavu svoju, i vjerovaše u njega učenici njegovi.

Pouka

MAJKA BOŽJA.

NA SVADBI u Kani Galilejskoj ističe se Blažena Djevica Marija kao posrednica i zagovornica. Jest, ona je naša blaga i jaka posrednica i zagovornica kod Isusa. Ona je Majka milosrđa. Ona nas vodi k Isusu, izvoru svakog milosrđa. Kaže lijepo sveti Augustin:[1]) »Po njoj je Isus sišao k nama na zemlju, i po njoj se mi dižemo k Isusu na nebo.« Ona je uzrok radosti naše.

To je jezgra i sadržina svemu štovanju Marijinu. Tko ide za Marijom, taj ide ravno k Isusu. Mi idemo za Isusom, kad štujemo, pozdravljamo i ljubimo Majku Njegovu. Po Mariji k Isusu! Vjerno dijete Marijino uvijek je i vjerno dijete Isusovo. Najveća sreća Gospina bila je biti sa Isusom. To ona traži i od nas. Ona u današnjem svetom evanđelju kaže slugama na svadbi, a kaže i nama: Štogod vam reče Isus, učinite!«[2])

Sveti Franjo Saleški lijepo kaže: »Štovati Blaženu Djevicu Mariju nije ništa drugo, nego štovati Nju u Bogu i štovati Boga u Njoj, tako da je Bog posljednja svrha štovanju Marijinu.« Pogledajmo život velikih štovatelja Marijinih, kao svetoga Bernarda i svetoga Tome Akvinskoga! Što je veća bila njihova ljubav k Mariji, to je veća bila i njihova ljubav k Bogu. Štovanje Marijino ne može se rastaviti od klanjanja Bogu. Biti u blizini Marijinoj jest biti u blizini Božjoj.

Ali ne zaustavimo se samo kod izvanjeg štovanja Marijina! Zaronimo dublje! Ugledajmo se u divne kreposti Marijine! Blažena Gospa ima na sebi i u sebi toliko toga, što je i tako nježno i tako djetinje i tako čisto. A ima i toliko toga, što je i tako jako i tako muževno i tako uzvišeno. Pogledajmo samo B. D. Mariju u Betlehemu, pa pod križem na Kalvariji! Velike stvari učinio je njoj Onaj, koji je silan, koji je Bog.[3]) Kreposti Marijine jedno su more duboko, neiscrpljivo. Svak može iz njega crpsti dosta i predo-

---

[1]) Serm. de Annuntiat. — [2]) Iv. 2, 5. — [3]) Luk. 1, 49.

sta. Marija je »sva lijepa i ljage na njoj nema.«[4]) Sveti crkveni Oci zovu je nepovrijeđenom, nedužnom, čistom, ljepotom nevinosti, temeljem svetosti. Ona je, kažu, svetija od svih svetaca, od svih patrijara, od svih proroka i apostola. Ona je uzvišenija i ljepša od svih anđela. Ona je iznad svega, što je stvoreno.

Sveti Ambrozije uznosi značaj Marijin ovako: »Marija je bila ponizna u srcu, umjerena u govoru, razborita u svojim odlukama, revna u čitanju, pomnjiva u svojim poslovima. Nije tražila ljude za suce, već Boga. Nikomu nije dosađivala, svima se dopadala. Prema starijima bila je uvijek puna poštovanja. Kad je ona svoje roditelje krivo pogledala? Kad se sa svojom rodbinom nije pazila? Kad je poniznog mučila? Kad je slabog zapustila? Kad je potrebnog ostavila? Ništa prezirno u njezinim očima. Ništa neuljudno u njezinim riječima. Ništa površno u njezinim poslovima. Nijedna joj kretnja nije lakoumna. Nijedan joj korak preslobodan. Nijedan joj glas ljutit. Čitavo njezino držanje jest jedna divna slika njezine pobožne i svete duše.«

Sveti Franjo Asiški ovako bi pozdravljao B. D. Mariju: »Zdravo, Blažena Djevice, Ti Kućo Božja, Ti Haljino Božja, Ti Majko Božja! Zdravo, vi sve kreposti Marijine, koje se po Duhu Svetom izlijevaju u srca vjernika, i koje obraćaju nevjernike u vjerne sluge Božje!«

Sveti Antonin ovako nas potiče na štovanje Marijino: »U nebo se ulazi kroz vrata nebeska — kroz Mariju.«

Sveti Bernardin govorio bi: »Nijedna milost ne pada s neba na zemlju, jer sve idu kroz ruke Marijine.« Po Mariji možemo dobiti od Boga sve. Isus je bio njoj na zemlji poslušan, pa će uslišiti i njezinu svaku molbu na nebu, gdje ju je postavio Kraljicom Anđela, Kraljicom svih Svetih. Marijin zagovor može sve. Marija kao domaćica u Kraljevstvu Božjem ima ključeve od Milosrđa Božjega. »Ako Ti samo hoćeš nešto,« govori sveti Anzelmo Nebeskoj Kraljici, »onda se to mora dogoditi.«

Slavni francuski novinar Louis Veuillot pripovijeda, kako je jedamput zaputio morem iz Marseilla u Rim. Odmah prvi dan zaprijetila žestoka oluja. Svi putnici bili su u velikom strahu. Ali ih kapetan tješio ovako: »Ljudi, ne bojte se ništa! Pođite mirno u svoje kabine i spavajte! Kapetan ove lađe »Likurg« sretan je. Ja sam već pedeset

[4]) Pjes. nad pjes. 4, 7.

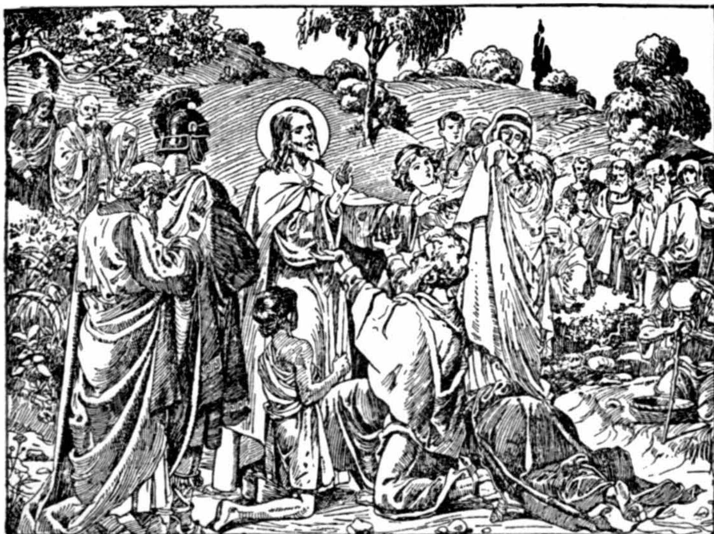
godina na moru, i nikad mi se još nije dogodila kakva teža nesreća.« Pri tom pokaza kapetan na malu Gospinu sliku, pred kojom je gorjela uljenica i reče: »Gledajte, to je moja sveta Zaštitnica! Zvijezda sjajna nad uzburkanim morem.«

Vojvoda De Popoli bio na umoru. Njegov sin klečao uz njega. I otac mu progovori: »Sinko, ono malo dobra, što sam učinio, imam zahvaliti Marijinoj Kongregaciji. I nju ja tebi ostavljam kao najljepšu baštinu. Ja sam sad sretniji, što sam bio kongreganist, negoli što sam bio vojvoda De Popoli.«

Čudovište znanja u svojem stoljeću, savjetnik kraljeva, besmrtni učenjak Justus Lipsius ovu je veliku riječ izrekao na umoru: »Moj najutješniji dan u životu bio je dan, kad sam stupio u Marijinu Kongregaciju.«

Odlučujem u ime Božje, da ću uvijek rado čitati, govoriti i slušati o Našoj Dragoj Gospi. I pozdravljat ću Gospu pobožno svakidan ujutro, opodne i navečer. Hoću.

Treća nedjelja po Bogojavljenju

Evanđelje

MAT. 8, 1—13.

U ONO vrijeme kad siđe Isus s gore, iđaše za njim mnogo svijeta. I gle, gubavac dođe i klanjaše mu se govoreći: Gospodine! ako hoćeš, možeš me očistiti. I pruživši ruku Isus dohvati ga se govoreći: Hoću, očisti se! I odmah očisti se od gube. I reče Isus: Gledaj, nikomu ne kazuj; nego idi, pokaži se svećeniku, i prinesi dar, koji je zapovjedio Mojsije, radi svjedočanstva njima. A kad uđe u Kafarnaum, pristupi k njemu satnik moleći ga i govoreći: Gospodine! sluga moj leži doma uzet i muči se vrlo. A Isus mu reče : Ja ću doći i iscijelit ću ga. A satnik odgovori i reče: Gospodine! nijesam dostojan, da uđeš pod krov moj, nego samo reci riječ, i ozdravit će sluga moj. Jer i ja sam čovjek pod vlasti, i imam pod sobom vojnike, pa rečem jednomu: idi, i ide; i drugomu: dođi, i dođe; i sluzi svojemu: učini to, i učini. A kad ču Isus, udivi se i reče onima, što iđahu za njim: Zaista vam kažem, ne nađoh tolike vjere u Israelu. A kažem vam, da će mnogi od istoka i zapada doći, i sjesti će za stol s Abrahamom i Isakom i Jako-

vom u kraljevstvu nebeskom, a sinovi kraljevstva izagnat će se u tamu najkrajnju; ondje će biti plač i škrgut zuba. I reče Isus satniku: Idi, i kako si vjerovao, neka ti bude. I ozdravi sluga u taj čas.

Pouka

SVEĆENIK.

U DANAŠNJEM svetom evanđelju kazuje nam se, kako je Isus izliječio čovjeka gubavca. Izliječio ga i onda mu rekao: »Idi, pokaži se svećeniku!«

U ovom Isusovu nalogu stoji važna nauka za nas. Danas bi ljudi bezvjerci htjeli svećenika upravo istisnuti iz svijeta. Neće oni posrednika između Boga i čovjeka.

Naš Gospodin Isus drukčije misli. On je odredio Apostole za svoje nasljednike. Neka oni budu posrednici između Boga i čovjeka! Onako, kako je On bio posrednik između Boga i čovjeka. On im je dao vlast, da propovijedaju i svete sakramente dijele.[1]) On nije svojih vjernika ostavio u sumnji o tome, kakve dužnosti imaju oni prema apostolima i apostolskim nasljednicima. Isus je rekao: »Tko vas sluša, mene sluša; i tko vas prezire, mene prezire.«[2]) Pa stoga veli sveti apostol Pavao: »Neka nas ljudi drže za sluge Kristove i za djelitelje otajstva Božjih.«[3])

Štujmo dakle i visoko cijenimo dostojanstvo svećeničko! Nije svećenik dao sam sebi to dostojanstvo. Dao mu ga je sam Bog.[4]) I ta vlast i čast svećenička ostaje i onda, kada se svećenik pokaže nevrijednim svoje službe. Onda vrijedi ona Isusova: »Što vam govore, to držite i činite; ali ono, što čine, to ne činite!«[5])

I nikad ne zaboravimo, kako je naš vrhunaravni život usko spojen sa svećenikom! Svećenik nam daje taj vrhunaravni život. Svećenik nam pomaže, da očuvamo, njegujemo i usavršujemo taj život. Svećenik nam povraća taj život, ako smo ga po nesreći izgubili. Svećenik u ime Onoga, čiji je on poslanik, daje slijepima vid, bolesnima zdravlje, mrtvima život. Svećenik prinosi Bogu suze i molitve ljudi. Svećenik žrtvuje za svoj puk svoj svagdanji brevijar, svoju svetu Misu, svoj rad i puno puta svoj život. »Između trijema i oltara plaču svećenici, sluge Gospodnje, i vapiju: Prosti,

---

[1]) Mat. 28, 19. — [2]) Luk. 10, 16. — [3]) 1. Kor. 4, 1. — [4]) Hebr. 5, 4. — [5]) Mat. 23, 3.

Gospodine, prosti narodu svojemu!« Radom u ispovijedaonici, koji je mnogi svećenički život polako u grob spustio, službom u školi i uz postelju bolesnika jačaju svećenici, što je slabo, iscjeljuju, što je bolesno, zavezuju, što je ranjeno, sabiraju, što je prosuto, natrag k Bogu dovode, što je zalutalo. Veliki francuski pjesnik Lamartine govorio bi o svećeniku ovako: »Svećenik je čovjek, koji nema obitelji, a pripada svima obiteljima. On blagosilja kolijevku, smrtnu postelju i mrtvački lijes. Njega zavole već malena djeca. On je po svojem zvanju tješitelj svake bijede duše i tijela.« Još više: on je sluga Božji, Njegov predstavnik, veliki posrednik, koji daje Boga ljudima i ljude Bogu. Bez njega nema sakramenata, nema božanskog života. Sveti župnik od Arsa lijepo je rekao: »Ostavite jednu župu dvadeset godina bez svećenika, i puk će obožavati životinje ili barem zlatno tele.« — I poradi svega toga znala bi sveta Katarina Sienska sa najvećim poštovanjem poljubiti stope svećenikove. Ona je znala, što je jedan svećenik, koji u svetoj Misi progovara u ime Isusovo: »Ovo je tijelo moje«, a u svetoj ispovijedi govori nam u ime Božje: »Ja te odrešujem.«

Toliko uopće o svakom svećeniku. Na svećenika dušobrižnika bacit ćemo još kratak pogled! To treba danas, kad toliki lažni proroci zalaze u naš narod, pa ga odvraćaju na sve načine od njegova svećenika dušobrižnika. Veliki su ljudi rekli, da je dušobrižništvo jedno veliko socijalno djelo. Prema tomu, tko odvraća narod od njegova dušobrižnika, taj počinja jedan veliki socijalni zločin.

Što je bio Anđeo Rafael obitelji staroga Tobije, to je dobar dušobrižnik svojoj župi.

Anđeo Rafael bio je učitelj obitelji Tobijinoj. On je učio tu pobožnu obitelj, nad kim sotona ima vlast, i kako se mora živjeti, da se odupremo toj sotonskoj vlasti. On ih je i to učio, kako sin mora štovati svojega oca, i od kolike su vrijednosti dobra djela. Tako je i dušobrižnik učitelj, poslan od Onoga, koji je o sebi rekao: »Ja sam Istina.«[6]) Dušobrižnik je učitelj djeci u školi, učitelj svima u crkvi. I o njemu veli Duh Sveti: »Pozorno slušajte glas njegov!«[7]) On daje čovjeku božanstvene stvari. On sije nebesku riječ u srca. On uči nauku Isusovu onako čistu i nepovrijeđenu, kakva se nalazi u krilu Katoličke Crkve. On predaje istine

[6]) Iv. 14, 6. — [7]) Mojs. 23, 21.

naše svete vjere i kazuje nam dužnosti, što ih svakomu nalaže volja Božja. Puno i rado dakle slušajmo glas njegov!

Anđeo Rafael bio je i v o đ a. Kao takav vodio je mladoga Tobiju na putu i čuvao ga od svake pogibli. I mi putujemo. Putujemo u svoju Nebesku Domovinu. Put je naš dalek, pogibeljan, nepoznat. Svećenik dušobrižnik vodi nas na tom putu. I on nam pokazuje put. I on nas čuva od tolikih pogibli. On je poslan od Onoga, koji je o sebi rekao: »Ja sam Put.«[8]) Slušajmo dakle pozorno i rado glas svojega dušobrižnika, koji kao pastir podiže glavu, da u svoje oko stavi sve svoje stado!

Anđeo Rafael bio je i l i j e č n i k. Izliječio je Saru. Istjerao iz nje đavla.[9]) Izliječio je i oca Tobijina od sljepote.[10]) I svećenik dušobrižnik liječnik je. On liječi duše. Poslan je od Onoga, koji je o sebi rekao: »Ja sam Život.«[11]) A lijekovi dušobrižnikovi jesu sveti sakramenti, koji čuvaju dušu od smrti, koji povraćaju duši život. Slušajmo svojega dušobrižnika, toga dušama našim najboljeg i najvjernijeg prijatelja! Primajmo revno svete sakramente iz njegove ruke u zdravim i bolesnim danima! U dušobrižniku svećeniku ime je Božje. U ime Božje on živi i djeluje među nama. I molimo se Bogu za njega, da nam bude uvijek pravi dobri Anđeo Čuvar, da nam bude uvijek naš sveti Rafael!

Ovdje na kraju šapćem na uho svakomu svećeniku samo ovo: Vjerovat će ti i štovat će te svijet, ako je tvoj život svet.

O d l u č u j e m u ime Božje, da ću se moliti, neka nam dobri Bog dadne što više dobrih i svetih svećenika. O Bože sveti! Daj nam svetih svećenika, da siju i žanju na njivi Gospodnjoj! I poslat ću koji milodar kojemu našem biskupu za njegova sjemeništa, gdje se odgaja naš podmladak svećenički. Hoću, eto otkinut ću od usta svojih za tu svetu i plemenitu svrhu. I gledat ću uvijek u svećenicima drugoga Krista.

---

[8]) Iv. 14, 6. — [9]) Tob. 8, 2. — [10]) Tob. 11, 13. sl. — [11]) Iv. 14, 6.

Četvrta nedjelja po Bogojavljenju

Evanđelje

MAT. 8, 23—27.

U ONO vrijeme, kad Isus uđe u lađicu, pođoše za njim učenici njegovi. I gle, oluja velika postade na moru, tako da se lađica pokri valovima; a on spavaše. I pristupivši k njemu učenici njegovi probudiše ga govoreći: Gospodine! izbavi nas, izgibosmo. A Isus im reče: Što ste strašljivi, malovjerni? Tada ustavši zapovjedi vjetrovima i moru, i postade tišina velika. A ljudi se čudiše govoreći: Tko je ovaj, da ga slušaju vjetrovi i more?

Pouka

U KUŠNJAMA.

NI U KOJE vrijeme ne zaboravlja čovjek svojega Boga tako brzo i tako lako kao u vrijeme, kad mu sve ide po miloj njegovoj volji. Onda čovjek lako počne sam sebi govoriti: »Počivaj, jedi, pij, veseli se!«[1]) I tako zaborav-

[1]) Luk. 12, 19.

lja i ne misli više na Boga. Istom, kad ga ošine kakva kušnja, osvijesti se taj čovjek, i počne pomišljati na Boga, i podiže dušu svoju k Bogu, i počne šaptati koju svetu molitvicu, koja ga uprav pretvori u drugog čovjeka. U čovjeka, koji napokon stane ovako misliti i govoriti : »Gospodine, u Tebi hoću da mi se duša smiri ; s Tobom ću poći i u smrt ; uzdam se u Tebe i ne bojim se nikakvih spletaka neprijateljskih.«

Doista, u mekom mulju svakojakog svjetskog uživanja ne raste cvjetić spasonosnih misli i odluka, već raste i sjajno cvate na drvetu križa i ljutih iskušavanja.

Rasipni sin povraća se skrušen svojemu ocu, kad ga jače pritisnu glad i nevolja.[2]) I Job u muci i nevolji svojoj, Job izbačen na đubre govori : »Gospodin dade, Gospodin uze. Neka je blagosloveno ime Gospodnje !«[3]) I sveti Psalmist govori u svojem stradanju Bogu : »Dobro mi je, što si me ponizio, da se naučim naredbama tvojim.« U oluji na moru, o kojoj nam pripovijeda današnje sveto evanđelje, odgaja Spasitelj svoje Apostole za vjeru i pouzdanje u Boga. Kad je velika oluja zaprijetila njihovoj lađici, onda oni pristupiše Gospodinu, koji je spavao u lađici, pa mu povikaše u sav glas : »Gospodine ! izbavi nas, izgibosmo.« Tako neka i nas svaka kušnja, što nas stigne, odgaja za vjeru i pouzdanje u Boga ! I neka nas dotle odgoji, podigne i očeliči, da mognemo u svakoj i najtežoj kušnji mirno, pouzdano i radosno govoriti : »Bog tako hoće« ili : »Bože, budi volja Tvoja!« ili : »Ti to hoćeš, Oče, Gospodine ; iz Tvoje ruke primam taj kalež...«

I sigurno, živa je istina, da je ondje pomoć Božja najbliža, gdje je nevolja naša najveća. Izručimo samo Gospodinu sve svoje putove ! U Njega stavimo sve svoje ufanje ! I oko i srce k Njemu upravimo i podignimo ! »Sve svoje brige,« kaže nam sveti Petar Apostol, »bacite na Njega, jer se On brine za vas.«[4]) On će sve najbolje i najmudrije urediti. »Njega slušaju vjetrovi i more.«[5]) »Tko se ufa u Gospodina, on je kao gora Sion, ne pomješta se, ostaje do vijeka.«[6]) I mi ćemo napokon moći kazati sa svetim Psalmistom : »Tražio sam Gospodina, i uslišio me, i od sviju me nevolja mojih oslobodio.«[7])

Sveti Franjo Asiški gledao je u svakoj svojoj kušnji i boli izvor prave i savršene duševne radosti. On nam to sam

---

[2]) Luk. 15, 17. — [3]) Job 1, 21. — [4]) 1. Petr. 5, 7. — [5]) Mat. 8, 27. [6]) Ps. 124, 1. — [7]) Ps. 33, 5.

divno prikazuje u jednom svojem razgovoru sa bratom Leonom. Taj razgovor pristaje dobro ovdje, pa ćemo ga u cijelosti iznijeti, da još bolje upoznamo vrijednost naših iskušavanja.

Jedamput u zimsko doba vraćala se njih dvojica, Franjo i Leon, od Perugije u Porciunkulu. Bili su napola smrznuti. Brat Leon išao je malo naprijed. Franjo ga viknu i reče mu: »O brate Leone! Kad bi Manja Braća davala najdivniji primjer svetosti, upamti dobro i zapiši: u tom ne stoji savršena radost.« I onda su neko vrijeme dalje išli i šutjeli su. Dok Franjo opet viknu svojega pratioca i reče mu: »O brate Leone! Kad bi Manji Brat mogao i slijepima vid povraćati i uzete iscjeljivati i đavle izgoniti i učiniti da hromi hode, da gluhi čuju, da nijemi progovaraju, dapače i da mrtvi ustaju, upamti dobro: u tom ne stoji savršena radost.« Doskora potrećiput povika Franjo i reče: »O brate Leone! Kad bi jedan Manji Brat umio jezike svih naroda i znao svu znanost i poznavao sva pisma; pa kad bi i prorok bio i pogađao budućnost i mogao zaviriti u srce svima, upamti dobro: u tom ne stoji savršena radost.« Nekoliko koračaja opet dalje, i Franjo iznova povika: »O brate Leone, ovčice Božja! Kad bi Manji Brat mogao govoriti i anđeoske jezike, pa nam objašnjavati tijek zvijezda, moć bilja, sakriveno blago zemlje, vlastitosti ptica, riba, životinja, ljudi, korijenja, drveća, voda, ne zaboravi i upamti dobro: u tom ne stoji savršena radost.« I kad su opet malo popoišli, Franjo započe opet: »O brate Leone! Kad bi Manji Brat znao i tako lijepo propovijedati, da bi obratio sve nevjernike na vjeru, upamti dobro: u tom ne stoji savršena radost.« Kad je Franjo jedno vrijeme sve tako govorio, upita ga napokon brat Leon, koji je već napeto iščekivao konac tome govoru: »Oče, molim te za ljubav Božju, reci mi, pa u čem to stoji savršena radost?« I Franjo mu odgovori: »Eto, kad mi sad dođemo u Svetu Mariju od Anđelâ, ovako pokisli, smrznuti, zablaćeni, gladni, i kad pokucamo na vrata, a vratar da srdit proviri i na nas poviče: Tko ste vi? i mi da kažemo: Mi smo dvojica od vaše braće, a on da odgovori: Vi ste skitnice jedne, što od siromakâ istiskujete milostinju! te nas onda pusti napolju na snijegu, u vodi, na studeni i gladne do u kasnu noć — onda, kad bismo mi takve pogrde strpljivo i bez mrmljanja podnijeli, te ponizno i prijazno u sebi mislili: Vratar nas dobro poznaje,

Bog mu je baš prave riječi za nas metnuo u usta; eto, sada, brate Leone, upamti: u tom stoji savršena radost. I kad bismo mi još dalje kucali na vrata, i vratar sav razljućen izašao van, pa nas napao kao na kakve provalnike i stao nas nemilice šamarati i grditi: Odlazite odavle, vi lopovi i nitkovi! odlazite u han! tko ste vi? ovdje vam nema jesti! i kad bi on, napokon, još prihvatio za štapinu, pa nas uhvatio za kukuljicu i oborio nas i stao nas ljuto i žestoko udarati, a mi kad bismo i tada ostali posve ustrpljivi misleći na pregorku muku Isusovu — o brate Leone, među svima darovima Duha Svetoga najljepši je taj dar, da same sebe nadvladamo i da podnesemo kušnje i pogrde iz ljubavi prema Bogu.«[8])

Tako naš sveti Franjo Asiški o kušnjama na ovome svijetu. Tako su mislili i svi drugi Sveci Božji. Sveti Edmundo, nadbiskup Kanterburijski, govorio bi, da su kušnje i muke na ovome svijetu mlijeko, što ga Bog daje duši našoj za hranu, i divlji su, kaže, med, kojim treba da nam se hrani duša u toj pustinji ovoga svijeta. A sveti Franjo nalazio je u trnju ruže, u dubini morskoj biser, u pećini ulje, u najvećoj gorčini sladost. I njega bi bura u luku uvela. I on je bio kao palma, koja to jače prodire korijenjem u zemlju, što je više privija vihar k zemlji. On je eto svoju sreću sticao kušnjama.

Odlučujem u ime Božje, da ću i ja u svakoj kušnji, što me snađe, pomišljati na svojega Propetog Spasitelja i da ću iz dna duše svoje izgovarati onu svetu molitvicu u čast Presvetomu Srcu Isusovu: »Presveto Srce Isusovo, ja se u Te ufam!«[9]) Moja žedna duša pit će iz rane toga probodenog Srca. I ja ću onda sigurno opipati na tom svijetu komadić neba.

---

[8]) Floretum S. Francisci Ass. Liber aureus, qui italice dicitur I Fioretti di s. Francesco, ed. Paul Sabatier, Paris 1902. — [9]) 300 dana oprosta za svakiput, kad izgovoriš ovu molitvicu.

Peta nedjelja po Bogojavljenju

Evanđelje

MAT. 13, 24—30.

U ONO vrijeme kaza Isus narodu priču ovu: Kraljevstvo je nebesko kao čovjek, koji posija dobro sjeme u njivi svojoj. A kad ljudi pospaše, dođe njegov neprijatelj i posija kukolj po pšenici, pa otide. A kad niče usjev i rod donese, onda se pokaza i kukolj. Tada dođoše sluge domaćinove i rekoše mu: Gospodaru! nijesi li ti dobro sjeme posijao na njivi svojoj? Otkuda dakle kukolj? I reče im: Neprijatelj čovjek to učini. A sluge mu rekoše: Hoćeš li, da idemo i da ga saberemo? I reče: Ne, da ne bi sabirajući kukolj iščupali zajedno s njim i pšenicu. Ostavite, neka raste oboje do žetve, i u vrijeme žetve reći ću žeteocima: Saberite najprije kukolj i svežite ga u snoplje, da se sažeže, a pšenicu skupite u žitnicu moju.

Pouka

ODGOJ DJECE.

ŠTO GOSPODIN naš Isus pripovijeda u današnjem svetom evanđelju, jest priča. Ali je ta priča za naše danas dane prava i svagdanja povijest.

Naši roditelji puno se puta čude i u čudu se pitaju: Zar nijesmo toliko činili i tolike muke vidjeli za to svoje dijete, a eto, šta postade od njega? Pravi ljulj i kukolj! Ne sluša, ne uči, psuje, sa svakim se druži, skita se; eto, prava razuzdana lola! Tko je to učinio od našega djeteta? Tko mu je isisao krv iz lica? Tko mu je oteo onu sjajnu radost iz nedužna oka? Tko nam ga je tako pokvario?

Odgovara Isus: Neprijatelj čovjek to je učinio. Zli ljudi, s kojima je dolazilo u doticaj i družilo se vaše dijete, učinili su to. Oteli su djetetu čednost i svetu nevinost. Oteli mu zdravlje duševno, a i tjelesno.

Pa stoga, kršćanski roditelji, otvorite dobro svoje oči, kad odgajate svoje dijete! Nije dosta brinuti se samo za njegovu hranu i haljinu, za njegovo zdravlje i školovanje, već treba poraditi i oko njegove duše i oko njegova srca. Sto puta veće je zlo, ako dijete nastrada na duši svojoj, negoli ako nastrada na tijelu svojem.

Dijete ima vrlo slobodne i znatiželjne oči. Djetinje oči vide više, nego oči odraslih. Duša djeteta budna je i uvijek otvorena. Lako se u nju uvuče svakakvo zlo. Lako se dijete pouzda u svakakve ljude. Lako povjeruje svakoj prijaznoj riječi. Drži svakoga dobrim, samo ako mu šta pruži i dadne. Koliko je zla nastalo odatle za djecu! Kolika stoga budnost traži se od kršćanskih roditelja!

Kršćanski roditelji! Vi, recimo, imate svoju bašču i svoju njivu. I vi se puno brinete i trudite u proljeće za tu svoju bašču i za tu svoju njivu. Čuvate je kao oči u glavi. Dobro je to i pametno. Ali duša vašega djeteta kud i kamo je preča od vaše njive i bašče. Ona treba sto puta više brige i pažnje vaše. Pogledajte, eno, pticu lastavicu! Koliko se ona brine za svoje mlade! Koliko pazi, da ne ispanu iz gnijezda! A gnijezdo je lastavica savila visoko gore pod krovom, kamo ne može lako ni mačka ni ptičareva ruka. Tako i kršćanski roditelji neka dobro pripaze na svoju djecu! Hiljadu svakojakih zamki meće se nogama njihove djece.

Otvorite, roditelji, dobro svoje oči! Nikada ne pustiti dijete bez nadzora! Radije pustiti zabavu. Radije ne ići na šetnju, na putovanje. Radije pustiti i koju zaradu. Radije pretrpjeti i koju štetu. Radije i u crkvu ne poći, negoli dijete svoje ostaviti bez pravoga nadzora. Pred dužnošću materinskom mora uzmaći i koja omiljela pobožnost. To je bilo pravilo svete Franciske Rimske.

Otvorite, kršćanski roditelji, dobro svoje oči! Pogledajte, koga i šta sve to imate u svojoj kući! Je li sve u kući vašoj po volji Božjoj? Da nema štagod, što vrijeđa Boga, i što ne bi smjelo vidjeti vaše dijete? Kakve su vam slike u sobi? Kakve knjige? Kakvi listovi? Kakve novine? Kakvi razgovori? Kakve šale? Kakva sluškinja? Kakvi drugovi ili drugarice vašega djeteta? Na to sve dobro i strogo pripazite! I onda ne puštajte svoje dijete u kazalište ili u kino, osim ako nije predstava baš odobrena od školskih starješina za djecu! I ne vodite djecu svoju u svako društvo, u svaku gostionu i krčmu, u svaki lokal!

Nažalost, kako su lakoumni i besavjesni često puta mnogi roditelji! Oni spavaju, kao oni ljudi u današnjem evanđelju, mjesto da budu budni, dan i noć budni nad svojim djetetom. I dok spavaju, dovlači se neprijatelj čovjek i sije svoj kukolj u njihovu njivu, u srce njihova djeteta. Na njih tako pada ona oštra svetog Pavla Apostola: »Ako tko za svoje, a osobito za domaće, ne vodi brige, odrekao se vjere i gori je od neznabošca.«[1])

Priznajemo, da ne mogu opet roditelji baš uvijek biti uz svoje dijete. Rad, bolest, ovo, ono otrgne ih dosta puta od te njihove najsvetije dužnosti. I ne mogu roditelji otstraniti one dućanske svakojake izloge, što se ne bi smjeli pokazivati djeci. I ne mogu uvijek pratiti dijete, kad ide u školu. Stoga, kršćanski roditelji, uz dužnost, da budete sami budni nad svojim djetetom, upamtite dobro i drugu još svoju dužnost: odgojite svoje dijete za samostalnu budnost i stalnost! Neka i samo vaše dijete znadne budno biti i pripaziti na svoje oči, na svoje strasti i napasti, a i na lukavost čovjeka neprijatelja! Neka vam dijete bude odano i iskreno, pa se u svakoj svojoj potrebi i napasti utječe vašoj zaštiti i uputi!

Amo dobro pristaje ovaj primjer iz Svetoga Pisma. Među sinovima Israelovim bio jedan po imenu Ahan, koji

---

[1]) 1. Tim. 5, 8.

je svojim opačinama izazivao prokletstvo Božje na puk Israelski. I Bog zapovjedi Jozui, da smakne toga čovjeka. A kojim riječima zapovijedi to Bog? Bog reče Jozui samo ovo: »Ustani, posveti puk!«[2]) »Hoću, da moj puk posvetiš sutra!« »Kako da ga posvetim,« pita Jozua, »i što da učinim?« »Ahan, taj bezbožni zločinac, živi među vama. Dok je on među vama, dotle je prokletstvo u Israelu. Ukloni dakle toga čovjeka iz puka, i sav će onda puk biti posvećen!«

Eto, odakle prokletstva Božja i nesreće u društvu ljudskom! Od pokvarena čovjeka i od njegova zla primjera. To je onaj neprijatelj čovjek, o kojem govori današnje sveto evanđelje. Očuvajmo svoju djecu, svoju uzdanicu, od toga bezbožnog Ahana! Od čovjeka pokvarena, nečista, bezvjerca, psovača, kradljivca!

O d l u č u j e m u ime Božje, da ću zborom i tvorom podupirati naše katoličke škole, u kojima naša uzdanica, naša djeca uz dobru nauku primaju i pravi kršćanski odgoj, odgoj u strahu Božjem, odgoj u duhu Kristovu, odgoj u kršćanskoj pobožnosti, ljubavi i kreposti.

---

[2]) Joz. 7, 13.

Šesta nedjelja po Bogojavljenju

Evanđelje

MAT. 13, 31—35.

U ONO vrijeme kaza Isus narodu priču ovu: Kraljevstvo je nebesko kao zrno gorušično, koje uzevši čovjek posije na njivi svojoj, koje je, istina, najmanje od svih sjemena, ali kad uzraste, veće je od svega povrća, i bude drvo, tako da ptice nebeske dolaze i stanuju na granama njegovim. Drugu priču kaza im: Kraljevstvo je nebesko kao kvasac, koji uzevši žena metne u tri mjerice brašna, dok sve ne uskisne. Sve ovo govoraše Isus u pričama narodu, i bez priča ne govoraše im; da se zbude, što je rekao prorok govoreći: Otvorit ću u pričama usta svoja, kazat ću sakriveno od postanka svijeta.

Pouka

RASTIMO U MILOSTI!

U DVIJE predivne priče pokazuje nam Isus u današnjem evanđelju rast i porast Kraljevstva Božjega na zemlji. Kao gorušično zrno, tako će i Kraljevstvo Božje na zemlji rasti i razgranati se. Raširit će se po svem svijetu. Obuhvatit će sve zemlje i sva mora. I kao kvasac,

od kojega uskisne sve brašno, tako će i Kraljevstvo Božje na zemlji duboko zaći i prodrijeti u sve odnose i prilike društva ljudskoga.

Ovo Kraljevstvo Božje na zemlji, kažu sveti Oci, jest Crkva Isusova na zemlji. I kako uprav savršeno odgovara našoj svetoj Katoličkoj Crkvi ovo Kraljevstvo Božje, nebesko, prispodobljeno gorušičnom zrnu i kvascu! Crkva Isusova bila je u svojem početku tako malena i neznatna. Kao, eto, gorušično zrno, koje je najmanje od svih sjemena. A kolika je ona sada! Od jednoga kraja svijeta do drugoga Crkva je danas rasprostranjena. I što su je više silnici i progonitelji pritiskivali i sapinjali, to je ona sve više rasla i sve više se razvijala. Na njoj se do u riječ ispunilo proročanstvo Isaije, koji je svima njezinim neprijateljima ovako dovikivao: »Združite se, ali ćete biti pobijeđeni; oružajte se, ali ćete biti nadvladani; dogovarajte se, dogovor će vam se razbiti; recite riječ, neće biti od nje ništa, jer je s nama Bog.«[1])

Kao gorušično zrno i kvasac neka bude i naš duhovni život, život naše duše! I život naše duše u neku je ruku Kraljevstvo Božje na zemlji. Pa neka i s našom dušom bude Bog! Neka se i na njoj obistini riječ proroka Isaije!

Treba da i mi u svojem duhovnom životu napredujemo i rastemo. Treba da rastemo u pravednosti, u revnosti za dužnosti svoje, u plemenitosti, u milosti. Rastimo, braćo, u milosti! Naša vjera neka prodre što dublje u našu dušu! Naša savjest neka bude što nježnija! Sav naš duhovni život neka bude što bujniji i razvijeniji! To hoće naš Gospodin Isus. On sigurno na to misli, kad kazuje narodu priču o Kraljevstvu Božjem, prispodobljenom zrnu gorušičnom i kvascu. I On je nama u tome dao već svoj božanski primjer. »On je napredovao u mudrosti i u dobi i u milosti kod Boga i kod ljudi.« Tako piše sveti Evanđelist Luka.[2]) I njegova dva najveća učenika, sveti Petar i sveti Pavao, potiču jednako svoje vjernike na taj rast i porast. Sveti Pavao piše Efežanima ovako: »Rastite, moji predragi, do veličine onoga, koji je naša glava, Krist!«[3]) I sveti Petar gotovo istim riječima piše nam u svojoj drugoj poslanici: »Rastite u milosti i u poznanju Gospodina našega i Spasitelja Isusa!«[4]) I njihovi su vjernici poslušali svim srcem ovu opomenu apostolsku. Sveti Pavao, upravo ponosan, piše u današnjoj poslanici svojim Solunjanima: »Vi ste

---

[1]) Isai. 8, 9. 10. — [2]) Luk. 2, 52. — [3]) Ef. 4, 15. — [4]) 2. Petr. 3, 18.

primili riječ Gospodnju, i od vas se razglasi ona u svu zemlju.«[5])

I svi pravi i ozbiljni kršćani nastojali su uvijek sa svom revnosti oko toga, da što ljepše i jasnije izrade u svojoj duši sliku svojega Spasitelja, da postanu što svetiji i sličniji Njemu. Mi ćemo, svakako, među ove prave, ozbiljne i jake kršćane! Mi hoćemo da se sunčamo i rastemo na vječnom suncu Milosti Božje.

Ali nažalost duhovni život tolikih danas kršćana više nazaduje, negoli napreduje. Ne raste, ne pušta grane na sve strane, već je kukavno zakržljao. Ispitajmo samo ozbiljno svoju savjest! Možda i na nas pada onaj ukor Gospodinov: »To imam proti tebi, što si svoju prvu ljubav ostavio.«[6]) Brate! Spomeni se lijepih dana svojega djetinjstva! Kako si se onda radovao svakoj službi Božjoj! Kako ti je onda bilo drago čuti zvono tvoje župske crkve u nedjelju! Kako su se onda primali tvojega srca oni sveti crkveni obredi na Veliki Petak! Kako si jedva čekao, da dođe i na tebe red, te izljubiš rane svojemu Propetom Isusu! Kako si kao u nebo bio uznesen, kako si kao ljetni dan bio lijep i vedar, kad si primao svetu Pričest! Kako si revno slušao i pamtio riječ Božju u crkvi! Kako si živ i brz bio za svaku kršćansku krepost! A kako je to danas s tobom! Ah! kako si danas mlak i rastrkane pameti u molitvi! Kako si nemaran u primanju svetih sakramenata! Kako se skanjuješ, kad treba poći nedjeljom na svetu Misu! Kako više ne mariš ni za Riječ Božju! I kako si slab u napastima! I kako si rob svojim tolikim strastima! Kako si spor, studen i mrtav za svaku krepost! Kolika, eto, promjena! Promjena na gore! U takvoj promjeni molio se jedan veliki duh[7]) svojemu Bogu ovako: »O Bože moje kolijevke, budi Bog i mojega groba!« To jest: daj mi, Bože, da ti ostanem uvijek vjeran! Daj mi svetu milost ustrajnosti!

A ti se možda ispričavaš tolikim neprilikama, svakojakim kušnjama, mukama i burama u životu. Ali gorušično zrno raste i u buri i na kiši i na žegi i pod olujom najvećom. Tako treba da i naš duhovni život odolijeva svakoj buri i oluji, da se ukorijeni i utvrdi u borbi i u neumornom radu. »Radi kao dobar vojnik Kristov! Radin težak najprije treba da okusi od roda.«[8]) U radu je spasenje. I život

---

[5]) 1. Sol. 1, 8. — [6]) Obj. 2, 4. — [7]) Pjesnik A. de Lamartine. — [8]) 2. Tim. 2, 3. 6.

je borba. A palma je i pobjeda u nebu. »Koji istraje do kraja, on će se spasiti.«[9])

Rastimo u milosti! To jest: borimo se neustrašljivo i junački za Kraljevstvo Božje u našoj duši! I ovo Kraljevstvo Božje u našoj duši postajat će od dana do dana, od godine do godine sve tvrđe, sve ljepše, sve sjajnije. I kad jedamput prenese dobri Bog ovo Kraljevstvo svoje u duši našoj gore k sebi u vječna i blažena svoja nebesa, onda će duša naša i milost Božja u njoj zasjati kao najdivniji alem dragi kamen na vječnome suncu Ljubavi Božje. O, neka to bude!

Odlučujem u ime Božje, da ću ići što češće na svetu Pričest. Sveti Augustin[10]) kaže, da nam sveta Pričest o sebi ovako govori: »Jelo sam velikih. Rasti i jedi! Jedi, da rasteš!« Po svetoj Pričesti sigurno ću najljepše rasti i uzrasti u milosti Božjoj. Po njoj ću očuvati dušu svoju za život vječni. Po njoj ću moći kazati sa velikim Apostolom: »Živi u meni Krist.«[11])

---

[9]) Mat. 10, 22. — [10]) Ispovijesti, 7, 10. — [11]) Gal. 2, 20.

SADRŽAJ

Strana

POSEBNO IZDANJE
NA FINOM PAPIRU
TISKANO UOČI SARAJEVSKOG
EUHARISTIJSKOGA KONGRESA
OD 2. DO 5. LIPNJA 1932.

DR IVAN EV. ŠARIĆ :

EVANĐELIST

INRI
+ MI +
PROPOVIJEDAMO
KRISTA PROPETOGA
BOŽJU SILU I BOŽJU MUDROST. 1. KOR. 1, 23.24

D[R] IVAN EV. ŠARIĆ

EVANĐELIST

POUKE PO EVANĐELJU U NEDJELJE I BLAGDANE

DRUGI SVEZAK: USKRSNO DOBA

(OD SEDAMDESETNICE DO NEDJELJE PRESVETOG TROJSTVA)

SA 22 SLIKE

JERONIMSKA KNJIŽNICA
UREĐUJE DR JOSIP ANDRIĆ
IZDAJE HRV. KNJŽ. DRUŠTVO SV. JERONIMA
KNJIGA ČETIRISTA DVADESET DRUGA

IZDANO MEĐU REDOVNIM JERONIMSKIM IZDANJIMA ZA GODINU GOSPODNJU 1934.

Sa dopuštenjem duhovnih oblasti nadbiskupije Vrhbosanske od 1. siječnja 1933. br. 15. i nadbiskupije Zagrebačke od 14. srpnja 1933. broj 4702.

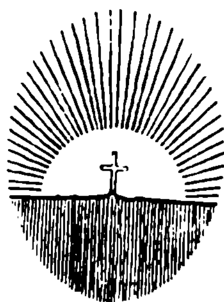
TISKARA NARODNE PROSVJETE, ZAGREB, TRENKOVA ULICA I.

KRISTU SPASITELJU

MOLITVA PRIJE I POSLIJE POUKE

OD SVETOG IGNACIJA LOJOLSKOGA.

VJEČNA RIJEČI BOŽJA! JEDINOROĐENI SINE BOŽJI! MOLIM TE, NAUČI ME, DA BUDEM U ISTINU VELIKODUŠAN! NAUČI ME, DA TI SLUŽIM, KAKO TI TO ZASLUŽUJEŠ! I DA TI DAJEM NE BROJEĆI, I DA SE BORIM NE GLEDAJUĆI NA RANE, I DA RADIM NE TRAŽEĆI ODMORA. I DA SE ŽRTVUJEM NE OČEKUJUĆI DRUGE NAGRADE OSIM SVIJESTI, DA SAM ISPUNIO TVOJU SVETU VOLJU. AMEN.

Nedjelja sedamdesetnica

Evanđelje

MAT. 20, 1—16.

U ONO vrijeme reče Isus učenicima svojim priču ovu: Kraljevstvo je nebesko kao čovjek domaćin, koji ujutro rano iziđe naimati poslenike u vinograd svoj. I pogodivši se s poslenicima po dinar na dan, posla ih u vinograd svoj. I izišavši oko treće ure, vidje druge gdje stoje na trgu besposleni, i reče im: Idite i vi u moj vinograd, i što bude pravo, dat ću vam. I oni otiđoše. I opet izišavši oko šeste i devete ure, učini tako. A oko jedanaeste ure izišavši nađe druge gdje stoje, i reče im: Što stojite ovdje vas dan besposleni? Rekoše mu: Nitko nas ne najmi. Reče im: Idite i vi u moj vinograd! A kad bi uvečer, reče gospodar od vinograda pristavu svojemu: Dozovi poslenike, i podaj im plaću počevši od posljednjih do prvih. Došavši dakle koji bjehu došli oko jedanaeste ure, primiše po dinar. A kad dođoše prvi, mišljahu, da će više primiti; a primiše i oni po dinar. I primivši mrmljahu na domaćina govoreći: Ovi posljednji jednu uru radiše, pa ih izjednači s nama, koji smo podnosili tegotu dnevnu i žegu. A on odgovarajući jednomu od njih reče: Prijatelju! Ne činim ti krivo. Nijesi li se pogodio sa mnom po dinar? Uzmi svoje,

pa idi! A ja hoću i ovomu posljednjemu da dam kao i tebi. Ili zar ja nijesam vlastan činiti, što hoću? Zar je oko tvoje zlo, što sam ja dobar? Tako će biti posljednji prvi, a prvi posljednji; jer je mnogo zvanih, a malo izabranih.

Pouka

ZVANIČNI RAD.

»IDITE I VI u moj vinograd!« veli gospodar od vinograda u današnjem svetom evanđelju.

Vinograd je ono mjesto rada, na koje nas je Bog postavio, mjesto našega zvaničnog rada. Neki ljudi misle, da prava pobožnost i bogoljubnost stoji jedino u molitvi i razmatranju; pa se oni ljute na svoju ovu i onu zvaničnu dužnost, jer da ih pometa u molitvi i razmatranju. Ovi ljudi imaju krivo. Ovi ljudi ne znaju, da Bog, koji hoće i traži, da mi molimo, hoće također i nalaže, da mi i radimo. Moli i radi! Imaj svoje srce kod Boga, imaj svoje ruke kod posla! To su sveta pravila. Jedno činiti, a drugo ne propustiti! Rad i molitva jesu brat i sestra, koji ne mogu da jedno bez drugog bude. I »jednu molitvu poslušna radnika usliši Bog brže, nego deset hiljada molitava jednoga, koji ne voli zapovijed rada.« Tako kaže sveti Augustin.

Eto, u današnjem svetom evanđelju potiče nas Gospodin na vjeran, neumoran i ustrajan rad. Naše zvanje jest vinograd, u kojem mi moramo raditi. I od ovoga rada hoće Gospodin da ima ploda. Naše zvanje, kako kaže sveti Pavao Apostol, jest »trka, u kojoj mi moramo trčati, da dobijemo dar.«[1]) Naše zvanje, kako kaže naš Gospodin Isus, jest »polje, u kojem je sakriveno blago«,[2]) blago milosti i savršenosti. Pa mi moramo tražiti i kopati ovo sakriveno blago. I bilo bi sigurno posve krivo, kad bi netko zanemarivao svoj zvanični rad, da može dulje moliti, da može češće u crkvu ići.

I naš je rad jedna služba Božja. I mi moramo sve učiniti, da naš rad bude sve više i više jedna služba Božja. Zato treba da svoj rad pozlatimo dobrom nakanom, to jest, da radimo na sve veću slavu Božju, da radimo za pokoru svojih grijeha, da radimo iz ljubavi prema Isusu na križu, u riječ, da radimo s kojom vrhunaravnom dobrom nakanom

---

[1]) Kor. 9, 24. — [2]) Mat. 13, 44.

i uz to u stanju milosti posvećujuće. Sveti nas Pavao Apostol opominje: »Sve na slavu Božju činite!«[3]) Sveti Ignacije Lojolski imao je za svoju lozinku: »Sve na veću slavu Božju!« Ovu riječ svetog Ignacija imajmo i mi uvijek u srcu i na ustima! Ne zaboravimo nikada svakidan kod jutarnje molitve učiniti dobru nakanu za sav svoj rad u danu! Kaošto sveta Crkva u svojoj svećeničkoj molitvi, tako neka i svako dijete Crkve u svojoj jutarnjoj molitvi izgovori: »Kralju vijekova besmrtnomu i nevidljivomu, jedinomu Bogu čast i slava u vijeke vijekova!«[4]) I preko dana često za vrijeme rada obnovimo dobru nakanu, da mognemo reći sa Psalmistom: »Kaošto su oči sluga uprte u ruke njihovih gospodara, kaošto oči sluškinje u ruke njezine gospodarice, tako su oči naše u Gospodina, Boga našega.«[5]) I sa svakom dobrom nakanom prikazat ćemo u večernjoj molitvi i sva djela i radove svoje po danu.

Tako radimo uvijek u ime Božje! Jer Bog nas je poslao u vinograd našega zvanja. Radimo iz ljubavi prema Bogu! Jer Bog nam je zadao taj rad samo za naše posvećenje i vječno spasenje. Radimo puni pouzdanja u Boga! Jer Bog čini u nama »da hoćemo i učinimo, kaošto mu je ugodno«.[6]) Radimo »veseli u ufanju«, kako to veli sveti Pavao![7]) Jer Bog ufanja obradovat će nas svakom radosti. Bog, kaže naš Spasitelj, »vratit će svakomu po njegovim djelima.«[8]) U jednu riječ: radimo kao dobri i vjerni poslenici u vinogradu Gospodnjem, da jedamput začujemo onu utješnu riječ od Gospodina, Suca pravednoga: »Dobro, slugo dobri i vjerni! Jer si bio u malom vjeran, nad mnogim ću te postaviti: uđi u veselje Gospodara svojega!«[9])

O d l u č u j e m u ime Božje, da ću prije svakoga rada probuditi u sebi dobru nakanu ovim uzdahom u čast Presvetom Srcu Isusovu: »Sve za Tebe, Presveto Srce Isusovo!«[10])

---

[3]) 1. Kor. 10. 31. — [4]) 1. Tim. 1, 17. — [5]) Ps. 122, 2. — [6]) Filiplj. 2, 13. [7]) Rimlj. 12,12. — [8]) Mat. 16, 27. — [9]) Mat. 25, 23. — [10]) 300 dana oprosta za svakiput, kad izustiš ovaj sveti uzdah.

Nedjelja šezdesetnica

Evanđelje

LUK. 8, 4—15.

U ONO vrijeme, kad se naroda veoma mnogo sabiraše, i iz gradova dolažahu k Isusu, kaza u priči: Iziđe sijač sijati sjeme svoje; i kad sijaše, jedno pade kraj puta, i pogazi se, i ptice ga nebeske pozobaše. A drugo pade na kamen, i iznikavši osuši se, jer nemaše vlage. I drugo pade u trnje, i uzraste trnje, i udavi ga. A drugo pade na zemlju dobru, i iznikavši donese stostruk rod. Govoreći ovo povika: Tko ima uši da čuje, neka čuje. A učenici njegovi pitahu ga, šta znači ova priča. A on im reče: Vama je dano znati tajne kraljevstva Božjega, a ostalima u pričama, da gledajući ne vide, i čujući ne razumiju. A priča ova znači: Sjeme je riječ Božja. A koji su kraj puta, to su oni, koji slušaju; potom dolazi đavao, i uzima riječ iz srca njihova, da ne vjeruju i da se ne spasu. A koji su na kamenu, to su oni, koji kad čuju, s radošću primaju riječ; i ovi korijena nemaju, te za neko vrijeme vjeruju, a u vrijeme kušnje otpadnu. A koje u trnje pade, to su oni, koji slušaju, i otišavši, od briga i bogatstva i slasti ovoga života zaguše se, i ne donesu roda. A koje na dobru zemlju, to su oni, koji riječ slušaju, i u dobrom i čistom srcu drže, i rod donose u strpljivosti.

Pouka

RIJEČ BOŽJA.

NAŠ GOSPODIN Isus, pun milosti i istine, propovijeda po Judeji i Galileji. Nikada nije svijet čuo takova propovjednika. Proroci su bili veliki Božji propovjednici. Svojom gromovnom riječi potresali su do u dno ljudska srca. Ali sva njihova riječ naprema božanskoj riječi Isusovoj samo je tepanje maloga djeteta. Za Isusom propovjednikom sve je uprav hrlilo. I mlado i staro, i bogato i siromašno. Isus propovijeda u kojem Galilejskom planinskom kraju. I ovdje ga sluša silan narod. Isus propovijeda na obali morskoj. I ovdje ga sluša sva sila naroda. Isus propovijeda u glavnom gradu Judeje, u Jerusalemu. I amo se sletio svijet sa svih strana, da ga čuje. Ljudi ga slušaju kao bez daha po čitave satove. I kad dovrši Isus svoj govor, onda to čitavo silno mnoštvo udari u klicanje sve do neba: »Hosana Sinu Davidovu!« I jedan drugome govori: »Ovako još nije nitko govorio u Israelu.«

A kakav je Isus imao uspjeh od svojih božanskih propovijedi? On to sam kazuje pričom o sijaču u današnjem svetom evanđelju. U ovoj priči ugledali su njegovi slušatelji kao u ogledalu svoju vlastitu sliku. Dok je trajala propovijed, svi su veseli i oduševljeni. Iza propovijedi evo kakvo je to veselje i oduševljenje!

Izorana njiva na blagom suncu proljetnom. Sijač u njoj sije svoje lijepo i jedro sjeme. Sijač od časa do časa podigne svoje oči k nebu i moli Boga, neka mu On Milostiv blagoslovi to sjeme i sijanje. Sjeme je već posijano. Sijač čeka željno na njegovo nicanje. Ali, nažalost, svako mu sjeme ne niče. Jedno je palo kraj puta, i pogazilo se, i ptice ga nebeske pozobale. A drugo je palo na kamen, i osušilo se. I drugo je palo u trnje, i trnje ga udavilo. Jedino ono sjeme, što je palo na zemlju dobru, izniklo je i donijelo stostruk rod. To je eto sudbina i uspjeh moje propovijedi, kaže Spasitelj svojim učenicima.

I danas još to je sudbina riječi Božje. I danas nebeski sijač, po svojim svećenicima, prolazi svijetom, i sije svoje božansko sjeme, propovijeda riječ Božju, i potiče ljudska srca na svaku dobrotu i krepost. On zove ljude, da najprije slušaju riječ Božju. On veli: »Tko je od Boga, riječi Božje

sluša. Zato vi ne slušate, jer nijeste od Boga.«[1]) On hvali i blagosilja sve one, koji slušaju riječ Božju i drže je.[2]) On proklinje one, koji ne rade tako sa njegovim blagom, da mu ga povrate sa dobitkom.[3]) I Apostoli Isusovi isto tako traže, da sjeme riječi Božje pada na dobru zemlju duše, a ne da samo ulazi i izlazi na uši. Sveti Jakov Apostol opominje: »Budite tvorci riječi, a ne samo slušatelji, varajući sami sebe.«[4])

Vidi se, da je ovu riječ napisao sveti Jakov Apostol sa nekom žalosti u duši svojoj. Sigurno je iskusio ono, što dan na dan stiže danas propovjednike Isusove. Koliko se danas propovijeda na sve strane! I propovjednici nastoje i trude se, da im se riječ prihvati srca i duše njihovih slušatelja. Ali kako je malen uspjeh od toga njihova sijanja i propovijedanja! Je li tomu šta kriva sama riječ Božja? Nipošto. Već je krivo naše srce. Tvrdo i kameno to ljudsko srce. Riječ Božja lijepo dolazi do ušiju. Ali već za propovijedi duša je naša daleko od nje. Duša naša luta svojim putovima. Ona misli na svoje brige i zabave. Misli, šta će i kud će danas popodne i uvečer? I pazi na samu riječ propovijedi, pazi na ljusku, je li glatka ili hrapava, a ne pazi na jezgru, na sadržinu, na ono, što ona hoće da na srce stavi. Pa kako će onda sjeme riječi Božje donijeti željeni rod?

A iza propovijedi nije nam više ni nakraj pameti riječ Božja. Posve su nas odmah zaokupile druge misli, druge brige, druge svakojake riječi.

Riječ Božja jest velika dragocjenost, jest dragocjeni biser. I ona traži, da bude lijepo gledana, čuvana i njegovana od nas. Ona traži za dulje vremena sabranost našu. Ona traži, da mi svoj život i rad uredimo prema onome uzoru, što nam ga je ona prikazala. Uvijek se moramo pitati, da li naš život odgovara onomu, što smo čuli u svetoj propovijedi? Istom onda, kad mi tako budemo primali riječ Božju u svoje srce; istom onda, kad mi nju budemo vjerno i brižno čuvali u svojem srcu, čuvali je kao blago, za koje bismo sve dali[5]); istom onda, kad je mi ne budemo izlagali vihoru i buri u srcu svojem; istom onda izniknut će posijano sjeme riječi Božje i donijet će stostruk rod na spasenje nas samih i sviju onih, koji su povjereni našoj brizi.

---

[1]) Iv. 8, 47. — [2]) Luk. 11, 28. — [3]) Luk. 19, 22. — [4]) Jak. 1, 22. — [5]) Mat. 13, 44.

Prije nego svećenik počne propovijedati riječ Božju, on podiže svoj pogled k Bogu i moli Ga, neka mu očisti srce i usne, da izađe iz usta njegovih riječ svetog Evanđelja prava i dostojna. Tako i mi prije svake svete propovijedi pobožno zamolimo Duha Svetoga, da pripravi dušu našu za riječ Božju! »Da propovijed donese svoj rod,« veli sveti Klement, »ne stoji samo do propovjednika, već i do slušateljâ. Oni moraju imati dušu pripravljenu, da prime riječ Božju.« A još više iza svete propovijedi treba zamoliti Duha Svetoga, da u nama očuva i oplodi sjeme riječi Božje.

Na sve ovo neka nas potakne napokon ova prijetnja Isusova: »Tko ne prima riječi mojih, ima sebi sudiju; riječ, koju ja govorih, ona će mu suditi u posljednji dan.«[8])

Na revno slušanje riječi Božje neka nas potaknu i ova dva zgodna primjera:

Upitaše jednog učenjaka, dobra katolika: »Zašto Vi uvijek nedjeljom i blagdanom slušate propovijed? Vi i onako poznate Božje zapovijedi skoro bolje nego koji propovjednik.« »To može biti,« odgovori učenjak, »ali ja uvijek mislim: svećenici su zato postavljeni od Boga, da nas opominju na vršenje Njegova zakona.«

Jednom počeše grditi i udarati na priproste propovijedi pred pobožnom Franciskom od Isusa. A ona lijepo odgovori: »Ako se tkogod nalazi daleko od svoje domovine, pa mu iz nje prispije pismo, zar ga to ne će obradovati? Ne će on gledati na to, da li je pismo lijepo i kićeno pisano. Njemu je glavno, da čuje štogod o svojoj domovini i o svojim milima. Tako je svaka propovijed pismo iz naše Nebeske Domovine. Ona nas sjeća naše rodne kuće. Ona je pozdrav, koji je stigao odonud. Pa zar su pri tom glavna stvar riječi i način govora?«

Odlučujem u ime Božje, da ću rado slušati riječ Božju. I rado ću čitati pobožne knjige, da iz njih naučim i dobro upoznam svoju svetu vjeru, koja će mi onda biti još draža i spasonosnija.

---

[8]) Iv. 12, 48.

Nedjelja pedesetnica

Evanđelje

LUK. 18, 31—43.

U ONO vrijeme uze Isus dvanaestoricu i reče im: Evo idemo gore u Jerusalem, i sve će se svršiti, što su proroci pisali za Sina čovječjega. Jer će ga predati neznabošcima, i narugat će mu se, i bičevat će ga, i popljuvat će ga; i pošto ga izbičuju, ubit će ga, i treći dan uskrsnut će. I oni ništa od toga ne razumješe, i besjeda ova bješe od njih sakrivena, i ne razumješe, što se kazalo. A dogodi se, kad se približi k Jerihu, jedan slijepac sjeđaše kraj puta proseći. A kad ču gdje narod prolazi, zapita, šta je to? I kazaše mu, da Isus Nazarejin prolazi. I povika govoreći: Isuse, sine Davidov, smiluj mi se! I oni, što iđahu naprijed, prijećahu mu, da šuti. A on još više vikaše: Sine Davidov, smiluj mi se! A Isus stade i zapovjedi, da mu ga dovedu. I kad mu se približi, zapita ga govoreći: Šta hoćeš da ti učinim? A on reče: Gospodine, da progledam. I Isus mu reče: Progledaj! Vjera tvoja pomože ti. I odmah progleda, i iđaše za njim hvaleći Boga. I sav puk, koji vidje, hvaljaše Boga.

Pouka

DUHOVNA SLJEPOTA.

U DANAŠNJEM svetom evanđelju jedan slijepac jednako viče Isusu: »Isuse, sine Davidov, smiluj mi se!« A Isus ga zapita: »Šta hoćeš da ti učinim?« Slijepac odgovori Isusu: »Gospodine, da progledam!«

Tako moramo i mi iz dna duše svoje moliti Gospodina: »Gospodine, daj, da progledam! Daj, da ugledam u pravom svijetlu svoju dušu!«

Mi svi dosta i predosta patimo od sljepote duhovne. Najmanje poznajemo svoju vlastitu dušu. A hoćemo li da napredujemo u duhovnom životu, treba da dobro poznajemo sami sebe. Ovo nije lako. A nije baš ni ugodno.

Duhovna sljepota ne će da vidi, kako smo i mi ljudi grešnici, kako smo i mi puni svakojakih mana i pogrešaka. A ipak kaže sveti Ivan Evanđelist: »Sve, što je na svijetu, požuda je tijela, i požuda očiju, i oholost života.«[1]) Naša duhovna sljepota ne će da prizna gorku istinu, pa traži da se izmota na sto načina i da baci sa sebe svaku krivicu. Svi su drugi krivi, samo nijesmo mi! I stoga veli sveti apostol Pavao: »Čovjek svaki jest laža.«[2]) Ta nesretna duhovna sljepota drži samo sebe i pravednom i svetom. Ona je bez igdje ikoje mane i falinke. Eto, prava svetica! A sveti Ivan Evanđelist govori drukčije. On govori ovako: »Ako rečemo, da grijeha nemamo, sebe varamo, i istine nema u nas.«[3])

Duhovna sljepota i vidi i ne vidi. Vidi, recimo, svoj post, svoju molitvu, svoju milostinju. Ali ne vidi, kako i zašto ona sve to obavlja. Ne vidi onu zlu svoju nakanu; ne vidi ono nečisto svoje srce. I tako sotona paklena čini na nama ono, što je htio da učini u Svetom Pismu Naas, kralj Amonićana, na svojim saveznicima.[4]) Ovaj okrutni kralj nije ih doduše osudio na potpunu sljepotu, već je zapovjedio samo, da im se svima iskopa desno oko, a lijevo da im se ostavi. Tako biva i s nama. Sotona ostavlja nam lijevo oko, da njim vidimo svoja dobra i kreposna djela, i tako da svoju savjest umirujemo; ali oslijepi nam desno oko, kojim bismo morali vidjeti, na koji su način i sa kojom nakanom učinjena ta djela.

---

[1]) 1. Iv. 2, 16. — [2]) Rimlj. 3, 4. — [3]) 1. Iv. 1, 8. — [4]) 1. Kralj. 11.

Mi se eto molimo Bogu, i ispovijedamo se, i dijelimo milostinju, i ostajemo više u crkvi nego drugi, i postimo, i vršimo druga još pokornička djela. Blistanje tih djela zaslijepi nas na toliko, te ni ne gledamo na drugu stranu, koja bi nam pokazala, sa koliko mana i pogrešaka pomiješana su i pokvarena ta naša kreposna djela. Mi vidimo, da smo svojom milostinjom nahranili gladna čovjeka. Ali da smo desetoricu drugih bacili u oskudicu svojim nepravednim postupanjem, to ne vidimo. Mi smo pritekli u pomoć i ovomu i onomu. Ali na drugoj strani toliko ih je, koje smo i još kako pritisnuli. Mi toliko puta u molitvi zazivamo Boga u pomoć. Ali one, koji se nama utječu za kakvu pripomoć, mi ne čujemo. Mi hvalimo i slavimo ustima ime Božje. Ali mi ne vidimo, kako naše tvrdo postupanje proklinju naši ukućani i podanici. Mi se uzdržavamo od stanovitog jela. Ali ne ćemo da se uzdržimo od ove ili one zle sklonosti svojega srca. Mi se ispovijedamo. Ali ispovijedamo samo ono, što nam pred oči meće naša lažna savjest, ili bolje da kažemo, što mi sami sebi po njoj mećemo pred oči, ne obazirući se na svoje posebne staleške i zvanične dužnosti, a po tom i bez pravog pokajanja i bez prave odluke. Ukratko, mi vidimo na sebi nekakvo blistanje zlata, ali ne vidimo u njem onih svakojakih mješavina, što mu umanjuju vrijednost.

Ta duhovna sljepota velika je pogibao za naš duhovni život. Ona nas nagoni, da sami sebe varamo, da sami sebi lažemo, a i drugima da lažemo. Ona nas navodi u oholost, pa se udaljujemo od života Božjega[5]) i gubimo milost Božju.[6]) To su već uviđali i stari poganski mudraci, pa bi opominjali i govorili svojim učenicima: »Upoznaj samoga sebe!«

A znate li, ljudi, kako ćemo najbolje i najlakše upoznati sami sebe? Ajdemo što češće na svetu ispovijed! I svakidan ispitujmo pred Bogom svoju savjest! Pred Bogom, velim. Onako, kako je pred očima Božjim. Pa ćete, ljudi, vidjeti, tko ste i što ste. Pa ćete biti blaži i obzirniji prema drugima. I ponizniji bit ćete. A poniznima Bog daje milost svoju.[7]) Pa ćete onda, uz milost Božju, i napredovati lijepo u duhovnom životu, napredovati u svakoj dobroti i kreposti, napredovati u pristajanju za Isusom.

---

[5]) Ef. 4, 18. — [6]) 1. Petr. 5, 5. — [7]) Jak. 4, 6.

Veliki Apostol govori nam svima: »Bijaste negda tama, a sad svjetlost u Gospodinu. Kao sinovi svjetlosti hodajte!«[8])

Jedan iz Evanđelja[9]) primjer za duhovnu sljepotu:

Jedan farisej uđe u hram. I farisej se stade moliti Bogu ovako: Bože! Zahvaljujem ti, što nijesam kao ostali ljudi. Kao razbojnici, nepravednici, preljubočinci, ili kao onaj tamo na dnu hrama carinik. Ja postim dva puta u sedmici i dajem desetinu od svega, što imam. Tako se moli taj farisej u svojoj duhovnoj sljepoti. Sveti Augustin ovako progovara tomu fariseju: »Kako si slijep i kako slabo poznaješ samoga sebe! Zaviri malo dublje u svoje srce, fariseju! Pa ćeš naći u svojem srcu baš sve one opačine, od kojih kažeš, da nemaš nijedne. Ti si razbojnik, jer se hvališ onim darovima, što si ih primio od Boga. Božje darove prisvajaš ti sebi, i tako ih otimaš Bogu, kojemu jedino pripadaju. Zar to nije djelo razbojničko? Zar to nije pravi grabež? Ti si i nepravednik, jer tako na laku ruku odsuđuješ sve ostale ljude kao grešnike, koji da su zaslužili kaznu. A ti jedini da si na zemlji, koji je još dobar! Zar to nije i još kakova nepravednost? Ti si i preljubočinac barem prema Bogu, jer zlorabiš njegove darove za svoju nadutu oholost. I tako je bio, uistinu, duhovno slijep taj farisej, jer nije htio da uvidi i prizna svoje tolike grijehe i opačine.«

O d l u č u j e m u ime Božje, da ću svakidan, prije nego pođem spavati, ispitati začas svoju savjest. I onda ću se pokajati za svoje grijehe šapćući Isusu ovako: Isuse, Ti znaš, da Te ljubim! Isuse, žao mi je, što sam uvrijedio Tebe, svoga najboljega Oca! Isuse, kajem se za sve svoje grijehe! Isuse, oprosti mi! Isuse, Sine Davidov, smiluj mi se!

---

[8]) Ef. 5, 8. — [9]) Luk. 18, 9. sl.

Prva nedjelja korizmena (čista)

Evanđelje

MAT. 4, 1—11.

U ONO vrijeme odvede Duh Isusa u pustinju, da ga đavao kuša. I postivši četrdeset dana i četrdeset noći napokon ogladnje. I pristupivši kušač reče mu: Ako si Sin Božji, reci, da iz kamenja ovog hljebovi postanu. A on odgovarajući reče: Pisano je: Ne živi čovjek o samom hljebu, nego o svakoj riječi, koja izlazi iz usta Božjih. Tada ga uze đavao u sveti grad, i postavi ga navrh hrama, pa mu reče: Ako si Sin Božji, spusti se dolje; jer je pisano: Anđelima svojim zapovjedit će za tebe, i na rukama će te nositi, da gdje ne zapneš za kamen nogom svojom. Reče mu Isus: Ali je i pisano: Ne kušaj Gospodina Boga svojega! Opet ga uze đavao na goru vrlo visoku, i pokaza mu sva kraljevstva svijeta i slavu njihovu, i reče mu: Sve ovo dat ću tebi, ako padneš,

te mi se pokloniš. Tada mu reče Isus: Idi, sotono, jer je pisano: Gospodinu se Bogu svojemu klanjaj, i njemu jedinomu služi! Tada ga ostavi đavao; i gle, anđeli pristupiše i služahu mu.

Pouka

NAPASTI.

ISUS JE eto bio napastovan od sotone, kako nam to pripovijeda današnje sveto evanđelje. Bio je napastovan opet i opet. I sveci su Božji bili napastovani od sotone. Bili su napastovani opet i opet. Sveti Pavao Apostol, koji je bio uznesen do u treće nebo, imao je u svojem tijelu žalac, koji ga je dražio na grijeh. Pa ne će ni nas pustiti na miru ta napast. Napast od sotone paklene, napast od opakog svijeta, napast od vlastitog tijela. Koliko već nemira i nepokoja bilo je u duši i savjesti našoj od tih napasti!

A mnogi misle, da je imati napast jedna sramota. Oni imaju krivo. Jer eto i božanski naš Spasitelj bio je napastovan. Sveti Jakov Apostol kaže: »Svakoga napastuje njegova vlastita požuda, koja ga vuče i mami.«[1]) A zlatna knjiga »Nasljeduj Krista« piše: »Nitko nije tako savršen i svet, da ga ne bi katkad snašle napasti, i ne možemo biti posve bez njih.«[2])

Drugi opet misle, da smo u nemilosti kod Boga, ako smo u napastima. I oni imaju krivo. Koga napastuje sotona? Zar onoga, koga već ima u svojoj vlasti? Ne, već baš onoga, koji je u milosti Božjoj.

Opet neki drže napast odmah za grijeh. Imaju krivo oni. Ne znaju, što je grijeh. Grijeh je onda, kad znatice i hotice pristanemo uz napast. Dok se mi napasti u srcu i u duši svojoj opiremo, dok je odbijamo od sebe, dok uzdišemo Isusu i Blaženoj Gospi, dotle nema u nama grijeha od te napasti.

Napasti su dapače na spasenje odabranicima Božjim. Lijepo kaže sveti Augustin: »Nema slavlja bez pobjede; nema pobjede bez borbe; i nema borbe bez neprijatelja, bez napasti.« Napasti su jedno čistilište, u kojem se duša čisti. U napastima vidi se, koliko je tko napredovao u kreposti. U napastima bivaju nam zasluge veće, a krepost bolje izlazi na vidik. Na bojnom polju pokazuje se, kakav

---

1) Jak. 1, 14. — 2) I, 13.

je tko vojnik. Napasti nas drže i čuvaju u poniznosti. One nam otkrivaju, što smo bez Boga, i što smo sami po sebi. »Bez Boga ne možemo ništa učiniti.«[3])

Ali treba nam znati, kako ćemo najlakše odoljeti napasti. »Bdijte i molite se, da ne padnete u napast!« kaže naš Spasitelj.[4]) Bdijte! Oprez! To je prvo oružje. Treba dobro pripaziti na svoje korake. Treba svakoj napasti odmah vrata zatvoriti. Odmah, čim ona pokuca na vrata. U prvi čas odlučno se odupri! Ne igrati se i ne šaliti se sa napasti! Već odmah, kao i Spasitelj naš, reci svakoj napasti: »Idi, sotono!« To osobito vrijedi kod nečistih misli i napasti.

I moliti se treba. Bez Boga, kako rekosmo, ništa. A »sve mogu u Isusu, koji mi moć daje,« recimo sa svetim Pavlom![5]) I sa prorokom Isaijom govorimo: »Gospodin je meni mišica svako jutro, i spasenje moje u nevolji.«[6])

I boriti se treba. Veli Prorok: »Oglasite sveti rat! Tko je slab, neka reče: junak sam.«[7])

Dobro je sredstvo protiv napasti i to, da očitujemo u svetoj ispovijedi svoje napasti. Sotoni je najmučnije, kad smo iskreni i ponizni u svetoj ispovijedi. I u svetoj ispovijedi dobit ćemo savjet i utjehu, postat ćemo jaki, jači od svih neprijatelja i napasti, jači od mesa i krvi, jači od svih kumira ovoga svijeta.

Ima i drugog još oružja u borbi proti neprijateljima našeg spasenja, proti napastima.

Sveti Jeronim ostavio je Rim i njegove napasti, pa se povukao u pustinju. Ali ga je i u pustinji našla sotona sa svojim napastima. Sveti Jeronim nije izgubio srčanosti. Trapio se, postio, bičevao se. A ništa mučnije sotoni i njegovoj napasti, nego kad trapimo svoje tijelo, toga ortaka sotonina. Sveti bi Jeronim sa pokorom spajao i molitvu i razmatranje, razmatranje o posljednjim stvarima. I stoji pisano: »U svim djelima svojim spomeni se posljednjih svojih, i ne ćeš u vijeke sagriješiti.«[8])

Često puta dosta je samo prekrstiti se, da sotona pobjegne sa svojom ružnom napasti. Ovo j esvjetovao sveti Antun Pustinjak svojim učenicima. Ovo svjetuje i sveti Jeronim u pismu djevici Demetriji. Sveti Leonard svjetuje u napasti uzdahnuti: »Moj Isuse, milosrđe!« Drugi svje-

---

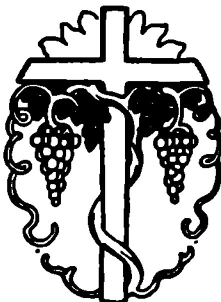
[3]) Iv. 15, 5. — [4]) Mark. 14, 38. — [5]) Filiplj. 4, 13. — [6]) Isai. 33, 2.
[7]) Joel 3, 9. sl. — [8]) Crkv. 7, 40.

tuju ovaj uzdah: »Isuse, Marijo, Josipe!« Drugi opet preporučuju ovaj zaziv: »Marijo bez grijeha začeta, moli za nas, koji se k Tebi utječemo!«

A dobro je i latiti se odmah kakvoga posla, čim se pomoli napast. I dobro je poškropit se svetom vodom. I dobro je na sebi imati koju svetu stvar, kao skapulir, medaljicu, križ.

A nipošto, nipošto poslušati sotonu, koja nam šapće: »Pa samo jedamput učini to, i onda više ne ćeš!« Povijest nam kazuje, kako je asirska kraljica Semiramida izmolila od svojega muža, da samo jedan dan vlada mjesto njega. I ona je u taj dan dala razoružati kralja i odsjekla mu glavu njegovim vlastitim mačem. To je povijest svake ružne napasti, kad na nju jedamput pristanemo.

Odlučujem u ime Božje, da ću se u svakoj napasti odmah uteći Isusu i Blaženoj Gospi kojom Zdravomarijom. I sve dotle ću šaptati »Zdravo, Marijo«, dok ne prođe ta ružna napast, koja krije u sebi samo gorku varku.

Druga nedjelja korizmena (pačista)

Evanđelje

MAT. 17, 1—9.

U ONO vrijeme uze Isus Petra i Jakova i Ivana, brata njegova, i izvede ih na goru visoku nasamo. I preobrazi se pred njima; i zasja se lice njegovo kao sunce, a haljine njegove postadoše bijele kao snijeg. I gle, ukazaše im se Mojsije i Ilija govoreći s njim. A Petar odgovarajući reče Isusu: Gospodine, dobro nam je ovdje biti; ako hoćeš, načinimo ovdje tri sjenice, tebi jednu, Mojsiju jednu i Iliji jednu! Dok on još govoraše, gle, oblak sjajan zakloni ih. I gle, glas iz oblaka govoreći: Ovo je Sin moj ljubazni, koji je po mojoj volji; njega slušajte! I čuvši učenici padoše ničice, i prepadoše se vrlo. I pristupivši Isus dohvati ih se i reče im: Ustanite i ne bojte se! A oni podignuvši oči svoje, nikoga ne vidješe do Isusa sama. I silazeći s gore zapovjedi im Isus govoreći: Nikomu ne kazujte, što ste vidjeli, dok Sin čovječji iz mrtvih ne ustane.

Pouka

SVETA SAMOĆA.

IZ DANAŠNJEGA svetog evanđelja razabiramo, da najlakše osjetimo blizinu Božju u mirnoj samoći. I zato su velike Božje duše uvijek samotne duše.

Isus uze svoje ljubimce Apostole, Petra, Jakova i Ivana, pa ih izvede na goru visoku nasamo. Daleko od ljudi i žamora svjetskoga! Daleko od prašnih i blatnih ulica svijeta! Gore na svetu goru Tabor! I što koji korak dalje uvis, to je sve mirnije, svečanije, tajanstvenije oko njih.

Oni su već na visini planinskoj, samotnoj. Među nebom i zemljom. Nitko ih ne susreta. Nitko ih ne smeta. Tiho je, mirno je oko njih, kao za Podizanja u našim crkvama. Duboko dolje pod njima šaroliki je svijet. Visoko gore nad njima čisto je i vedro nebo. Duša im je sva ushićena u toj svečanoj tišini, u toj svetoj samoći. U samoći, iz koje probija samo svjetlost, samo snaga, samo radost, samo život, samo mir, slatki mir u Bogu.

I tada se Apostolima, Petru, Jakovu i Ivanu, otvoriše oči. I oni ugledaše svojega Gospodina svega u čudesnom sjaju Božanstva. Zasjalo lice Njegovo kao sunce. Haljine Njegove postale su bijele kao snijeg. Apostoli vide u Njemu Boga. »I gle, ukazaše im se Mojsija i Ilija.« I čuje se čudesni glas iz neba o Isusu. Glas je govorio: »Ovo je Sin moj ljubazni, koji je po mojoj volji; njega slušajte!«[1]) Srce je Apostolima zaplivalo u neiskazanoj radosti. U radosti dubljoj i široj od svakoga mora. I Petar, sav blažen i razdragan, govorio je Isusu: »Gospodine, dobro nam je ovdje biti; ako hoćeš, načinimo ovdje tri sjenice, tebi jednu, Mojsiju jednu i Iliji jednu!«

Tako je. Tko hoće da osjeti blizinu Božju, da se digne nad ovaj niski svijet, taj mora u svetu samoću. U svetoj samoći najljepše se odahne i uzdahne: »Moj Bože, sve moje!« U štropotu mašina, u vrevi i galami toga svijeta, u trkanju gore dolje, u smijanju i ciktanju, eto, u toj svjetskoj buci i huci ne voli nam progovarati Bog. I tu smo mi kao slijepi, kao gluhi za sve, što je Božje i uzvišeno. I tu, dakako, moramo vršiti volju Božju i služiti Bogu. Ali ne osjećamo

---

[1]) Mat. 17, 5.

tu one snage sa visine, ne čujemo glasa Božjega iz oblaka. Tu se gušimo u dimu, u gustoj magluštini.

A evo blagoslovenog hvalospjeva i jezika iz Taborske samoće:

Sunce i mjeseče, blagosiljajte Gospoda!
Zvijezde nebeske, blagosiljajte Gospoda!
Kiše i rose, blagosiljajte Gospoda!
Ognju i ljetna vrućino, blagosiljajte Gospoda!
Mraze i zimska studeni, blagosiljajte Gospoda!
Rose i magle, blagosiljajte Gospoda!
Brda i humci, blagosiljajte Gospoda!
Biljke, što ničete iz zemlje, blagosiljajte Gospoda!
Studenci i vrela, blagosiljajte Gospoda!
Pitome i divlje životinje, blagosiljajte Gospoda!

Stoga, braćo, zaputimo samo kojiput u svetu samoću! Na koji Tabor, na koji Alverno, u koju Manrezu, u koji vrt Getsemani, u krajeve surih orlova! Tako je Bog poveo narod svoj u pustinju. Tako se napriliku Mojsije popeo na sveto brdo Sinaj. Tako je Ilija četrdeset dana i četrdeset noći proveo u samoći. Tako je i Blažena Gospa, zajedno sa Isusom, boravila u tišini i samoći svoje sobice Nazaretske. Tako su se i Apostoli Isusovi povukli u samoću, da očekuju Duha Svetoga. Tako su radili i svi Sveci Božji, recimo sveti Benedikt, sveti Bernard, sveti Romuald, sveti Franjo Asiški, sveti Dominik, sveti Ignacije Lojolski, sveta Katarina Sienska, sveta Terezija. Oni se svi odazvaše pozivu Božjemu: »U samoću«, i nađoše u samoći svoje prosvjetljenje i spasenje. Tako rade i danas svi naši dobri svećenici i redovnici, sve naše časne sestre na sve strane. Oni svake godine imaju u tišini takozvane duhovne vježbe. Tu se oni okrijepe i ojačaju u duhovnom životu. Tu im Bog, koji voli otrti samotnu suzu, dadne svoju utjehu. Tu ih Bog obdari svojim svetim milostima i nadahnućima. Tu im Bog progovara k srcu. Njegova je ona riječ: »Ja ću je, to jest dušu našu, primamiti, i odvesti je u samoću, i govorit ću joj k srcu.«[2])

I svi dobri katolici moraju kojiput u tišinu, u samoću, ako hoće da ustraju u dobroti i pobožnosti, u vjernoj službi Božjoj. O, kako je lijep četvrt sata pobožnosti u tišini koje naše crkve pred Svetotajstvom! Mjesto u kafanu pođi, prijatelju, u crkvu! Mjesto na sijelo pođi, sestro, u crkvu!

---

[2]) Ose. 2, 14.

Vjerujte mi, ne ćete se pokajati! Vratit ćete se kući iz crkve i jači i mirniji i bolji i zadovoljniji. Bog i Anđeli Božji bit će s vama. »Tko se ukloni znancima i prijateljima, tomu će se Bog primaći sa svetim Anđelima,« kaže lijepa zlatna knjiga »Nasljeduj Krista«.

Vrijeme provedeno u tišini, u sabranosti pred svetim oltarom, pred Presvetim, nije nipošto izgubljeno vrijeme. Sa svete gore Tabora sišao je Isus. I odmah je stao činiti čudesa. Sišli su i apostoli. I nijesu se više umarali idući za Isusom od grada do grada, od sela do sela.

Put za Isusom, na koji se silazi iz uzvišene svete samoće, jest kraljevski put naših duša, jest put života, put vječnoga spasenja. Zaputimo, braćo, preko svete samoće tim putem! Slijedimo Isusa, koji nas jednako zove: »Dođi i slijedi me!« Isusu, tomu »pelikanu u pustinji«,[3]) u samoći, služiti jest kraljevati. Obradujte se, vi čiste, tihe duše, koje se posvetiste Isusu u samotnim zidinama! Bog je duša vašoj duši. On je u vama, vi ste u Njemu. O, kako ste velike i divne!

Jest, velike duše uvijek su samotne duše. U samoći Manreze podigao je sveti Ignacije onu divnu školu, u kojoj se stvaraju i čeliče jaki značajevi. Ta škola Ignacijeva jesu one svemu svijetu poznate »Duhovne Vježbe«, koje su nam dale više svetaca i pravih značajeva, nego što ima ta božanstvena knjižica u sebi sitnih slova.

Evo dva tri primjera, da nas povuku!

Obraćenik kardinal Newman priznaje, da su kod njegova prijelaza s anglikanizma na katolicizam silno djelovale na njegov duh duhovne vježbe svetog Ignacija. »Cijela knjižica duhovnih vježbi«, veli on, »dade se skratiti u ove riječi: Sinko, daj mi srce svoje!«

Veliki državnik Garcia Moreno povukao bi se svake godine kroz sedam, a katkad i kroz više dana u samoću, da obavi duhovne vježbe. »One su mi« običavao bi reći, »peć, u kojoj se prekuhava moja duša.«

Daniel O'Connell, poznati borac za slobodu Irske, vanredno je cijenio duhovne vježbe. Premda je bio prenatrpan važnim poslovima, ipak bi svake godine činio po tri dana duhovne vježbe. »Ova svrhunaravna kupelj meni je neophodno potrebna, i ne mogu je ničim drugim nadoknaditi.« Tako je govorio O'Connell, koji bi se prije ko-

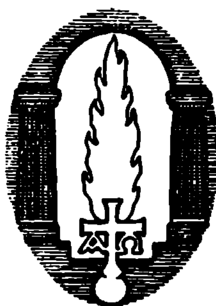
---

[3]) Ps. 101, 7.

jega svog važnijeg govora znao povući u svoj klub, da izmoli Gospinu krunicu.

Na znamenitoj i odlučnoj skupštini holandijskih katolika u Utrechtu g. 1919. mogao je vođa katoličke stranke javno izjaviti ovo: »Naš uspjeh treba da zahvalimo duhovnim vježbama. Bez duhovnih vježbi, koje su kroz posljednjih 11 godina tako blagoslovno djelovale na hiljade naših muževa i žena, ne bi nam danas uopće bilo moguće držati ovako sjajnu skupštinu.«

Odlučujem u ime Božje, da ću svakidan, ako mi je ikako moguće, uvratiti se začas u crkvu i pohoditi Isusa u Presvetom Oltarskom Sakramentu. Hoću, Isuse, pohodit ću te u Tvojoj najsvetijoj samoći! I Ti ćeš tu progovoriti mojemu srcu. To si mi Ti po Duhu Svetom obećao.

Treća nedjelja korizmena (bezimena)

Evanđelje

LUK. 11, 14—28.

U ONO vrijeme izgonjaše Isus vraga, koji bijaše nijem. I kad izagna vraga, progovori nijemi, i diviše se ljudi. A neki od njih rekoše : Pomoću Belzebuba, kneza vraškoga, izgoni vragove. A drugi kušajući iskahu od njega znak s neba. A on kad vidje pomisli njihove, reče im : Svako će kraljevstvo, koje se razdijeli samo po sebi, opustjeti, i kuća će na kuću pasti. A ako je i sotona razdijeljen sam po sebi, kako će stajati kraljevstvo njegovo, kad kažete, da ja pomoću Belzebuba izgonim vragove? Pa ako ja pomoću Belzebuba izgonim vragove, sinovi vaši čijom pomoću izgone? Zato će vam oni biti suci. Ako pak ja prstom Božjim izgonim vragove, zacijelo je došlo k vama kraljevstvo Božje. Kad jaki naoružan čuva svoj dvor, u miru je sve, što ima. A kad dođe jači od njega te ga nadvlada, uzme sve oružje njegovo, u koje se uzdao, i razdijeli, što otme od njega. Koji nije sa mnom, protiv mene je ; i koji sa mnom ne sabira, prosipa. Kad nečisti duh iziđe iz čovjeka, ide kroz bezvodna mjesta tražeći pokoja, i ne našavši reče : Vratit ću se u kuću svoju, otkuda sam iza-

šao. I došavši nađe je pometenu i ukrašenu. Tada otide i uzme sedam drugih duhova gorih od sebe, i ušavši stanuju ondje; i bude potonja čovjeku onomu gora od prešašnje. A dogodi se, kad to govoraše, podiže glas jedna žena iz naroda, i reče mu: Blago utrobi, koja te je nosila, i prsima, koje si sisao! A on reče: Pače blago onima, koji slušaju riječ Božju i drže je!

Pouka

KRŠĆANSKA MATI.

PRIPOVIJEDA nam današnje sveto evanđelje, kako je Isus izagnao vraga iz jednoga bijednog čovjeka. I ljudi se dobri divili Isusu. A neki zavidnici rekoše, da Isus pomoću vraga izgoni vragove. Ovima reče Isus: »Luđaci! Vi velite, da ja pomoću vraga izgonim vragove. Zar će zbilja vrag ustati proti svojemu vlastitom kraljevstvu? A čijom onda pomoći izgonili su vragove Mojsije i Ilija i drugi slavljeni sinovi vašega puka? Ako pak ja u ime Božje i prstom Božjim izgonim vragove, onda znajte, da je Kraljevstvo Božje došlo već k vama!« I zavidnici na ovu Isusovu zamuknuše. A jedna iz naroda žena, zanesena čudom i besjedom Isusovom, povika u sav glas Isusu: Blago majci, koja te je rodila! Blago majci, koja ima takova sina!

Ova nas riječ Isusova izaziva, da progovorimo koju riječ našoj kršćanskoj majci. To treba u današnje dane, kad nam toliko treba kreposnih kršćanskih matera.

Kršćanska majko! Zar nije i još kakova sreća imati dobru i valjanu djecu? Ako si šta čula o svetom Alojziju, tom uzoru kršćanske mladeži, ili o svetom Augustinu, tom velikom svjetioniku kršćanstva, ili o svetom Ivanu Zlatoustu, ili o svetom Grguru Nazianskom, ili o blaženom Ivanu Baptistu Vianney-u, župniku Arskom, onda si zacijelo pomislila i rekla: »Sretna majka, koja je imala takova sina!« Jest, najveća je sreća i radost srcu majčinu, ako ima dobro i plemenito svoje dijete. Čast i krepost djeteta jesu čast i krepost njegove majke. Kaošto i sramota djeteta pada na obraz majčin.

Nažalost, danas mnoga kršćanska majka odvraća svoj pogled od svojega djeteta i ne traži svoju sreću u njemu. Traži sreću i zadovoljstvo na posve drugim putovima. Traži svoju sreću u lijepim po najnovijoj modi haljinama,

u svakakvim društvima, na putovanjima, u ružnim romanima i u toliko još drugih besposlica i stramputica. Djeca njezina deveta su joj briga. Ovaka mati, ili bolje nemati, ne shvaća svoju dužnost ponajglavniju. Pravi čovjek učenjak nalazi svoju radost jedino u svojim knjigama. I sav je sretan, ako opet u svojoj samoći otkrije koju novu istinu. I pravi vrtlar traži i nalazi svoju sreću u svojem vrtu, kod svojega cvijeća, povrća i drveća. Ovdje je njegova žalost, ovdje i njegova radost. Isto tako i prava mati traži i nalazi svoju sreću jedino u svojem djetetu. Djeca su njezina ponajpreča briga i dužnost. Bog joj je dao tu dužnost. To je, istina, mučna i sa mnogom brigom skopčana dužnost. Ali je to časna i sveta dužnost. Hiljadu je puta časnije i dičnije biti uz svoju djecu i za nju se brinuti, negoli sjati u društvima i svraćati oči drugih na svoje po najnovijoj modi haljine, šešire i nakite. I ako je istina, koju je potvrdilo iskustvo svih vremena, da čovjek nalazi svoju sreću jedino u vjernom ispunjavanju svojih dužnosti, onda je sigurno i to istina, da mati može naći svoju sreću jedino u svojoj djeci.

I ovo je živa istina, da smo samo onda sretni, kad druge usrećimo. Pa upamti, kršćanska majko, da stostruku sreću osnivaš time, što odgajaš i podižeš svoje dijete do valjana čovjeka! Veliki danas svijet ne mari, kad ti u svojoj kući učiš svoju djecu pobožno se moliti dragome Bogu, savjesno vršiti svoju dužnost, ugušivati u klici svaku zlu sklonost. I možda ti nitko ne priznaje taj tvoj majčin trud. Utješi se, kršćanska majko! Ti si slična suncu, koje nas svaki dan obasipa svojom svjetlosti i svojim tolikim blagoslovima, makar mu taj svijet ničim ne zahvaljivao. Kad ti odgajaš svoje dijete za dobra i čestita čovjeka, onda usrećuješ nesamo sebe, već i čitavo društvo ljudsko. A zar to nije nešto veliko i pred ljudima i pred Bogom?

A sad čuj, kršćanska majko, šta govore veliki kršćanski umovi o jednoj kreposnoj kršćanskoj materi! Molim te, upamti i duboko usadi njihove promišljene riječi u svoje majčino srce! Veliki biskup Emanuel Ketteler veli: »Jedna kreposna kršćanska majka najveći je dar od svih darova Božjih.« Sveti Augustin kaže: »O moj Bože, ja sve zahvaljujem svojoj svetoj majci!« Dva sveta brata, sveti Bazilije i sveti Grgur Nisenski, rekoše o svojoj svetoj majci Emiliji ovo: »Hiljadu puta hvala Ti, o Bože, što si nam dao

jednu svet'cu za majku!« Friderik Ozanam, veliki utemeljitelj i širitelj društva svetoga Vinka, kaže: »Ništa nas tako ne približuje Bogu kao spomen na našu pobožnu i bogobojaznu majku.« A papa Pijo IX. upravio je na cijeli katolički svijet ove zlatne riječi: »Dajte mi kreposnih kršćanskih matera, i ja ću spasti taj svijet, što propada!«

Čuj, kršćanska majko, i jedan lijep primjer! Odlične Rimske gospođe, sve u krasnim haljinama i nakitima, sastale se na razgovor. I jedna drugoj pokazuje svoje dragocjenosti. Jedna pokazuje svoju mekanu svilu od Istoka. Druga pokazuje svoj sjajni biser. Treća svoje drage kamenove. A jedna plemenita gospođa sjedila i gledala mirno. Napokon je upitaše drugarice za njezine dragocjenosti. I ona im ne pokaza ni svoje svile, ni svojega zlata, ni svojega bisera. Već ustade ponosna i pokaza kroz prozor na svoja dva zlatna sinčića, što su se igrala dolje u bašči. »To su«, reče plemenita mati Kornelija, »moje dragocjenosti, moji dragi kamenovi, moji Gracchi, moja sva sreća i radost na svijetu.«

O kršćanska hrvatska majko! Budi nam i ti takva! Takva majka kruna je i radost Crkvi i Domovini. Budi nam ona jaka žena, o kojoj govori Sveto Pismo[1]), a koja je vrednija od svakoga dragog kamena! O Bože! Daj nam Monika, Antusa, Nona[2]), kojima naša tri velika Oca duguju polovinu svojega neba!

Odlučujem u ime Božje, da ću u molitvi preporučiti Svetoj Obitelji naše hrvatske majke, neka one čuvaju i gledaju svoju djecu onako, kako su Blažena Djevica Marija i sveti Josip čuvali i gledali svojega Malog Isusa u Nazaretu.

---

[1]) Prič. 31, 10—31. — [2]) Monika, mati svetog Augustina; Antusa mati svetog Ivana Zlatousta; Nona mati svetoga Grgura Nazianskog.

Četvrta nedjelja korizmena (sredoposna)

Evanđelje

IV. 6, 1—15.

U ONO vrijeme otide Isus preko mora Galilejskoga, koje je Tiberijadsko. I za njim iđaše mnogo naroda, jer vidješe čudesa, koja činjaše na bolesnicima. Uziđe dakle Isus na goru i ondje sjeđaše s učenicima svojim. A bijaše blizu pasha, praznik židovski. Podignuvši dakle Isus oči i vidjevši, da veoma mnogo naroda ide k njemu, reče Filipu: Gdje ćemo kupiti hljeba, da ovi jedu? A ovo reče kušajući ga; jer sam znadijaše, šta će činiti. Odgovori mu Filip: Za dvjesta dinara hljeba nije dosta, da svakomu od njih malo dopadne. Reče mu jedan od učenika njegovih, Andrija, brat Simona Petra: Ovdje je jedan dječak, koji ima pet hljebova ječmenih i dvije ribe, ali šta je to za tolike? A Isus reče: Posadite ljude! A bješe trave mnogo na onom mjestu. Posadiše se dakle muškarci, na broj oko pet tisuća. A Isus uzevši hljebove i davši hvalu dade onima, koji se posadiše; tako i od riba, koliko htješe. A kad se nasitiše, reče učenicima svojim: Skupite komade, što pretekoše, da ne propadnu! I skupiše i napuniše dvanaest košarica komada od pet hljebova ječmenih, što preteče onima, koji su jeli. A oni ljudi vidjevši čudo, koje učini Isus, govorahu: Ovo je zaista prorok, koji ima doći na svijet! A kad razumje Isus, da će doći, da ga uhvate i učine kraljem, otide opet u goru sam.

Pouka

SVETA PRIČEST.

U DANAŠNJEM svetom evanđelju kako je lijepo gledati to mnoštvo naroda u pustinji oko dobroga Isusa, koji te gladne ljude čudesno hrani ječmenim hljebom! Još je ljepše pogledati o Uskrsu na hiljade i hiljade pravovjernih kršćana u crkvi pred svetim oltarom Božjim, gdje ih Isus, Kralj Nebeski, hrani Anđeoskim Hljebom, svojim Presvetim Tijelom; i gdje svakomu od njih svećenik Isusov izgovara ovu svetu molitvu: »Tijelo Gospodina našega Isusa Krista neka čuva dušu tvoju za život vječni«; i gdje onda svaki od njih, sav blažen i radostan, govori u sebi: »Nađoh Onoga, koga ljubi duša moja.«[1])

Sveta Pričest! Ta duboka tajna naše duševne snage i jakosti! Sveta Pričest donosi i daje duši našoj najviše, što se samo može zamisliti. Donosi joj i daje »sjedinjenje s Bogom«. On, Isus i Bog naš, govori nam sam: »Tko jede Tijelo moje i pije Krv moju, ostaje u meni, i ja u njemu.»[2]) Ovim sjedinjenjem s Bogom vrhunaravni se život u duši našoj veoma jača i podiže. U svetoj Pričesti dobivamo mi jakosti od Isusove jakosti, duha od Isusova duha, života od Isusova života. »Mi više ne živimo, nego živi u nama Krist. Živimo vjerom Sina Božjega.«[3]) Gledamo pred sobom nebesa otvorena.

I tada u našem srcu nema više mjesta sotoni i grijehu. Kako su se ono za ulaska Djeteta Isusa u Misir srušili u prah kumiri Misirski, tako se ruše u prah i kumiri naših strasti u duši našoj, kad u nju ulazi i dođe Isus u svetoj Pričesti. Pričest i grijeh ne idu zajedno, kaošto ne idu zajedno voda i oganj. I stoga veli Sabor Tridentski[4]): »Po svetoj Pričesti mi se oslobađamo od svojih svagdanjih (lakih) grijeha, a čuvamo se od teških.« I knjiga »Nasljeduj Krista«[5]) lijepo kaže: »Ovaj najviši i najdostojniji Sakramenat spasenje je duši i tijelu, lijek svakoj duhovnoj slabosti, kojim se liječe grijesi naši, strasti obuzdavaju, napasti svladavaju ili umanjuju; veća se milost ulijeva, začeta krepost umnaža, vjera krijepi, ufanje jača, ljubav raspaljuje i širi.« Ta zlatna knjiga »Nasljeduj Krista«, koja kao kakvo peto Evanđelje prolazi svijetom, i ovu nam još

[1]) Pjes. nad pjesm. 3, 4. — [2]) Iv. 6, 57. — [3]) Gal. 2, 20. — [4]) Sjed. 13, gl. 2. — [5]) IV, 4.

golemu istinu ističe u istom poglavlju[6]) o svetoj Pričesti: »Dvoje mi je neophodno potrebno za život: svjetlost i hljeb. Riječ Božja u Svetom Pismu Svjetlost je duši mojoj. Sakramenat Božji Hljeb je životu mojemu.«

Tko dakle hoće da bude svet i živ u duši, mora da prima svetu Pričest. Bez svete Pričesti nema duši života i svetosti. Bez svete Pričesti nema nam pobjede u svagdanjoj borbi sa tolikim strastima i napastima. I stoga nam se svakidan pripravlja sveta Pričest. »Kažite zvanicima: sve je pripravljeno, dođite!«[7]) I stoga treba da što češće, pa i svakidan, dolazimo na svetu Pričest. »Dođite!« Dođite na veliku Večeru Euharistijsku! Dođite Isusu svojemu, Bogu svojemu! On je dobar, On je lijep, On vas zove. Stavite svoje srce u Presveto Srce Njegovo! Dođite! »Kušajte i vidite, kako je sladak Gospodin!«[8]) S Njim ćete biti sretni i presretni. Od radosti uzdrhtat ćete radi svega dobra i radi svega mira, što će vam ga On dati.[9]) »Dođite,« zove nas Dobri Isus, »dođite, koji ste umorni i opterećeni, i ja ću vas odmoriti!«[10])

Ali čuje se toliko puta ovaj i onaj izgovor. Čuje se ona mlaka i lakoumna riječ: »Molim te, izgovori me!«

Jedni se izgovaraju i kažu: »Nemam vremena.« I doista, ima ih u takovu zvanju i radu, pa ne mogu nikako svakidan na svetu Pričest. Ovi neka dođu, kadgod samo mogu! A svakidan neka primaju duhovnu svetu pričest! To jest: neka sveto i željno uzdahnu kojiput u danu za svetom Pričesti! Ipak je ovaj izgovor skoro uvijek bez temelja. Uz malo samo dobre volje moglo bi se već naći i malo vremena za svetu Pričest. Za ovo i ono, za odmor i zabavu, za svakojake posjete i razgovore nađe se već vremena. A zašto ne bi bilo malo vremena za svetu Pričest? Zar nije naše vječno spasenje zavrijedilo jedan satić od dvadeset i četiri sata u danu? O, sigurno, jest!

Drugi se izgovaraju ovako: »Ne usuđujem se. Nijesam dostojan. Čovjek sam grešnik.« Odgovaramo ovima ovako: Nitko nije dostojan da primi Spasitelja. Svi smo ljudi grešnici. Ali ako nas On sam hoće i ako nas On tako milo poziva, da mu dođemo, pa da nas On okrijepi, da nas On pridigne i usavrši: zar ćemo se onda još nećkati, skanjivati i otimati? Ne, ne ćemo.

---

[6]) IV, 11. — [7]) Luk. 14, 17. — [8]) Ps. 33, 9. — [9]) Jer. 33, 9. — [10]) Mat. 11, 28.

Drugi opet govore: »Pričešćujem se, pa sam uvijek isti.« Odgovaramo i njima: Tomu sigurno nije kriva sveta Pričest. Tomu si, prijatelju, kriv ti sa svojom dosta neozbiljnom voljom, sa svojom nedovoljnom pripravom i zahvalom, sa svojim slabim gledanjem na čistu i svetu nakanu. A valjda i nijesi uvijek isti. »Onaj, koji mene sudi, jest Gospodin,« rekao je o sebi sveti Pavao Apostol.[11]) Mi kojiput sudimo sami sebe, a ispod toga suda proviruje naša fina taština. Zar nije tako ? A da nijesi baš isti iza svete pričesti, kazat će ti i ova dva sitna primjera. Mala Marija Magdalena Pazziska prilijepila se uz svoju majku, kad se majka vratila kući sa svete Pričesti: »Mama, ja ću danas samo biti uza te, da budem uz dragog Isusa!« — A drugo od šest godina dijete gledalo je sa svetim strahopočitanjem u oca, jer je tata bio u crkvi i primio dragog Isusa. Oči su djetinje oštrije od naših. One vide sjajan znak svetoga križa, što ga je Spasitelj stavio na čelo očino. I tako sveta Pričest podiže ugled roditeljima. I tako se, eto, ne ostaje baš uvijek isti iza svete Pričesti.

Toliki opet toliko puta pitaju: »Šta će mi reći svijet, ako se budem često pričešćivao ?« Kani se, brate, toga svijeta i njegova savjeta! Budi pametan i pitaj jedino ovo: Šta će mi reći moj Spasitelj sada i na Sudnji Dan ?

Dakle zavolimo svi štogod nas je našu svetu Pričest, naš najslasniji Hljeb Nebeski, Presveto Tijelo našega Isusa! I ako nam je ikako moguće, pričešćujmo se svakidan! Za to se traži od nas samo ovo dvoje: da budemo u stanju milosti i da imamo čistu i svetu nakanu.[12]) A ovu čistu i svetu nakanu imamo onda, kad se pričešćujemo iz ljubavi k Isusu i iz ljubavi k svojoj besmrtnoj duši, da je tako očuvamo od grijeha, ojačimo u kreposti i vodimo putem vječnoga spasenja. I neka nitko ne misli, da je svagdanja sveta Pričest samo neka povlastica i nagrada vanredno pobožnim dušama! Nipošto. Svagdanja sveta Pričest jest jedna velika potreba svakoj kršćanskoj duši, koja teži za kršćanskom kreposti i savršenosti, za životom s Bogom, u Bogu, iz Boga. A ova težnja mora da nam bude svima na srcu. Svi iz dna duše treba da govorimo: »Kruh naš svagdanji daj nam danas!« Kruh svagdanji našemu duhovnom životu jest sveta Pričest. Rimski Katekizam ovako upućuje dušobriž-

---

[11]) 1. Kor. 4, 4. — [12]) Pričesni dekret od g. 1905.

nike: »Zadaća je župnikova, da vjernike često opominje, neka se isto tako brinu, te i duši dadnu njezinu hranu, kaošto drže da je potrebito, da svakidan hrane tijelo, jer je očevidno, da duši isto tako treba duševne hrane, kaošto tijelu treba naravne hrane.«[13])

Jedan je pobožni franscuki pjesnik napisao o jednoj djevici ovu riječ: »Ne treba joj se ničega bojati, jer svoju dušu umače u Krv Božju.« Ne zaboravimo nikada tu divnu i istinitu riječ Francisa Jammesa!

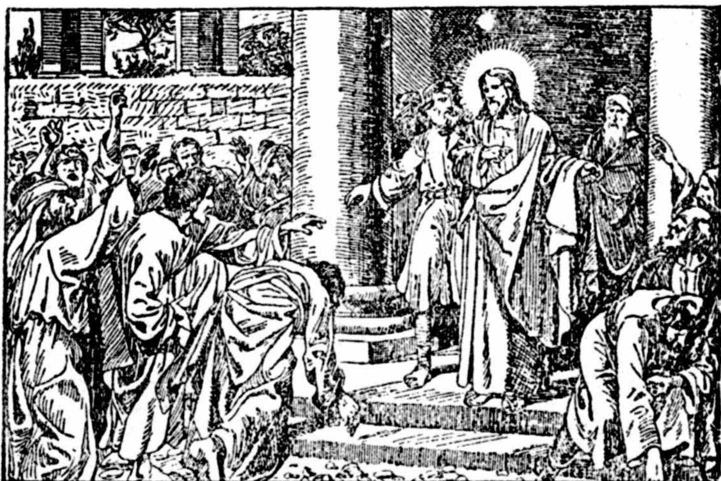
Na kraju još ovo o svetoj Pričesti djece:

Sveti Otac Pijo X. pozvao je djecu ranije nego inače k svetoj Pričesti. A to zato, jer se danas ranije nego inače budi u djece strast i požuda. O tome danas vode toliku brigu toliki besavjesni zavodnici. Zamamna čaša, napunjena omamnom kapljicom sa gore od Sodome, pruža se danas ranije nego inače našoj mladeži. I stoga nam moraju naša djeca ranije nego inače prihvatiti Kalež spasenja i zazvati Ime Gospodnje. Kad se ono Gospodinu sažalilo gledajući ljude gladne oko sebe, i kad je čudom umnožio hljebove, koji su bili lijepa prilika svete Pričesti, onda je bilo među onima ljudima i djece.[14]) U duhu je, dakle, svetoga Evanđelja, kad Crkva danas poziva malu djecu k Stolu Gospodnjemu, da se okrijepe Hljebom Jakih za put kroz taj mukotrpni život. I bilo bi doista žalosno, kad bi još vrijedila ona iz Plača Jeremijina: »Djeca ištu hljeba, a nema nikoga, da im ga lomi.«[15])

Odlučujem u ime Božje, da ću se, ako mi je samo ikako moguće, svakidan pričešćivati. A prije svake svete Pričesti izgovorit ću u sebi ove svete riječi: »Isuse, ja u Te vjerujem! Isuse, ja se u Te ufam! Isuse, ja Te ljubim!« Poslije svete Pričesti govorit ću u sebi: »Isuse, Ti živi u meni, a ja ću u Tebi!«

---

[13]) 2. dio, 4, 60. — [14]) Mat. 15, 38. — [15]) Plač Jer. 4, 4.

Peta nedjelja korizmena (gluha)

Evanđelje

IV. 8, 46—59.

U ONO vrijeme reče Isus Židovima: Tko će me od vas prekoriti za grijeh? Ako vam istinu govorim, zašto mi ne vjerujete? Tko je od Boga, riječi Božje sluša; zato vi ne slušate, jer nijeste od Boga. Odgovoriše dakle Židovi i rekoše mu: Ne govorimo li mi pravo, da si ti Samarjanin, i da imaš vraga? Odgovori Isus: Ja nemam vraga, nego poštujem Oca svojega, a vi mene sramotite. A ja ne tražim slave svoje; ima, koji traži i sudi. Zaista, zaista vam kažem, ako tko održi riječ moju, ne će vidjeti smrti do vijeka. Rekoše dakle Židovi: Sad vidimo, da imaš vraga. Abraham umrije i proroci, a ti govoriš: Tko održi riječ moju, ne će okusiti smrti do vijeka! Zar si ti veći od oca našega Abrahama, koji umrije? I proroci pomriješe. Kim se ti sam gradiš? Odgovori Isus: Ako se ja sam slavim, slava je moja ništa; Otac je moj, koji me slavi, za kojega vi govorite, da je vaš Bog. Ali ga vi ne znate, a ja ga znam, i ako rečem, da ga ne znam, bit ću laža, kao i vi. Nego ga znam, i riječ njegovu držim. Abraham, otac vaš, radova se, da vidi dan moj; vidje, i obradova se. Rekoše mu dakle Židovi: Još ti nema pedeset godina, pa si

Abrahama vidio? Reče im Isus: Zaista, zaista vam kažem, prije nego Abraham bi, ja jesam! Uzeše dakle kamenje, da bace na nj; a Isus se sakri, i iziđe iz hrama.

Pouka

NAJVEĆA NESREĆA IZGUBITI ISUSA.

DANAS je gluha nedjelja iliti nedjelja Muke. Ova nam nedjelja navješćuje pregorku muku i smrt Isusovu. I sveta je Crkva već u dubokoj žalosti. Ispušta iz svete Mise sve, što podsjeća na radost.

Današnje sveto evanđelje pripovijeda nam, kako se naš Gospodin Isus sakrio opakim Židovima, koji ga htjedoše kamenovati. I tako se na njima ispuni ono tužno proročanstvo Isusovo: »Tražit ćete me, i ne ćete me naći, i gdje sam ja, vi ne možete doći; vi ćete umrijeti u grijesima svojim.«[1]) Sveta Crkva u spomen na dan, kad se Isus sakrio Židovima, krije danas sveta propela na svojim oltarima.

Ono tužno proročanstvo Isusovo ispunit će se na svakome, koji izgubi Isusa. Nažalost, takovih ljudi pun je današnji svijet. Ne daj nam, Bože, takove nesreće! Nesreće, da nam se sakrije Isus, da izgubimo Isusa! Stoga ćemo danas razmisliti ovo dvoje: Komu se Isus sakrije? i kako je onima, kojima se Isus sakrije, koji izgube Isusa?

Sveti Pavao Apostol kaže: »Objavi se milost Boga Spasitelja našega svima ljudima.»[2]) Ovo objavljenje Isusovo bilo je i bit će uvijek za nas najveća sreća. Naprotiv, izgubiti Isusa bila je i bit će uvijek svakomu najveća nesreća. Treba stoga da vidimo, komu se to Isus sakriva.

Sakriva se Isus najprije onima, koji su se posve zakopali u stvari ovoga svijeta, a ni nakraj im pameti nije duša, vječnost i Bog. Njima su sve misli stale u tu trgovinu, a ništa im nije stalo do riječi Božje. Oni su kao oni u Evanđelju zvanici, koji su bili pozvani na veliku večeru, a ne htjedoše doći, izgovarajući se jedni kupnjom volova, drugi kupnjom zaselka, treći svojom ženidbom. Ovi su izgubili Isusa, jer, hladni i sebični, ne mare za Isusa.

Sakriva se onda Isus ljudima oholicama. Oholost je tama, koja čovječjem umu sakriva onu Svjetlost, što je

---

[1]) Iv. 7, 34; 8, 24. — [2]) Tit. 2, 11.

došla s neba na zemlju.[3]) Oholi fariseji izgubili su Isusa. Ponizni ribari dobili su Isusa. »Bog se suprotivi oholicama.«[4])

Sakriva se Isus i ljudima razuzdanim, raskalašenim, koji su robovi ružnoj nečistoći. Isus i Belial ne mogu biti zajedno u jednom srcu. Bjelina ljiljanova i crno blato ne idu sigurno skupa.

Sakriva se Isus i mlakim, nehajnim kršćanima, koji nijesu za Kraljevstvo Nebesko ni studeni ni vrući. Jest, oni bi htjeli biti sa Isusom na brdu Taboru i na velikoj večeri, ali ne će sa Isusom na Maslinsku Goru i na Golgotu. Oni bi htjeli u Nebesa samo širokim i glatkim putom, na laku ruku. Njima ne ide nikako u glavu riječ Isusova : »Tijesan je put, što vodi u život.«[5]) »Kraljevstvo Nebesko silu trpi.«[6]) Takove će Isus izbljuvati iz usta svojih.[7]) Ah, takovih mlakih i površnih duša ima danas u svijetu sva sila! »Mnogo ih ima, koji idu širokim putom, što vodi u propast.«[8])

Teško svima, koji tako izgube Isusa! Kad je ono Isus umirao na križu, sunce se sakrilo, i tama je prekrila zemlju, i opakim Židovima pretvorio se smijeh u strah i trepet. Tako biva i onima, koji izgube Isusa. Obuzme im dušu crna tama. I slijepci ne vide više svjetlosti, ne vide nauke i vjere Isusove, ne vide Onoga, koji je Put, Istina i Život.[9]) »Slijepci vode slijepce.«[10])

I njihovo srce uvali se onda u glib svakojakih požuda. I tu se ono žalosno i čemerno utopi. I postane gnijezdo svakakvoj gamadi. Tu nema više ni tračka ljubavi prema Bogu i bližnjemu. Tu je samo podla sebična ljubav. Tu više nema one nebeske radosti, nema onoga blaženog mira Božjega. Tu je samo živi pakao. I, napokon, taj će im se pakao pretvoriti iza smrti u vječni pakao. »Tražit ćete me, i ne ćete me naći, i gdje sam ja, vi ne možete doći; vi ćete umrijeti u grijesima svojim.«

Žalosna i sva zaplakana tražila je Marija Magdalena svojega dragog Isusa, kad ga nije našla u grobu.[11]) Tako i ti, kršćanska dušo, traži svojega Isusa! Traži ga sad u ovo spasonosno uskrsno vrijeme! Traži ga u svetoj ispovijedi i u svetoj Pričesti! I primi svojega Isusa u svoje srce! I čuvaj Ga onda dobro! Čuvaj Ga, da Ga više nikad, nikad, nikad ne izgubiš!

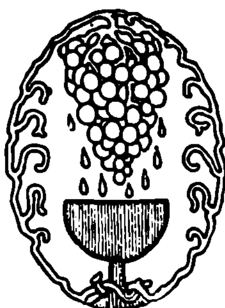
---

[3]) Iv. 3, 19. — [4]) 1. Petr. 5, 5. — [5]) Mat. 7, 14. — [6]) Mat. 11, 12. — [7]) Obj. 3, 15—17. — [8]) Mat. 7, 13. — [9]) Iv. 14, 6. — [10]) Mat. 15, 14. — [11]) Iv. 20, 11—16.

Tako lijepo pristaju amo riječi iz zlatne knjižice »Nasljeduj Krista«:[12])

»Kako si suh i tvrd bez Isusa! Kako bezuman i tašt, ako žudiš što drugo osim Isusa! Nije li to veća šteta, nego da si sav svijet izgubio? Što ti može dati svijet bez Isusa? Biti bez Isusa, to je paklena muka, a biti sa Isusom slatki je raj. Ako bude Isus s tobom, ne će ti moći nauditi nikakav neprijatelj. Tko Isusa nađe, našao je blago dobro, što više, blago nada sve blago. A tko Isusa izgubi, premnogo je izgubio i više nego sav svijet. Najveći je siromah, koji živi bez Isusa, a najveći bogataš, koji je dobar sa Isusom.«

Odlučujem u ime Božje, da ću svako jutro, kad ustanem, i svaku večer, kad legnem, u sebi reći: »Isuse, Tebi živim! Isuse, Tebi umirem! Isuse, Tvoj sam živ i mrtav!«

12) — II, 8.

Cvjetna nedjelja

Evanđelje

MAT. 21, 1—9.

U ONO vrijeme, kad se približiše k Jerusalemu i dođoše u Betfagu k Maslinskoj Gori, onda Isus posla dva učenika govoreći im : Idite u selo, što je prema vama, i odmah ćete naći magaricu privezanu i magare s njom ; odriješite i dovedite mi ! I ako vam tko reče što, kažite, da ih Gospodin treba ; i odmah će ih pustiti. A sve ovo bi, da se ispuni, što je kazao prorok govoreći : Kažite kćeri Sionskoj : Evo Kralj tvoj ide tebi krotak, sjedeći na magarici, i na magaretu, sinu magaričinu ! I otišavši učenici učiniše, kako im zapovjedi Isus. I dovedoše magaricu i magare, i metnuše na njih haljine svoje i posadiše ga na njih. A ljudi mnogi prostriješe haljine svoje, po putu, a drugi rezahu granje od drveta i prostirahu po putu. A svijet, koji iđaše pred njim i za njim, vikaše govoreći : Hosana sinu Davidovu ; blagosloven, koji dolazi u ime Gospodnje !

Pouka

»MUKO KRISTOVA, POTKRIJEPI ME!«

OD GORE Maslinske odzvanjaju se radosni poklici prema bijelim zidinama lijepog Jerusalema. To su poklici Galilejskih hodočasnika, koji prate svojega ljubljenog Učitelja u Grad Davidov. Oni nose u rukama grane od palama i maslina, i prostiru haljine svoje mjesto ćilima po putu, kuda prolazi Isus. I svaki bi hotio da malo vodi za uzdu magaricu, na kojoj je Knez mira jahao u Grad mira. Orili se jednako poklici: »Raduj se, kćeri Sionska, podvikuj, Jerusaleme! Evo Kralj tvoj ide k tebi krotak!«[1])

I stari grad Jerusalem diže se kao iza sna. Iz kuća izlaze muževi, žene i djeca. I priključuju se svi sjajnoj povorci. Ulice Jerusalemske razliježu se jednako od urnebesnih povika: »Hosana sinu Davidovu! Blagosloven, koji dolazi u ime Gospodnje! Hosana na visini! Mir na nebu! Slava na visini!«

U tom slavlju, cvijeću i zelenilu cvjetne nedjelje Srce je Isusovo ipak bilo nekud nujno i turobno. Pogled je Isusov bio pun suza. Misli Isusove bile su daleko od tih povika uličnih, koji će se tako brzo pretvoriti u povike »Propni ga, propni!« Ipak je Isusu bio drag ovaj cvjetni doček u Jerusalemu, doček sa »palmama u rukama«. Zavidnim farisejima nije bio drag taj sjaj i doček. Oni su govorili Isusu: »Učitelju, zaprijeti im, da ne viču!« Isus je odgovorio zavidnim i kao kamen tvrdim farisejima: »Kažem vam, ako oni ušute, kamenje će vikati.«[2])

Bilo je dakle milo Isusu pogledati na one grane palama i maslina. Palma je znak pobjede. Maslina je znak mira. Lijepe predglasnice pobjedniku i mirononoscu Isusu. On će svojim presvetim Križem otvoriti svijetu vrelo pobjede i slave, vrelo milosti i mira.

Braćo! I naša duša neka danas na Cvjetnicu uhvati za palmu, i neka maše maslinovom granom! I neka poviče: »Ja ću za Isusom! Ja hoću da se borim i pobijedim!« Pa neka slobodno i koja suza kane na palminu granu! Smijemo zaplakati. Zaplakao je baš na današnji dan i Isus. Zaplakao je nad nesretnim Jerusalemom. Ali, kao Isus, moramo mi biti i junaci i ljudi pobjedničke palme. »Sa palmama u rukama!« Palma i suza idu lijepo skupa.

---

[1]) Zah. 9, 9. — [2]) Luk. 19, 40.

Sa cvjetnom nedjeljom počinje veliki tjedan. Zove se ovaj tjedan zato veliki tjedan, jer nam se u tom tjednu objavila najveća dobrota Božja. Duga borba u tom je tjednu dovršena. Smrt je nadvladana. Prokletstvo je dignuto. Nebesa su ljudima opet otvorena. Mir je sklopljen među nebom i zemljom, sklopljen po Knezu mira, sklopljen Njegovom pregorkom mukom i smrću na križu.

Kršćanska duša posvetit će se sva u ovom velikom tjednu muci i smrti Isusovoj. Svima nam govori Isus: »Ako me ljubiš, oplakuj moje boli i žalosti!« I sve pobožne duše najvoljele su razmatrati muku Isusovu. Blažena Djevica Marija jedva se otkinula od križa Isusova. I njezino prečisto srce probo je mač žalosti. Uz žalosnu Gospu stoje Ivan Evanđelist i Marija Magdalena. Sveti Pavao Apostol opominje nas, da osjećamo, što je Isus osjećao, dakle da i trpimo sa Isusom. I sveti Pavao bio je sav združen i ujedinjen sa Propetim Isusom. On »ne će da zna išta drugo osim Isusa Krista, i to Propetoga.«[3]) Na obrazu svetoga Petra Apostola bila je udubena duboka brazda od suza, što ih je on prolijevao za Propetoga Spasitelja. Sveti Franjo Asiški i sveta Kamila Varanska svakidan su barem po koju suzu prolili, suzu saučešća za Propetog Isusa. I drugima nebrojenim Svecima bila je muka Isusova jedini predmet njihova razmatranja, njihove molitve i ljubavi. U tom razmišljanju upoznavali su oni beskrajnu i neiskazanu ljubav Božju, koja se sva predala za nas. Upoznavali su i neizmjernu težinu ljudskih grijeha, za koje se Isus sav žrtvovao. Upoznavali su i svoju najsvetiju dužnost, da Boga što više obljube, kad je On nas toliko ljubio, te nije požalio ni svojega Jedinorođenog Sina za naše otkupljenje. Iz razmatranja muke Isusove crpli su Sveci Božji i čudesnu snagu u svojim svagdanjim mukama i bolovima. Sveti Grgur Veliki[4]) više cijeni sjedinjenje našega trpljenja sa trpljenjem Isusovim negoli dar činiti čudesa.

Naše saučešće za muku Isusovu veoma je milo i ugodno Srcu Spasiteljevu. Isus se tuži na tvrdo srce ljudsko ovako: »Čekam, hoće li se komu sažaliti, i nema nikoga; hoće li me tko potješiti, i ne nalazim nikoga.«[5]) A svetoj Anđeli Felinjskoj rekao je Gospodin: »Otac Nebeski neka te blagoslovi za to, što imaš sućuti za moju pregorku muku!«

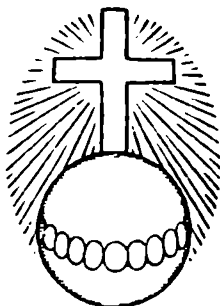
---

[3]) 1. Kor. 2, 2. — [4]) Dial. I, 2. — [5]) Ps. 68 21.

I kad je sveti Franjo pitao, što ima on da najviše ljubi i štuje, dobio je tri puta isti odgovor: »Muku Gospodina našega Isusa Krista.«

Pa stoga upravo svom dušom svojom zavolimo muku Gospodina našega Isusa Krista! U pregorkoj muci Isusovoj najbolje vidimo i duboko poniženje Isusovo i sjaj Božanstva Isusova. Smrt Isusova još i danas trese zemljom, jer ona lomi kamena srca i uskrisuje duševne mrtvace. Muka i smrt Isusova donijela je Isusu Njegovo slavno uskrsnuće iz mrtvih. I kad se u ovoj suznoj dolini jedamput, ako Bog da, dovrši veliki tjedan naših kušnja i stradanja, naših muka i žalosti, doći će nam onda Uskrs, što ćemo ga slaviti sa Isusom kroz čitavu blaženu vječnost.

Odlučujem u ime Božje, da ću svakidan u velikom tjednu izmoliti žalosnu krunicu u čast Propetome Isusu i Žalosnoj Gospi. I u svakoj duševnoj i tjelesnoj muci svojoj uzdahnut ću sa svetim Ignacijem: »Muko Kristova, potkrijepi me!« Poput Isusa strpljivo ću podnositi sve nepravde, jer tako ću najbolje pokazati, da ljubim Isusa. Spominjat ću se uvijek riječi svetog Ivana Zlatousta: »Kad vas snađe kakova nepravda, ismjehivanje i pogrda, onda se sjetite, što je sve Isus pretrpio za vas! I onda ćete sve nepravde i pogrde lako zaboraviti.«

Veliki Petak

PRED KRIŽEM.

»A ja Bože sačuvaj da se čim drugim hvalim osim Križem Gospodina našega Isusa Krista!«[1])

KRIŽ JE još uvijek mnogima samo ludost i sablazan. I u stara je vremena bio Križ Židovima sablazan, a poganima ludost.

Muku Isusovu shvaća i razumije samo onaj, koji je u svojem vlastitom srcu iskusio bol i muku. Muku Isusovu cijeni i duboko štuje samo onaj, koji zna, što je grijeh pred očima Božjim.

Oholi Jerusalem nije razumio svojega Mesije. Nije razumio Njegova božanskog poslanja. A nije razumio zato, jer nije uviđao svojih grijeha, i jer se bio sav savcat uvalio u kaljužu tolikih i svakojakih strasti.

I oholi Jerusalem nije htio nikakva liječnika, nikakva pomoćnika, nikakva spasitelja, nikakva posvetitelja, makar

[1]) Gal. 6, 14.

da je bio i teško bolestan i pun grijeha. Oholi je Jerusalem držao sebe i zdravim i svetim.

Sa suzama u očima poviknuo je Mesija kratko pred svoju smrt: »O Jerusaleme! Kad bi ti uvidio, šta je za mir tvoj! A sad je to sakriveno od očiju tvojih. Jerusaleme, Jerusaleme, koji ubijaš proroke i zasipaš kamenjem one, što su poslani k tebi! Koliko sam puta htio skupiti čeda tvoja, kao što kvočka skuplja piliće svoje pod krila, i ti ne htjede!«[2])

Jerusalem, u svojoj zaslijepljenosti i okorjelosti, pribi na križ Onoga, koji je došao da ga otkupi, spasi i posveti. Jerusalem stavi na tolike muke svojega Mesiju, jer je, zaveden od svojih fariseja, bio sav zapao u grijehe: u zavist, u mržnju, u oholost.

A Jerusalem su danas tolike hiljade na sve strane, tolika sela, toliki gradovi, tolike zemlje. Koliki i danas mrze na Križ i na Propetoga! Koliki i danas ne shvaćaju Njegovu muku, jer je crna noć pala na njihovo srce! Zaslijepljeni su u svojim strastima. Ne vide svijetla Božjega. Mrze to žarko nebesko svijetlo. Ljube studeni mrak svojih grijeha i strasti.

Ali i nebrojeni su, hvala Bogu, na svijetu milijuni, koji još ljube i štuju pregorku muku Isusovu. Nebrojeni još znadu svoju vlastitu bol i muku, i upoznali su svu težinu svojih grijeha i strasti. I zato oni svake godine na Veliki Petak skrušeno padaju pred Križ, pa se klanjaju Križu, i ljube Križ, i udaraju se u prsa pred Križem, i mole se pred Križem, i pozdravljaju sveti Križ i Propetoga na njem ovako:

O Gospodine, Tvoji smo mi! Daj nam, o Isuse Propeti, da Te sve više i usrdnije ljubimo, Tebe i Tvoj sveti Križ!

O sveti Križu! Kako si nam lijep i drag! Naš Spasitelj, od ljubavi prema nama, visio je na Tebi. I Tebe je nakvasila predragocjena Krv Njegova. On je stavio u Te svu svoju dušu, svoju dragocjenu, požrtvovnu dušu.

O sveti Križu! Kako si nam i lijep i drag! Najljepši od ljudi na Tebi je onako strpljivo i velikodušno trpio. I na Tebe padaju tako mile i zlatne zrake Sunca Uskrsnoga. Ti si put k vječnomu Suncu.

O sveti Križu! Pogled na Tebe ulijeva blaženi mir, najslađu utjehu, nebesku radost u srca naša. Zdravo, Ti

---

[2]) Luk. 19, 42: Mat. 23, 37.

nado naša jedina! Ti jakost Božja! Ti trak milosti! Ti vjera naša! Na Te ćemo pribiti sve radosti ovoga svijeta. Trpjet ćemo, i bit ćemo sretni, veličanstveni, čisti.

O sveti Križu! Grlimo Te, ljubimo Te. Po Tebi smo otkupljeni. Po Tebi bit ćemo i na nebo uzneseni. Pa Bože sačuvaj, da se čim drugim hvalimo osim Križem Gospodina našega Isusa Krista, radi kojega razape se nama svijet, i mi svijetu![3])

O sveti Križu! Tebi i Propetomu na Tebi blagoslov i čast i slava i vlast u vijeke vijekova![4])

Lijep, plemenit mladić odlučio stupiti u jedan oštar red, da se sav posveti službi Gospodnjoj. Samostanski poglavar nije odmah povjerovao njegovu pozvanju, pa mu stao nabrajati sve strogosti redovničke: neprestanu šutnju, dugi post, posve jednostavnu hranu, tvrdu postelju, noćno bdenje, bezuvjetnu poslušnost. Usred toga nabrajanja teških redovničkih dužnosti upita mladić samostanskog poglavara: »A hoću li imati jedan Križ?« »Jest,« odgovori mu poglavar, »i Križ će biti jedini ures u tvojoj ćeliji.« »O, tad će mi biti sve lako!« uskliknu plemeniti mladić. »Pogled na Križ davat će mi snagu i jakost. U pogledu na Križ Isusov bit će lak križ mojega zvanja.« Dirnut ovom riječi samostanski poglavar povede mladića u samostansku ćeliju, gdje je mladi redovnik odahnuo, sretno živio i blaženo u Gospodinu umro, upirući svoje velike i čiste oči u Križ Isusov.

Kao dijete išao sam u školu časnim Milosrdnim Sestrama. I spominjem se dobro, kako bi se naša dobra učiteljica, sva izmorena, začas naslonila na katedru, a pri tom bacila pogled na Križ, što je visio na zidu poviše katedre. Onda bi ona pred više od stotinu djece nastavila opet svoj mučni rad zadovoljno, veselo i uprav zanosno. Bila je ta časna sestra kao okružena Nebom, jer je upirala svoj pogled na Križ.

O d l u č u j e m u ime Božje, da ću nadasve štovati sveti Križ. Besmrtni Kolumbo, koji je otkrio Ameriku, uvijek je pred sobom na svojem stolu imao Križ. I u mojoj će sobi na najljepšem mjestu biti sveti Križ. I ja ću danas na Veliki Petak poći u crkvu, da se pred grobom Isusovim poklonim svetomu Križu i da javno poljubim ranu na nogama Propetoga. Hoću.

---

[3]) Gal. 6, 14. — [4]) Otkr. 5, 13.

Blagdan svetoga Josipa

Evanđelje

MAT. 1, 18—21.

KAD JE Marija, mati Isusova, bila zaručena za Josipa, prije nego se sastaše, nađe se, da je trudna od Duha Svetoga. A Josip, muž njezin, budući pravedan i ne hoteći je sramotiti, namisli je tajno pustiti. No kad on tako pomisli, gle, anđeo Gospodnji javi mu se u snu govoreći : Josipe, sine Davidov, nemoj se bojati uzeti Mariju ženu svoju ; jer ono, što se u njoj začelo, od Duha je Svetoga ; pa će roditi Sina, i nadjeni mu ime Isus, jer će on izbaviti narod svoj od grijeha njihovih.

Pouka

SVETI JOSIP IZGLED OCU OBITELJI.

ZAGLEDAJMO se malo danas u glavu svete Obitelji u Nazaretu, u svetoga Josipa! Ovaj će nam pogled svima puno valjati. A osobito će dobro doći ocima naših obitelji.

Sveti je Josip čovjek pravedan, kako kaže današnje sveto evanđelje. Riječ pravedan u Svetom Pismu kaže sve. U jeziku Svetoga Pisma znači pravednost skup sviju kreposti kršćanskih. Dakle svakom kreposti kršćanskom uresio je Bog svetoga Josipa, glavu svete Obitelji u Nazaretu.

Sveti Josip imao je da zastupa mjesto Božje u svetoj Obitelji. Josip, po vječnoj odluci Božjoj, imao je da vodi prvu Obitelj kršćanstva. Josip je zaručnik i zaštitnik prečiste, od vijeka izabrane Djevice. Josip je hranitelj i branitelj Isusov. Koliko povjerenje morao je dakle Otac Nebeski staviti u krepost jednoga muža, kojemu je predao Najdragocjenije i Najsvetije na nebu i na zemlji: prečista i presveta Srca — Srce Isusovo i Srce Marijino!

Sveti Josip bio je sretniji od onoga prvog Josipa u Starom Zavjetu. Josip Novoga Zavjeta nije bio od Kralja svega svijeta postavljen samo za Njegova činovnika i slugu; već je bio postavljen za poglavara neprispodobive Obitelji, one Obitelji, koju je sebi stvorio na zemlji Vladar Neba. Sveti Josip stoji na čelu, da othranjuje ovu Obitelj svojim radom, da je čuva i zaštiti svojom brigom, da je tješi svojim žrtvama, da je vodi i upravlja svojom mudrosti i da se zauzima za nju sa svom vlasti jednoga oca obitelji. Na Josipa se može do u riječ primijeniti ono, što kaže sveti Psalmist: »Postavi ga Bog gospodarom nad domom svojim i poglavicom nad svim imanjem svojim.«[1])

I sveti Josip najsavjesnije odgovara ovome povjerenju Božjemu. Josip zastupa svetu Obitelj i sve u njoj upravlja i uređuje. Na Josipa stižu s Neba zapovijedi Božje. Anđeli silaze s Neba i dolaze k Josipu. Josipu se najprije objavljuje Otajstvo Utjelovljenja. Josipu se kazuje vrijeme, kad mora da zaputi sa Marijom u Betlehem, i kad ima da bježi sa Isusom i Marijom u Egipat, i kad mora da se povrati opet

---

[1]) Ps. 104, 21.

u Nazaret. Sve odredbe Božje upravljaju se na Josipa, i Josip ih onda kazuje B. D. Mariji, a B. D. Marija samo ponizno sluša. Josipu je povjerena čitava uprava. I Josip izvršuje i čini sve sa tolikom vjernošću, sa tolikim dostojanstvom, sa tolikom očinskom brigom, da se Nebo upravo divilo takovu ocu Obitelji. Josip se najplemenitije žrtvuje za svetu Obitelj. Josip radi sve, što je u njegovim silama. Josip je gospodar Obitelji, a ipak je i prvi i posljednji sluga Isusu i Mariji. I Bog Josipu jednako daje svoju milost i pomoć. I Josipu je svaka muka i briga laka. Josip vlada nad svetom Obitelji, ali vlada nad njom onako, kako Bog vlada u Nebu nad svijetom : vlada sa pravednošću i ljubavlju. Sav svoj ugled crpe i uzima Josip iz višega vrela. U svojem radu vrši Josip volju Božju, a ne svoju. »To i tako Bog hoće !« To je uvijek bilo Josipovo pravilo.

Kakav je bio odnos svetoga Josipa prema B. D. Mariji ? Nikada nije bilo na svijetu ženidbe, u kojoj bi vladala tako čista, tako ponizna, tako istinita, tako iskrena, tako duboka, tako plemenita, tako odana, tako silna i velika ljubav, kaošto je bila između svetoga Josipa i B. D. Marije. Nikada nije se upamtilo takovo jedinstvo, takova jednakost, takova uzajamnost, takova sloga, takova međusobna pažnja. Što je Josip hotio, to je i Marija htjela. Što je Marija hotjela, to je i Josip hotio. A nije bilo ovdje mučno složiti dvije volje, jer su obje bile u jednom istom središtu, to jest u volji Božjoj.

Kakav je bio odnos svetoga Josipa prema Božanskom Djetetu ? Josip sam nosi ili vodi Maloga Isusa u hram jerusalemski. Josip uči Isusa moliti se Bogu. Josip uči Isusa raditi. Josip uči Isusa ujedinjivati lijepo rad i molitvu. Josip najsavjesnije odgaja Isusa po zakonima svete vjere. Josip najbrižnije pazi, da se u njegovoj Obitelji vjerno ispunjavaju sve vjerske dužnosti. Kolika, eto, i kako duboka nauka za nas u ovim tako jednostavnim činjenicama ! Vjera i rad jesu dva stožera, u kojima mora da se kreće sva umjetnost kršćanskog odgoja. Zabacite, ljudi, vjeru, pa imate poganstvo i divljaštvo u svojoj kući ! Zabacite svetu vjeru, pa imate u svojoj djeci divljake, što nijesu ni za nebeski ni za zemaljski život, već kukavno venu i ginu i za nebo i za zemlju.

Eto, tako moli i tako radi i tako se žrtvuje i tako odgaja i tako upravlja ovaj časni zastupnik i otac svete Obi-

telji Nazaretske. Josipove su ruke, istina, pune žuljeva od teškog rada za Isusa i Mariju. Ali je ipak Josip uvijek sav sretan, sav blažen i zadovoljan. Josip zna, za koga radi. I Josip je uvijek jednostavan i prijazan kao Jakov. I Josip je uvijek brižan i ozbiljan kao Isak. I Josip je uvijek vjeran i pobožan kao Abraham. Ruka vremena pomalo prigiba Josipa k zemlji. I cvijeće groba osipa se pomalo po glavi Josipovoj. Ali se Josip ne upliće ni u kakve zablude vremena. Ne ulazi Josip u svađe i prepirke farisejske i saducejske. Josip je uvijek u svemu vjeran i odan vjeri svojih otaca. Dušom i srcem on joj je vjeran, a ne oholim riječima.

I čezne Josip sve više za dvorima Nebeskog Jerusalema. Tamo ide svakidan Josipov duboki uzdah. I kad je bila volja Božja, Josip prelazi tamo sav spokojan i blažen. Isus i Marija bili su onda uz Josipa, uz pravednu dušu svojega na zemlji najvećeg dobrotvora. Ne će potrajati dugo, i oni će se opet naći zajedno u svojoj vječnoj Domovini, u svetom Jerusalemu Nebeskom.

Da završimo svoj govor o svetom Josipu zlatnim riječima svete Terezije[2]) o pobožnosti k svetome Josipu!

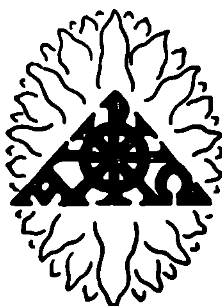
»Ne spominjem se,« veli svetica, »da sam za što zamolila svetog Josipa, a da mi on to nije isprosio od Boga. Svijet bi se čudio, kad bih mu počela nabrajati tolike milosti, što mi ih je Bog iskazao na zagovor ovoga sveca. Drugim svecima kao da je Bog dao milost, da nam pomažu u nekim stanovitim potrebama; a iskustvo nas uči, da sveti Josip pomaže u svima potrebama. Kao da nam Gospodin hoće tako pokazati, da On i u Nebu čini još sve ono, što od Njega traži onaj, kojemu je On bio podložan na zemlji. To su iskusili i drugi, kojima sam svjetovala, da se preporuče svetome Josipu. I moje u tom pogledu golemo iskustvo probuđuje u meni živu želju, da čitav svijet potaknem na što veću pobožnost k svetome Josipu. Ja upravo ne znam toga čovjeka, koji je štovao svetoga Josipa, a da nije, i još kako, uznapredovao u kreposti. Ima već više godina, što ja na njegov blagdan molim od njega sad ovu sad onu milost, i uvijek sam bila uslišena. I ja molim svakoga, koji ne vjeruje ovo, molim ga za ljubav Božju, neka bi to samo pokušao. Što se tiče mene, ja ne mogu da shvatim, kako netko može misliti na Kraljicu Anđela i na njezinu skrb

---

²) Iz njezina vlastitog životopisa, gl. 6.

za Djetešce Isusa, a da pritom ujedno ne zahvali svetome Josipu za sve one usluge, što ih je on iskazao Majci Mariji i Djetetu Isusu.«

Odlučujem u ime Božje, da ću uvijek iz dna duše svoje štovati svetoga Josipa, Othranitelja Isusova i Zaručnika B. D. Marije. I molit ću svakidan svetoga Josipa, neka mi isprosi od Boga tu milost, da moj posljednji na umoru uzdah bude: »Isuse, Marijo, Josipe!« Ova sveta imena sigurno će me uvesti u blažena i sveta Nebesa.

Uskrs

Evanđelje

MARK. 16, 1—7.

U ONO vrijeme Marija Magdalena i Marija Jakovljeva i Salome kupiše mirisa, da dođu i pomažu Isusa. I vrlo rano u prvi dan sedmice dođoše ka grobu, kad je već izlazilo sunce. I govorahu među sobom: Tko će nam odvaliti kamen od vrata grobnih? I pogledavši vidješe, da kamen bješe odvaljen. A bijaše vrlo velik. I ušavši u grob vidješe mladića obučena u bijelu haljinu, gdje sjedi s desne strane, i uplašiše se. A on im reče: Nemojte se plašiti! Isusa tražite Nazarejina propetoga. Uskrsnu, nije ovdje; evo mjesto, gdje ga metnuše! Nego idite, kažite učenicima njegovim i Petru, da pred vama ide u Galileju; ondje ćete ga vidjeti, kaošto vam reče.

Pouka

USKRS SRCA.

USKRSNO zvono drukčije nam nekud zvoni. Uskrsno zvono ima svoj posebni zvuk. Uskrsno zvono uznosi nam srce na krilima neke zavičajne žudnje, vječne, besmrtne žudnje. To uskrsno zvono pjeva nam zavičajni pozdrav iz Raja Božjega. To uskrsno zvono odnese nam i

srce i dušu u nepoznate daljine — k Bogu. Jest, uskrs Isusov usk s je i našega srca.

Takav uskrs, uskrs srca, slavili su i učenici Isusovi iza onoga teškog Velikog Petka. Snaga, radost, srčanost, život opet se povratiše u srca Jedanaestorici, kad ugledaše opet živa svojega Gospodina. I u sve krajeve zaoriše oni: »Uskrsnuo je Krist!« Tako propovijeda Petar pred hiljadama na Duhove: »Ovoga Isusa uskrsnu Bog, čemu smo mi svjedoci.«[1]) I pred silnicima visokog vijeća govori Petar: »U ime Gospodina našega Isusa Krista Nazarejina, kojega vi propeste, kojega Bog podiže iz mrtvih, po njemu stoji ovaj (čovjek hrom od utrobe matere svoje) pred vama zdrav.«[2]) Tako propovijeda i Pavao Apostol u sinagogi u Solunu.[3]) Tako govori Pavao Apostol i na trgu u Ateni.[4]) Tako piše Pavao Apostol i Rimljanima[5]) i Korinćanima[6]). Tako prvaci apostolski i ostali Apostoli Isusovi u sav glas na sve strane propovijedaju i pišu o slavnom uskrsnuću Isusovu iz mrtvih, a odmah ujedno propovijedaju i pišu i o uskrsnuću našega srca.

Jest, istom ljubavlju i jednakim oduševljenjem opominju oni svoje vjernike: Krist vam je svojom smrću stekao novi život kod Boga. Pa stoga živite i vi sad novim životom! Ovako sve piše prvim kršćanima sveti Pavao Apostol: »Nosite sliku nebeskoga Krista u sebi!«[7]) Ne živite više sebi, nego Onome, koji je za vas umro i uskrsnuo! Budite nova tvar u Kristu!«[8]) »Kaošto uskrsnu Krist slavom očinom, tako i mi u novom životu da hodimo!«[9]) »Obnovite se duhom uma svojega, i obucite se u novoga čovjeka!«[10]) »Sa Kristom ste umrli; sa Kristom ste uskrsnuli: pa stoga tražite ono, što je gore!«[11])

Sve nam ove apostolske riječi govore o uskrsu srca. Ne u prahu i blatu zemaljskom valjati se! Ne prianjati za želje i požude ovoga svijeta! Ne živjeti više sebi! Već vinuti se srcem onomu, što je gore, što je uzvišeno, što je čisto, što je sveto, što je savršeno, što je dragomu Bogu drago!

Uskrs srca! To će reći: Ne zadovolji se, kršćanska dušo, samo tim zemaljskim jelom i pilom! Ne iscrpljuj se tim brigama za novac i dobitak zemaljski! Ne traži svojega zadovoljstva u toj mekoti i sjetilnosti! U toj prolaznosti,

---

1) Dj. Ap., 2, 32. — 2) Dj. Ap. 4, 10. — 3) Dj. Ap. 17, 3. — 4) Dj. Ap. 17, 18. — 5) Rimlj. 1, 4. — 6) 1. Kor. 15, 3—11. — 7) 1. Kor. 15, 49. — 8) 2. Kor. 5, 15—17. — 9) Rimlj. 6, 4. — 10) Ef. 4, 23—24. — 11) Kol. 3, 1—4.

koja je sva kao dim, kao oblačić u zraku. Već za neprolaznim dobrima uzvini se! Budi, kršćanska dušo, čista i čestita! Budi vjerna i pravedna! Budi krotka i ponizna! Budi ustrpljiva i jaka! Budi miroljubiva i milosrdna! Budi oduševljena za svako dobro, za svaku krepost i plemenitost kršćansku! Svoje misli, osjećaje i želje upravi k svojemu Ocu Nebeskomu! To je uskrs srca. To nam oglašuju uskrsna zvona. To znači uskrsni Aleluja i ta uskrsna pjesma, čista kao iz izvora gorskog.

Uskrs srca! Život u svijetlu Božjem! Čežnja za neprolaznim sjajem! Duševna žeđa, koju ne ugasi nijedan izvor na zemlji. To je poziv, danas na Uskrs, svakoj kršćanskoj duši. Svi moramo biti zahvalni Uskrsnulom Isusu. Svima nam je On bio tako milostiv i dobar. Za sve je On prolio svoju presvetu Krv. Za sve je On umro i uskrsnuo. Svi smo primili od Njega tolike blagoslove Njegova života, Njegove muke i smrti. Sve nas je On podigao na slobodu i slavu djece Božje. Pa svi treba da se podignemo k Njemu. Jest, kao orlovi da se vinemo k Suncu našemu, da poletimo k našoj radosti, jakosti i milosti!

Uskrs srca! Naše je srce, zar ne, ljudi, u tom svijetu kao uhvaćeno. Kao ptica u kavezu. Sve nam je ovdje nekud tijesno. Sve nam je to samo jedan komadić života. Mi trebamo većih tajanstvenih daljina, da se razvijemo. Mi trebamo vrelo, što će utišati tu silnu žeđu duše naše. Mi trebamo besmrtnosti, vječnosti, najdublje sreće, za kojom nam duša jednako uzdiše. A to je sve gore, nad zvijezdama, na svetim, vječnim gorama. Dakle, gore srca! Gore na krilima milosti Božje! I na krilima neumornog rada i junačke borbe ovdje na zemlji — gore!

O, neka živi, braćo, u nama Duh Onoga, koji je podigao Isusa iz mrtvih! Pa će Onaj, koji je podigao Krista iz mrtvih, oživit i naša smrtna tjelesa božanskim Duhom svojim.[12])

O d l u č u j e m u ime Božje, da ću ustati iz groba svojih grijeha, pa se uistinu obratiti k Bogu. I molit ću na Uskrs kod svete Pričesti, da mi Uskrsnuli Isus udijeli milost ustrajnosti, te više nikada ne upanem u svoje stare grijehe. Isuse Uskrsnuli! Smiluj mi se! Usliši me! Spasi me!

---

[12]) Rimlj. 8, 11.

Bijela nedjelja iliti prva po Uskrsu

Evanđelje

IV. 20, 19—31.

U ONO vrijeme, kad bi u večer onaj dan, prvi po suboti, i vrata bijahu zatvorena, gdje se bjehu učenici sakupili od straha židovskoga, dođe Isus i stade na sredinu i reče im : Mir vam! I ovo rekavši pokaza im ruke i rebra. Obradovaše se dakle učenici vidjevši Gospodina. I reče im opet : Mir vam! Kaošto Otac posla mene, i ja šaljem vas. I ovo rekavši dahnu i reče im : Primite Duha Svetoga! Kojima oprostite grijehe, oprostit će im se ; i kojima zadržite, zadržat će se. A Toma, koji se zove blizanac, jedan od dvanaestorice ne bješe s njima, kad dođe Isus. Rekoše mu dakle drugi učenici : Vidjesmo Gospodina. A on im reče : Dok ne vidim na rukama njegovim znaka od čavala, i ne metnem prsta svojega u mjesto od čavala, i ne metnem ruke svoje u rebra njegova, ne ću vjerovati. I poslije osam dana opet bijahu učenici njegovi unutra, i Toma s njima. Dođe Isus, kad bijahu vrata zatvorena, i stade na sredinu i reče : Mir vam! Potom reče Tomi : Metni prst svoj ovamo, i vidi ruke moje, i pruži ruku svoju

i metni u rebra moja; i ne budi nevjeran nego vjeran! Toma odgovori i reče mu: Gospodin moj i Bog moj! Reče mu Isus: Pošto me vidje, Toma, vjerovao si; blago onima, koji ne vidješe, a vjerovaše! A i mnoga druga čudesa učini Isus pred učenicima svojim, koja nijesu pisana u knjizi ovoj; a ova su pisana, da vjerujete, da Isus jest Krist Sin Božji, i da vjerujući život imate u ime njegovo.

Pouka

SVETA ISPOVIJED.

SVOJE DJELO Otkupljenja dovršio je Isus svojim slavnim uskrsnućem. Ali je vidio Uskrsnuli Isus, da će Njegovo djelo Otkupljenja ipak za mnoge biti izgubljeno, ako im ne udijeli nove pomoći. Ovi mnogi jesu svi oni, koji iza svetoga krštenja sagriješe smrtno. I stoga Isus, kako nam pripovijeda današnje sveto evanđelje, iza svojega uskrsnuća opet se ukazuje svojim učenicima, pa im govori: »Mir vam! Kaošto Otac posla mene, i ja šaljem vas.« I ovo rekavši dahnu i reče im: »Primite Duha Svetoga! Kojima oprostite grijehe, oprostit će im se; i kojima zadržite, zadržat će se.«

Tako je Isus ustanovio sakramenat svete pokore iliti, kako se obično kaže, svetu ispovijed. Tako je Isus pružio posljednju pomoć svima onima, koji su sagriješili iza svetoga krštenja.

Vrijedno je stoga, da promotrimo danas, kako je nama grešnicima potreban sakramenat svete pokore iliti sveta ispovijed, i kako je spasonosno primati sakramenat svete pokore dostojno i često.

Naš je život sličan vožnji po uzburkanom moru. U slaboj nam je barčici posvećujuća milost Božja. Jaki vjetrovi svakojakih kušnja duvaju sa svih strana. Bijesni valovi grešnih strasti dižu se i navaljuju na barčicu. Zle sklonosti jesu pogibeljne pećine, o koje se barčica razbije, kad kršćanska duša smrtno sagriješi. Jedina onda daska spasenja jest sveta pokora. Isus nam veli: »Kažem vam, ako ne činite pokore, svi ćete izginuti.«[1])

Naša je slabost tolika, i naše su zle sklonosti tolike, i naši su grijesi tako česti, te bismo morali, zbilja, očajati,

---

[1]) Luk. 13, 3.

da nam Milostivi Isus nije ustanovio sakramenat svete pokore. Svetu pokoru propovijedali su u Starom Zavjetu Noe i Jona, a u Novom Zavjetu sveti Ivan Krstitelj, Isus, Njegovi Apostoli i svi pravovjerni naučitelji. Sveta je pokora tako potrebna grešnicima, da im bez nje nema spasenja. Bez nje bi grešnici propali u vječnu noć paklenu.

Isto je tako potrebna sveta (sakramentalna) ispovijed. Za svetu ispovijed traže se ovi uvjeti: ispitivanje savjesti, pokajanje, tvrda odluka ne griješiti više, sama ispovijed i zadovoljština. Bez svete ispovijedi, ako je samo možemo primiti, nema prave pokore. To je volja Božja. Isus je dao svojim namjesnicima vlast, da opraštaju ili zadržavaju grijehe. A kako će oni to moći učiniti, ako im grešnici ne očituju svojih grijeha? Kako će se čir iscijeliti, ako se ne otvori? I čir muči čovjeka sve dotle, dok se ne otvori i ne očisti. Čir je grijeh. »Ispovijedajte dakle jedan drugomu grijehe!« kaže sveti Jakov Apostol.[2]) A sveti Ivan Apostol veli: »Ako ispovijedamo grijehe svoje, vjeran je i pravedan Bog, da nam oprosti grijehe naše i očisti nas od svake nepravde.«[3])

Sveta je ispovijed ne samo potrebna, već je i korisna. Ispovjednik liječi i ozdravlja grešnika. Ispovjednik uči grešnika i odvraća ga od pogibli. Ispovjednik kao sudac nalaže grešniku pokoru i oprašta mu grijehe. Ispovjednik govori u ime Božje, poklanja grešnika ne samo nebu nego i zemlji. Sveta ispovijed olakšava teret zemaljskih muka i kušnja; pretvara taj žalobni Miserere zemaljskog života u radosni Aleluja nebeskog ufanja. Sveta ispovijed najbolje je sredstvo proti mržnji i neprijateljstvu, proti strasti i divljaštvu. »Ispovijed«, veli sv. Augustin, »spasava dušu, oprašta grijehe, nadvladava kušnje, zatvara pakao, otvara vrata nebeska.« Blago nama grešnicima, kad imamo tako moćno sredstvo za spasenje! Vi ljudi, koji o tom još sumnjate, dođite i vidite, kako je sladak Gospodin!«[4]) Dođite i vidite, da ispovijed nije nikakvo tiranisanje savjesti, već je oslobođenje savjesti od tiranina grijeha.

I sve jake duše voljele su i vole svetu ispovijed. Ona im, napokon, i daje tu čudesnu jakost.

Jedan primjer! Junački francuski general Bedeau g. 1846. vraćao se slavodobitan sa vojne u Africi. Na putu

---

[2]) Jak. 5, 16. — [3]) 1. Iv. 1, 9. — [4]) Ps. 33, 9.

susretne jednog svećenika. General zaustavi svoju četu, i pred svima vojnicima pod jednim drvetom klečeć ispovjedi se svećeniku. Kad se ispovjedio, junačkim glasom povika svojim vojnicima: »Vojnici, ako želite, slobodno istupite iz svojih redova i učinite, što sam, eto, ja učinio!« Junački primjer prihvatili su junački vojnici.

A koliko puta treba nam ići na svetu ispovijed? Moramo ići na ispovijed, čim upadnemo u koji smrtni grijeh. U najvećoj opasnosti živi onaj kršćanin, koji živi u smrtnom grijehu. Govori nam Isus: »Stražite, jer ne znate dana ni časa!«[5]) Bez posvećujuće milosti Božje ne možemo ništa dobro učiniti za vječno spasenje. Brzo i lako zacijeli rana, ako se odmah zaveže. I čovjek se lako popravi, ako svoj grijeh brzo ispovjedi. Ako prelomiš nogu, zar ne ćeš bržebolje potražiti liječnika? Ako se danas jako obrežeš, zar ćeš čekati do drugog Uskrsa, da zavežeš ranu? A svaki smrtni grijeh opasna je i teška rana na duši.

Mnogi govori: »Nijesam nikoga ubio, nijesam nikoga pokrao, pa nemam šta da ispovijedam.« A Sveto Pismo govori ovako: »Ako rečemo, da grijeha nemamo, sebe varamo, i istine nema u nama.«[6]) I laki grijeh umanjuje milost Božju i oslabi nam dušu. Kakva bi ti soba bila, kad bi je samo jedamput u godini dana pomeo? I tvoja savjest kakva bi bila, kad bi se samo jedamput u godini dana ispovjedio? Očisti dakle dušu svoju barem jedamput u mjesecu! A najbolje bi bilo, kad bi se naviknuo na ispovijed svake sedmice.

A svakako treba ispovjediti se o Uskrsu, jer bez svete ispovijedi ne može biti dostojne uskrsne Pričesti, ako smo u teškom grijehu. »Braćo! Očistite stari kvasac, da budete novo tijesto; da sprovedemo uskrsne dane ne u starom kvascu pakosti i lukavstva, nego u prijesnom hljebu čistoće i istine!«[7])

Tko zanemaruje svetu ispovijed i svetu Pričest u vrijeme uskrsno, taj je kao javni grešnik i neznabožac, i već samo time teško griješi. I tko o Uskrsu ne gleda, da svi njegovi ukućani ispune svoju uskrsnu dužnost, taj se odrekao vjere, i gori je od neznabošca.[8])

Isus nam u današnjem svetom evanđelju želi mir Božji. A grešnici ne će imati mira sve dotle, dok se ne iz-

---

[5]) Mat. 25, 13. — [6]) 1. Iv. 1, 8. — [7]) 1. Kor. 5, 7—8. — [8]) 1. Tim. 5, 8.

mire s Bogom u svetoj ispovijedi. Ako smo sagriješili kao rasipni sin, moramo kao rasipni sin i pasti na koljena pred namjesnikom Božjim i reći: »Oče! Sagriješih nebu i tebi. Već nijesam dostojan nazvati se sin tvoj. Primi me kao jednoga od najamnika svojih!«[9])

Spjevao sam jednu jednostavnu pjesmicu »Pred ispovijed«. Možda će se prihvatiti koje skrušene kršćanske duše, pa ću je stoga ovdje iznijeti:

Pred ispovijed.

Moj Isuse, moj Propeti,
Tebi moja grešna duša leti,
Moj Isuse, moj Propeti!

Tebi, sebi ranu ljutu
Zadao sam na tom grešnom putu,
Tebi, sebi ranu ljutu.

Na Križu je moja kruna
I uz Tebe, o Milosti Puna,
Na Križu je moja kruna.

Moj Isuse, moj Propeti,
Grešnu dušu spasi i posveti,
Moj Isuse, moj Propeti!

Odlučujem u ime Božje, da ću barem svaki mjesec poći na svetu ispovijed, i da ću brižno ispuniti sve uvjete, što se traže za svetu ispovijed: dobro ću uvijek ispitati svoju savjest; iz dna duše svoje pokajat ću se, što sam uvrijedio Boga, svojega najboljeg Oca; i tvrdo ću odlučiti, da ne ću više griješiti; pa ću se onda iskreno i skrušeno ispovjediti; i napokon ću zadanu mi pokoru pobožno izvršiti. Tako ću po svetoj ispovijedi imati i sačuvati čisto srce, i na meni će se napokon ispuniti ona Gospodnja: »Blago onima, koji su čista srca, jer će Boga vidjeti!«[10])

---

[9]) Luk. 15, 18—19. — [10]) Mat. 5, 8.

Druga nedjelja po Uskrsu

Evanđelje

IV. 10, 11—16.

U ONO vrijeme reče Isus farisejima : Ja sam pastir dobri. Dobri pastir dušu svoju daje za ovce svoje. A najamnik, koji nije pastir, kojemu nijesu ovce svoje, vidi vuka gdje ide, i ostavlja ovce i bježi, i rastjerava ov e. A najamnik bježi, jer je najamnik, i ne mari za ovce. Ja sam pastir dobri, i znam svoje, i moje mene znaju, kaošto mene zna Otac, i ja znam Oca ; i dušu svoju polažem za ovce svoje. I druge ovce imam, koje nijesu iz ovoga ovčinjaka ; i njih mi valja dovesti, i čut će glas moj, i bit će jedan ovčinjak i jedan pastir.

Pouka

PASTIRSKA SLUŽBA OCA I MATERE.

ISUS u Jerusalemu povrati očinji vid jednome čovjeku slijepu od rođenja. Iscijeljeni slijepac, dirnut tom božanskom ljubavi Isusovom, pođe za Isusom kao učenik njegov. A zavidni fariseji isključiše ga stoga iz sinagoge.

Njima je samo bilo do njihove moći i slave, a sreća bližnjega bila im je uvijek deveta.

Ovom prilikom izreče dobri Spasitelj lijepu priču o najamniku i dobrom pastiru, da tako ošine zavist i samoljublje zlobnih fariseja, koji su bili sve prije negoli dobri pastiri, i kojima je bilo na srcu sve prije negoli dobro njihova stada.

Kršćani roditelji! I vama je Bog povjerio pastirsku službu nad vašom djecom. Vaš glavni i jedini cilj ima da bude sreća i spasenje vašega djeteta.

Priču o najamniku i dobrom pastiru vrlo su dobro shvatili Židovi. Gotovo svaki Židov imao je svoje veće ili manje stado. Po brdinama i dolinama Judejskim moglo se vidjeti na hiljade ovaca. I sretan, tko je mogao sam čuvati svoje ovce! A tko je morao svoje ovce povjeriti kojemu tuđinu, imao je onda brige i suviše. Najamniku nije bilo puno stalo do tuđih ovaca. On je samo tražio svoju udobnost, a za ovce nije baš mario. Najamnik, kojemu nijesu ovce svoje, vidi vuka, gdje ide, i ostavlja ovce i bježi; i vuk grabi i rastjerava ovce. Pravi dobri pastir zna svoje ovce, i one njega znaju. I on će dušu svoju položiti za ovce svoje. Njegova jedina briga i sreća jesu njegove ovce, na koje on misli dan i noć.

Fariseji, pred kojima je Isus ispričao ovu priču, odmah su razumjeli, što je Isus htio time da kaže. Mnogo je bilo duhovnih pastira u zemlji Judeji, kad je Isus živio. Nazivali su se meštri ili učitelji. Mnogi puk bio im je povjeren. Jadni, neuki, ali dobri puk! Njegovi učitelji imali su ga voditi k Bogu i sretnim ga učiniti. Ali su ti učitelji bili samo najamnici, i nijesu se puno brinuli za svoje stado. Gledali su samo na sebe i na svoju korist i na svoja udobna i unosna mjesta.

Samo je jedan bio, koji je uistinu ljubio duše. To je bio Isus iz Nazareta. Njega je već sveti prorok Isaija navijestio kao pravog i dobrog pastira. »Kao pastir pasti će stado svoje. U naručje svoje sabrat će jaganjce, i u njedrima će ih nositi, a dojilice vodit će polako.«[1] Isus je imao samo jednu strast: ljubav prema svojima. Ni za čim drugim nije težio osim za spasenjem njihovih besmrtnih duša. Bio je pripravan sve za njih pretrpjeti. Pa On je sve za njih i

[1] Isai. 40, 11.

pretrpio. Za njih je napokon i umro. On je žrtvovao svoj život, samo da oni imaju život, život vječni.

I ovaj Isus, ovaj Dobri Pastir, ova divna, božanska duša, koja je sva gorjela od ljubavi prema svojima, jest najljepši izgled vaš, o kršćanski roditelji naši! Ugledajte se samo u Njega! I budite dobri pastiri svojoj djeci!

Mnogi otac i mnoga danas mati, nažalost, traže sebe u svojoj djeci. Mnogi roditelji izrabljuju svoju djecu već u najnježnijoj dobi njihovoj. Djeca su im kao kakova služinčad. Djeca im moraju zaraditi, i ovako i onako, onaj zalogaj hljeba, što ga pojedu. Mnogi kukavni roditelji i u grijeh će uvaliti svoje dijete, samo da izvuku odatle kakovu korist.

Jest, neka i dijete pomalo radi i zarađuje! Ali neka radi i zarađuje uvijek na svoje dobro vremenito i vječno!

Vjenčani prsten gladak je i nema nikakvih dragulja na sebi. Zašto? Zato, jer djeca imaju da budu roditeljima dragi kamenovi. Ocu i materi imaju djeca da budu ponajdraže blago. Za djecu stoga prva i najpreča briga oca i matere!

Treba roditeljima paziti na zdravlje svoje djece. Koliko se brine ptica za svoje mlade! A mnogi roditelji kako se slabo brinu za svoju djecu! Mnogi roditelji upravo utisnu svojoj djeci u ruke štap prosjački. Takovi su se roditelji odrekli vjere, i gori su od neznabožaca, kaže sveti Pavao Apostol.[2]) A Isus pita: »Ako dijete u oca zaište hljeba, zar će mu kamen dati?«[3])

Treba roditeljima i pošteno poučiti djecu kod kuće. I treba djecu slati u školu i u crkvu. — Ovdje kao da čujem prigovor našega seljaka: »A tko će onda za ajvanom?« Čovječe Božji! Zar ti je preči ajvan, negoli tvoje rođeno dijete? Nije tvoje dijete za ajvan tvoj, već je ajvan tvoj za dijete tvoje. Pa zar se ne može naći u čitavu selu čovjek odrastao, koji će poći za ajvanom i tvojim i drugim? I baš je rđavo, da ne može već rđavije biti, da tvoje nedužno dijete raste i odraste među tvojim ajvanom. Od ranoga jutra do kasnoga mraka dijete među ajvanom! Tako ti se dijete baš poajvani. I ti ćeš nam, onda, žalostan ispričavati svoju divlju djecu: »Šta ćeš, gospodine, naša su djeca ko ajvan!« Šalji dakle, brate, svoje dijete u školu i u crkvu, pa ne će biti kao ajvan! — I treba roditeljima djecu privikavati pomalo na potrebni rad. Najbolji je miraz djeci

---

²) 1. Tim. 5, 8. — ³) Luk. 11, 11.

zdravo i krepko tijelo, pa valjane ruke i učena glava. Djecu ne slati u školu jest oteti djeci jedno golemo blago. Bogato, a neškolovano dijete slično je živinčetu, što nosi zlato za druge.

A prije svega treba roditeljima uresiti srce i dušu svoje djece kršćanskim krepostima. »Ocevi, odgojte svoju djecu u strahu Božjem!«[4]) Koja korist od zdrava i čista tijela, ako je duša bolesna i nečista? Jedno dijete, što se boji Boga, bolje je od hiljadu bezbožne djece. Tko djecu svoju kršćanski odgoji, opskrbio ih je i vremenito. Osobito pri izboru staleža i ženidbenog druga moraju roditelji da budu svojoj djeci dobri pastiri. Ovdje treba držati se one: Ne siliti, već samo lijepo svjetovati!

Ovdje bih napokon stavio na srce našim kršćanskim roditeljima osobito svetu nevinost njihova djeteta. Kadgod pogledam tomu nevinom djetetu u sjajne oči, uvijek mi onda bude, kao da sam začas zavirio u izgubljeni Raj Zemaljski. Nebo, puno blaženstva, gleda me iz onih velikih, sjajnih i nedužnih očiju djetinjih. Ah, dijete moje, reci mi, kako si to ti tako sveto i blaženo! O dijete, ja shvaćam tvoju svetost i tvoju duševnu sreću! Ti si čisto, ti si nevino u svojem srcu. U tvojoj duši nema one ružne i blatne požude. Ti si nalik na onaj nježni i bijeli ljiljan u vrtu. O ljudi Božji, o kršćanski naši roditelji! Gledajte taj čisti ljiljan na jutarnjem suncu! Kako je divan! Kako mu je sladak i ugodan miris! Kako nam ljiljan taj razveseljuje oči! O, ne dirajte u taj cvijet svojom teškom rukom! Čuvajte taj ljiljan! Imat ćete na tom čistom i milom cvijetu samo najljepšu radost. Jest, kršćanski roditelji, zaklinjem vas i molim vas, čuvajte kao oči u glavi taj ljiljan, tu nevinost i svetu čistoću u duši dječice svoje! Dan i noć bdijte nad lijepom i čistom dušom svojega djeteta!

I tako čuvana i s Božjom pomoći očuvana djeca bit će onda svojim roditeljima još za života najveća radost i utjeha, »kao grane maslinove oko stola njihova,« kaže sveti Psalmist.[5]) A iza smrti bit će im takova djeca ponajljepša kruna nebeska. Djeca odrasla u milosti kod Boga i kod ljudi, djeca odgojena u nauci i u strahu Božjem, jesu roditeljima radost i kruna na ovom i na onom svijetu.

Odlučujem u ime Božje, da ću sve učiniti, te na Sudnji Dan mognem najvišemu Pastiru naših duša reći: »One, koje si mi dao, sačuvah, i nitko od njih ne pogibe.«[6])

---

[4]) Ef. 6, 4. — [5]) Ps. 127, 3. — [6]) Iv. 17, 12.

Treća nedjelja po Uskrsu

Evanđelje

IV. 16, 16—22.

U ONO vrijeme reče Isus učenicima svojim : Malo, i ne ćete me više vidjeti ; i opet malo, pa ćete me viđjeti ; jer idem k Ocu. Rekoše dakle neki od učenika njegovih među sobom : Šta je to, što nam kaže : malo, i ne ćete me vidjeti, i opet malo, pa ćete me vidjeti, i : idem k Ocu? Govorahu dakle : Šta je to, što kaže : malo? ne znamo, šta govori. A razumje Isus, da ga hoćahu pitati, pa im reče : Za to pitate među sobom, što rekoh : malo, i ne ćete me vidjeti, i opet malo, pa ćete me vidjeti. Zaisto, zaisto vam kažem, da ćete vi plakati i jaukati, a svijet će se radovati. I vi ćete žalosni biti, ali će se vaša žalost okrenuti na radost. Žena, kad rađa, ima žalost, jer dođe čas njezin ; a kad rodi dijete, više se ne opominje muke od radosti, što se rodi čovjek na svijet. I vi dakle sada imate istina žalost, ali ću vas opet vidjeti, i radovat će se srce vaše ; i radosti vaše ne će nitko uzeti od vas.

Pouka

MATERINSTVO.

SA TOLIKOM toplinom govori Isus svojim učenicima u današnjem svetom evanđelju. Govori im kao mati, kad se dijeli od svoje drage djece. Njegova je riječ tako mila i tako meka: »Malo, pa ćete me vidjeti. I ja ću vas opet vidjeti. I radovat će se srce vaše.«

I u ovoj nježnoj besjedi Isusovoj ima jedna slika upravo divna, koja do dana današnjega nije izgubila baš ništa od svojega čara i života. Isus kaže: »Žena kad rađa, ima žalost, jer dođe čas njezin, a kad rodi dijete, više se ne opominje muke od radosti, što se rodi čovjek na svijet.« Ova riječ Isusova nuka nas danas, kršćanske majke, na jedno veoma važno i spasonosno razmatranje. I vama neka bude posvećeno ovo razmatranje, jer se tiče najviše baš vas! Samo ga poslušajte i primite ga k srcu!

»Žena se raduje, što se rodi čovjek na svijet.« Ovu ćemo riječ Isusovu odmah dobro razumjeti, ako se začas prenesemo u vrijeme Isusovo, u doba židovskog naroda. Onda bi se i siromah i bogataš, i visoka i niska roda čovjek sav obradovao, kad bi mu se rodilo dijete. I kako je žalosna bila ona mati, koja ne bi imala od srca poroda! Kako je, od žalosti, sva bila opala Ana, žena Elkanina, jer joj Bog nije dao poroda! Plakala je dan i noć, i nije se mogla sirota nikako da utješi. I kako se Ana sva obradovala, kad joj je Bog, napokon, uslišio molitvu i dao joj sina Samuela![1])

Sveti Psalmist blagosiva čovjeka, koji se boji Boga i hodi putovima Božjim. Ovako ga sveti David blagosiva: »Žena je tvoja rodna loza usred doma tvojega; sinovi tvoji kao grane maslinove oko stola tvojega.«[2]) Biti udana, a ne imati djece, ostati nerotkinja drži sveti prorok Jeremija kaznom Božjom.[3]) I u našem narodu nekoć se puno častila i hvalila ona mati, koja je imala puno svoje djece. A tužna nerotkinja šta sve nije učinila, da je Bog obraduje kojim djetetom!

Nažalost, danas se uvlače pomalo i u naš svijet one kukavičke riječi modernih pokvarenih žena: »Pa što će mi tolika djeca? I što će mi uopće djeca? Djeca su danas samo jedan težak teret! Za odgoj djece treba novaca, treba

---

[1]) 1. Kralj. 1, 7. sl. — [2]) Ps. 127, 3. — [3]) Jer. 36, 30.

i toliko svakojake muke i brige! Lakše se živi, kad se nema djece, ili, barem, kad se ima samo jedno ili najviše dvoje!« I taj govor ide danas od usta do usta, kao jedna zaraza. Prava moderna zaraza!

Današnja svjetska nervozna »mudrost« i još koješta govori. Govori na pr. i ovo: »Bolje je po zdravlje žene, da ima manje djece. Bolje je jedno zdravo dijete, nego petero ih ili još više slabunjavih. Mala je plaća. Tijesan je stan. Pa tolika danas skupoća. I budućnost mračna, nesigurna. Dakle, nema druge, nego ograničiti broj djece!«

I tako mnoge kršćanske matere nasjednu i zavedu se tim ograničenim krilaticama, pa i one zaključe: »Ne ćemo djece!« Pa i one uvode u sveti vrt ženidbe onu takozvanu »bijelu smrt«, koja upravo sotonski kosi sve klice i pupoljke, što se pomolile na svijetlo života. I onda se i one rugaju onim plemenitim majkama, koje imaju dosta svoje sitne dječice. Kolika, eto, najmodernija pokvarenost i razvratnost! Kako se žalosno varaju ovake ženske glave!

Upitajte, kršćanske majke, čestite liječnike! Oni će vam reći, da žene, koje ne će djece i rade proti rađanju djece, obično umiru od strahovite bolesti raka. Upitajte i prave rodoljube, dobre prijatelje narodne! I oni će vam svi reći, da samo najveća nesreća dolazi na domovinu i narod i na vas same, kad ograničujete broj svoje djece. Da oni imaju pravo, evo vam i ovih vjerskih razloga!

Kad vi ne ćete u obitelji djece, onda vi upravo ludo otimate ženidbi njezinu čast, njezino dostojanstvo i svetost. Zašto je napokon ženidba? Zato, da muž i žena u ljubavi zajedno živu i ostanu do smrti, te da nebu i zemlji poklone djecu. Biti dionikom pri Božjem djelu stvaranja, to je doista visoka odlika i uzvišen zadatak ženidbenom životu. A u ženidbi biti i dijete isključiti iz svojega zajedničkog življenja, to je raditi proti prvoj i glavnoj svrsi ženidbe. To je smrtni grijeh i pravi zločin. I to sigurno ne će ostati bez osvete Božje, prije ili kasnije. Na zlo pada gore, a na gore još gore.

Žena, koja, udana, ne će da ima djece, gubi svoju uzvišenu žensku čast. Ona kao da nam govori ovako, ovako nisko i podlo: »Ja ne ću da se žrtvujem! Ja ne ću da imam teret, okove i brigu na sebi! Ja ne ću da imam majčinu ljubav! Ja hoću da budem slobodna! Hoću da uživam,

da se naživim! Ja sam samoj sebi najpreča! Moja je ljubav moja!« Kako je to sve doista i podlo, i nisko, i grozničavo, i maglovito, i kukavno, i plitko, i kratkovidno! To, uistinu, nije dostojno jedne čestite žene, kojoj srce uživa u ljubavi i u žrtvi za druge. Jest, to je kao mržnja i zloba nisko. To je sitnije od toga sitnoga »ja«. To je niže od svake smradljive baruštine. To je ružna, razuzdana strast. To je plitak užitak. To je crna smrt srcu.

I žena, koja udana ne će djece, oduzima samoj sebi svoju pravu i čistu sreću. Istina, odgoj djeteta zadaje majci dosta muke i pregaranja. I za dijete valja majci otkinuti mnogi sat od svojega slatkog sna. I dosta ima posla dan na dan oko djeteta. I dijete traži od matere puno žrtve i brige kroz čitav život. Jest. Ali, kršćanska ženo, sve ove muke, brige i žrtve imaju u sebi i svoju lijepu plaću i nagradu! Majka je svojoj djeci najljepša, najbolja i najsvetija žena na svijetu. Majka je pregaranje, ali je i ljubav. Žena, koja se sa ljubavlju posvećuje svojemu djetetu, sigurno ne postaje time siromašna. Dapače, ona postaje, u svojoj nutrini, i sretnija i veća i bogatija. Takova žena ostaje uvijek vedra, mlađahna, okretna, jaka. Sve to uz ono vedro čelo, uz onu zlatnu kosu, uz one sjajne oči, uz onaj slatki smiješak svojega nevinašca, koje unosi u njezin život toliko sunca i sreće. Kolika sreća i nagrada onaj nedužni, anđeoski, dugački pogled, kojim drago oko djetinje pogleda svoju brižljivu majku! I kolika sreća i nagrada onaj glasić, kojim dijete doziva svaki čas svoju majku, slatki glasić djetinji: »Mama, mama!« I ono djetinje usko, milo privijanje uz svoju mamu, puno najnježnije ljubavi i miline privijanje, kolika je radost i sreća majci! Radost najljepša, nebeska! I, napokon, zar nije baš dijete ona veza, što usko spaja i veže muža i ženu? Zar nije dijete pravi anđeo njihov?

Danas je u svijetu toliko tih rastava ženidbenih. A većinom su baš zato, jer u obitelji nema djeteta, nema zajedničke brige za jedan budući život.

Pa su danas tolike žene i nezadovoljne i dosadne samima sebi. Zašto? Eto baš zato, jer im fali dijete, ta prirodna briga i zabava svakoj ženi. Haljine, šeširi, sijela, prela, kazališta, koncerti, balovi, kina ne mogu trajno i potpuno da zadovolje žensko srce, osim ako je žena jedan vjetrogonja, jedan šarlatan, jedno posve lakoumno, rastrkano i površno moderno biće. Jedna prava, svijesna i

ozbiljna žena treba za svoju sreću nešto više, treba brige, ustrpljivosti i žrtve, treba svoje djece.

Dugo vremena nije Rahela, žena patrijara Jakova, imala djece. To je Rahelu bacilo upravo u očajanje. Ona je gledala, kako uz njezinu sestru Leu rastu i cvatu djeca, i kako je njezina sestra Lea sva sretna i blažena uz svoju djecu. A ona, Rahela, pričinjala se samoj sebi kao suho drvo, bez ploda, bez ikakve vrijednosti drvo. I ginula je i venula je Rahela od tuge i žalosti. Napokon je u najvećem očajanju stupila pred svojega čovjeka Jakova i poviknula mu : »Daj mi djece, ili ću umrijeti !« A Jakov joj je ljutit odvratio : »Zar sam ja, a ne Bog, koji ti ne da poroda ?«[4])

Kršćanska ženo ! A ti možda taj Božji dar u blato i nečist bacaš ? Ili ga možda od sebe prezirno odbijaš ? Kako ćeš moći za to jedamput Bogu odgovarati ? Za to ružno umorstvo ?

Rahela, žena iz starog vremena, osjećala je, da je njezin život bez vrijednosti, ako nema djece i ako se ne brine majčinom ljubavi za svoju djecu.

Kršćanska ženo ! Neka i tvoje srce obuzme ta čista ljubav materinska prema djeci, od koje ti sigurno nema na svijetu ljepšega uresa i bisera. O jest, i slatka je, i mila je ta sveta briga za svoju djecu !

Jedan moderni filosof pita majku, da li se isplati davati život djetetu, koje će, napokon, biti plijen smrti. Vjera odgovara kršćanskoj majci ovako : Tvoje dijete nije plijen smrti, već je baštinik vječnoga života. Na krštenju stavio je Otac Nebeski svoju ruku na tvoje dijete, pa ga je uzeo za svoje dijete. Dakle, i još kako isplati se imati dijete ! Djeca su, kršćanska majko, zvijezde na tvojem nebu i biseri su na tvojoj kruni !

Napokon čujmo još i opomenu svetog Pavla Apostola u ovom pitanju ! On veli ovo : »Žena će se spasiti rađanjem djece, ako ostane u vjeri i ljubavi i u svetinji sa poštenjem.«[5]) Svaka ova riječ Apostolova puno kaže svakoj kršćanskoj ženi.

Odlučujem u ime Božje, da ću kod prve Mise preporučiti Isusu i Gospi naše udane žene, neka nam one budu žene jake i vrsne, koje se boje Gospodina i koje će nam rađati djecu, što će biti na ponos i diku našoj svetoj Vjeri i miloj Domovini.

---

[4]) 1. Mojs. 30, 1—2. — [5]) 1. Tim. 2, 15.

Četvrta nedjelja po Uskrsu

Evanđelje

IV. 16, 5—14.

U ONO vrijeme reče Isus učenicima svojim : Idem k onomu, koji me posla ; i nitko me od vas ne pita : kuda ideš? Nego što vam ovo kazah, žalosti se napuni srce vaše. Ali ja vam istinu kažem : bolje je za vas, da ja idem ; jer ako ne otidem, Utješitelj ne će doći k vama : ako li otidem, poslat ću ga k vama. I kad on dođe, pokarat će svijet za grijeh, i za pravdu, i za sud ; za grijeh dakle, što ne vjerovaše u mene ; a za pravdu, što idem k Ocu, i više me ne ćete vidjeti ; a za sud, što je svijet ovoga svijeta već osuđen. Još vam mnogo imam kazati, ali sad ne možete nositi. A kad dođe on, Duh istine, učit će vas svu istinu ; jer ne će od sebe govoriti, nego što čuje, govorit će, i što će biti u napredak, javit će vam. On će me proslaviti, jer će od mojega uzeti, i javit će vama.

Pouka

KUDA IDEŠ?

PUTNIKA ljudi pitaju: Kuda ideš? I putnik rado odgovara, da ide ili u strani svijet ili kući svojoj. I naš Gospodin Isus u današnjem svetom evanđelju sprema se

na put. A nijedan ga od njegovih učenika ne pita: Kuda ideš? Žalosni su učenici, što ih Isus ostavlja, pa šute i ništa ne pitaju. A Isus im sav radostan kazuje, da ide k Onome, koji ga je poslao, k Ocu svojemu Nebeskom.

Prijatelju! I ti si putnik, i ja sam putnik. »Putnici smo na zemlji.«[1]) Pa kuda idemo? Idemo u sretnu ili nesretnu vječnost. Ovisi to o putu, kojim idemo. A dva puta vode u vječnost. Put kreposti vodi u sretnu vječnost. Put grijeha vodi u nesretnu vječnost. Pogledajmo začas ova obadva puta, pa ćemo vidjeti, kojim smo putom mi zaputili, i prema tomu upravit ćemo svoje korake.

Put kreposti, put u Nebo, u život, jest strmenit i tijesan put, i malo ih ima, koji ga nalaze.[2])

Put kreposti, put u Nebo, jest najprije put rada i trpljenja. Put križa, živoga križa. Šta je sve Isus pretrpio na ovom svijetu! Trpio je glad i žeđu. Po danu je propovijedao i radio, po noći je molio. Od umora bi zaspao.[3]) Sve je to morao Isus pretrpjeti, da tako uđe u slavu nebesku.[4]) I Sveci Božji koliko su trpjeli u službi Božjoj na ovome svijetu! »Radite,« kaže Isus, »dok je dan; dolazi noć, kad nitko ne će moći raditi.«[5]) — Jesmo li mi na ovom putu u Nebo? Na putu rada i trpljenja?

Put kreposti, put u Nebo, jest onda put samozataje, ustrpljivosti i pokore. Govori Isus: »Ako tko hoće za mnom da ide, neka se odreče sebe, i neka uzme križ svoj, i neka ide za mnom!«[6]) Bilo je vrijeme, kad bi kršćani naprtili na svoja leđa težak križ, pa ga za pokoru nosili po svijetu. To nama ne treba činiti. Bog svakome čovjeku naprti križ. I naše zle sklonosti, i naše tolike slaboće i strasti, i naši drugovi i drugarice naprte nam toliko puta sad ovaj sad onaj križ. — Nosimo li ustrpljivo i u duhu pokore ove svoje križeve? Ako ih tako nosimo, onda smo na putu, što vodi u blaženu vječnost, u Nebo.

Put kreposti, put u Nebo, jest put i svakojakih na svijetu progonstva. Isus nam veli: »Ne mislite, da sam došao da donesem mir na zemlju; nijesam došao da donesem mir, nego mač.«[7]) Tako je Isusu bilo od jaslica do križa. A Isus je naš Put. I nitko ne dolazi k Ocu osim po Njemu. Nije drukčije bilo ni Apostolima. Apostoli su naš izgled. I nema u Nebu sveca ni svetice, a da nijesu bili u životu svojem

---

[1]) 2. Kor. 5, 6. — [2]) Mat. 7, 14. — [3]) Mark. 4, 38. — [4]) Luk. 24, 26.
[5]) Iv. 9, 4. — [6]) Mat. 16, 24. — [7]) Mat. 10, 34.

progonjeni. Jedan ovako, drugi onako. »Blago vama,« kaže Isus, »kad vas usproklinju i usprogone i uzgovore na vas sve zlo lažući mene radi! Veselite se i radujte se, jer je plaća vaša velika na nebesima!«[8]) I Apostoli su se veselili, što su bili dostojni za ime Isusovo sramotu trpjeti.[9]) »I svi,« kaže Apostol, »koji pobožno hoće da žive u Isusu Kristu, bit će progonjeni.«[10]) — I stoga se raduj, kršćanska dušo, ako te nedužnu i na pravdi Božjoj progone! To je znak, da si na pravome putu, što vodi u Nebo.

Ovo je prvi put, put kreposti, što vodi u sretnu vječnost, u Nebo.

Drugi je put — put grijeha, što vodi u nesretnu vječnost, u vječnu propast, u pakao. Za ovaj put veli Isus da je širok, i mnogo ih ima, koji njim idu.[11])

Ovi jesu najprije kršćani mlaki, nemarni, ni studeni ni vrući. Kršćani, koji ne mare za riječ Božju, ne mare za vječno spasenje, ne mare za proširenje Kraljevstva Božjega na zemlji, ne mare za svete sakramente. Kršćani su samo po imenu, a na djelu se stide Krista. Imaju ime, da su živi, a mrtvi su.[12]) Htjeli bi oni i spasiti se i svijetu se dopasti i sotoni ugoditi. Ovake će kršćane Isus izbljuvati iz usta svojih.[13])

Putom grijeha i vječne propasti idu onda ljudi razuzdani, kojima je bog trbuh, a nebo im požar strasti ovoga svijeta. Njihov je poziv ovaj: »Dođite, i uživajmo dobra, što ih imamo! To je naš dio i udes naš!«[14]) »Tako su mislili, i lutali su: zaslijepila ih njihova zloća,« kaže o njima knjiga Mudrosti.[15]) Poveli su se za onim bogatunom, koji se oblačio u grimiz i gostio se svakidan sjajno, a napokon se zakopao u paklu.[16])

Širokim putom, putom vječne propasti idu i svi oni, koji nepravdu čine, koji gule, varaju i kradu, koji sirotinju gnjetu; svi oni, kojih nepravda viče u nebo.[17]) Ovima je bog zlatno tele, novac. Njihova je duša na prodaju. Oni robuju Mamonu. Mjesto na službu Božju u nedjelje i svetkovine, oni idu u trgovinu. Preča im je mehana, preči im je pazar, preče im je sve, nego Bog i duša. A Spasitelj govori: »Što koristi čovjeku, ako sav svijet dobije, a duši svojoj naudi!«[18]) I dalje Isus o njima kaže: »Lakše je kamili proći

---

[8]) Mat. 5, 11—12. — [9]) Dj. Ap. 5, 41. — [10]) 2. Tim. 3, 12. — [11]) Mat. 7, 13. — [12]) Otkr. 3, 1. — [13]) Otkr. 3, 16. — [14]) Mudr. 2, 6—9. — [15]) Mudr. 2, 21. — [16]) Luk. 16; 19. — [17]) Jak. 5, 4. — [18]) Mat. 16, 26.

kroz iglene uši, negoli bogatome ući u kraljevstvo nebesko.«[19]) — Ovakih je svakidan, nažalost, sve više i više na svijetu. Prijatelju! Da nijesi i ti među njima? Ako jesi, zaustavi se! I okreni se u ime Božje putom prvim, putom kreposti, što će te dovesti u Nebo!

Eto, to su dva puta, što vode u beskrajnu vječnost! Prvi je put tijesan, i vodi u Nebo. Drugi je put širok, i vodi u pakao. Kojim putom putuješ ti, kršćanska dušo? Kuda ideš? U koju vječnost? Tako se upitaj svaku večer i kod svake svete ispovijedi! To je pitanje najvažnije i najsavremenije. O njem ovisi tvoje vječno spasenje. Kamo ideš, onamo ćeš i doći. Kako živiš, onako ćeš i umrijeti. O, pomisli i dobro pogledaj, kršćanska dušo, kuda ideš! Pa junački udari teškim, strmenitim, tijesnim, kamenitim putom, što vodi na visove kao kristal čiste! Odvažno, oduševljeno, čvrsto i bez ikakva straha, gazeći zmije i skorpije putuj mi na vječne »bregove Božje«. »Ustani, da idemo na Sion, ka Gospodinu Bogu svojemu!«[20]) I Anđeo Božji neka nas prati na putu! Anđeo svijetla, mira i ljubavi neka nas očuva od silnika tmine, nemira i mržnje, koji danas prolazi našim svijetom!

O d l u č u j e m u ime Božje, da ću svakidan, ako ikako mognem, upraviti svoje korake u crkvu k Isusu u Presvetom Oltarskom Sakramentu. Pa ću pred Isusom Svetotajstvenim prošaptati sa Psalmistom i ovo: »Gospodine, vodi me u pravdi svojoj! Radi neprijatelja mojih upravi put moj pod okom svojim!«[21]) I sa svetim Augustinom prošaptat ću: »Nemirno je srce moje, dok se ne smiri u Tebi, o Bože!« I ustat ću, i poći ću dalje putom, što me vodi k Bogu mojemu. I na tom putu uzdisat ću sa svetim Ignacijem: »Ah, kako mi je mrsko na zemlji, kad pogledam na Nebo!«

---

[19]) Mat. 19, 24. — [20]) Jerem. 31, 6. — [21]) Ps. 5, 9.

Peta nedjelja po Uskrsu

Evanđelje

IV. 16, 23—30.

U ONO vrijeme reče Isus učenicima svojim: Zaisto, zaisto vam kažem, ako što uzištete od Oca u ime moje, dat će vam. Do sada ne iskaste ništa u ime moje. Ištite i primit ćete, da radost vaša bude potpuna. Ovo vam govorih u pričama. Dolazi čas, kad vam više ne ću govoriti u pričama, nego ću vam očito za Oca javiti. U onaj ćete dan u ime moje zaiskati, i ne velim vam, da ću ja moliti Oca za vas; jer sâm Otac ljubi vas, jer vi mene ljubljaste, i vjerovaste, da ja od Boga izidoh. Izidoh od Oca, i dođoh na svijet; opet ostavljam svijet, i idem k Ocu. Rekoše mu učenici njegovi: eto, sad govoriš, i priče nikakve ne kažeš. Sad znamo, da sve znaš, i ne treba tebi, da te tko pita. Po tome vjerujemo, da si od Boga izišao.

Pouka

MOLITVA.

SUNČANO svibanjsko prijepodne. Sa zelena brda zagledalo se oko u tu rascvjetanu dolinu, kojom žubori bistri potočić. Kroz mirisne livade prolazi dugi red mladih i starih. Na jutarnjem tihom vjetriću njiše se fina tkanina livada, i viju se crkvene zastave, crvene, bijele, plave, a sve svilene. Sa ševinim veselim previjanjem pomiješao se svečani zvuk zvonâ tamo od župske crkve. I djeca, čista, nevina djeca, odjevena kao ljiljan, izdigla svetu pjesmu u sav glas. U livadi čarobno, šareno cvijeće otvorilo svoje čaške prema suncu. Tako se, eto, i dječija sitna grla i dječija nevina srca otvorila prema vječnome Suncu, prema Bogu, koji je sve to tako lijepo stvorio i uredio. Pjevaju djeca kao slavulji. A starijima u ruci krunica, i oni iz puna grla i punom dušom mole našu staru i svetu molitvu u čast Svibanjskoj Kraljici. U ovu molitvu umeću sve svoje želje, i prinose ih pred prijesto Božji ovako: »Gospodine, daj, da nam na livadama ponaraste trava za naše blago! Gospodine, daj, da nam urode njive za hljeb našoj djeci! Gospodine, daj očuvaj nas od leda, kuge, glada i rata! Gospodine, usliši molitvu našu! Gospodine, pohiti nam u pomoć!« Proljetni vjetrić raznosi unaokolo mirise cvijeća i ove slatke uzdahe ljudskih srdaca.

I druge još molitve i želje lete pred prijesto Božji u ove prosne dane. Šta mi sve ne želimo od Boga za sebe i za mile svoje! Ali puno puta ove su nam želje i molitve dosta drske i smione. I stoga nije bez razloga, kad nam sveta Crkva, eto, u nedjelju pred prosne dane doziva na pamet onu Spasiteljevu: »Ako što uzištete od Oca u ime moje, dat će vam.« Hoće Crkva da nas time opomene, neka se u ove dane molimo Bogu u duhu Isusovu. A u duhu Isusovu molimo se onda, kad se molimo poniznim i Bogu odanim srcem.

Mi smo već toliko puta čuli i u crkvi i u školi, da nam molitva ima biti ponizna i u volju Božju posve odana. Pred voljom Božjom mora ušutjeti volja naša. I to svi lako shvaćamo i uviđamo. To nam je jasno. Ne molimo se sebi ili kojemu stvorenju, već Bogu Svemogućemu. Mi znamo, komu vjerujemo.[1]) Ali je li naša molitva doista uvijek po-

---

[1]) 2. Tim. 1, 12.

nizna i Bogu odana? I je li takova molitva uvijek baš tako laka? Ispitajmo to dobro danas, kad nas sveto evanđelje nuka na razmatranje o molitvi! I neka nam onda naša molitva bude doista uvijek i ponizna i u volju Božju posve odana, jer o tome ovisi, hoće li nam Bog molitvu uslišati.

Još nam je, i još kako, u pameti prošli strahoviti svjetski rat. Pa recimo, kršćanska ženo, da je onda tvoj čovjek bio tamo prema Rusiji, u vrletnim Karpatima! I ti si bila od svijeta čula, kako se tamo dan i noć biju ponajžešće bitke. Pa si ti pohitjela toliko puta u crkvu, i žalosna i gotovo očajna lamala si rukama i molila si Boga: »Bože, očuvaj mi ga! Kad sam pristala bez njega? Bože, pošlji mu svojega Anđela! Bože, Ti mi ga moraš uzdržati!« Je li to bila Bogu odana molitva? Jesi li ti onda govorila: »Bože, budi sveta volja Tvoja!«

Ili uzmimo, kršćanine oče, tvoj je jedinac sin ležao teško ranjen u tuđini u jednoj bolnici! On ti nije mogao sam pisati. Pisala ti je mjesto njega jedna sestra milosrdnica, koja ga je kao rođena sestra dvorila u bolnici. Njemu je bivalo uvijek sve gore. Ti si se mogao, oče, za njega samo Bogu moliti. I ti si toliko puta sa sjetom na duši pao pred sveto Propelo u crkvi i kod kuće, i uzdisao si kroz plač Isusu: »Isuse, očuvaj mi ga! Isuse, Ti mi ga moraš očuvati, jer šta će biti od mene starca bez njega jedinoga, jedinoga štapa moga?« Na tvoja usta nije se onda pomolila ona sveta: »Isuse, budi volja Tvoja!«

Ili ti je, recimo, bilo u kući svega ponestalo, jer izdala prošla godina. Pa kad bi se kojiput u ljetu nebo naoblačilo, ti bi onda, težače, tužan i zamišljen sklapao grčevito ruke, i molio se Bogu u Nebesima: »Bože, ne puštaj leda iz neba! Bože, Oče Nebeski, ne uskrati nam korice hljeba!« Iz usta tvojih nije se tada čula pouzdana, ponizna i Bogu odana sveta molitva: »Bože, Oče naš, budi sveta volja Tvoja!«

A morala je tvoja molitva biti samo takova. Sva predana volji Božjoj. Morao si se sav baciti u ruke Providnosti Božje. Dakle pouzdana i Bogu odana molitva nije baš tako lak posao. Tko je jedamput bio u golemoj nevolji, taj zna, kako mu je onda bilo mučno izreći: »Bože, neka samo bude onako, kako Ti hoćeš! Bože, neka se na meni vrši samo presveta volja Tvoja! Bože, Ti što činiš, dobro činiš!«

A ipak, braćo, mora da nam uvijek bude takova molitva. Kršćani smo. A kršćanin biti znači podvrgnuti svoju

volju premudroj volji Božjoj. Kršćanin biti znači vjerovati u ljubav i providnost Božju, koja sve najbolje ravna i upravlja. Kršćanin biti znači govoriti ovako: »Ja ne tražim od Tebe, Bože, računa, zašto me odbijaš ili zašto otežeš. Bože moj, ja Te ljubim, ja Ti se klanjam!« Kršćanin biti znači ići za Kristom i u Njega se ugledati u svemu. A Krist je u svojoj pregorkoj muci govorio svome Ocu Nebeskom: »Oče, ne moja volja, nego Tvoja neka bude!«[2]) »Oče, ne kako ja hoću, nego kako Ti!«[3]) I Isusu nije bilo lako reći to. Žalostio se, turoban je bio, krvavim se znojem znojio Isus. Ali je On ipak to rekao. On je znao dobro se moliti. I Blažena Gospa rekla je Bogu: »Neka mi bude po riječi Tvojoj!«[4]) Neka mi bude onako, kako Ti hoćeš, Gospodine! »Evo službenice Gospodnje!«[5]) I Sveci Božji tako su govorili i molili se. Sveta Gertruda svaki bi dan izrekla 365 puta: »Bože, budi volja Tvoja!« Jednoga je dana ponudio Gospodin svetoj Margareti Mariji Alacoque, neka bira iz Njegovih ruku šta hoće: mir, utjehu, zdravlje, čast, ili svakojaka poniženja, neprestane muke na duši i tijelu. »Biraj, kćeri moja,« reče joj Gospodin, »šta hoćeš; a ja ću ti, kakogod izabrala, dati jednake milosti!« Svetica, u svojoj revnosti, baci se Gospodinu pred noge, pokloni Mu se i reče Mu: »Gospodine, ja samo hoću Tebe i ono, što Ti za mene izabereš. To je sve, što ja želim.« Onda je Gospodin pružio svojoj ljubljenoj učenici muke, bolove, patnje, i rekao joj: »To se meni najbolje dopada. To je za vječnost. Ono je drugo život uživanja, a ne život zasluživanja.«

I među istim poganima bilo ih je tako jakih, pa bi u svojim patnjama govorili svojim bogovima: »Bogovi, to je moja želja! Ali vaša mudrost neka uredi sve po svojoj volji!« Tako pogani. A mi kršćani zar da ne govorimo u svojoj molitvi: »Bože, budi volja Tvoja! Gospodine, kako Ti hoćeš!«

Jest, takva je molitva teška. Ali takva molitva ima uvijek svoj uspjeh i blagoslov. Ti možebit ne dobiješ baš ono, što moliš od Boga. Tvoje jedino dijete možda i umre. Tvoja bolest ne okreće nikako na bolje. Ali, prijatelju, neopazice spušta se blagoslov Božji na tvoju dušu, na dušu poniznog i Bogu odanog molitelja. U volju Božju odana molitva uvijek je neka pobjeda nad samim sobom. A nema pobjede

---

[2]) Luk. 22, 42. — [3]) Mat. 26, 39. — [4]) Luk. 1, 38. — [5]) Luk. 1, 38.

bez žrtve. I kad je jedamput žrtva prinesena, i kad je jedamput volja svoja nadvladana, onda ulazi u dušu mir, tišina, svjetlost, zadovoljstvo, srčanost. I onda se probudi u duši snaga božanska. I onda se podnosi lako i najveća nesreća na svijetu.

Jest, gorka je puno puta riječ: »Bože, budi volja Tvoja!« Ali ako se ona izreče od svega srca, iz dna duše svoje, onda je ona puna svakoga blagoslova Božjeg. Blažen čovjek, koji je izgovara iz dna duše svoje u svakoj svojoj kušnji i patnji!

Pet je imala svojih zlatnih sinova sirota mati. I sve jedan za drugim moradoše joj na vojsku u prošlom svjetskom ratu. I sve jedan za drugim dolazio joj glas: Pao je, pao je, pao je. A ona bi sirota pala onda uvijek pred sveto Propelo, obujmila bi Propelo i prošaptala bi: »Koji je za nas teški križ nosio.« Od Propetoga naučila je ona izgovarati: »Budi volja Tvoja!« S Njim je nosila svoj teški križ. Nosila ga je kao prava kršćanska junakinja majka.

I ovaj još lijepi primjer:

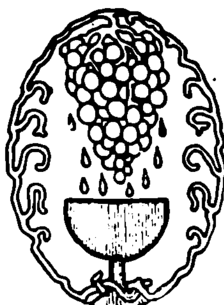
Francuski biskup, starac Coulquier (čitaj Kulkje), bio je već gotovo gluh i slijep. Uz to još teško oboli. U bolesti ga pohodi neki svećenik. Ovaj se nije mogao dosta da načudi, otkuda biskupu tolika ustrpljivost u svim onim teškim bolovima. Tad će mu biskup: »Ja znam kratku i lijepu molitvu, koja mi daje strpljivosti i olakšava mi muke. Ako hoćete, reći ću Vam je.« Svećenik je, dakako, zaželio da dozna tu molitvu. Biskup mu odvrati: »Ja se molim često kroz dan ovako: »Moj Isuse, ja sam gotovo slijep: budi sveta volja Tvoja! Moj Isuse, ja sam gotovo gluh: budi sveta volja Tvoja! Moj Isuse, ja podnosim velike bolove: budi sveta volja Tvoja! Moj Isuse, ja ne mogu više vršiti svojih dužnosti: budi sveta volja Tvoja!« K tomu pridoda još biskup smiješeći se blago: »Ako budete kad morali i Vi mnogo trpjeti, molite se i Vi tako! Vidjet ćete, da ovakva molitva pomaže, puno pomaže.«

Blažen i sto puta blažen, koji je vičan u molitvi svojoj govoriti Bogu: »Budi volja Tvoja!« To je najdirljivija, najljepša, najnježnija, najpobožnija, najuzvišenija molitva. Molitva, koja jedina doista uzdiže srce k Bogu. Molitva, koja se jedina dopada dragome Bogu.

Na kraju ove pouke o molitvi najtoplije bih preporučio svakoj kršćanskoj duši svetu molitvu. I velim malomu

djetetu: »Dijete! Ti u pobožnoj molitvi izgledaš kao anđelak Božji.« I velim odraslome čovjeku: Čovječe! Neko dostojanstvo izlije se na te, kad klečiš u crkvi sklopljenih ruku!« I velim kršćanskoj djevoj i: »Djevojko! Najljepša si onda, kad oboriš u crkvi oči, i kad se Bogu i Gospi pobožno moliš!« Pa velim i onome divljem i raskalašenom čovjeku: »Dobit ćeš, čovječe, meke i plemenite poteze na licu, kad se obratiš u svetoj ispovijedi k Bogu, i kad se staneš dragome Bogu pobožno moliti!« I velim svima: »Pobožna molitva, ljudi Božji, daje i li.u i srcu vašemu neki sjaj nebeski, neki mir božanski!«

Odlučujem u ime Božje, da ću uvijek rado, dobro i od svega srca moliti divnu, nebesku molitvu »Oće naš, koji jesi na nebesima«. Ova je molitva i najljepša i najdublja i najjednostavnija i najuzvišenija i čistija i sjajnija od najčistijog i najsjajnijeg bisera. U ovoj molitvi, koju nas je naučio sam Isus, stoji i ta presveta riječ: »Budi volja Tvoja!« Po ovoj molitvi Gospodnjoj ja ću živjeti i tako spasiti dušu svoju.

Spasovo

Evanđelje

MARK. 16, 14—20.

U ONO vrijeme javi se Isus jedanaestorici kad bijahu za stolom, i prekori ih za njihovo nevjerje i tvrdoću srca, što ne vjerovaše onima, koji su ga vidjeli, da je uskrsnuo. I reče im: Idite po svemu svijetu i propovijedajte evanđelje svakomu stvorenju! Koji uzvjeruje i pokrsti se, spasit će se; a koji ne uzvjeruje, osudit će se. A znaci za onima, koji uzvjeruju, ići će ovi: u ime će moje vragove izgoniti; novim će jezicima govoriti; zmije će uzimati; i ako smrtno što popiju, ne će im nauditi; na bolesnike metat će ruke, i ozdravljat će. I Gospodin Isus, pošto im izgovori, uze se na nebo, i sjedi Bogu s desne. A oni otišavši propovijedali su svagdje, i Gospodin ih potpomagao i riječ potvrđivao znacima, što su slijedili.

Pouka

NAJLJEPŠA BAŠTINA.

PROLJEĆE JE. Sunce se veselo ukazalo i sjalo. Zrak je pun sunčanog sjaja, pun miomirisa. Drveće je u bijelom cvatu. Šume su u mladom zelenilu. Livade su izvezene cvijećem plavim, bijelim i žutim. Ševe i slavulji pjevaju u rano jutro. Svjetlost i pjesma u proljetnoj prirodi. Ufanje i nov život u čovječjem srcu.

Posred toga sjaja, cvijeća i života slavimo mi Spasovo iliti Uzašašće Gospodina Našega Isusa Krista. Sveta Crkva pjeva u zanosu radosnu pjesmu: »Uziđe Gospodin u slavlju. Aleluja!«

Ali učenici Isusovi nijesu sa tolikom slavom i radosti gledali Isusa, kako četrdeseti dan iza svojega uskrsnuća uzilazi na Nebo. Tužni su oni bili i potišteni. Kao djeca nad grobom svojega dobrog oca. Jest, On im je bio uvijek kao dobar otac, uvijek pun očinske brige za njih. Njihov Dobri Učitelj. Kao otac On je pomišljao na njih i za ono vrijeme, kad više ne bude među njima.

I mi promotrimo danas na Spasovo, šta je sve dobri Spasitelj iza sebe ostavio svojim učenicima! Kakvu im je baštinu ostavio? O, doista, najljepšu baštinu! Neka bi i naši kršćanski ocevi ostavili svojoj djeci takovu baštinu!

Baš prave sirote bili su učenici Isusovi, kad su se sa Maslinske Gore iza uzašašća Gospodinova vraćali u Jerusalem. Nijesu puno imali ni onda, kad još nijesu bili učenici Isusovi. Netko je bio ribar, netko težak, netko radnik. Siromašna kućica, nešto marve, malen ribarski čamac, kakav vinogradić, pa zdrave i radine ruke: to im je bilo sve blago i imanje. Ali kad je Isus uzišao na Nebo, onda nijesu imali ni to. Bili su tad zaista pravi siromasi. Ostavili su svoju porodicu, svoj posao, svoje ognjište, i pošli su za Isusom. Mislili su uvijek, da ih uz Isusa, uz Mesiju, čeka Bog zna kakova čast i vlast. A kad tamo, Isus im i u posljednji još čas nemilosrdno trga i obara sve njihove sne o nekakvu svjetskom kraljevstvu. Oni upitaše Isusa: »Gospodine! Hoćeš li u ovo vrijeme povratiti kraljevstvo Izraelsko?« A Isus im reče: »Nije vaše znati vremena ili časove, koje Otac zadrža u svojoj vlasti.«[1])

---

[1]) Dj. Ap. 1, 6—7.

Baš kao pravi siromasi ljudi, nemajući nigdje ništa, vraćaju se učenici Isusovi sa Maslinske Gore, sa Brda Uzašašća. Ali ima blaga i osim srebra i zlata. I naše srce jednako teži za većim i vječnim blagom. Pa lijepo stoji u našoj narodnoj pjesmi: »Nije blago ni srebro ni zlato, već je blago što je srcu drago.« Nije blago »ono zemaljsko dobro, što te tišti, kad ga imaš, i što te onečisti, kad ga ljubiš, i što te muči, kad ga izgubiš.«[2]) I naš je Spasitelj navlaš i hotimice učinio svoje Apostole i učenike siromašnima u zemaljskim dobrima, da ih učini to bogatijima u vječnim dobrima, za kojima naša duša svejednako čezne i uzdiše.

Sjajna je doista i divna baština, što ju je Gospodin Isus ostavio svojim učenicima. Ova je baština cijeli Božji svijet. Dakako, ne daje Isus svojim učenicima svijet za užitak, već im ga daje kao zadatak. Sotona je ono ponudila Isusu svijet za užitak. A Isus u današnjem svetom evanđelju svečano govori svojim Apostolima: »Idite po svem svijetu i propovijedajte evanđelje svakomu stvorenju!« Siromašnima donijeti veselu vijest, Evanđelje o Nebeskom Ocu; među one, koji čame u tami, unijeti svijetlo Božje; potlačene i skršene pridići; grešnike od grijeha osloboditi; sve ljude gledat učiniti djecom Božjom i baštinicima Kraljevstva nebeskog; Isusovo božansko djelo u svijetu nastaviti i dovršiti: to je baština, što je Isus ostavlja svojim učenicima. I kaošto je mladom umjetniku ponajljepša baština, kad mu njegov na umoru meštar ostavlja svoje divno započeto djelo, da ga on dovrši: tako je i učenicima Isusovim bila najsvetija i najljepša baština ono, što im je, eto, Isus, njihov Meštar, ostavio. Svaki je od njih mogao radosno poviknuti sa Psalmistom »: Baština moja baš mi je sjajna!«[3])

I Gospodin je Isus sve učinio, da Njegovi učenici budu spremni, jaki i oduševljeni za svoj veliki rad i zadatak. Pogledajmo ih samo iza Uzašašća! Njihovo je oko bistro, i u toj vrtoglavici svjetskoj okrenuto čvrsto i pouzdano prema svijetlu Božjemu. U njihovoj duši gori sveta ljubav prema ljudima, plamti oduševljenje za svoje djelo. I ovo sveto oduševljenje, ta baština od Duha Svetoga, podalo im je svu potrebitu jakost, sve potrebito znanje, svu potrebitu vrlinu i krepost. Sila sa visina pomladila ih i opremila za svako uzvišeno djelo. Jake, plemenite, oduševljene

---

[2]) Bona, quae possessa onerant, amata inquinant, amissa cruciant. S. Bernardus, Epist. 103. — [3]) Ps. 15, 6.

za božanski zadatak ostavio ih Isus iza sebe. Uistinu, najljepša baština!

Kršćanski Oče! Ovaku baštinu gledaj i ti da ostaviš svojemu djetetu! Šta ti sve ne poduzimaš, da svojoj djeci ostaviš iza sebe lijepu i sigurnu baštinu, kuću i kućište, imanje i zanimanje, zaradu i nagradu? Sam otkidaš od usta svojih, samo da tvoja djeca imadu i nikad se ne uspate. I upravo plačeš, ako im ne možeš ostaviti onoliko, koliko bi želio.

Lijepa je ta tvoja nježna očinska briga za budućnost tvoje djece. I djeca treba da ti budu za to zahvalna do groba. Ali je li to najljepša i najkorisnija baština tvojoj djeci? Koliko već puta bilo je, da je upravo ta udobnost, u kojoj je otac ostavio iza sebe djecu, bila na propast djeci! Djeca su postala lakoumna, lijena, raskošna, i u malo vremena raskopalo se i raznijelo sve to njihovo imanje. Zar nije, dakle, sto puta bolje, da ti svojoj djeci ostaviš drugu baštinu? Onu Isusovu. Zar nije bolje i spasonosnije, da svoju djecu učiniš radinom, poštenom, plemenitom, oduševljenom, snažnom i kreposnom? To je Spasiteljeva baština. Najljepša baština.

Pa stoga, kršćanski oče i kršćanska majko, utisnite što bolje u srce djeci svojoj tu svetu misao i svijest, da je ovaj život za njih samo jedan zadatak, samo jedno djelo, što ga oni imaju da sami obrade, oni posve sami! Usadite im u dušu sveto strahopočitanje pred svakim danom, pred svakim časom, pred čitavim svojim životom! Naučite ih, da, u kojemgod bili staležu i položaju, život svoj shvaćaju kao jedan sveti poziv, kojemu treba da odgovori svaki pojedinac čovjek, i to posve sam! Naučite ih stajati svojim nogama čvrsto na zemlji!

Opremite dakle, kršćanski roditelji, svoju djecu svim vrlinama i krepostima, što su im potrebite, da ispune svoj životni zadatak i da se svagdje iskažu kao ljudi djela, ljudi akcije! Odgojte svoju djecu tako, da budu ljudi dužnosti i vjernosti, ljudi radinosti i ustrajnosti, ljudi ustrpljivosti i plemenitosti, ljudi jakog vjerovanja i ufanja! Učinite ih, i svojom lijepom besjedom i svojim svetim izgledom, pravim praktičnim kršćanima! Sveti je Dominik ostavio kao baštinu svojim učenicima ljubav, poniznost i samozataju. Najljepša baština! Imadne li i tvoje dijete, kršćanski oče, ruke radine, oči bistre, srce čisto i čvrsto, dušu

zanosnu i kreposnu, a to je sve u ljubavi, poniznosti i samozataji: onda možeš jedamput mirno zaklopiti svoje utrudene oči. Ostavio si svoje dijete opskrbljeno najljepšom baštinom, učinio si ga čovjekom.

Bilo je za prve križarske vojne. Uz najveće poteškoće bili su križari doprli do Svetoga Grada. Trebalo je sada na juriš zauzeti Sion. Moleći se pođoše križari prema Brdu Uzašašća. Ovdje pomisliše na sve ono, što je Spasitelj tu jedamput govorio i učinio. Tu je Isus pozvao svoje učenike na svetu službu evanđeosku. Tu ih je Isus posljednji put blagoslovio, obodrio i oduševio. Kao Veliki Svećenik, kao Spasitelj svijeta podignuo je Isus svoje ruke i blagoslovio ih. I tada križari hrabro i oduševljeno učiniše juriš na Jerusalem. I Sveti je Grad bio za malo vremena u njihovim rukama.

I kršćanski roditelji danas na Spasovo neka se spomenu najljepše baštine, što ju je Spasitelj naš ostavio svojim učenicima! I kršćanski naši roditelji neka onda sve učine, da takovu baštinu, najljepšu baštinu, ostave svojoj dragoj djeci! Neka bi onda njihova djeca vje no ispunila zadatak svojega života!

Odlučujem u ime Božje, da ću se danas na Spasovo kod svete Mise pomoliti dragome Spasitelju, koji je na današnji dan uzišao na Nebo, neka bi meni i svima mojima udijelio tu milost, da se na meni i na svima mojima ispuni Njegova na Posljednjoj Večeri sveta molitva: »Oče! hoću, da i oni, koje si mi dao, budu sa mnom, gdje sam ja, da gledaju slavu moju, koju si mi dao.«[4])

[4]) Iv. 17, 24.

Šesta nedjelja po Uskrsu

Evanđelje

IV. 15, 26—27. i 16, 1—4.

U ONO vrijeme reče Isus učenicima svojim: Kad dođe Utješitelj, kojega ću vam poslati od Oca, Duh istine, koji od Oca izlazi, on će svjedočiti za mene. I vi ćete svjedočiti, jer ste od početka sa mnom. Ovo vam kazah, da se ne sablaznite. Izgonit će vas iz zbornica; pače dolazi čas, kad će svaki, koji vas ubije, misliti, da Bogu službu čini. I ovo će vam činiti, jer ne poznaše Oca ni mene. Nego ovo vam kazah, kad dođe čas, da se opomenete ovoga, da vam ja kazah.

Pouka

OBZIR LJUDSKI.

IZ DANAŠNJEGA svetog evanđelja uzet ćemo za našu pouku ove riječi Isusove: »I vi ćete svjedočiti.«

Ove su se riječi Isusove posve ispunile na Apostolima. Sa kolikom su svetom vatrom i odvažnošću Apostoli svjedočili za svojega Isusa! To znamo svi. Znamo svi, kako su oni odvažno izašli pred Židove, i ovako im otvoreno govo-

rili: »Onaj Isus, kojega ste vi i Pilat pribili na križ, jest pravi Mesija, jest Sin Svevišnjega, jest Pomazanik Gospodnji. I, evo, izjavljujemo pred nebom i zemljom, da smo Njegovi glasnici, Njegovi učenici, njegovi svjedoci i Apostoli.« Tako su Apostoli neustrašivo svjedočili za Isusa.

Ovakih je junaka i svjedoka trebao Isus. Kazuje nam sveti Ivan Evanđelist (Iv. 12, 42—43.), kako su i od knezova mnogi vjerovali u Isusa. Ali oni, od straha pred farisejima, nijesu htjeli da javno priznaju Isusa i da svjedoče za Njega, jer im je, kaže sveti Ivan Evanđelist, slava ljudska bila draža, negoli slava Božja. Ovakih ljudi i strašljivaca, pa makar bili i ne znam kakovi knezovi, nije trebao Isus, i ne treba ih ni danas. Takovi nijesu bili Apostoli, kojima je Isus upravo naložio, da svjedoče za Njega. »I vi ćete svjedočiti za mene!« To je posao Duha Svetoga: »On će svjedočiti za mene.« To je posao i ljudi Duha Svetoga: »I vi ćete svjedočiti za mene.« I Apostoli su, kako smo čuli, neustrašivo svjedočili za Isusa.

Ali Isusove riječi »I vi ćete svjedočiti« treba da se ispune i na svakom kršćaninu katoliku. Ne mora svak propovijedati Isusa i Njegovu istinu u crkvi sa propovijedaonice. Ali mora svaki kršćanin katolik da svjedoči za svojega Isusa i ispovijeda Njegovu vjeru zborom i tvorom, otvoreno i odrešito u svojem čitavom svagdanjem životu. Da to bude, treba da najprije odlučno odbacimo od sebe onaj takozvani obzir ljudski, koji danas, nažalost, tolikim katolicima zatvara usta baš onda, kad bi trebalo u sav glas svjedočiti za Isusa i za Njegovu božansku nauku.

Ah, taj nesretni obzir ljudski! Taj kukavički, ropski strah pred svijetom, pred tim modernim svijetom! On je doista jedna sramota za svakoga katolika. On je i jedna najveća ludost na svijetu. On je još i prava izdaja učinjena našemu predobromu Kristu Spasitelju. To ćemo ukratko pokazati danas, pa se onda oduševiti za katoličku neustrašivost, otvorenost i srčanost.

Obzir ljudski ili strah pred ljudima jest, rekosmo, jedna sramota. Bog je ono jedamput zaprijetio narodu israelskom, da će mu dati djecu za gospodare. »Djeca će im biti gospodari.«[1]) Kolika je to i sramota i nevolja! Kaže Duh Sveti: »Teško tebi, zemljo, kad ti je kralj dijete!«[2])

---

[1]) Isai. 3, 4. — [2]) Prop. 10, 16.

A ta sramota i nevolja na tolikim je danas katolicima. Toliki danas katolici upravo jadno robuju tomu slabunjavom i nejakom djetetu, koje svaki čas pada na zemlju, svaki se čas prestraši i bježi. A to je dijete taj današnji obzir ljudski. Gdje bi trebalo muževno i čvrsto stajati, ondje robovi obzira ljudskoga kao djeca zemlji padaju i bježe s glavom bez obzira. Gdje bi trebalo otvoreno svjedočiti za Isusa, za Njegovu svetu vjeru, ondje oni kukavno šute. Gdje bi trebalo raditi i boriti se za stvar Božju, ondje se ti ljudski obziraši sakriju kao strašljiva djeca u kakav zapećak.

Taj obzir ljudski uistinu je jedna sramota nad sramotama. I onaj, koji se daje pod noge obziru ljudskom, prije svega je čovjek bez ikakva značaja. Nema taj čovjek nikakvih načela. On se ravna prema ukusu i mišljenju onih, među kojima se u onaj čas nalazi. On govori i radi, kako je njima po volji. Igra ulogu baš žalosnu. Kod pobožnih je i još kako pobožan. Kod bezvjeraca je čitav bezvjerac. Sa nećudorednima je upravo ružan čovjek. Zar nije takovo beskarakterno ponašanje jedna najveća sramota? Ponaša li se tako jedan čovjek, koji ima još u sebi makar iskricu poštenja i ponosa?

Čovjek obzira ljudskog jest, onda, i jedna prava kukavica. Šta bi drugo i mogao biti, kad samo sav, kao rob, dršće pred glupim i tupim posmijehom toga svijeta?

U mjesecu kolovozu g. 1881. sastali su se u Milanu učitelji i učiteljice iz cijele gornje Italije. Pa se među ostalim iznio na tom učiteljskom sastanku i prijedlog, da se vjeronauk izbaci iz škole. Hoće li itko ustati na obranu svoje vjere? Jedna se učiteljica javlja za riječ. Među tolikim stotinama — jedna! Ali ona je tu stajala kao prava junakinja katolička i neustrašivo je dokazivala potrebu vjeronauka u školi. Papa Leon XIII. posla toj odvažnoj učiteljici, Anđelini Casaro, prekrasnu sliku One, koja je na Kalvariji među hiljadama junački stajala pod Križem i svjedočila za svojega Isusa na Križu.

Današnji obzir ljudski jest i jedna najveća ludost, što već samo može biti.

»Šta će reći ljudi, ako se ja svagdje, u privatnom i javnom životu, pokažem kao katolik?« »Šta će reći ljudi?« premišlja se čovjek, kad ima da na izborima ili skupštinama javno istakne svoje katoličko stanovište. »Šta će reći ljudi?«

govori strašljivo ona fina gospođa, »ako ja stupim u Marijinu Kongregaciju ili u Treći Red ?« »Šta će reći ljudi ?« kaže onaj mladi akademik, »ako ja otvoreno i javno iznesem svoje katoličko stanovište proti ovoj ili onoj modernoj frazi ?«

O, ljudi Božji! Dosta već sa tim ludim »Šta će reći ljudi ?« Recite i upitajte radije: »Šta će reći Bog ?« Bog je naš Gospodar. Bog je neizmjerno Veličanstvo. Bog je besmrtni Kralj svih vijekova. Bog će me jedamput suditi. U Božjim je rukama moja vječita sreća. Dakle: »Šta će reći Bog ?« A ne: »Šta će reći svijet ?« Taj opaki i pokvareni svijet, koji je samo najgore govorio o našem Spasitelju. Taj prevrtljivi svijet nazivao je našega Spasitelja Belzebubom i slugom vražjim. Takav je taj svijet. Pa neka nas slobodno zapiše u svoju »crnu knjigu« ! I neka nas slobodno prezire! Prezrimo i mi njega! Samo neka smo u zlatnoj »Knjigi života Vječnoga Suca! Samo da je s nama zadovoljan naš Božanski Spasitelj ! A briga nas za sud toga svijeta ! Ako jedamput Isus bude za me, kako mi je to obećao, budem li ja sada istupao za Njega, tko će onda biti proti meni ? A teško i jao meni zauvijek, bude li Isus proti meni, bude li ime moje zapisano u »crnoj knjigi« sotoninoj !

Godine 1890. umrije u Francuskoj slavni admiral Du Petit Thonart. Katolik najvjerniji. Savjestan je uvijek bio u svojoj vojničkoj službi. Savjestan i divan u ispunjavanju svojih vjerskih dužnosti. U svojoj sjajnoj admiralskoj uniformi dolazio bi on u crkvu na svetu ispovijed i na svetu Pričest. Netko mu jedamput reče, da nije baš potrebno dolaziti u svečanoj uniformi na svetu ispovijed i na svetu Pričest. A njegov ponosni odgovor bio je: »Svečanu uniformu ja uvijek nosim, kad idem pred svojega kralja.«

Taj junački admiral nije govorio onu ludu: »Šta će reći svijet ?« On je imao pred očima svojim samo sud svojega Boga.

I taj sramotni i ludi obzir ljudski još je izdaja učinjena našemu predobrom Spasitelju.

»Ali ljudi će mi se smijati ! Reći će mi, da sam klerikalac, popovac, mračnjak, bogomoljac, trapist itd.«

Dobro! Pusti ih, neka se samo, ako hoće, i grohotom smiju ! I tješi se onom: »Tko se posljednji smije, taj se najbolje smije.« Doći će već onaj strahoviti dan, kada će Isus

reći svoju o tom obziru ljudskom, o tom kukavnom strahu pred svijetom. Tada će On svima robovima toga ludog i sramotnog obzira ljudskog doviknuti: Vi ste se stidjeli mene i mojih riječi u tom rodu preljubotvornom i grešnom, pa se i ja stidim vas sada, kad dolazim u slavi Oca svojega s Anđelima svetim.[3]) I ovu će im još reći Isus: Odrekli ste se mene pred ljudima; odričem se sada i ja vas pred Ocem svojim Nebeskim.[4]) I napokon će ih osuditi Isus: »Idite od mene, prokleti, u oganj vječni, koji je pripravljen đavlu i anđelima njegovim!«[5])

Tako će se u paklu zauvijek zakopati ta kukavna izdaja, taj jadni obzir ljudski.

»Volim, kad netko tako slobodno sa mnom govori!« Ovako je rekao car Napoleon I., kad je ono pobožni i učeni sulpicijanac Emery odvažno i odlučno kao Apostol branio pred njim prava Svete Stolice. Svi su se bili zaprepastili i preplašili. A silni car skinuo je kapu pred tim junačkim redovnikom i rekao: »Volim, kad netko tako slobodno sa mnom govori!«

A kako istom Bog voli, kad jedan katolik vjerno, neustrašivo, odlučno govori i svjedoči za stvar Njegovu!

Jest, Nebo je samo za junačke duše, koje ne podnose na sebi okova i jarma toga opakog svijeta!

Zaključit ćemo ove misli o ljudskom obziru riječima, što ih je ono stari junak Makabejac Matatija na umoru izrekao svojim sinovima: »Sinovi! Ohrabrite se! I muževno radite u vjeri svojoj! Jer u njoj bit ćete slavni!«

Odlučujem u ime Božje, da ću svaki ludi i bezbožni obzir ljudski jednostavno prezreti. I govorit ću Bogu sa svetim Psalmistom: »Oni neka me kunu, samo Ti me blagoslovi!«[6]) I makar me svi prokleli, ja ću biti uza Te, Bože moj! Ti si moj Sudac, moj Bog, moj Spasitelj. Ja ću svjedočiti uvijek za Tebe, za Tvoj zakon, za Tvoju nauku. Ja se odričem toga svijeta i svih njegovih strasti i napasti. Ja dovikujem u sav glas knezu svijeta: »Idi, sotono!«[7]) Neka me slobodno on prokune! Samo me Ti blagoslovi, o Bože moj, Isuse moj!

---

[3]) Mark. 8, 38. — [4]) Mat. 10, 33. — [5]) Mat. 25, 41. — [6]) Ps. 108, 28. — [7]) Mat. 4, 10.

Duhovi

Evanđelje

IV. 14, 23—31.

U ONO vrijeme reče Isus učenicima svojim: Ako tko ljubi mene, držat će riječ moju, i Otac moj ljubit će njega, i k njemu ćemo doći, i u njega ćemo se nastaniti. Koji ne ljubi mene, ne drži riječi mojih; i riječ, koje čuste, nije moja nego Oca, koji me posla. Ovo vam kazah, dok sam s vama. A Utješitelj Duh Sveti, kojega će Otac poslati u ime moje, on će vas naučiti svemu, i napomenut će vam sve, štogod vam rekoh. Mir vam ostavljam, mir svoj dajem vam; ne dajem vam, kaošto svijet daje. Neka se ne plaši srce vaše, i neka se ne boji! Čuste, da vam ja kazah: Idem, i doći ću k vama. Kad biste me ljubili, onda biste se obradovali, što idem k Ocu; jer je Otac veći od mene. I sad vam kazah, prije nego se zbilo, da vjerujete, kad se zbude. Već ne ću mnogo govoriti s vama; jer ide knez ovoga svijeta; ali u meni nema ništa, nego da pozna svijet, da ljubim Oca, i kaošto mi zapovjedi Otac, onako činim.

Pouka

NADAHNUĆA DUHA SVETOGA.

OPET I OPET obećao je Isus svojim učenicima u svojem govoru na rastanku, da će im Otac u ime Njegovo poslati Duha Svetoga, Duha istine, Utješitelja, kad se On povrati u Nebo.

Ovo utješno obećanje ispunio je Isus najsvečanije pedeseti dan iza svojega uskrsnuća, a deseti dan iza svojega uzašašća. Na današnji dan pokazaše se Apostolima razdijeljeni jezici kao ognjeni, i sjede na svakoga od njih po jedan. I napuniše se svi Duha Svetoga. I stadoše govoriti različnim jezicima, kaošto im je Duh Sveti davao da govore.

I kako se sada promijeniše Apostoli Isusovi! Prije nijesu shvaćali nauku Isusovu, a sad im je sve jasno. Prije su bježali od križa kao od kakva strašila, kao od kakve ludosti, a sad im je križ najveća dragost i mudrost. Prije im bila slabost ljubiti svoje neprijatelje i opraštati uvrede, a sad im je to pravo velikodušje. Prije su bili baš strašljivci, i bježali su i sakrivali su se, a sad otvoreno i odrešito ispovijedaju pred svakim istinu Isusovu. Sad njima bogatstvo nije nikakvo blaženstvo. Sad je njima sreća i radost dijeliti siromaštvo i oskudicu sa božanskim svojim Spasiteljem. Progonstvo ne drže sad Apostoli ni za kakvu nesreću; dapače raduju se, kad mogu šta pretrpjeti za ime Isusovo. Oni radosno trpe i umiru za Isusa. Srce im je puno Isusa. Sve im de to donio i udijelio Duh Sveti, Duh istine.

Sve to, i danas još, donosi nam i dijeli nam Duh Sveti svojim svetim nadahnućima. Ljudi, koji su samo živjeli po Duhu ovoga svijeta; ljudi, koji su se podavali samo svojim strastima i požudama; ljudi, koji nijesu marili ni za vjeru ni za pobožnost; ljudi, koji su upravo udarali na Krista i Crkvu: najedamput svi ovi ljudi počinju dolaziti k sebi, počinju se podvrgavati propisima svoje vjere, i uviđati ludost i ništavost ovoga svijeta, i osjećati važnost vječnog spasenja, i činiti dobro, i ljubiti svim srcem svojim Krista i Crkvu Njegovu. Ljudi bezvjerci najedamput postaju najvjerniji katolici. Oholice najedamput ponizni ljudi. Djeca svijeta najedamput djeca Božja. Javni grešnici najedamput pravi sveci. Tko je tu golemu promjenu najedamput proizveo na njima? Duh Sveti svojim božanskim

nadahnućima. I ovim nutarnjim Božjim nadahnućima posvetimo mi danas svoje misli!

Znaš li, kršćanska dušo, za onaj čas, kad si usred vesele, bučne zabave najedamput nešto zašutjela, i jedva si čekala, da te nestane odatle, iz te talabuke? I nestalo te je. I noć ti je onda prošla bez sna. Trpjela si puno u svom srcu. Plakala si gorko. To je sve bio glas odozgor. Glas s Neba. Glas Duha Svetoga. Duh je Sveti malo jače pokucao na tvoje srce. I tebi je onda kucnuo čas neke zagonetne snuždenosti i zapuštenosti. Čas dubokog uzdisaja za pravim zavičajem, za čistom, vječnom Ljubavi.

Sretan, koji se odazove tome nutarnjem nadahnuću, i otvori svoje srce Bogu svojemu! Taj će naći put u vječnu Domovinu, jer nijedna druga na svijetu ljubav ne može da nam nasiti srce, koje je Bog napunio vječnim čeznućem, čeznućem za vječnim zvijezdama.

Povijest i iskustvo svjedoče nam to.

Sveti je Ignacije Lojolski dopao ljutih rana, kad je ono junak branio grad Pampelunu. I morao je vitez Inigo u postelju. Da prikrati sebi tu dosadu, traži koji roman, da čita. Ali u tom pustom dvorcu ima samo jedna stara knjiga »Život Svetaca«. Ne će vitez te stare svetačke knjige. Ali velika dosada natjera ga, i on, napokon, prihvati za tu svetačku knjigu. A svetačka je knjiga na svakoj stranici pokazivala, kako je najpreči posao dušu svoju spasiti, a rđav je posao dobiti sav svijet i pri tom dušu svoju izgubiti. »Što koristi čovjeku, ako sav svijet dobije, a duši svojoj naudi?«[1]) I dobro sjeme pade u jedno svjetsko, puno taštine srce. Tašti i slavohlepni vitez Inigo postade velik svetac. Ujedini se on s Bogom kao malotko prije i poslije njega.

Franjo Borgija, veliki knez Gandije, zagledao se u mrtvu kraljicu Izabelu, nekada prvu ljepoticu u svijetu. Uzdrma ga ta prolaznost zemaljska. Shvati istinu onih riječi u Svetom Pismu: »Jer govoriš: bogat sam, i obogatio sam se, i ništa ne potrebujem; a ne znaš, da si ti nesretan, i nevoljan, i siromah, i slijep, i gol.«[2]) I Franjo Borgija ode i zamijeni kneževsko prijestolje sa malom samostanskom ćelijom u Družbi Isusovoj.

Jedna lijepa djevojka, lijepa kao mladost, osjetila u sebi nadahnuće Božje, koje ju zvalo, da se posveti savrše-

---

[1]) Mark. 8, 36. — [2]) Otkr. 3, 17.

nom životu. Ali zamamni taj svijet bio je još dosta jak, da je ne pusti iz svojega zagrljaja. I dogodi se. Šta se dogodi? Na jednom sjajnom plesu naša lijepa djevojka, kao nikada dosad, ostade sama na svojem mjestu. Kao samotan bijel cvjetić na pećini u gori. I zarumenjela se kao ruža. I to je bio čas, kad je Duh Sveti dovršio svoje djelo u njezinu srcu. I ona je sad posve shvatila onaj glas Božji, koji joj je prodro do u dno srca: »Ljubio sam te vječnom ljubavi, i pun milosrđa privukao sam te k sebi.«[3]) I glas je milosti slavio, napokon, pobjedu nad valom krvi. Ona je pošla u vrt Gospodnji, gdje je bila sigurna za vječnu ljubav, kao ljiljan za svoj miris, i gdje je bila čista kao voda u našoj planinskoj dolini.

U Švedskoj je mlad i ugledan protestanat gledao na ulici katoličku Tijelovsku procesiju. Gledao, a šešir mu na glavi, i ruke mu u džepovima. Jedna priprosta seljanka nije mogla da to gleda, pa je pristupila k nepoznatom mladiću i šešir mu otćušnula s glave. Mladi švedski profesor nije mogao nikako da to zaboravi. I to ga je potjeralo, da proučava vjeru katoličku. I postao je katolik, svećenik i vrlo gorljiv misionar, pravi čovjek Božji.

Jedan, opet, gimnazijski profesor živio kao rasipni sin. Tada mu srećom dopade ruku jedna knjižica o svetoj ispovijedi. Pročita je. I duboko dirnut izmiri se s Bogom u skrušenoj ispovijedi. I započe živjeti novim, čistim, vjerskim životom.

Ovakih primjera i nutarnjih nadahnuća Duha Svetoga, ovakih krasnih plodova Duha Svetoga ima na stotine, na hiljade i hiljade. Ali ima i toliko nadahnuća Duha Svetoga, koji padaju na kamenito, golo, neplodno tlo. Koliko puta mora Duh Sveti žalostan da prođe, jer Mu se na Njegovo milostivo kucanje odreže kratko: »Nije kod kuće«!

I prošli strahoviti svjetski rat bio je jedno veliko nadahnuće Duha Svetoga. Samo što sada Duh Sveti nije kucao na pojedina srca, već na milijune srdaca odjedamput. I nije došao u blagom dašku jutarnjega vjetrića, već u strašnoj huci oluje, koja obara čitave šume kao klas pšenice na njivi. Duh Sveti održao je u tom ratu velike pučke misije, da nas trgne iz duševnog sna, iz našeg uživanja i samoljublja. Pohodio nas je Bog, da uvidimo, kako nas bez Njega

---

[3]) Jerem. 31, 3.

niti umjetnost niti znanost niti zlato niti ikakav tehnički napredak ne dovedoše nikada u našu pravu domovinu, u naš očinski dom. Koliki su se na tim bojnim poljanama, u topovskim gromovima i u smrtnim ranama osvijestili, prenuli i nadahnuću se Božjem odazvali! Koliki su priznali s onim mladim, teško ranjenim oficirom: »Ja sam u svojem životu dva puta kršten: jedamput kao dijete, drugiput na bojnom polju. Vjeru, koju sam primio kao dijete, izgubio sam nažalost. Ali vjeru, koju mi je Bog dao u onoj strahovitoj noći na bojnom polju, ne ote mi više nikad nijedna sila na svijetu!« A drugi je mladi junak priznao ovo: »Na ratnoj akademiji postao sam pravi poganin. U ratu sam bio u školi kod dragoga Boga. I ja sad opet vjerujem i molim se Bogu.«

I tako se danas i uvijek opetuje ono, što nam Djela Apostolska kazuju o bogobojaznoj skerletarici Lidiji iz grada Tiatire. Ona je bila na jednoj propovijedi svetoga Pavla Apostola, »i Gospodin otvori srce njezino.« Po ovim tajanstvenim nadahnućima ujedinjuje se duša s Bogom, i ona postaje vrsna i sposobna činiti volju Božju[5]), i u njezino srce iz samoga Boga upada zraka te vrsnoće.[6]) Po svojim nadahnućima dolazi nam Duh Sveti u pomoć u našim slabostima,[7]) i čini u nama da hoćemo i učinimo kaošto je Njemu ugodno.[8])

Blažen, koji se odaziva glasu Duha Svetoga! On je na putu, koji ga sigurno vodi u blaženu Vječnost.

A teško i jao onima, koji preziru nadahnuća Duha Svetoga! Njima će jedamput ovako progovoriti Duh Sveti: »Zvao sam, ali ne htjedoste; pružao sam ruku svoju, ali nitko nije mario. Odbaciste svaki savjet moj, i karanja mojega ne htjedoste primiti. Zato ću se i ja smijati vašoj nevolji, rugat ću se, kad dođe čega se bojite. Kad kao pustoš dođe čega se bojite, i pogibao vaša kao oluja kad dođe, kad navali na vas nevolja i muka. Tada će me zvati, ali se ne ću odazvati; rano će tražiti, ali me ne će naći.«[9])

Takovi nesretnici padaju u svako zlo. I napokon svrše u najvećem očajanju.

Slavni propovjednik Roberto Lucijo pripovijeda nam ovaj potresni događaj, što će nam potvrditi gornju jaku riječ Duha Svetoga.

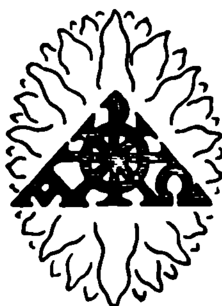
[4]) Dj. Ap. 16, 14. — [5]) Hebr. 13, 21. — [6]) 2. Kor. 3, 5. — [7]) Rimlj. 8, 26. — [8]) Filiplj. 2, 13. — [9]) Prič. 1, 24—28.

Jedna djevojka u talijanskom gradu Spoletu, kći veoma bogoljubne majke, sestra i rod vrlo uglednim svećenicima, zastranila u najljepšem cvijetu svoje mladosti, premda je, eto, imala pred očima samo svete izglede i na uhu samo najbolje savjete. Na prozoru i na vratima ona uvijek nakićena i vragoljasta. Njezini pogledi, njezino smijanje, njezin razgovor, njezine knjige, njezine haljine, sve njezino samo je jedna neobuzdanost i raspuštenost. Tužna mati, njezina braća, svi njezini šta nijesu sve učinili i pokušali, da je okrenu na pravi put. I Duh Sveti toliko je puta pokucao na njezino srce svojim blagim nadahnućima. Ali ona se svemu tomu samo smijala i rugala. I nenadano razboli se na smrt ta djevojka. Liječnici joj govore, da je bolest teška, pa neka počne misliti na smrt i na dušu svoju. Duše Sveti, Oče siromašnih duša, Ti blagi meleme, što umekšavaš tvrda ljudska srca, dođi, obrati ovu otvrdnutu djevojku! Sad je vrijeme! Samo jednu blagu zračicu Svoje svjetlosti pusti na ovu mračnu i zaslijepljenu dušu, da se obrati Bogu! — Sad je vrijeme? Jest, sad je vrijeme, da ja odvratim na ono njezino ruganje i smijanje mojim svetim nadahnućima! — I slušajte! Kad joj je bila smrt navieštena, onda je ona udarila u ove psovke i pogrde: Zar da umrem ovako mlada? Kolika nepravda dizat mi život u najljepšem cvatu! Ako sam grešnica, i druge su, pa su dočekale najveću starost! Zašto, Bože, baš meni nanosiš toliku nepravdu? — Tužna mati dozvala ispovjednika, ne bi li je on kako obratio. Ali ona odmah okrenula glavu od njega i povikala: Izlazi, zla slutnjo, ostavi me! — I svećenik je morao izaći. U drugoj sobi stao se on za nju moliti Bogu zajedno sa njezinom braćom i rodbinom. — Duše Sveti! Ovo su tvoji dobri svećenici i vjernici, smiluj se, usliši im molitvu! — Ne ću uslišiti! Ne ću se odazvati! — Bio je četrnaesti dan njezine bolesti. Mati je uz nju. Suza suzu goni. Kći joj se prenu iza sna. Blijeda je kao krpa. Pita majku: Majko, hoću li ja zbilja umrijeti? Tužna mati odgovara joj kroz krupne suze: Dijete, puca mi srce, ali ti moram reći, da ćeš mi brzo umrijeti. Uteci se stoga, dijete moje, dragome Bogu! Ispovjedi se! Pripravi se na smrt! — A ona traži, da joj mati donese odmah sve njezine nakite i haljine. — Nemoj, dijete, već radije misli na spasenje duše svoje! — Ali ona jednako hoće pa hoće haljine i nakite svoje djevojačke. Mati pomisli, da će se valjda iza toga smiriti i ispovjediti.

Pa joj donosi njezine ukrase. A djevojka uze tada u sav glas naricati za tim nakitima i za svojom mladosti. Uze proklinjati Boga, što joj učini toliku nepravdu i uzima joj mladi život. I u tom proklinjanju i očajnom gorkom naricanju, neispovjeđena, u svojim grijesima, izdahnu nesretnica žalosnu dušu svoju.

Doista strašan primjer za sve one, koji preziru nadahnuća Duha Svetoga!

Odlučujem u ime Božje, da ću poslušati glas Duha Svetoga, kad ga čujem ili na svetoj ispovijedi, ili kod svete Pričesti, ili na kojoj propovijedi, ili kad čitam koju pobožnu knjigu, ili kad se Bogu molim, ili kojom drugom prilikom, što je već izabere Duh Sveti, da mi pokaže put k mojemu vječnom Zavičaju, k Bogu, k Isusu Spasitelju mome!

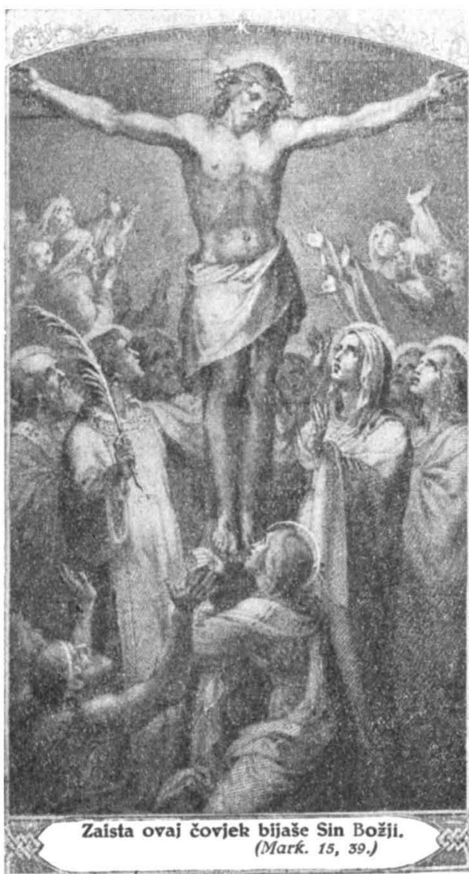

SADRŽAJ

POSEBNO IZDANJE
NA FINOM PAPIRU
TISKANO UOČI BOŽIĆA
SVETE GODINE 1933.

DR IVAN EV. ŠARIĆ:

EVANĐELIST

Zaista ovaj čovjek bijaše Sin Božji.
(Mark. 15, 39.)

DR IVAN EV. ŠARIĆ

EVANĐELIST

POUKE PO EVANĐELJU U NEDJELJE I BLAGDANE

TREĆI SVEZAK: DUHOVSKO DOBA

(OD NEDJELJE PRESVETOG TROJSTVA DO PRVE NEDJELJE DOŠAŠĆA)

SA 34 SLIKE

JERONIMSKA KNJIŽNICA
UREĐUJE DR JOSIP ANDRIĆ
IZDAJE HRV. KNJIŽ. DRUŠTVO SV. JERONIMA
KNJIGA ČETIRISTA ČETRDESET SEDMA

IZDANO MEĐU REDOVNIM JERONIMSKIM IZDANJIMA ZA GODINU GOSPODNJU 1935.

Sa dopuštenjem duhovnih oblasti nadbiskupije Vrhbosanske od 27. siječnja 1934. broj 211. i nadbiskupije Zagrebačke od 22. lipnja 1934. broj 4.108.

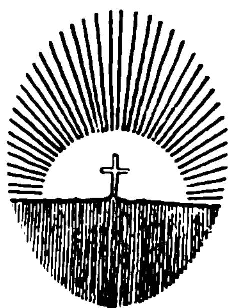
TISAK TISKARE NARODNE PROSVJETE, ZAGREB, TRENKOVA ULICA 1

KRISTU BOGU

MOLITVA PRIJE I POSLIJE POUKE

OD SVETOG IGNACIJA LOJOLSKOGA.

VJEČNA RIJEČI BOŽJA! JEDINOROĐENI SINE BOŽJI! MOLIM TE, NAUČI ME, DA BUDEM UISTINU VELIKODUŠAN! NAUČI ME, DA TI SLUŽIM, KAKO TI TO ZASLUŽUJEŠ! I DA TI DAJEM NE BROJEĆI. I DA SE BORIM NE GLEDAJUĆI NA RANE. I DA RADIM NE TRAŽEĆI ODMORA. I DA SE ŽRTVUJEM NE OČEKUJUĆI DRUGE NAGRADE OSIM SVIJESTI, DA SAM ISPUNIO TVOJU SVETU VOLJU. AMEN.

Blagdan Presvetoga Trojstva

(Prva nedjelja po Duhovima)

Evanđelje

MAT. 28, 18—20.

U ONO vrijeme reče Isus učenicima svojim: Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji. Idite dakle i naučavajte sve narode, krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga; učeći ih, da drže sve, što sam vam zapovijedao; i evo ja sam s vama u sve dane do svršetka vijeka.

Pouka

NAŠE ZVANJE.

U GALILEJSKOJ gori sastaje se Isus iza svojega uskrsnuća sa jedanaest svojih Apostola, pa ih šalje u svijet među sve narode. Kako smo čuli u današnjem svetom evanđelju, Isus ovako govori Apostolima: »Idite i naučavajte sve narode, krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga; učeći ih, da drže sve, što sam vam zapovijedao.

Ovo je bio velik čas za Apostole Isusove. Oni jednostavni ljudi započinju sad posve nov život. Petru nema više natrag na tihu obalu mora Tiberijadskog, da u svojem lakom čamcu kao Simon, sin Jonin, plovi morem i lovi ribu. Ni Ivanu, sinu Zebedejevu, nema više natrag u Betsaidu k svojoj brižnoj materi Salomi, da s njom među ljiljanima u hladovini koje palme ili masline promatra tu cvatnu prirodu Božju. Sad im valja ostaviti sve, ostaviti kuću i kućište, ženu i dijete, i poći u svijet, i naučavati sve narode, i boriti se za Isusa i za Njegovu istinu, i svaku muku mučiti na tom putu vjerovjesničkom. Sad valja proći se Simona, sina Jonina, i njegova ribarstva, pa biti pravi Petar, tvrdi, nepomični temelj Crkvi Isusovoj. Sad valja pustiti ime Ivan, sin Zebedejev, i Levi, sin Alfejev, pa kao Ivan Evanđelist i Matej Evanđelist raditi, trpjeti, svjedočiti i pisati za Krista Boga. Nije to baš lak posao. Mnogi bi se od nas možebit u onaj čas natrag povukao, i zamolio bi Isusa, neka ga samo ostavi kod kuće, a naveo bi za to stotinu nekakvih isprika i izgovora.

Apostoli Isusovi nijesu tako uradili. Oni su uz Isusa naučili i uvidjeli da sveto zvanje nije nikakvo breme ni robovanje, već je samo put k sreći vremenitoj i vječitoj. O, kad bismo i mi to danas uvidjeli i svoje sveto zvanje svim srcem zavoljeli!

Danas je posvuda u modi tužiti se na svoje zvanje. »Svako stvorenje uzdiše. I mi sami u sebi uzdišemo čekajući izbavljenje tijelu svojemu.«[1]) Jedva ćeš koga naći, da je posve zadovoljan sa svojim zvanjem i sa svojim zvaničnim dužnostima. Nitko ne voli da bude ono, što jest. Seljak tare znoj sa čela i zavidno ispod oka gleda na gospodina. Gospodin se opet tuži na to svoje vječito pisanje i sjeđenje u kancelariji, i govori, da bi još najvolio biti seljak. Trgovac je smrknut i ljut, što mora i tamo i amo, pa nema nikada mira u toj trgovini. I bogataš uvijek u sto nekakvih briga. Uprav ga bode to njegovo bogatstvo. A čovjek radnik, proletarac, jednako je mrk i nezadovoljan. Dok drugi, kaže on, lijepo uvijek na slobodnom zraku i na Božjem suncu ili u prostranim odajama, dotle on od ponedjeljka ujutro do subote uveče mora da gubi svoja prsa i svoje oči u toj prašini, u tom dimu, u toj zagušljivoj sparini, u toj crnoj fabrici. A majke i kućanice tuže se

---

[1]) Rim. 8, 22. sl.

opet na svoje kuhanje, pranje, šivanje, pa djeca probiše im glavu, pa ovo, pa ono. Eto, mlad i star, visok i nizak, muško i žensko, svi se tuže i jad svoj jaduju i svakomu ga kazuju.

Baš izgleda to naše zvanje kao jedno preteško breme, što nam je silom prilika naprćeno na leđa. Mi smo svi kao nekakvi zarobljenici i robovi. Istom onda odahnuli bismo, kad bismo se oslobodili tih dužnosti svojega zvanja. I kao djeca jedva čekamo, da nam prođe dan i po danu rad. Samo da nam je odmora i praznika, izleta i nedjelja, zabava i čavrljanja. Sretni smo, kad možemo raditi, što nas je volja. I smrknemo se, kad moramo opet na rad i onamo, kamo nas zove dužnost i zvanje naše. Ah, to nesretno zvanje naše!

Tako nije uzdisao i mi lio naš Gospodin Isus, Sin Boga, koji uvijek tvori i stvara. Ako je čije zvanje bilo puno svakojakih muka i neprestanog rada, to je jamačno bilo zvanje Isusovo. Putovati i propovijedati; dan na dan boriti se i mučiti se; danas ovdje, sutra ondje; danas na konak kojemu prijatelju, sutra prenoćiti u kojoj spilji na Maslinskoj gori; danas gladan, sutra žedan; danas od svijeta blagosivan, sutra od istih vragom i Belzebubom nazivan: to je bio život Isusov na zemlji. Ali nikada Isus da se potužio na svoje zvanje. Isusova je riječ samo bila: »Jelo je moje, da izvršim volju Onoga, koji me je poslao.«[2]) To jest: Moj je život, da ispunim dužnosti svojega zvanja.

Prvi učenici, koji pođoše za Isusom, upitaše Isusa: »Učitelju, gdje stojiš?«[3]) Evo, gdje stoji Isus: u ispunjavanju svojih dužnosti. Slijedimo ga! Isus je kraljevski put dušama. Isus je put životu. Držimo se samo Njega! On je naš Gospodar, naš izgled, naša jakost.

U svojoj krasnoj priči o talentima poziva Isus sve ljude, da u svojem zvanju gledaju samo svoj život i svoju sreću. Vrijedno je, da iznesemo ovdje čitavu tu priču Isusovu.

Neki čovjek polazeći na put dozva sluge svoje i predade im blago svoje. I jednom dade pet talenata, a drugomu dva, a trećemu jedan, svakomu prema njegovoj moći, i otide odmah. A onaj, što primi pet talenata, otide te radi s njima i dobi još pet. Tako i onaj, što primi dva, dobi još dva. A koji primi jedan, otišavši zakopa ga u zemlju i sakri novac gospodara svojega. Po dugom pak vremenu dođe

---

[2]) Iv. 4, 34. — [3]) Iv. 1, 38.

gospodar onih sluga i stade se računiti s njima. I pristupivši onaj, koji je primio pet talenata, donese još pet talenata govoreći: Gospodaru, predao si mi pet talenata, evo još sam pet dobio s njima. Reče mu gospodar njegov: Dobro, slugo dobri i vjerni! Budući da si bio u malom vjeran, nad mnogim ću te postaviti; uđi u veselje gospodara svojega! A pristupivši i onaj, koji je primio dva talenta, reče: Gospodaru, predao si mi dva talenta, evo još sam dva dobio. Reče mu gospodar njegov: Dobro, slugo dobri i vjerni! Budući da si bio u malom vjeran, nad mnogim ću te postaviti; uđi u veselje gospodara svojega! A pristupivši i onaj, što je primio jedan talenat, reče: Gospodaru! Znam, da si tvrd čovjek: žanješ, gdje nijesi sijao, i kupiš, gdje nijesi vijao; pa bojeći se otidoh i sakrih talenat tvoj u zemlju; evo ti, što je tvoje! A gospodar njegov odgovarajući reče mu: Slugo zli i lijeni! Znao si, da žanjem, gdje nijesam sijao, i kupim, gdje nijesam vijao; trebalo je dakle novac moj da daš mjenjačima, a ja došavši uzeo bih dakako svoje s dobitkom. Uzmite dakle od njega talenat i podajte onomu, što ima deset talenata; jer svakomu, koji ima, dat će se, i obilovat će; a od onoga, koji nema, i ono, što se čini da ima, uzet će se od njega. I nekorisnoga slugu bacite u tamu najkranju; ondje će biti plač i škrgut zuba.[4])

Tako Isus najstrože osuđuje čovjeka, koji ne odgovara kako treba svojemu zvanju.

Apostol Pavao naučio je od Isusa vjerno i savjesno vršiti dužnosti svojega zvanja. On je drage volje pošao u službu propovjedničku. On je tu tešku službu nosio kao najdraži teret, kaošto mati nosi svoje dijete, ili kaošto ovca nosi svoje runo. I punim je pravom mogao sveti Pavao govoriti u Miletu svojim sakupljenim učenicima ovako: »Idem u Jerusalem, a ne znam, šta će mi se u njemu dogoditi, osim da mi Duh Sveti po svim gradovima svjedoči i govori, da me okovi i nevolje u Jerusalemu čekaju. Ali se ništa od toga ne bojim, niti život svoj smatram dragocjenijim od sebe, samo da svršim tečenje svoje i službu riječi, koju primih od Gospodina Isusa, da posvjedočim evanđelje milosti Božje.«[5]) I mogao je sveti Pavao pokazati na svoj vlastiti izgled, kad je ono pisao kršćanima u Solunu, da neuredno i neradino življenje nije kršćansko i nije čovjeka

---

[4]) Mat. 25, 14—30. — [5]) Dj. Ap. 20, 23—24.

dostojno. »Sami znate,« piše Pavao Solunjanima, »kako treba da se ugledate na nas, jer nijesmo živjeli neuredno među vama; niti zabadava hljeb jedosmo u koga, nego u trudu i u poslu, dan i noć radeći, da ne budemo na dosadu nikomu od vas... A čujemo, da neki neuredno žive među vama, ništa ne radeći, nego se besposleni miješaju u tuđe poslove. Takovim zapovijedamo i molimo ih u Gospodinu našem Isusu Kristu, da mirno radeći svoj hljeb jedu.«[6])

Jedan je samostanac u srednjem vijeku napisao na zidu u svojoj ćeliji ovu zgodnu riječ: »Počinak je poradi rada, a zalogaj poradi napora.«

U Starom Zavjetu žena vrsna i radina, žena, koja je dobro shvatila svoje zvanje, ovako se hvali: »Ona traži vune i lana, i radi sama rukama svojim. Ona je kao lađa trgovačka, izdaleka donosi hljeb svoj. Ustaje, dok je još noć, i daje hranu ukućanima svojim... Rukama svojim maša se teških stvari, i prsti njezini drže vreteno. Ruku svoju otvara siromahu, i pruža ruke ubogomu. Ne boji se studeni od snijega za kuću svoju, jer je sva čeljad njezina obučena u dvoje haljine... Krepost joj je i milina odijelo... Pazi na vladanje kuće svoje, i hljeba u lijenosti ne jede.«[7]) To je pravo shvatiti i vršiti svoje zvanje. To hvali Bog i blagosivaju svi dobri ljudi.

I mi svi sami dobro sudimo o svojem zvanju i o svojim zvaničnim dužnostima, kad nas, recimo, prikuje teška bolest za postelju. Onda uzdišemo za svojim zvaničnim dužnostima, što su nam se prije činile tako mučne. Samo da nam se opet što prije prihvatiti svojega posla! A na umoru oni će nam dani biti najdraži, što su nam prošli u vjernom vršenju naših zvaničnih dužnosti.

Mnogi su bili sretni i imali su, što su god htjeli. Mogli su po miloj volji udovoljavati svakoj svojoj želji. Mogli su i na zabave i na putovanja i u svakojake lagodnosti i taštine. A ipak oni nijesu htjeli živjeti tako po svojoj volji. Bez određenog rada, bez plemenite svrhe, bez svojih zvaničnih dužnosti, bez svetih žrtava, bez presvete volje Božje osjećali su neku silnu prazninu u svojoj duši. Samo savjesno ispunjena dužnost svoja donosila im je srcu radost i zadovoljstvo. Bez toga, bez Boga i najsjajniji na oko život samo je jad, čemer i mrak. I dobro se kaže u nas: Ispod Boga nema se kud.

---

[6]) 2. Sol. 3, 7—12. — [7]) Prič. 31, 13—27.

Naše dakle zvanje, pa bilo ne znam kakvo, nije nikakvo robovanje, već je naprotiv samo blagoslov Božji i put k našoj sreći vremenitoj i vječitoj.

Naše je zvanje mjesto, na koje nas je Bog postavio. Naš je zvanični rad život, što nam ga je Bog dao. Nitko drugi, nego volja Božja postavi nas na ono mjesto, na kojem se sada po svom zvanju nalazimo. I kad mi dužnosti ovoga zvanja savjesno vršimo, onda i sami vršimo volju Božju, i činimo, da i drugi vrše volju Božju. A to je prava služba Božja i po tom golema sreća naša. Stoga prihvatimo svoje zvanje onako, kako je naš Gospodin prihvatio svoj sveti križ!

U svojem zvanju mi uvijek radimo i na sreći svojega bližnjega. Kad se brinemo za sebe i za svoje, i tad radimo za druge, jer tako nijesmo nikomu na teret i dosadu. I svojim radom potičemo druge na rad. A usrećiti druge jamačno je duši sreća i radost.

U svojem zvanju mi rastemo u nutrini svojoj i postajemo veći i bogatiji. Čovjek, koji stoji tvrdo u svojem zvanju i s voljom vrši svoje svete zvanične dužnosti, dobar je, vedar je, jak je, radin je, revan je, čist je, zadovoljan je, sretan je, stalan je, blažen je sav. Plemenitost, ljepota duše i milost Božja stiču se samo vjernim vršenjem svojih zvaničnih dužnosti.

I tako je naše zvanje doista put k pravoj sreći našoj, i vremenitoj i vječitoj. Bože daj, da mogne svaki od nas na umoru sa Isusom reći: »Svršeno je«, to jest: Izvršio sam zadatak svojega života, odgovorio sam pravo svojemu zvanju.

O d l u č u j e m u ime Božje, da će moja riječ u mojem zvanju uvijek biti ova: »O Gospodine, ja sam sluga Tvoj! Ja ću uvijek raditi za Tebe, i borit ću se za Tebe, i nikada ne ću mirovati u borbi i radu za Tebe!«

Tijelovo iliti Brašančevo

Evanđelje

IV. 6, 56—59.

U ONO vrijeme reče Isus ljudstvu židovskomu: Tijelo moje doista je jelo, i krv moja doista je pilo. Koji jede moje tijelo i pije moju krv, ostaje u meni i ja u njemu. Kaošto posla mene živi Otac, i ja živim radi Oca, tako će i on, koji jede mene, živjeti radi mene. Ovo je hljeb, koji siđe s neba, ne kaošto vaši ocevi jedoše manu, i pomriješe. Koji jede ovaj hljeb, živjet će uvijek.

Pouka

SPOMENIK LJUBAVI.

SVETA Crkva sa svom radošću i sa svim slavljem iskazuje danas svojemu Gospodinu i Spasitelju zahvalnu ljubav za sve one milosti i blagoslove, što se kroz tolike

već vjekove izlijevaju u svijet sa Njegovih oltara svetotajstvenih. Sveta Katolička Crkva zahvaljuje Isusu danas u ime svih onih djevica i mučenika, u ime svih onih boraca i pobjeditelja, koji su bili usrećeni i ojačani Njegovim Presvetim Oltarskim Otajstvom. Sveta naša Crkva kiti danas svoje oltare svetotajstvene najljepšim miomirisnim cvijećem. I pjeva sveta Crkva danas i kroz cijeli tijelovski tjedan svoje najnježnije i najsvečanije pjesme pred Presvetom Hostijom, pred tim Spomenikom Ljubavi. Ističe se osobito ona divna: »O salutaris Hostia, quae coeli pandis ostium!« — »O spasonosna Hostija, koja otvaraš vrata nebeska!« I prolazi sveta Crkva danas ulicama sa hiljadama svojih vjernika u najvećem slavlju u čast Presvetom Otajstvu. »Hosana Sinu Davidovu! Hosana na visini!«[1]) O sveta Crkvo, kako divno sjaš u sjaju Presvetoga Otajstva! Nebo je nad tobom posve blizu.

Tako sveta Crkva zahvaljuje svojemu Gospodinu na Njegovoj beskrajnoj ljubavi i na Njegovim Božanskim blagoslovima. »Blagosloven Isus u Presvetom Oltarskom Otajstvu!«

Sa svetom našom Katoličkom Crkvom i mi ćemo se danas živo sjetiti svih dobročinstva, što smo ih primili od Presvetog Oltarskog Otajstva. Sjetit ćemo se one Bijele Nedjelje i neiskazane sreće, što smo je osjetili u svojoj mladoj duši, kad smo se prviput okusili Hljeba Anđeoskoga. Sjetit ćemo se onih kušnja, napasti, patnja i bolova, kojih je napokon nestalo, kad smo se okrijepili Hljebom Jakih, Hljebom Života. Pa ćemo u svoj poniznosti pasti pred svojega Božanskog Spasitelja, čije Srce kuca pod prilikom toga Hljeba, i zapjevat Mu sa svetom Majkom Crkvom:

Sion-goro, pjevaj, kliči,
Spasitelja svoga diči,
Svog Pastira, Vođu svog!

Pojmo punom, zvonkom riječi,
Neka milo klikne, ječi
Srdaca nam skladan glas!

Dobar Pastir, Hljebe pravi,
Ne daj vuku, da nas davi,
Ti nas pasi, Ti nas javi,
Ti nas vodi k vječnoj slavi,
Budi nama Isus Spas!

---

[1]) Mat. 21, 9.

Ali ne zaustavimo se samo kod pjesama i cvijeća, već i nečim još drugim zahvalimo svojemu Spasitelju na Njegovim tolikim milostima, iskazanim po Presvetom Oltarskom Otajstvu! Zahvalimo Mu srcem punim žarke i djetinje ljubavi svoje! To od nas želi i hoće naš Isus Svetotajstveni. On nam upravo viče iz tabernakula: »Vjerujte mojoj Ljubavi prema vama!«

A kako ljudi odgovaraju na ovaj preljubezni Spasiteljev povik, što dolazi sa oltara svetotajstvenog? Jedni vjeruju Njegovoj Ljubavi, a drugi ne će da joj vjeruju.

S jedne su strane pravi vjernici Isusovi. Ima ih, hvala Bogu, u samostanima, ima ih i u svijetu na hiljade i hiljade. I oni progovaraju pred oltarom Božanskomu Srcu Isusovu ovako: »Mi vjerujemo, o Isuse, Tvojoj Ljubavi prema nama!«

Jest, iza povijesti Ljubavi Božje prema nama ljudima najljepša je povijest ljubavi nas ljudi prema Bogu. A ovu ljubav najviše je oživjela u duši našoj Presveta Euharistija. Isus je s nama! »Ja sam s vama!« To je riječ Isusa u Presvetom Otajstvu. Ovdje kao da nam govori On ovako: »Prijatelji, ja sam upravo srastao s vama! Moje Srce sraslo je s vašim. Da vas ostavim, utrnulo bi se svijetlo vašega života, i vi biste očajali i tužno propali u mraku vječne smrti.« Tako Isus, Srce našega srca. Pa da Ga svom dušom ne ljubimo? Pa da Ga često puta ne pohodimo? Pa da Mu svoje najveće štovanje ne iskažemo? Isus je naš Bog, naš Otac, naš Brat, naš Pastir, naš Kralj, naš Vođa. K Njemu i s Njim moramo mi! Naša je riječ, naša je najdraža pjesma: »Tko će nas rastaviti od Ljubavi Kristove?«[2]) Nitko nikada! »Odakle da mi dođe radost, meni, koji ne vidim svijetla nebeskoga?« tužio se tako stari Tobija. Odakle da i mi budemo radosni, sretni, mirni i zadovoljni u svojem srcu, kad ne vidimo svijetla nebeskoga, Isusa našega? Sve je mračno oko nas, kad nema Isusa uz nas. Tu ne pomaže ni izobraženost, ni dobar odgoj. Bez Isusa, bez Boga Euharistijskoga fali našemu životu i radost, i čistoća, i sreća, i pobožnost, i mir duševni. A sve to imamo u otajstvenom, čudesnom, najdražem, božanskom poljupcu vječne Ljubavi.

Ali, nažalost, ipak ih ima toliko, koji čitav svoj život prolaze pokraj ove Ljubavi Božanske, a da je ne vide.

---

[2]) Rimlj. 8, 35.

Za njih je Nebo prazno, tabernakul bez života. Njihova je duša, doduše, stvorena za Boga, ali je sva studena, rastresena, ojađena, pa ne vjeruje Ljubavi vječnoj, beskrajno nježnoj, premilosrdnoj svojega Spasitelja, koji je tako blizu njih. Nikada ih vidjeti u crkvi. A i kad slučajno uniđu u crkvu, samo su znatiželjni gledaoci. I nikad da bi pristupili k Stolu Gospodnjemu. I nikad ih vidjeti na svetoj Misi. Kad bi propovjednik pustinje, Krstitelj na Jordanu, došao danas među nas, mogao bi opet poviknuti : »Među vama stoji, koga vi ne znate!«[3])

Vječna šteta, ljudi Božji, da ne znate Onoga, koji vas ljubi, kako vas može ljubiti samo Bog! Vječna šteta, da ne dolazite na vrelo milosti i ljubavi Božje, na vrutak jakosti i utjehe Spasiteljeve!

Što nas ljude može više ojačiti u našim kušnjama, u našim poslovima, napastima, bolovima, žalostima, negoli živa i tvrda vjera, da nad nama bdi nježna Ljubav Onoga, koji sve zna, koji sve može i koji nas ljubi vječnom Ljubavi? I što je utješnije negoli moći sa pouzdanjem s Njim se porazgovoriti, Njemu se pomoliti, Njega primiti, s Njim se združiti? Rekao je netko, da je za čovjeka, koji vjeruje, sav svijet pun nazočnosti Boga Prijatelja. Koliko se to više može reći o čovjeku, koji vjeruje u Ljubav Isusovu u Presvetoj Euharistiji!

Eto uzmimo jednog vjerovjesnika! Putuje na sve strane. Moli, propovijeda, sakramente dijeli. Šta mu to daje toliku revnost i volju? On nam odgovara sam : »To mi daje Bog moj, koji me ljubi i blagosiva iz svojega tabernakula.« I šta je jačilo svete kršćanske mučenike svih vremena? Samo Presveta Euharistija. Sveti Ignacije, biskup Antiohijski, uprav se radovao svojim mukama u Koloseju, i ovako je govorio : »Ja sam Teofor, to jest Bogonosac!« Sveti je mučenik vjerovao u stvarnu nazočnost Isusovu u svetoj Hostiji, kojom se on svako jutro krijepio. Sveti Ciprijan kazuje nam, kako su kršćanski mučenici u Africi bili uvjereni, da će izdržati i najžešću muku, ako se samo okrijepe Hljebom Euharistijskim. Jedan oficir postade svećenik, to jest, primi vlast posvećivati hostiju. I on je tada oduševljeno zaputio u crnu Afriku kao misionar. To mu je oduševljenje dala Presveta Hostija. Jedan se liberalac čudio Milosrdnim Sestrama u jednoj pariskoj bol-

---

[3]) Iv. 1, 26.

nici. Čudio se njihovu zdravlju i zadovoljstvu usred tih svakojakih patnja i bolesti. A jedna mu je mlada Milosrdnica samo jednu riječ onda izrekla: »Pričest!«

Ali čemu tražiti primjere u drugih, kad ih imamo, hvala Bogu, sami dosta? »I mi poznasmo i vjerovasmo ljubav, koju Bog ima k nama.«[4])

Svećenik sam. Svaki dan toliko nasrtaja sa svih strana, da me obore ili barem da me smetu u mojem svetom zvanju. Šta me drži, da ne padnem i da hrabro odolijevam? Samo sveta Misa i sveta Pričest svakidan.

Kršćanski si otac, kršćanska si mati. I zar se nijeste osjetili i boljima i revnijima u svojem roditeljskom zvanju, kad ste bili na svetoj Pričesti? Bog, Pomoćnik vaš, dao je snagu duši vašoj.

Sretan si, do suza si sretan, i srce ti je puno Neba, zar ne, prijatelju, kad se samo spomeneš svoje prve svete Pričesti? Ah, bila ti je onda ona sveta Hostija tako bijela i slatka, i duša je tvoja bila tako bijela, draga i vedra.

Svi smo mi svi iskusili na sebi, kako je istinita riječ Isusova: »Hodite k meni svi, koji ste umorni i opterećeni, i ja ću vas odmoriti!«[5])

Slavni je Rafael naslikao u Vatikanu divnu sliku »Disputa del Sacramento«, na kojoj se silan svijet okupio oko Presvete Hostije na oltaru. Dobro je on to zamislio i naslikao. U Presvetoj Hostiji jest Srce, »koje je toliko ljubilo ljude«, pa treba da to Božansko Srce bude ljubljeno od svih ljudi. Treba da se sav svijet okupi oko Isusa na oltaru, i da Mu žarko i ponizno poviknemo svi sa svetim Petrom Apostolom: »Da, Gospodine, Ti znaš, da Te ljubimo!«[6])

O d l u č u j e m u ime Božje, da ću, ako mi je ikako moguće, svakidan poći k svetoj Misi, pa se pod njom i pričestiti. Tako ću najbolje zahvaljivati Isusu na Njegovoj Svetotajstvenoj Ljubavi prema meni. I više ću puta kroz dan pomisliti na Božanskog Sužnja u tabernakulu i prošaptati: »Blagoslovljen Isus u Presvetom Oltarskom Otajstvu!« I svoje nemirno srce zaklonit ću u Presvetu Euharistiju kao preplašena pčela, što se skriva u svoju košnicu. I Euharistijski danas pokret promicat ću revno.

---

[4]) 1. Iv. 4, 16. [5]) Mat. 11, 28. — [6]) Iv. 21, 15.

Druga nedjelja po Duhovima

Evanđelje

LUK. 14, 16—24.

U ONO vrijeme reče Isus farisejima priču ovu : Čovjek neki zgotovi večeru veliku i pozva mnoge. I kad bi vrijeme večeri, posla slugu svojega kazati zvanicima, da dođu, jer je već sve gotovo. I počeše se svi zajedno izgovarati. Prvi mu reče : Zaselak kupih, i valja mi ići, da ga vidim ; molim te, izgovori me ! I drugi reče : Kupih pet jarama volova, i idem da ih ogledam ; molim te, izgovori me ! I drugi reče : Oženih se, i zato ne mogu doći. I vrativši se sluga kaza ovo gospodaru svojemu. Tada se rasrdi domaćin i reče sluzi svojemu : Idi brzo na raskršća i ulice gradske, i dovedi ovamo siromahe, i slabe, i slijepe, i hrome ! I reče sluga : Gospodaru, učinjeno je, kako si zapovjedio, i još mjesta ima. I reče gospodar sluzi : Iziđi na putove i među ograde, te natjeraj neka dođu, da mi se napuni kuća. A kažem vam, da nijedan od onih zvanih ljudi ne će okusiti večere moje.

Pouka

DOBRI BOG.

JEDAN knez farisejski pozvao Isusa u subotu na gozbu. Na ovoj gozbi izrekao je Isus krasne pouke o poniznosti i ljubavi. A kućedomaćinu rekao je Isus i ovo: »Kad činiš gozbu, zovi siromahe, slabe, hrome i slijepe, i blago će ti biti, što ti ne mogu vratiti; jer će ti se vratiti o uskrsnuću pravednih.« Kad to ču neki od onih, koji su sjedili s Isusom za stolom, reče on Isusu sav oduševljen: »Blago onomu, koji će jesti hljeba u Kraljevstvu Božjem!«

Ova riječ duboko je prodrla u blagu dušu Isusovu. I pomislio Isus u sebi: Ljudi Božji, vi biste svi mogli biti blaženi, jer ste svi pozvani od mojega Oca, koji je na Nebesima!

I onda progovara Isus gostima o dobrom Bogu, koji sve ljude zove na svoju veliku večeru. Ali su ljudi nezahvalni, pa se ne odazivaju pozivu svojega dobroga Boga. Uza sve to dobar je Bog, i On sakuplja oko svojega božanskog stola ljude siromahe, i slabe, i slijepe, i hrome. Sve nam to tako lijepo kazuje današnje sveto evanđelje pričom Isusovom o velikoj večeri.

U dobrotu Božju mi ćemo se danas ugledati, pa makar i ne znam još kako bio nezahvalan i opak taj svijet.

Mnogi je od nas učinio mnogomu dosta dobra, a zato je primio samo crnu nezahvalnost.

Netko je, recimo, jedno siromašno dijete uzeo pod svoje. I bio je tomu djetetu i otac i majka. Sve je za njega učinio i žrtvovao. Od usta je svojih otkidao, samo da dijete ima sve, što mu treba. A kad je dijete ponaraslo, dalo se stramputice na svako zlo. I varalo, i psovalo, i kralo sve, što je stiglo. Tu se obistinila ona: »Othranio sirotu na svoju sramotu.« Ili ona: »Hrani pseto, da te ujede!« To je bila jedna crna nezahvalnost.

Drugi opet zauzeo se za jednu nesretnu obitelj. U toj obitelji mati bolesna, otac siromašan radnik, a djeca sitna obladala. Milostivi dobrotvor davao bi i slao djeci i bolesnoj majci, koliko je samo mogao. A napokon se tužan uvjerio, da ga baš ta siromašna čeljad ogovara i ružno kleveće. Baš bezdušna nezahvalnost!

Opet jedna sirota udovica šta sve nije učinila za svoje jedino dijete! Ništa nije žalila, samo da ga učini čovjekom.

Pa će onda i njezin jedinak jedamput lijepo paziti svoju majku. Ona će uz njega biti sva sretna i presretna. Ali kad dijete odraslo, osta sirota majka kod kuće sama. Sin joj ode u svijet, i na mater svoju nikad ni da pomisli. Siromašna stara mati plače dan i noć nad tom crnom nezahvalnosti svojega djeteta. Mislila je imati u njemu jak štap pod starost svoju, a kad tamo, na smrt rani majčino srce on, mezimac njezin! Doista, kolika nezahvalnost od svojega vlastitog djeteta!

I mnogi se tako uvjerio, da je, zbilja, kojiput i živina zahvalnija od mnogoga čovjeka. Pa su onda mnogi izgubili svaku samilost prema ljudima. I govorili su i govore: Svijet je taj nezahvalan i preopak, pa ne zaslužuje, da mu se bude dobar.

A takav govor, braćo, nije nikako dobar! Tako ne govori i ne misli naš dobri Bog, u koga treba svakako da se ugledamo. Isus nam svima govori: »Budite savršeni, kaošto je savršen i Otac vaš nebeski.«[1])

I priča Isusova o gozbi u današnjem svetom evanđelju kazuje nam o crnoj nezahvalnosti ljudskoj, na koju je dobri Bog odgovorio samo još većom očinskom ljubavi i dobrotom.

Otac nebeski bio je zgotovio veliku večeru i pozvao mnoge. Svu svoju ljubav htio im je tako da iskaže u dobroti svojoj. I kad je bilo vrijeme večeri, šalje dobri Bog svojega slugu sa porukom: »Dođite! Sve je gotovo.« A šta uzvanici, Bože, kako su Ti nezahvalni! Njima su i volovi i žena i zaselak preči, negoli tolika ljubav i dobrota Oca nebeskoga. To, istina, rasrdi predobro Srce Božje, ali ga ipak ne otvrdnu. Srce predobrog Oca nebeskog pokaza se baš sada prema bijednim ljudima još milostivije i ljubeznije. Dobri Bog govori sad ovako: »Dovedite na moju veliku večeru siromahe, i slabe, i slijepe, i hrome!« Tako Bog, dobri naš Bog, odgovara na ljudsku nezahvalnost. Za veliku nezahvalnost samo još veća ljubav i dobrota Božja!

Toliki su nepravednici i bezbožnici danas na svijetu. A ipak pušta dobri Bog, da i nad njima izlazi i sja njegovo blago sunce.[2]) I ti si, brate, svojega Oca nebeskog, zar ne, toliko puta uvrijedio, ražalostio, ostavio. A dobri Bog ipak te je i ovim i onim darom obradovao. Ljudi se odvratili od Boga. A Bog im ipak šalje svojega Jedinorođenog

---

[1]) Mat. 5, 48. — [2]) Mat. 5, 45.

Sina. Nezahvalni ljudi odbaciše Sina Božjega. A Bog, predobri Otac nebeski, daje im život svojega Jedinorođenog Sina. Za veliku nezahvalnost ljudsku ima naš dobri Bog samo još veću ljubav, dobrotu i blagost. »On je blag nezahvalnima i zlima.«[3])

Pa stoga dođite, braćo, i budite dobra djeca svojemu Ocu nebeskom! »Činite dobro ne nadajući se odatle ničemu, i bit će vam plaća velika na Nebesima, i bit ćete Sinovi Najvišega!«[4]) Uopće, kad činite dobra djela, ne očekujte zahvalnost od ljudi! Činimo dobro poradi samoga dobra i poradi dobroga Boga! »Ljubimo«, kaže sveti Ivan Apostol u današnjoj poslanici, »ljubimo svojega bližnjega djelom i istinom!«[5]) I Gospodin govori danas na istoj gozbi domaćinu: »Zovi siromahe, slabe, hrome i slijepe, i blago će ti biti, što ti ne mogu vratiti.«[6]) Jest, sama ona dobrota, koja hoće da koga usreći, najljepša je nagrada duši. Puno ljepša od ono nekoliko pa i najljepših zahvalnih riječi.

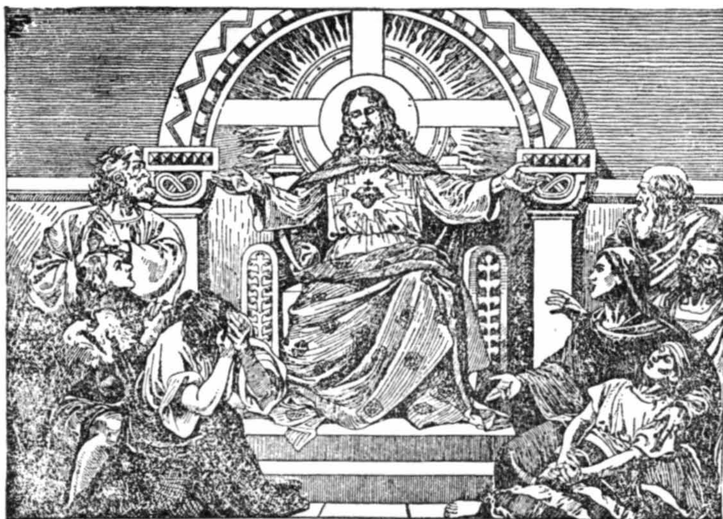
Sveti apostol Pavao ostavio nam je ovo sveto kršćansko načelo: »Ne daj se zlu nadvladati, nego nadvladaj zlo dobrom!«[7]) Samo malen duh dade se od zla nadvladati. Tako je u vrijeme prošloga strahovitog rata malen duh podlegao zlu i pokolebao se kukavno u svojoj vjeri u Boga. Kad Bog nije nekima uslišio njihove molitve ili, bolje da kažemo, njihove volje, onda su oni posumnjali u moć i vrijednost svake molitve. Tako ne rade pravi kršćani katolici. Oni zlo uzimaju kao jednu kušnju, u kojoj se kuša baš njihova tvrdoća i vjera. I oni sve učine, da nadvladaju zlo dobrom. Oni na veliku nezahvalnost ljudsku odvraćaju još većom dobrotom i ljubavi svojom. Kao i njihov u Nebu dobri Bog.

Hvalimo Boga, jer je dobar, jer je do vijeka milosrđe Njegovo![8])

Odlučujem u ime Božje, da će mi uvijek biti u srcu i na pameti prevelika dobrota Božja. Pa ću u molitvi svojoj reći više puta sa svetim Psalmistom: »Dobar si Ti, o moj Bože, i u svojoj dobroti nauči me naredbama svojim!«[9])

---

[3]) Luk. 6, 35. — [4]) Ist. m. — [5]) 1. Iv. 3, 18. — [6]) Luk. 14, 13. sl.
[7]) Rim. 12, 21. — [8]) Ps. 106, 1. — [9]) Ps. 118, 68.

Blagdan Presvetoga Srca Isusova

Evanđelje

IV. 19, 31—35.

U ONO vrijeme, budući da bješe priprava, pa da ne bi tijela ostala na križu u subotu (jer bijaše veliki dan ona subota), Židovi zamoliše Pilata, da im se prebiju golijeni, i da se skinu. Dođoše dakle vojnici, i prvomu istina prebiše golijeni i drugomu raspetomu s njim. A došavši do Isusa, kad ga vidješe, da je već umro, ne prebiše mu golijeni, nego jedan od vojnika otvori mu rebro kopljem; i odmah iziđe krv i voda. I onaj, koji vidje, posvjedoči, i svjedočanstvo je njegovo istinito.

Pouka

BOŽANSKO SRCE.

DA NE BI tijela raspetih ostala na križu u subotu, kaže sveti Ivan u današnjem svetom evanđelju, Židovi zamoliše Pilata, da im se prebiju golijeni, i da se skinu. I dođoše vojnici na Kalvariju, i prebiše golijeni onoj dvojici raspetih s Isusom. A kad dođoše do Isusa i kad ga vidješe,

da je već umro, ne prebiše mu golijeni, nego jedan od vojnika otvori mu rebro kopljem, i odmah iziđe krv i voda.

Tako sveti Ivan Evanđelist upravo ističe ovu ranu na prsima Isusovim. Sveti Evanđelist vidio je u tom jedno veliko značenje. To su isto vidjeli iza njega i crkveni Oci i svi ostali glasoviti tumači Svetoga Pisma.

Srce Isusovo kopljem probodeno jest početak pobožnosti k Presvetomu Srcu. Srce Isusovo kopljem probodeno znači ljubav Isusovu prema nama ljudima.

Dne 27. prosinca 1673., na dan svetog Ivana Evanđelista, objavio je Isus svojoj ljubljenoj učenici svetoj Margareti Mariji Alacoque svoje Božansko Srce sa ranom. Sama svetica piše nam o tom ovako: »Na dan svetog Ivana Evanđelista, iza kako sam primila od svojega Božanskog Spasitelja milost sličnu onoj, koju je na Posljednjoj Večeri primio poljubljeni učenik Isusov, prikazalo mi se Božansko Srce kao na prijestolju od ognja i plamena. Na sve strane sijevalo je plamenim tracima, i sjajnije bilo od sunca, i kao kristal bilo je prozirno. Rana, koju je primilo na križu, lijepo se vidjela.«

Sveti Bernard[1]) kaže, da je naš Gospodin Isus zato dopustio, neka Mu se rana otvori na Srcu, da tako po tjelesnoj rani izađe na vidjelo tajna Njegova Božanskog Srca. Drugim riječima: vidljiva rana otkriva nam nevidljivu ranu ljubavi. Svojom ranom na Srcu Gospodin kao da nam kaže, da je On za nas prolio svoju otkupiteljsku krv upravo do posljednje kapi, i da nam je sada slobodan ulaz do u dubine Njegova Presvetog Srca, gdje se razgorio živi oganj Božanske Ljubavi prema našim dušama.

Jest, kaže serafinski sveti Bonaventura, rana na Srcu Isusovu jest znak neiskazane ljubavi Isusove. Nijedno stvorenje ne može da shvati toliku ljubav. Anđeli i Sveci Božji ne mogu da se dosta nadive toj neizmjernoj Božanskoj ljubavi.

Isus nas ljubi. I samo poradi te ljubavi dopustio je, da Mu se kopljem probode Božansko Srce. Na ovu ljubav treba da mi uzvratimo ljubavlju prema Isusu. A ljube li ljudi Isusa? Prvi su Ga kršćani svim srcem ljubili. To nam dokazuju poslanice Isusovih apostola i učenika.

Evo što na pr. piše sveti apostol Pavao: »Ja nijesam mislio, da znam što među vama osim Isusa Krista, i to

---

[1]) Sermo VII. in Cant.

Propetoga.«[2]) Ili : »Ja sve držim za štetu prema preznamenitoj poznaji Krista Isusa, Gospodina mojega, radi kojega sve izgubih i smatram kao blato, da Krista stečem i da se nađem u Njemu.«[3]) Ili, kad isti Apostol, sav u ljubavi prema svojemu Kristu, kliče : »Sa Kristom sam propet na križu. I ja više ne živim, nego živi u meni Krist.»[4]) I opet : »Imam želju umrijeti i biti sa Kristom.«[5]) »Jer je meni život Krist, a smrt dobitak.«[6])

A nemojmo misliti, da je ovako osjećao samo sveti Pavao. On je taj oganj ljubavi prema Isusu prenosio i na druge vjernike, i to sa velikim uspjehom. On govori u poslanici Efežanima ovako : »Pregibam koljena svoja pred Ocem Gospodina našega Isusa Krista, da budete u ljubavi ukorijenjeni i utemeljeni, te biste mogli razumjeti sa svima svetima, koja je širina i dužina i visina i dubina, i poznati ljubav Kristovu, koja nadilazi svako shvaćanje.«[7]) I napokon sveti Pavao uime prvih kršćana pita : »Tko će nas rastaviti od ljubavi Božje?« Pa iza kako je nabrojio sve, što bi moglo jednu slabu dušu uzdrmati i otrgnuti od te ljubavi, svečano izjavljuje pred svim svijetom ispred svojih kršćana : »Siguran sam, da ni smrt, ni život, ni anđeli, ni poglavarstva, ni sile, ni sadašnjost, ni budućnost, ni visina, ni dubina, ni drugo kakvo stvorenje ne može nas rastaviti od ljubavi Božje, koja je u Kristu Isusu, Gospodinu našemu.«[8])

»Ja ne marim ni za vidljivo ni za nevidljivo. Ja samo idem za tim, da budem Isusov !« Tako kliče Ignacije, veliki učenik svetog Ivana Apostola, kad su ga ono vodili u Rim na mučeničku smrt. I onda dalje u toj svojoj poslanici Rimljanima sv. Ignacije ovako govori : »Samo ako je uza me Isus Krist, onda me nije strah ni križa ni ognja ni divlje zvjeradi..., niti ikakve druge na svijetu muke. Za njim samo čeznem, za Njim, koji je za nas umro i uskrsnuo.«

Takovu žarku i nježnu ljubav osjećali su u svojem srcu prvi kršćani prema svojemu dragom Spasitelju.

A je li ta ljubav tijekom vremena ostala tako žarka i nježna ? Nije nažalost. Uvijek je doduše bilo vjernih duša, koje su plamtjele plamenom čiste i velike ljubavi prema Isusu. Ali su se mnogi i premnogi kršćani tijekom vremena otkinuli od Presvetog Srca Isusova. Otisnuli se uzburka-

---

[2]) 1. Kor. 2, 2. — [3]) Filiplj. 3, 8. — [4]) Gal. 2, 19. — [5]) Filiplj. 1, 23. — [6]) Filiplj. 1, 21. — [7]) Ef. 3, 14—19. — [8]) Rim. 8, 35. sl.

nim morem bez zvijezde. Osobito protestantizam i jansenizam zatrpavali su i trnuli sveti oganj ljubavi prema Isusu. I velika je studen zavladala u svijetu prema Isusu.

Dobri naš Spasitelj napokon je pokušao »posljednjim spasonosnim sredstvom«, da opet privuče k sebi ta pusta i studena ljudska srca. U jednom naime objavljenju svete Margarete Marije Alacoque nazvao je Božanski Spasitelj pobožnost k Presvetomu Srcu »posljednjim spasonosnim sredstvom«. I zbilja, ova je pobožnost unišla već u sav svijet, i razgrijala je milijune i milijune ljudskih srdaca za Isusa, i obratila je nebrojene grješnike k Isusu.

A šta je i šta zapravo znači »Srce Isusovo« ? Šta znači pobožnost k Srcu Isusovu ? Šta mi štujemo i ljubimo, kad kažemo : ja ljubim, ja štujem Presveto Srce Isusovo ; ja se posvećujem i hoću da uvijek pripadam Presvetomu Srcu Isusovu ; ja, Isuse, uvijek s Tobom, u Tvome Presvetom Srcu ?

Pod imenom »Srce Isusovo« mi razumijevamo nesamo Srce od mesa i krvi, već i sve ono, što je u Isusu najljepše, najplemenitije, najsvetije, najdublje, najnježnije, najmilije ; ukratko sve ono, što Apostol naziva »neistražljivo bogatstvo Kristovo«.[9]) A u ovom bogatstvu i blagu Kristovu najdivniji je dragulj ljubav Isusova. Ona u Božanskom nutarnjem životu Isusovu stoluje i vlada kao kraljica. I stoga mi pod imenom »Srce Isusovo« razumijemo najprije ljubav Isusovu prema nama. Vidio sam pod jednom slikom Srca Isusova napisano »Ljubav Isusova«. I ne može se što bolje napisati pod Srce Isusovo. I Božanski je Spasitelj rekao svetoj Margareti Mariji Alacoque, kad joj je ono pokazao svoje Srce : »Gle Srce, koje je toliko ljubilo svijet !«

Prema tomu i pobožnost k Srcu Isusovu jest pobožnost k ljubavi Isusovoj. I ova pobožnost stoji u tom, da mi Presvetomu Srcu Isusovu uzvraćamo žarku ljubav za Njegovu neizmjernu ljubav. Srce za Srce, ljubav za ljubav ! U tom eto stoji pobožnost k Srcu Isusovu ! I ova pobožnost k Srcu Isusovu jest posljednje spasonosno sredstvo, kojim će se mnogi grješnici spasiti, mnoga studena srca opet ugrijati žarkom ljubavi prema Isusu. Kraljevstvo ljubavi, Kraljevstvo Srca Isusova htio je tako da opet

---

[9]) Ef. 3, 8.

uspostavi naš dragi Spasitelj na ovoj zemlji među ljudima. I tko od nas ne će htjeti da bude član ovoga Kraljevstva?

I tko od nas ne će da štuje i ljubi Srce Isusovo, koje je bilo kopljem probodeno na Kalvariji? Pobožnost k Presvetomu Srcu zapravo je počela na Kalvariji onda, kada je Srce Isusovo bilo kopljem probodeno na križu. I Blažena Djevica Marija i sveti Ivan Evanđelist pod križem bili su prvi štovatelji Srca Isusova. Oni su prvi ugledali Srce Isusovo kopljem probodeno, to jest ljubav Isusovu, koja trpi, trpi od tolike ljudske nezahvalnosti, trpi od tolikih uvreda, što se Isusu nanose dan na dan u Otajstvu Njegove ljubavi, u Presvetom Oltarskom Sakramentu.

Dobro spomenusmo prvu i najsvetiju štovateljicu Božanskog Srca Isusova — Blaženu Djevicu Mariju. Nitko nije, kao Ona, poznavao beskrajnu ljubav i dobrotu ovoga Srca. Nitko nije, kao Ona, klanjao se tomu Božanskom Srcu i nježno ga štovao i ljubio. Nitko nije, kao naša Gospa, osjećao muka i bolova toga Presvetog Srca. Marija je naša najbolja Učiteljica u pobožnosti k Srcu njezina Sina, k Srcu Propetoga. Jer zakon je u Kraljevstvu milosti: Po Mariji k Isusu! Marija nas vodi k Spasitelju i k Njegovu Presvetom Srcu. Badava se ne isporeďuje Marija mjesecu, a Isus suncu. Mjesec ima svoj sjaj od sunca, i svojim sjajem odmah pokazuje na izvor svoje svjetlosti.

Mi ćemo se ugledati u našu dragu Gospu u pobožnosti k Presvetomu Srcu Isusovu, kao što su se u Nju ugledali apostoli i učenici Isusovi. Mi ćemo se neizmjernoj ljubavi Srca Isusova pokloniti ljubavlju zahvalnom, požrtvovnom, velikodušnom. Mi ćemo se najspremnije odazvati miloj prošnji našega Spasitelja: »O, daj mi, sinko moj, srce svoje!«[10]) Mi ćemo živjeti za ono Srce, koje nas je toliko ljubilo, pa se dalo i probosti kopljem, samo da mi možemo zaći u otajstvenu nutrinu Njegovu, i tu se nastaniti i odmoriti, tu na vječnim i nepresušnim izvorima milosti, ljubavi i života.

»Sve za Tebe, Presveto Srce Isusovo!«[11]) Sav sam Tvoj! Sav dušom, srcem, razumom!

Dne 15. travnja 1889. umro je na samotnom ostrvu Molokai u Tihom Oceanu poznati apostol gubavaca O. Damijan Deveuster. On je izmolio od svojega starješinstva, da može poći tamo među gubavce. I tako se sam za čitav

---

[10]) Prič. 23, 26. — [11]) Za ovaj uzdah svakiput 300 dana oprosta.

svoj život isključio iz ostaloga civilizovanog svijeta. Bio je naime izdan od vlasti strogi zakon, da nitko, koji se jedamput nastanio na tom ostrvu, ne smije više sa toga ostrva u koji drugi kraj, da se ne bi guba prenijela u druge krajeve. I punih deset godina služio je Otac Damijan svoje mile gubavce, dok napokon ne dođe i na njega red. Jednoga dana reče mu liječnik u po glasa: »Moj Oče, žao mi je, ali Vam moram reći, da je i na Vas pala guba.« Junački misionar odgovori: »To me ni najmanje ne uznemiruje. Znao sam, da me to čeka. Neka bude volja Božja!« I on je dalje nastavio svoj apostolski posao, i posvuda je pružao milosrdnu ruku, utjehu i radost srca. Više bi puta rekao: »Ja ne bih htio ozdraviti, ako bih za to morao ostaviti svoje gubavce.«

Puno više negoli ovaj junački svećenik učinio je za nas grješnike naš Božanski Spasitelj. On je u ovom našem progonstvu podijelio s nama sve muke i žalosti. On je izdržao među nama i u našim bolovima, sve dok nije poviknuo na križu: »Svršeno je!« I posljednju kap krvi iz Božanskog Srca svojega prolio je On za nas, kad je dopustio, da Mu se kopljem probode Božansko Srce.

»Srce Isusovo, kopljem probodeno, smiluj nam se!«[12])

Odlučujem u ime Božje, da ću nabaviti za svoju kuću ili sobu sliku Srca Isusova, pa ću pred njom moliti svakidan jutarnju i večernju molitvu. I obećat ću svakiput Božanskomu Srcu, da ću s dobrom nakanom vršiti svoje svagdanje dužnosti, i da ću ustrpljivo snositi sve poteškoće svojega zvanja, i da ću nasljedovati Srce Isusovo u Njegovim krepostima, osobito u Njegovoj krotkosti i poniznosti. Ako sam svećenik, onda ću uz to i odazvati se još glasu jednoga starog svećenika braći svećenicima: »Braćo svećenici! Pokažite svijetu, kako ga Isus ljubi, i vi ste svijet predobili za Isusa!«

---

[12]) Zaziv iz Litanija Srca Isusova.

Treća nedjelja po Duhovima

Evanđelje

LUK. 15, 1—10.

U ONO vrijeme približavahu se k Isusu carinici i grješnici, da ga čuju. I mrmljahu fariseji i književnici govoreći: Ovaj prima grješnike i jede s njima. I kaza im priču ovu govoreći : Koji čovjek od vas imajući sto ovaca i izgubivši jednu od njih ne ostavi devedeset i devet u pustinji, i ide za izgubljenom, dok je ne nađe? I našavši digne je na ramena svoja radujući se ; i došavši kući sazove prijatelje i susjede govoreći im : radujte se sa mnom, jer nađoh svoju ovcu izgubljenu. Kažem vam, da će tako biti radost na nebu za jednoga grješnika, koji čini pokoru, većma negoli za devedeset i devet pravednika, kojima ne treba pokora. Ili koja žena imajući deset drama, ako izgubi jedan dram, ne zapali svijeće, i ne pomete kuće, i ne traži dobro, dok ne nađe? I našavši sazove prijateljice i susjede govoreći : radujte se sa mnom, jer nađoh izgubljeni dram. Tako, kažem vam, bit će radost pred anđelima Božjim za jednoga grješnika, koji čini pokoru.

Pouka

U MALOM VJERAN.

DANAŠNJE sveto evanđelje stavlja nam za primjer jednu siromašnu ženu, koja je imala samo deset drama, to jest jedno deset naših dinara. I ona sirota izgubi jedan dram. Malen novac. Ali njoj siroti nije bio malen. I ona, sva zabrinuta, traži taj dram na sve strane. Zapalila svijeću, mete kuću, zaviruje u svaki kutić, traži dobro svoj dram. I napokon ga nađe. Sva je radosna, pa zove prijateljice i susjede, i govori im: »Radujte se sa mnom, jer nađoh izgubljeni dram!« Tako je Bog nagradio njezinu vjernost u malom. Ona je naime bila toliku muku uložila tražeći svoj mali dram.

U malom vjeran! Savjestan u svagdanjim stvarima! Pomnjiv i u sitnicama na oko! Braćo, to je sve krepost, koju naš Gospodin Isus Krist toliko preporučuje svojim učenicima. Isus je pripovjedio jedamput svojima priču o talentima, pa je onda opomenuo svoje učenike ovako: Tko bude u malom vjeran, bit će postavljen nad mnogim, i unići će u veselje Gospodara svojega.[1]) Isus i u svojoj divnoj propovijedi na gori, u kojoj je velikim crtama ocrtao svoje otkupiteljsko djelo na svijetu, spominje i vjernost u malom. Posve ozbiljno i odlučno kaže Isus ovdje: »Tko prestupi jednu od ovih najmanjih zapovijedi i nauči tako ljude, najmanji će se zvati u Kraljevstvu nebeskom.«[2])

Ovu svoju Božansku nauku o vjernosti u malom potvrdio je Isus svojim Božanskim primjerom. U najmanjem bio je Isus uvijek vjeran i savjestan. Tako su velike bile Njegove osnove, što su pokretale temeljima čitava svijeta; tako su čudesna bila Njegova djela, što su zadivila sav svijet: pa ipak se On obazire uvijek i na male sitnice. Niti za najmanji grijeh nijesu Ga mogli prekoriti Njegovi zakleti neprijatelji, koje On otvoreno pita: »Tko će me od vas prekoriti za grijeh?«[3]) Isusu pod večer donose roditelji svoju sitnu dječicu, da ih blagoslovi. I dobri Isus ono nekoliko riječi svojega Božanskog blagoslova izgovara nad dječicom isto onako ozbiljno, dostojanstveno i oduševljeno, kako je izgovorio onu jaku zapovijed uzburkanome moru, neka zašuti, neka se umiri. Isus je uvijek vjeran u malom

---

[1]) Mat. 25, 14—30. — [2]) Mat. 5, 17. — [3]) Iv. 8, 46.

i u najmanjem. Kao i Njegov Otac nebeski, koji onako brižno zaodijeva ljiljane u polju, i onako slatkim mirisom napunja ljubicu u grmu, i onako očinski hrani gavrane, što niti siju, niti žanju.

U malom vjeran! Savjestan u najmanjoj sitnici! Naš Božanski Učitelj znao je dobro, zašto je toliko stavljao na srce svojim učenicima ovu zapovijest. Stavljao ju na njihovo srce i svojom naukom i svojim primjerom.

A neki duševni slabići govore ovako: Pa nije ništa ta mala laž u zabavi! I nije ništa ta mala prijevara u trgovini! I nije ništa ta malo slobodnija šala u veselu društvu! I nije ništa ni taj mali propust svoje dužnosti u kojoj vanrednoj zgodi! I tolikima to sve danas nije baš ništa. A Isus nas svejednako opominje: I u malom budite vjerni! Riječ Isusova stoji. Nevjernost u malim stvarima toliko nam se puta ljuto osvećuje. To je već mogao svaki od nas toliko puta sam na sebi da iskusi. Samo je mala iskrica bila, i porodila je toliko puta strahovit požar. Samo mala, nedužna nepažnja u poslu, u kućanstvu, i povukla je za sobom tolike nemile posljedice. Tako je u običnom životu. Prestupio si jednu posve malu zapovijed, ali si ipak prestupio jednu zapovijed, i tako si poremetio ćudoredni poredak, i Bogu si se tako usprotivio, i rekao si Mu: Ne ću da te u tom poslušam! I sotona je tad postala slobodnija, jača i nasrtljivija. I doskora si kukavan rob njezin. Nevjernost u malom i nevjernost u velikom na istom su putu, na putu, što vodi u propast. Dakle, treba što dublje zasaditi u svoje srce opomenu Isusovu: Vjeran u malom! To je korijen vjernosti u velikom.

Vjernost u malom nosi nam sa sobom puno lijepih blagoslova Božjih. Ona je ponajbolja škola za vjernost u velikom, za vjernost u svemu. Kad se nadvladamo u kojoj maloj stvari, onda u nama raste duševna snaga. Onda postajemo jači i odvažniji. Pa kad stanemo pred koji veći zadatak, onda ga muški i izvedemo. A pomogla nam je ona duševna snaga, što smo je sebi prisvojili vjernošću u malim stvarima.

Vjernost u malom! Razumijevanje za male stvari. To je ona borba, kojom osvajamo sebi Kraljevstvo Božje. A kako bismo inače postigli život vječni? Malo ih je pozvano za velika djela, recimo za misije ili za mučeništvo. Veći dio ljudi ostaje kroz čitav svoj život u malenom, uskom krugu. Ispunjavamo dužnosti svagdanje, sitne,

dužnosti, za koje malotko zna. Ali jedan zna za njih. Naš Otac nebeski vidi sve, vidi na zemlji mrava kao i lava, vidi najniže kao i najviše, vidi sakrito kao i očito. Predobri Otac nebeski zna i vidi, koliko nas stoji muke i žrtava dan na dan brinuti se očinski za kuću svoju, za djecu svoju, pa dan na dan svoje molitve pobožno obavljati i vježbati se u kršćanskim krepostima. Iz svega toga Bog vidi, koliko nam je stalo do našega vječnog spasenja. I ono, što ljudi ne vide i ne nagrađuju, nagradit će Bog, koji sva naša i najsitnija dobra djela bilježi zlatnim pismenima u Knjigu Života. Jest, vjernost u malom jest onaj uski put, što vodi veći dio ljudi k Bogu. Pa zaputimo danas ovim putem u Nebo odvažno, odlučno, oduševljeno! I neka nas onda ništa više ne zavede na stramputicu!

Zapanjeni stojimo danas pred našom jadnom valutom. Prije smo sa sto kruna mogli lako i u Vječni Rim. A danas ne će ti zidar ni jedan dan da radi za sto dinara. Sad i u malom kućanstvu valja odmah računati sa mnogim stotinama dinara. A ministru financija danas je i milijun dinara jedna malenkost. Svi pametni tuže se na takovo danas žalosno stanje. A ne daj, Bože, da u ovo vrijeme gotovo nikakve vrijednosti našega maloga novca pane na niske grane i naše ćudoređe, i da vjernost u malom izgubi posve svoju cijenu i vrijednost! Onda nam je i vremenita i vječita propast više nego sigurna. Naprotiv, uzdržimo li u što višoj cijeni vjernost u malim svojim dužnostima, onda se možemo nadati, da će se opet popraviti naša ta danas kriza i razrovanost materijalna, a nažalost i moralna. Onda će, ako Bog da, jedamput svaki od nas čuti iz ustiju svojega vječnoga Gospodara i Suca onu blagoslovljenu riječ: »Dobro, slugo dobri i vjerni! Budući da si bio u malom vjeran, nad mnogim ću te postaviti; uđi u veselje Gospodara svojega!«[4])

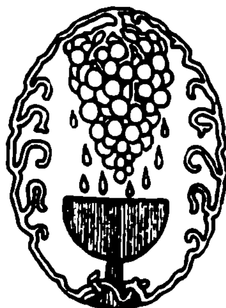
Da završimo ovim tvrdnjama: Što je čovjek više u malom vjeran, to je više i u velikom vjeran. Što više ima lišća i grančica na drvetu to se jače ukorjenjuje drvo u zemlju. I samo vjernost u malom rađa vjernošću u velikom. Slabić u malom slabić je u velikom. Onaj najsjajniji biser u kruni kršćanskog savršenstva jest svakako vjernost u malom. I što je viša vjernost u malom, to je dublja vjernost u velikom. I ovo još: veliki vojskovođe i admirali,

---

[4]) Mat. 25, 23.

kao jedan Wellington i Nelson, priznali su, da ih najsjajnija pobjeda nije tako zadovoljila kao svijest, da su u svome čitavu životu vjerno ispunjali svoje svagdanje dužnosti.

Odlučujem u ime Božje, da ću svoju svaku pa i najmanju dužnost vjerno i savjesno izvršivati. Ugledat ću se u dobrog Isusa u skromnoj kućici Nazaretskoj. Tu je On punih trideset godina najvjernije vršio i najmanju dužnost svoju, i tako se pokazao i u malom vjeran svojemu Ocu nebeskom. I tako je pokazao, da je vjernost u malom nešto veliko, plemenito, lijepo i svake hvale i nagrade vrijedno. Slijedit ću Isusa Nazaretskoga, i bit ću u malom vjeran.

Četvrta nedjelja po Duhovima

Evanđelje

LUK. 5, 1—11.

U ONO vrijeme, kad mnoštvo ljudi naleže k Isusu, da slušaju riječ Božju, a on stajaše kod jezera Genesaretskoga, vidje dvije lađe gdje stoje u kraju jezera, a ribari bijahu izašli, i ispirahu mreže. A uzišavši u jednu lađu, koja bješe Simonova, zamoli ga, da malo odmakne od kraja. I sjedavši učaše narod iz lađe. A kad presta govoriti, reče Simonu: Hajde na dubinu, te bacite mreže svoje na lov! I odgovarajući Simon reče mu: Učitelju! Svu noć smo se trudili, i ništa nijesmo uhvatili; ali po tvojoj riječi bacit ću mrežu. I učinivši to, uhvatiše veliko mnoštvo riba, i mreža im se prodiraše. I namignuše na drugare, koji bijahu na drugoj lađi, da dođu, i da im pomognu. I dođoše, i napuniše obje lađe tako da se gotovo potope. Kad to vidje Simon Petar, pripade koljenima Isusovim govoreći: Iziđi od mene, jer sam čovjek grješnik, Gospodine! Jer bješe ušao strah u njega i u sve, koji bijahu s njim, od lova riba, koji uloviše; a tako i u Jakova i Ivana, sinove Zebedejeve, koji bijahu drugari Simonovi. I reče Isus Simonu: Nemoj se bojati; odsada ćeš ljude loviti! I izvukavši lađe na zemlju, ostaviše sve, i otiđoše za njim.

Pouka

VJERA I VREMENITO BLAGOSTANJE.

DANAS se puno puta čuje, da sveta naša vjera baš ne promiče vremenitog blagostanja, jer da ona samo upire prstom na dobra onoga svijeta. Pa bi za ljude, kažu, bilo puno bolje, da nema te vjere, vjere u drugi svijet, u vječnost, u vrhunaravno, u Boga.

Ova je lakoumna i površna riječ samo jedna golema bezvjerska laž. U današnjem svetom evanđelju imamo najjasniji primjer, koji baš protivno dokazuje i sasvim pobija tu laž modernih obožavatelja zlatnoga teleta i najvećih neprijatelja ljudskoga roda.[1])

Apostoli su se trudili svu noć na jezeru Genesaretskom i nijesu uhvatili nijedne ribe. A kad su bacili mrežu po riječi Isusovoj, uhvatili su veliko mnoštvo riba, tako da im se je mreža prodirala.

Tako je bilo uvijek. Tako je i danas. Riječ Isusova, a to je sveta vjera naša, uvijek je samo promicala našu zemaljsku sreću i naše vremenito blagostanje. »Moj pravednik živi od vjere«.[2]) Tražite li samo zemlju, pomrijet ćete. »Tražite Boga, i živjet ćete duša vaša«, kaže Psalmist.[3]) Ja ću to danas dokazati, ako pokažem na tri glavna uvjeta za naše vremenito blagostanje. A ova tri uvjeta baš sveta vjera najbolje drži i podupire.

Tri glavna uvjeta za vremenito blagostanje jesu ova: savjesnost, umjerenost i odgovornost. A bez svete vjere nema na svijetu ni savjesnosti, ni umjerenosti, ni odgovornosti.

Sveta vjera zahtijeva najstrožu savjesnost u svemu i od svakoga. Traži savjesnost u radu i življenju. Traži savjesnost od gospodara i od sluge. Traži savjesnost među ženidbenim drugovima, među djecom i roditeljima. Stroga je zapovijed vjere: »Svakome svoje!« Ovako opominje Sveto Pismo gospodara: »Ako imaš slugu vjerna, onda neka ti bude kao duša tvoja; kao s bratom postupaj s njim!«[4]) Tu se gospodarima meće na dušu savjesnost prema slugama, u kojima treba da gledaju svoju braću ili svoje sestre ili upravo svoju vlastitu dušu. A slugu ovako opominje sveti Pavao: »Gledaj na službu, koju si primio u Gospodinu,

---

[1]) »Ljudi bez vjere jesu pravi dušmani ljudskoga roda.« (Biskup Ketteler.) — [2]) Hebr. 10, 38. — [3]) Ps. 68, 33. — [4]) Crkv. 33, 31.

da je potpuno izvršiš!«[5]) »Vi sluge,« pripovijeda sveti Petar, »budite pokorni svojim gospodarima sa svim strahom!«[6]) Savjesnost u radu i u životu zapovijeda naša vjera osobito sedmom i osmom zapovijedi Božjom: ne smiješ ukrasti, ne smiješ prevariti, ne smiješ oteti, ne smiješ lihvariti, ne smiješ reći krivo svjedočanstvo, ne smiješ klevetati, ogovarati, lagati, krivo suditi itd. Onda vjera zapovijeda roditeljima savjesnost prema djeci svojoj: roditelji se moraju savjesno brinuti za tijelo, za dušu, za budućnost svoje djece. Apostol govori: »Očevi! Ne razdražujte djece svoje, nego ih odgajajte u stegi i u strahu Gospodnjem!«[7]) A opet djeci veli Apostol: Djeco! Slušajte svoje roditelje u Gospodinu, jer je ovo pravedno. »Poštuj oca svojega i mater«; ovo je prva zapovijed sa obećanjem, »da ti dobro bude, i da živiš dugo na zemlji.«[8])

Savjesnost, napokon, nije ništa drugo nego pokoravanje glasu savjesti. Svaki čovjek ima savjest. Savjest je luč, koju je Bog upalio u svakoj čovječjoj duši. A ova luč pokazuje nam, što je dobro i što je zlo. Pokazuje nam, kako se imamo pokoravati Bogu. I tko u svojem radu i životu sluša ovaj nutarnji glas Božji, taj je savjestan. A vjera je, koja najbolje čuva, oštri i njeguje našu savjest, da ne postane tupa i mrtva.

I tako se vjera doista najbolje brine za naše vremenito blagostanje. Pomislite samo, kako bi bilo na svijetu bez savjesnosti. Bila bi nesigurnost na sve strane u svemu. Svi sudovi i svi ljudi od policije slabo bi pomogli, kad ne bi bilo vjere i riječi njezine, to jest riječi Božje. Ne promiče li tako vjera vremenito blagostanje na ovom svijetu?

Drugi uvjet za vremenito blagostanje jest umjerenost: umjerenost u jelu i pilu, i umjerenost u vanjskim dobrima, to jest štedljivost.

Bez zdravlja nema zemaljske sreće. Ako je čovjek bolestan, nemoćan, ne usreći ga ni najveće blago ovoga svijeta. A nema nam zdravlja i snage bez umjerenosti u jelu i pilu. I nema nam pravoga blagostanja u obitelji bez lijepe štedljivosti. Rasipnost je već mnogu našu kuću raskućila i upropastila. A, eto, sveta vjera najbolje promiče tu krepost svete umjerenosti. Ovako nas opominje vjera: »Čuvajte se, da vaša srca ne otežaju žderanjem i pijan-

---

[5]) Kol. 4,17. — [6]) 1. Petr. 2, 18. — [7]) Ef. 6, 4. — [8]) Ef. 6, 1—3.

stvom!«[9]) »Mi, koji smo sinovi dana, budimo trijezni!«[10]) »Vino i žene učine, da mudri otpadnu.«[11]) »Komu jaoh? Čijemu ocu kuku? Komu svađa? Komu jame? Komu rane ni za što? Komu crven u očima? Zar ne onima, koji sjede kod vina i svojski ispijaju čaše?«[12]) »Spomeni se siromaštva, kad si u izobilju!«[13]) A Isus nam preporučuje štedljivost ovom svojom riječi: »Skupite komade, što pretekoše, da ne propadnu!«[14])

Zar sve ove opomene naše vjere ne promiču umjerenost, a po njoj i naše vremenito blagostanje?

Vjera nam doziva u pamet i odgovornost za čitav naš život. Jest, kad ne bi bilo odgovornosti pred sudom Božjim, kad ne bi bilo Neba i pakla, onda bi taj svijet bio pravi pakao. Tko ne vjeruje u odgovornost pred pravednim i sveznajućim Sucem na drugom svijetu, taj će počiniti svaki zločin, čim mu se samo pruži prilika. Naprotiv čovjek, koji vjeruje u Suca živih i mrtvih, dobro će se čuvati, da ne učini šta na štetu svojemu vlastitom ili tuđemu vremenitom blagostanju.

»Blago narodu, kojemu je Bog Gospodin!« pjeva sveti Psalmist.[15]) Tako je uvijek bilo. Tko je prošao povijest naroda Israelskoga u Starom Zavjetu, mogao je tu istinu da napipa rukama. Dok se taj narod držao svoje vjere i od Boga u svojemu radu blagoslov molio, dotle mu je išlo najbolje i u vremenitom pogledu. I u današnjem svetom evanđelju vidjeli smo, kako riječ Božja napunja apostolima mrežu velikim mnoštvom riba. I svagdanje iskustvo kazuje nam, da za naše vremenito blagostanje nema boljega pomoćnog sredstva od rada i življenja po svetoj vjeri. Jedan sveti Vincencije Paulski, jedan sveti Filip Neri, jedan sveti Ivan od Boga kazuju nam čitavim svojim bićem i životom, šta sve uradi sveta vjera za vremenito dobro. Vjera nam otvara vrata do blagoslova Božjega, bez kojega svaki naš trud ostade bez pravog uspjeha. »Ako Gospodin ne gradi doma, badava se muče, koji ga grade.«[16]) Ovu duboku istinu izrekao nam je Spasitelj najjasnije ovim riječima: »Ištite najprije Kraljevstvo Božje i pravdu njegovu, i sve ostalo dodat će vam se.«[17]) Ovu Božansku riječ i nauku Spasiteljevu dokazuju nam najbolje u najnovije vrijeme

---

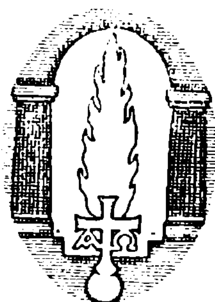
[9]) Luk. 21, 34. — [10]) 1. Sol. 5, 8. — [11]) Crkv. 19, 2. — [12]) Prič. 23, 29—30. — [13]) Crkv. 18, 25. — [14]) Iv. 6, 12. — [15]) Ps. 32, 12. — [16]) Ps. 126, 1. — [17]) Mat. 6, 33.

nihilisti vjere u vječnost, u Boga. Oni su napokon upravo uništili veliku Rusiju i sve njezino vremenito blagostanje.

Pristaje nam lijepo ovaj lijepi primjer:

Sveti Ivan Milostinjar, patrijarh Aleksandrijski, pripovijeda o dvojici zanatlija, što su živjeli u njegovo doba u Aleksandriji, ovu zgodu: Bila dva postolara. Jedan od njih imao je brojnu porodicu, a drugi bio bez djece. Prvi je živio po vjeri i svakidan išao k svetoj Misi. Drugi nije mario za vjeru, a radio bez prestanka. Usprkos tome prvi je sa svojom porodicom živio dobro i sticao sve više, dok drugi nije nikako mogao naprijed. Ovaj drugi čudio se prvome, pa će ga jedamput zapitati: Kako to, ti manje radiš od mene, veću imaš porodicu, pa ipak ti tako lijepo napreduješ, a ja nikako s mjesta? Nato će prvi postolar: Čuj me, susjede! Ja znam za otajstveno blago, i svaki dan idem, te donesem kući, koliko mi treba. Odatle sve moje blagostanje! Ali da ne misliš, da sam samoživ, evo pozivam te, da i ti svakidan pođeš te uzmeš od onoga otajstvenog blaga i pomogneš sebi u nevolji. Sutra budi spreman, doći ću po te, da te povedem i pokažem ti to sakriveno blago. Drugo je jutro čekao postolar s velikom radoznalosti. Mislio je, da će ga susjed povesti u kakovu jamu, gdje je sakriveno blago. Ali kako se iznenadio, kad ga je odveo u crkvu, i pozvao ga, da pribiva svetoj Misi! Nezadovoljan, što je izgubio vrijeme, u koje bi bio mogao šta zaraditi, vrati se kući zle volje. Drugi dan dođe susjed opet i pokuca na vrata. Postolar nije imao prave volje da ide. Ali misleći, da će ga ovaj put odvesti do sakrivenog blaga, pođe. Vrativši se kući bio je još nezadovoljniji. A kad treći dan pokuca susjed na vrata, razljuti se postolar i reče: »Put do crkve znam i sam, i kod Mise sam lako, kad me je volja. Za to te nijesam zvao, nego da mi pokažeš blago, koje te čini bogatim i sretnim.« Na to će mu susjed ljubezno: »Prijatelju moj dragi! Ne ljuti se na me! Ja sam ti to blago uistinu pokazao. Mjesto od toga blaga jest crkva, a blago samo jest sveta Misa. Od toga blaga uzmem ja svakidan sebi toliko, te u mojoj kući nikad ničega ne fali. Čini i ti tako, pa ćeš se zakratko uvjeriti, da sam ti pravo blago pokazao!« Susjed uzme te riječi k srcu, stane svakidan dolaziti k svetoj Misi, i otada nije ga nitko više čuo, da bi se na što tužio, ili da bi mu šta falilo.

O d l u č u j e m u ime Božje, da ću sve svoje uzdanje staviti u ime Božje, od kojega nam dolazi svako dobro vremenito i vječito. Ujutro, kad ustanem, prekrstit ću se u ime Božje. I poći ću k sv. Misi i na rad u ime Božje. I dovršit ću svoj rad u ime Božje. I trpjet ću u ime Božje. I sve moje bit će u ime Božje. O, sveta riječ: U ime Božje! Pa stoga iza svake pouke i sve moje odluke: u ime Božje!

Peta nedjelja po Duhovima

Evanđelje

MAT. 5, 20—24.

U ONO vrijeme reče Isus učenicima svojim: Ako ne bude veća pravednost vaša nego književnika i fariseja, ne ćete ući u kraljevstvo nebesko. Čuli ste, kako je kazano starima: Ne ubij; a tko ubije, kriv će biti sudu. A ja vam kažem, da će svaki, koji se gnjevi na brata svojega, biti kriv sudu. A koji reče bratu svojemu: raka — bit će kriv skupštini; a koji reče: budalo — bit će kriv paklu ognjenomu. Ako dakle preneseš dar svoj k oltaru i ondje se opomeneš, da brat tvoj ima nešto na te, ostavi ondje dar svoj pred oltarom, i idi prije, te se pomiri s bratom svojim, pa onda dođi i prinesi dar svoj.

Pouka

O KLETVI.

KAKO JE lijepo to proljetno jutro! Nebo jasno. Na njemu sunce, taj nebeski cvijet, što plamenom cvate. Zrak čist, topao, zdrav. Ptice pjevaju. Ruže i ljiljani na suncu cvatu. Sav je kraj jedan radostan vrt Božji. Tako vam je

i u kući i u srcu, kad u njima vlada strah Božji. Kad u njima prebiva sveta i čista ljubav. Ali ako se naoblači nebo, pa počne grmjeti i sijevati, pa stane tuča tući, onda se sav taj veseli kraj pretvori u jednu žalosnu dolinu. Tako vam je i u kući i u srcu, kad u njima zagospodari jed i gnjev, kad se u njima bani ta nemila kletva. Sve lijepo, čisto i kreposno izgine ondje, gdje se rado i ljuto kune.

I stoga naš Spasitelj toliko osuđuje svaku kletvu. »A ja vam kažem,« govori Isus u današnjem svetom evanđelju, »da će svaki, koji se gnjevi na brata svojega, biti kriv sudu. A koji reče bratu svojemu : raka ! (to jest : odvratni, pogani čovječe !), bit će kriv skupštini ; a koji reče : budalo — bit će kriv paklu ognjenomu.

Zato ćemo danas i mi ukratko promotriti veliko zlo i ružnu naviku kletve, pa odlučiti, da ćemo je se čuvati kao žive vatre.

Kletva je veliko zlo, što hara danas svijetom kao kuga. Bog je sve, pa i čovjeka stvorio sebi na slavu.[1]) I ptice i vjetrovi, i sunce i valovi, i munje i gromovi, i biljke i hrastovi slave i hvale Boga na svoj način. Samo ne slavi Boga onaj, koji kune. Bog mu je dao jezik na slavu Svoju. Dao mu je taj najljepši prirodni dar, da govori, moli i pjeva. A kad čovjek kune, onda oskvrnjava taj najljepši dar za slavu Božju. Kaže sveti apostol Jakov : »Jezikom blagosivamo Boga i Oca, i njim kunemo ljude, koji su stvoreni po obličju Božjem. Iz jednih usta izlazi blagoslov i kletva. Ne valja, ljubazna braćo moja, da ovo tako biva.«[2])

A zbog čega se kune ? Obično se kune zbog neotesanosti. Gdje su ljudi manje izobraženi, ondje se kune više. Kune se i zbog ružne navike. Zine, a ne misli ništa. »A ljudi će«, kaže Isus, »za svaku riječ, koju reknu, račun davati u dan sudnji.«[3]) Koliko će onda više davati račun za svoju kletvu ! Kune se i u gnjevu i u neprijateljstvu. Tada otrovni jezik upravo ubija. Za ovaku kletvu veli Isus u današnjem svetom evanđelju : »A ja vam kažem, da će svaki, koji se gnjevi na brata svojega, biti kriv sudu.«

Šta se sve kune i psuje ? Božje stvari, nedužna živina, na sliku i priliku Božju stvoreni čovjek, dapače i Sveci Božji i isti Svemogući Bog. Bože moj ! Što bi već bilo od svijeta, kad bi Ti dopustio, da bude svijetu onako, kako bi to htjela tolika njegova kletva ! Đavao bi već davno

---

[1]) Isai. 43, 7. — [2]) Jak. 3, 9—10. — [3]) Mat. 12, 36.

odnio u pakao tolike Tvoje stvorove. I strijela bi Tvoja ubila i ženu i muža i sina i kćer. Kako je uistinu dobar naš Bog, kad se ne obazire na tolika danas u svijetu proklinjanja! Ali ipak Bog svaku kletvu oštro osuđuje i kazni. Veli Duh Sveti: »Kad bezbožnik kune đavla, onda kune sam dušu svoju.«[4])

Kako Bog kazni kletvu? Dva ključa ima čovjek: ključ molitve i ključ kletve. Molitva otvara čovjeku Nebo, a kletva mu otvara pakao. Gdje je kletva, ondje nema straha Božjega, nema blagoslova, nema ljubavi, nema mira, nema posluha, nema zadovoljstva. Ondje vlada duh pakleni.

Često puta Bog jako i očito udari kletvu, ne bi li se ljudi opametili i prestali kleti. A svakako poslije smrti nalazi svaka kletva svoju zasluženu kaznu. Spasitelj naš veli: »Po svojim ćeš se riječima osuditi.«[5]) Apostol kaže: »Proklinjaoci ne će naslijediti Kraljevstva Božjega.«[6]) Duh Sveti opet govori: »Više će ih biti pogubljeno svojim jezikom negoli mačem.«[7]) A svijet današnji kako malo pomišlja na sve to? I kako baš ružno i svejednako kune i psuje!

Kletva je ružna navika. Gotovo nema navike, koja bi se tako brzo prihvatila čovjeka i tako ga teško ostavljala kao kletva. Eno, onaj mališ ni prekrstit se dobro još ne zna, a kleti i psovati zna. Prva mu riječ, što je razumno izreče, jest kletva. Strahota je upravo slušati čobane na paši, orače na njivi, vozače uz koju strmen, konjušare u konjušnici. Kartaši proklinju sreću, gospodari vrijeme, zločinci Boga. I tako je sav svijet pun kletve namjesto hvale i molitve Bogu.

Tko uči kleti? Najviše zli drugovi i, nažalost, roditelji. U jednom kraju izgubilo se dijete, i nije znalo da nađe kuću roditeljsku. Pitaju ga: Čiji si? Mališ odgovara: Vražji. Ljudi se čude, i bolje ga pitaju. A mališ jednako odgovara, da je vražji sin. Kako ti je ime materi? Vrag, odgovara dijete. A gdje ti je kuća? Ondje, gdje stoji vrag, veli dijete. I ljudi se čude. Naišao susjed, koji je poznavao to dijete. I on kazuje ljudima, što je i kako je. Ovo dijete ima rđave roditelje, koji dan i noć kunu i psuju. Dođe otac pijan kući, i žena, kao pomamljena, na njega: »Ti vraže

---

[4]) Crkv. 21, 30. — [5]) Mat. 12, 37. — [6]) 1. Kor. 6, 10. — [7]) Crkv. 28, 22.

jedan!« Čovjek joj dobacuje: »Šuti, vraže! »I kad oni karaju i lupaju dijete, deru se: »Vražji sine!« I jadno je dijete sve to primilo i upamtilo.

Tako djeca čuju, kako im roditelji od jutra do mraka kunu, i brzo se nauče kleti. Roditelji često puta i ne misle, da kunu. A djeca njihova kletvu dobro zapamte. »Teško onomu čovjeku, kroz kojega dolazi sablazan!«[8])

Među našim svijetom ima danas, nažalost, i toliko bogopsovke. Pogrđuju se Sveci Božji, pogrđuje se Bog i Božanska nauka Njegova. Proti ovim hulnicima ima ova starozavjetna riječ Božja: »Tko bi god pohulio Boga svojega, nosit će grijeh svoj. Tko bi ružio ime Gospodnje, da se pogubi, sav narod da ga zaspe kamenjem; i došljak i domorodac, koji bi ružio ime Gospodnje, da se pogubi!«[9])

Senaherib, kralj Asirski, opkolio Jerusalem i pisao kralju Ezekiji u Jerusalem pismo, u kojem je ružio i grdio pravoga Boga. A Bog posla svojega Anđela, koji pobi u jednoj noći sto osamdeset i pet hiljada vojske asirske. Senaherib pobježe u Ninive. I kad je ulazio u hram svojih bogova, ubiše ga mačem sinovi njegovi.[10])

Mnogo se jezika govori na ovome svijetu. Na onome svijetu samo dva: jezik anđeoski u Nebesima i jezik sotonski u paklu. Anđeli mole, hvale i pjevaju: Svet! Svet! Svet! Prokletnici u paklu neprestano kunu i hule. Komu se pridružimo na ovome svijetu, onomu ćemo pripadati na drugome svijetu. Čuvajmo se kletve, čuvajmo se pakla!

Odlučujem u ime Božje, da ću u zadovoljštinu za tolike psovke i kletve na svijetu svakidan jutrom i večerom izgovoriti pobožno ove svete pohvale Imenu Božjemu:

Blagosloven budi Bog!
Blagoslovena Njegovo sveto Ime!
Blagoslovena Isus Krist, pravi Bog i pravi čovjek!
Blagoslovena Ime Isusovo!
Blagoslovena Presveto Srce Isusovo!
Blagoslovena Isus u Presvetom Oltarskom Sakramentu!

---

8) Mat. 18, 7. — 9) 3. Mojs. 24, 15—16. — 10) 4. Kralj. 19, 35—37.

Blagdan sv. Apostola Petra i Pavla

Evanđelje

MAT. 16, 13—19.

U ONO vrijeme dođe Isus u okolinu Cesareje Filipove, i pitaše učenike svoje govoreći : Za koga drže ljudi Sina čovječjega? A oni rekoše : Jedni za Ivana Krstitelja, a drugi za Iliju, opet drugi za Jeremiju ili za kojega od proroka. Reče im Isus : A vi šta velite, tko sam ja? Odgovarajući Simon Petar reče : Ti si Krist, Sin Boga živoga. A odgovarajući Isus reče mu : Blago tebi, Simone, sine Jonin, jer tijelo i krv nijesu tebi to objavili, nego Otac moj, koji je na nebesima. A ja tebi kažem : Ti si Petar, i na toj stijeni sazidat ću Crkvu svoju, i vrata paklena ne će je nadvladati. I tebi ću dati ključeve od kraljevstva nebeskoga. I štogod svežeš na zemlji, bit će svezano i na nebesima ; i štogod razdriješiš na zemlji, bit će razdriješeno i na nebesima.

Pouka

GDJE JE PETAR, TU JE CRKVA.

CRKVA se Kristova naziva u Svetom Pismu više puta Kraljevstvom, Kraljevstvom Kristovim, Kraljevstvom Božjim, a najviše puta naziva se Kraljevstvom Nebeskim.[1]) Ovim posljednjim imenom naziva Isus svoju Crkvu i u današnjem svetom evanđelju, kad veli Petru: »I tebi ću dati ključeve od Kraljevstva Nebeskoga.« A zove se Crkva Kristova Kraljevstvom Nebeskim zato, jer dolazi s Neba i vodi u Nebo. Njezin Utemeljitelj Krist došao je s Neba, On je Sin Boga živoga.[2]) Crkva Kristova vodi u Nebo, jer tkogod je uistinu proniknut Duhom Kristovim, taj dolazi k Ocu.[3])

Ali gdje je na zemlji ovo Kraljevstvo Kristovo, ovo Kraljevstvo Nebesko? Već u vrijeme, kad su živjeli sveti Apostoli Petar i Pavao, kojih blagdan slavimo danas, bilo je među kršćanima raskolnika, koji su tvrdili, da su oni prava Crkva Kristova. Tijekom vjekova, kako znamo iz povijesti, nastalo je još više takozvanih crkava Kristovih. Neke su s vremenom iščeznule, a neke još i danas opstoje. Gdje je dakle prava Crkva Kristova? Mi ćemo danas na Petrovo odgovoriti na to pitanje tako, da pokažemo na jedan od najjasnijih biljega prave Crkve Kristove. Sveti Ambrozije ovako ga izriče: »Gdje je Petar, tu je Crkva.«[4])

Što hoće sveti Ambrozije da kaže, kad veli: »Gdje je Petar, tu je Crkva«? Ništa drugo nego ovo: Svi oni jesu u pravoj Crkvi, ali i samo oni, koji su ujedinjeni s Petrom, bilo u njegovoj osobi, bilo u njegovu nasljedniku. Ona je dakle Crkva prava Kristova Crkva, kojoj je temelj, sredina i glava Petar ili njegov nasljednik.

U ovom smislu govori i sam naš Gospodin Isus, i to načinom najjasnijim. Kad je ono Petar, koji se prije zvao Simon, onako sjajno ispovjedio vjeru u Krista, Sina Boga živoga, onda mu je Isus, kako nam kazuje današnje sveto evanđelje, ovako svečano progovorio: »A ja tebi kažem: Ti si Petar (stijena), i na toj stijeni sazidat ću Crkvu svoju, i vrata paklena ne će je nadvladati. I tebi ću dati ključeve od Kraljevstva Nebeskoga. Pa štogod svežeš na zemlji,

---

1) Mat. 13, 24., 33., 44., 45., 47. — 2) Mat. 16, 16. — 3) Isp. Iv. 14, 6. — 4) Enarrat. in Psalm. 40.

bit će svezano i na nebesima; i štogod razdriješiš na zemlji, bit će razdriješeno i na nebesima.« U ovim riječima Isusovim sadržana je riječ Ambrozijeva: »Gdje je Petar, tu je Crkva«. Kuća je na svojem temelju i nigdje drugdje. I ako je, eto, Petar temelj Crkvi, onda je Crkva zacijelo ondje, gdje je Petar. »Ti si Petar (stijena), i na toj stijeni sazidat ću Crkvu svoju.« I ako Crkva mora biti uvijek tako jaka i tvrda, da ne mogu ništa proti njoj nesamo zemaljske sile, već ni podzemaljske, onda Crkva mora biti uvijek na tom temelju. Crkva mora biti ondje, gdje je Petar. Inače bi je nadvladala vrata paklena, a Gospodin reče: »I vrata paklena ne će je nadvladati.« I kad Isus dalje veli, da će On svetomu Petru dati ključeve od Kraljevstva Nebeskoga, to jest vrhovnu namjesničku vlast u Crkvi, tako te njegova svaka odredba imadne potpunu snagu i vrijednost na Nebesima: onda mora Crkva biti ondje i može biti samo ondje, gdje je Petar, i gdje Petar izvršuje svoju vlast ključeva.

Što je Isus obećao Petru u okolini Cesareje Filipove, to mu je iza svojega uskrsnuća doista i dao. Isus iza svojega uskrsnuća javi se svojim apostolima na moru Tiberijadskom, i upita apostola Petra tri puta, da li Ga ljubi, jedamput dapače pita ga, da li Ga većma ljubi, nego drugi. I svakiput odvrati Petar Isusu, da Ga ljubi. Na ove riječi Petrove reče Isus dva puta: »Pasi jaganjce moje!« A treći put reče mu: »Pasi ovce moje!«[5]) Tako je Isus, taj Dobri Pastir, predao Petru sve svoje stado, to jest sve svoje vjernike, neka ih kao Njegov namjesnik na zemlji sve vodi i upravlja. »Pasi jaganjce moje, pasi ovce moje!« Da je Isus dao svetomu Petru višu vlast negoli ostalim apostolima, vidi se to i iz Njegova pitanja, da li Ga Petar većma ljubi, negoli ostali apostoli. A Petar je bio već primio onu vlast, što su je bili primili ostali apostoli. I sad kažemo: Kad je Petar postavljen tako za pastira čitavu stadu Isusovu, zar nije onda jasno i očito, da Crkva mora biti ondje, gdje je Petar? I doista, nakon ovih riječi Spasiteljevih ne može više onaj da se broji u stado Isusovo i da bude član Njegove Crkve, koji ne će da ga vodi ili pase Petar.

Ali je Petar davno već umro, i on je danas u Nebu. Pa gdje je danas prava Crkva Kristova?

---

[5]) Iv. 21, 15—17.

Jest, Petar je umro za svoju osobu. Ali Petar jednako živi u svojem nasljedniku. Na jednom svjetioniku u katakombama stoji napisano: »Petar ne umire.« I živjet će Petar u svojem nasljedniku, dok je svijeta i vijeka, sve dok je na svijetu Crkva Kristova, koja je sazidana na njemu. Prema tomu na pitanje: Gdje je danas prava Crkva Kristova? — treba odgovoriti: Gdje je Petar u svojem nasljedniku, tu je Crkva.

Isus je utemeljio svoju Crkvu na Petru za sva vremena. Isus je ustanovio sveopću vrhovnu pastirsku službu Petrovu, da tako utvrdi i uščuva jedinstvo u svojoj Crkvi. Petar će, kao svaki drugi čovjek, nakon malo godina umrijeti. Isus je Petru i prorekao njegovu smrt na križu. Isus je stoga jamačno gledao u Petru i njegova nasljednika. Petar mora živjeti u svojem nasljedniku. Kaošto, da govorimo sa svetim Leonom, ostaje ono, što je Petar u Kristu vjerovao, naime Božanstvo Kristovo, tako ostaje i ono, što je Krist u Petru ustanovio, naime sveopća vrhovna pastirska služba Petrova.

»Zato je između dvanaestorice jedan izabran,« kaže sveti Jeronim u suglasju sa svom kršćanskom starinom, »da se uspostavom jedne vrhovne glave ukloni svaki povod raskolu.« I Gospodinu je bilo jedinstvo Crkve puno na srcu. On je za ovo jedinstvo molio u svojoj posljednjoj velikosvećeničkoj molitvi.[6]) A bi li se i zamisliti moglo danas jedinstvo Crkve bez središta jedinstva, koje je već u vrijeme apostolsko bilo tako potrebno? Danas, velim, kad nema na zemlji apostola, i kad je Crkva toliko rasprostranjena po svem kolikom svijetu.

A tko je taj, u kojem Petar kroz vjekove jednako živi kao sveopći vrhovni pastir? Tko je nasljednik Petrov? Sva povijest nepobitno nam dokazuje, da je to onaj, koji je iza smrti Petrove naslijedio Petra na njegovoj biskupskoj stolici. Taj ga je onda naslijedio i u njegovoj sveopćoj vrhovnoj službi pastirskoj. A Petar, iza kako je jedno vrijeme djelovao u Aziji, izabrao je Rim za svoje biskupsko sjedište, i odavle je onda upravljao čitavom Crkvom Kristovom, sve dok nije pod carem Neronom umro ovdje mučeničkom smrću. Iza Petrove smrti prihvatio je njegov nasljednik njegovu biskupsku palicu, a s njom ujedno i sveopću vrhovnu pastirsku službu u Crkvi Kristovoj. Tako

6) Iv. 17, 21.

je rimski biskup onaj, u kojem dalje živi Petar. Rimski je biskup stijena, na kojoj u sva vremena stoji svakolika Crkva. Rimski je biskup onaj, koji nosi ključeve od Kraljevstva Nebeskoga. Rimski je biskup vrhovni pastir, koji pase svekoliko stado Isusovo.

I od Petra pa do Pija XI. Rimski je biskup uistinu imao i držao čast i službu vrhovnu u Crkvi. Drugi nitko. I od Petra pa do Pija XI. pripoznavali su to milijuni i milijuni Rimskome biskupu. Drugomu nikomu. »Petar je na usta Leonova govorio,« povikali su Oci sveopćega crkvenog sabora u Kalcedonu, kad im je bilo pročitano pismo Pape Leona. Ciprijan i ostali crkveni Oci nazivaju Rimsku Stolicu Petrovom Stolicom, od koje proizlazi jedinstvo Crkve. Na sveopćem saboru Florentskom, u kojem je bila zastupana i latinska i grčka Crkva, ovako se izjavljuju saborski Oci : »Izjavljujemo, da je Rimski biskup nasljednik Petrov, namjesnik Kristov, Otac i Učitelj vaseljenske Crkve, i da je njemu u svetom Petru predana vlast, da sve vjernike pase, vodi i upravlja.«

O, kako se upravo širi srce kršćaninu katoliku od svete radosti, kad tako u povijesti susreće ova i slična svjedočanstva, kojih ima bezbroj ! I sav je sretan i presretan, što je u zajednici sa Svetim Ocem Papom, koji je nasljednik Petrov i namjesnik Kristov na zemlji. Po njemu, po Papi, svaki je katolik ondje, gdje je Petar. A gdje je Petar, tu je Crkva. Tu je onaj svjetionik, koji nam na uzburkanome moru današnjega bezvjerja i nećudoređa pokazuje pravi put, put k blaženoj vječnosti.

Odlučujem u ime Božje, da ću uvijek upravo djetinjom ljubavi odan biti Svetome Ocu Papi, koji je nasljednik Petrov i namjesnik Kristov na zemlji. I molit ću se Bogu, da uskori onaj dan, kad će na svijetu biti jedan Ovčinjak i jedan Pastir.[7]) »Da svi jedno budu.«[8])

---

[7]) Iv. 10, 16. — [8]) Iv. 17, 21.

Šesta nedjelja po Duhovima

Evanđelje

MARK. 8, 1—9

U ONO vrijeme, kad bijaše mnogo naroda s Isusom i ne imađahu šta jesti, dozvavši učenike reče im: Žao mi je naroda; jer već tri dana stoje kod mene, i nemaju ništa jesti. I ako ih otpustim gladne kućama njihovim, oslabit će na putu; jer su neki od njih došli izdaleka. I odgovoriše mu učenici njegovi: Otkuda ćemo uzeti hljeba ovdje u pustinji, da ih nahranimo? I zapita ih: Koliko hljebova imate? A oni kazaše: Sedam. I zapovjedi narodu, da posjedaju na zemlju. I uzevši sedam hljebova i hvalu davši prelomi i dade učenicima svojim, da razdadu; i razdadoše narodu. I imahu malo ribica; i njih blagoslovi, i zapovjedi, da razdadu. I jedoše, i nasitiše se, i nakupiše komada, što preteče, sedam košarica. A onih, što jedoše, bijaše oko četiri hiljade; i otpusti ih.

Pouka

ODGOJ ZA SOCIJALNO DJELO.

U DANAŠNJEM svetom evanđelju gledamo veliko mnoštvo naroda oko Isusa u pustinji. Narod je vidio tolika čudesa Isusova. Vidio je, kako Isus ozdravlja i slijepe i nijeme i hrome i kljaste i gluhe. Pa je hrlio silan narod za Isusom, da čuje iz njegovih usta riječ života. Pohrlio je narod danas za Isusom i u daleku pustinju. A kad je Isus vidio, da je taj narod ogladnio, sažali mu se, i učini čudo. Sa sedam samo hljebova nahrani oko četiri hiljade ljudi.

I naša se duša, puna udivljenja, klanja danas Božanskome Čudotvorcu, koji je imao toliko razumijevanja za svaku potrebu i nevolju. I mi ćemo danas iskazati Njemu svoju ljubav i zahvalnost time, da upravimo poglede naših roditelja i odgojitelja na divni primjer Božanskoga Učitelja, koji tako brižno odgaja svoje učenike za socijalno djelo. O, neka se naši roditelji i učitelji ugledaju u taj Božanski primjer!

Možda je još veća i teža nevolja pritiskivala u vrijeme Isusovo narod Israelski, negoli pritiskuje nas danas. Do crne su zemlje bili pritisnuti oni mali nadničari, oni siromašni ribari, oni prezaduženi obrtnici. Znoj i krv svoju morali su da žrtvuju oni za nekolicinu prokletih kaišara. A nijesu znali da sebi pomognu ovi mali i siromašni ljudi. Naš je Božanski Spasitelj htio da ublaži nesamo njihovu duševnu, već i tjelesnu potrebu i nevolju, pa je gledao, da i njegovi učenici osjećaju za ljudsku tjelesnu nevolju, i da joj priskoče u pomoć, gdjegod samo mognu. Isus bi uhvatio svaku priliku, pa je odgajao za socijalno djelo svoje učenike, koji su u mnogočemu bili kao djeca.

Tako je Isus uhvatio priliku i sada u pustinji. Narod oko njega izmorio se i ogladnio. Spasitelj je to vidio. Njegovi učenici gledali su, a nijesu to vidjeli. Oni su bili zaneseni velikim uspjesima Isusovih propovijedi o poslanstvu Spasitelja i o Kraljevstvu Nebeskom. I otvara im Isus oči, da i oni vide i uvide potrebu naroda. »Žao mi je naroda,« govori im Isus. »Već tri dana stoje kod mene ovdje u pustinji. Ako ih pustim kućama njihovim, smalaksat će na putu.« I sada učenici progledaše, i vidješe u naroda umorne oči i blijeda, gladna lica. A Gospodin pođe dalje, iza kako im tako dotaknu srce, iza kako probudi u njima socijalnu

misao i savjest. On hoće, da oni i pomognu narodu. Ali sami po sebi ne mogu baš ništa. I On čini čudo. Umnožava hljeb za hiljade. Ali gledajmo Ga pri tom, kako je On svojima pravi Učitelj! On blagosiva i lomi hljeb. I onda svojim učenicima daje, da ga razdadu narodu.

Isus uvodi tako svoje učenike u djelotvornu ljubav prema iskrnjemu. Neka i oni sami, uz Njegovu dakako pomoć Božansku, porade na usrećenju svojega iskrnjega! I uvijek bi Isus svoje učenike tako vježbao u socijalnoj dobrotvornosti. On ih eno vodi u mračne sobe k bolesnicima, i pred njihovim očima ozdravlja bolesnike. On, Božanski milosrdni Samaritanac, stoji zajedno s njima pred mrtvacima, tako pred Lazarom u grobu, pred mrtvom kćeri Jairovom u kući, pred mladim mrtvacem u gradu Naimu, i oni slušaju plač i jecanje oca, matere, sestara, prijateljâ. Sve to treba čuti i vidjeti onima, koji su pozvani na rad dobrotvornosti, na socijalno karitativno djelo. I šalje Spasitelj svijeta svoje učenike u sela i gradove, neka i sami poučavaju, potpomažu, pridižu, tješe i usrećuju ljude. I oni uprav odlično položiše stroge ispite u toj Isusovoj visokoj školi za socijalno djelo. I kad više nije bilo Božanskog Učitelja među njima, onda su oni sami bili pomoćnici siromasima, liječnici bolesnicima, uskrisitelji mrtvih, usrećitelji svega čovječanstva. Bili su pravi glasnici Božanskog milosrđa.

Braćo! Nevolja nije svijet ostavila. I ne će ga ostaviti, dok bude svijeta i vijeka. Ali dok bude svijeta i vijeka, i mi moramo u pomoć toj u svijetu nevolji i bijedi socijalnoj. I vaše dijete, roditelji, što vam se danas igra pred kućom tako veselo i bezbrižno, pozvano je, da pomogne u djelu dobrotvornosti. Pa ste i vi, roditelji i odgojitelji, upravo dužni odgojiti nam djecu za djelo socijalno, za djelo karitativno, za djelo socijalne dobrotvornosti.

Kao Isus, morate im najprije otvoriti oči, da vide potrebu svojih iskrnjih.

Dijete je možebit tako sretno, pa ima sve, što mu samo zaište srce. I za njegovu je budućnost najbolje providjeno. To sretno dijete treba uvesti u nevolju svijeta. Oče, majko, učitelju, odgojitelju! Povedite, molim vas, to dijete onamo, gdje će ugledati bijedu i nevolju, trud i umor, znoj i suzu! Povedite to sretno dijete pred onu tamo veliku fabriku, a podvečer, kad iz fabrike izlaze radnici onako izmoreni,

mrki, zamazani! I recite tomu sretnomu djetetu, da te izmučene radnike i radnice i kod kuće još čeka briga i rad, muka i glad! Dan i noć samo jedna muka i bijeda. I pripovijedajte tomu sretnomu djetetu o sirotici onoj, koja dan i noć drugima haljine pere, šije i krpi, da tako zaradi svojoj siročadi koricu suha hljeba! I kazujte im i o sluškinji onoj, koja svojom kukavnom zaslužbom mora da prehranjuje svoju bolesnu majku i svoje dvije nejake sestrice! I pođite s tim sretnim djetetom pokraj vrta bolničkoga, i kazujte mu tolike patnje i rane čovječje u svijetu!

I djetetu, od kuće siromašnu, treba otvoriti oči za tuđe muke i bolove. Kazujte, odgojitelji, i tome siročetu, da i u sjajnoj palači ima dosta krupnih suza i ljutih rana! Često puta možebit više, nego u prosjačkoj kolibici. Recite mu i to, da je bol i križ neumolni zakon za sav rod ljudski! Nema druge: svaki oltarić ima svoj križić.

Otvorite tako, odgojitelji, djetetu još zarana oči za kušnje i patnje na ovome svijetu, da ga tako očuvate od mnogog razočaranja, i da upalite u njegovu srcu svetu iskricu plemenite samilosti i ljubavi!

Ali ne zaustavimo se kod lijepih samo osjećaja samilosti, što ih uzbuđujemo u srcu djetinjem! Samim osjećajima, samim suzama i riječima ne zacijeli nijedna rana, i ne podiže se nijedno sirotište, i ne popravi se to žalosno stanje u ubogoj obitelji. Za to se hoće djelo. »Kraljevstvo Božje ne stoji u riječima, već u snazi,« veli Apostol.[1]) Treba naše dijete odgojiti za snažno djelo, za socijalno karitativno djelo.

Kako nam je divan primjer dao u tom blagopokojni Papa Benedikt XV.! On je godine 1920. u svojoj božićnoj okružnici pozvao djecu svega svijeta, neka pomognu gladnoj djeci u srednjoj Evropi. Pa je i zamolio sve roditelje, neka potiču svoju djecu na tu djelotvornu kršćansku ljubav.

Jest, roditelji, potaknite svoju djecu, neka prištede koji dinar za siromaha i prosjaka! Ugledajte se u predobroga Isusa, i dajte svojoj djeci, kao On svojim učenicima, neka mjesto vas udijele siromahu koji darak! Ili neka što kupe, sašiju, od usta svojih otkinu za Božić sirotinji! Naći će se već dosta načina, da se djetinja duša potakne na samilost, darežljivost i požrtvovnu ljubav.

---

[1]) 1. Kor. 4, 20.

A Bože sačuvaj, da roditelji prijeće i ne daju svojoj djeci činiti djela milosrđa! Jedna je mati imala svoje dijete u nekom zavodu, pa mu je o Božiću poslala raznih slatkiša. I ovako mu je pisala: »Ovo ti, drago moje dijete, šaljem za Božić. Ali sve ti to sam pojedi! Ne daj drugima ništa!« Plemenitu čovjeku gadi se ta niska poruka jedne zaista egoistice. Takova riječ iz usta materinih baca dijete u lakomost, u surovost, u zlobu, u mržnju, u ružni egoizam, u nesreću vremenitu i vječitu.

Grofica Ana Pecci, mati velikoga Pape Leona XIII., bila je plemenita mati. Pred zimu do kasno u noć šila bi ona uz svoju lampicu za siročad, koju je željela toplo zaodjeti. Ona je uvijek imala toplo srce za svaku bijedu i nevolju ljudsku. Njezina je ruka bila uvijek otvorena sirotinji. Pa je gledala, da i njezin mali Joakim bude uvijek dobar i milostiv prema sirotinji. Puno puta dala bi mu bocu vina, neka je odnese siromašnom Josipu, ili zdjelu čorbe, da je nosi staroj bolesnoj Julki. I kojiput unišla bi ona zajedno sa malim Joakimom u koju siromašnu kućicu, pa bi tu s njim ostala neko vrijeme, tješeći i potpomažući bijedu i oskudicu. I mali je Joakim odrastao. I napokon je postao Papa Leon XIII., koji je onako djelotvorno i blagoslovno, kao pravi filosof socijalnog pitanja, rješavao zamršeno socijalno pitanje. Njegova dobra mati odgojila ga za to veliko djelo. Roditelji i odgojitelji! Činite i vi tako! O prvim zasadama ovisi mnogo.

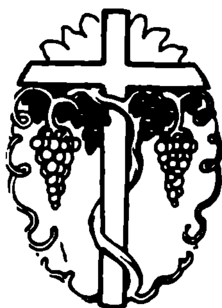
I ovaj još primjer iz života velikoga svetog Pavla Apostola:

Rob Onesim pobjegao je od svojega gospodara Filomena. I Onesim je htio da se povrati k svojemu gospodaru, pa je zamolio od Pavla Apostola preporuku. I Pavao ima vremena za jednoga roba, i daje mu preporuku na Filomena, koja je u Svetom Pismu kao jedno prastaro Evanđelje crkvenoga socijalnog djela. Do suza upravo dira Pavlovo zauzimanje za roba Onesima. Samo da navedemo jednu drugu rečenicu: »A ti njega, to jest moje srce primi! Ne više kao roba, nego više od roba, kao brata ljubaznoga. Ako držiš mene za svojega drugara, primi njega kao mene! Ako ti je šta dužan, to na mene zapiši! Da, brate, razveseli srce moje u Gospodinu! Ovo ti napisah, znajući, da ćeš još više učiniti, nego što govorim.«[2])

---

[2]) Filom. 1—24.

Odlučujem u ime Božje, da ću uvijek biti dobar i milosrdan prema sirotinji. I druge ću, osobito djecu, navraćati na milosrđe. Bit će mi uvijek na pameti ona Psalmistova: »Blago onomu, koji razumije oskudnu i siromahu! Gospodin će ga izbaviti u zao dan.«[3]) I ne ću nikada zaboraviti onu Isusovu: »Blaženi milosrdni, jer će oni milosrđe postići!«[4])

[3]) Ps. 40, 2. — [4]) Mat. 5, 7.

Sedma nedjelja po Duhovima

Evanđelje

MAT. 7, 15—21.

U ONO vrijeme reče Isus učenicima svojim: Čuvajte se lažnih proroka, koji dolaze k vama u odijelu ovčjem, a unutra su vuci grabljivi. Po rodovima njihovim poznat ćete ih. Zar se bere s trnja grožđe, ili sa čička smokve? Tako svako drvo dobro rodove dobre rađa; a zlo drvo zle rodove rađa. Ne može drvo dobro zlih rodova rađati, ni drvo zlo dobrih rodova rađati. Svako drvo, koje ne rađa roda dobra, isjeći će se i u oganj baciti. Dakle po rodovima njihovim poznat ćete ih. Ne će svaki, koji mi govori: Gospodine! Gospodine! ući u kraljevstvo nebesko, nego koji čini volju Oca mojega, koji je na nebesima, on će ući u kraljevstvo nebesko.

Pouka

ZLE KNJIGE I NOVINE LAŽNI SU PROROCI.

U DANAŠNJEM svetom evanđelju upozoruje nas Isus na lažne proroke. »Čuvajte se,« kaže Isus, »lažnih proroka, koji dolaze k vama u odijelu ovčjem, a unutra su vuci grabljivi!« To jest: čuvajte se onih ljudi, koji su

slatki i glatki na jeziku, lijepo vam i vješto govore, ali tom slatkoćom i vještinom zavode vas na stramputice bezvjerja i nećudoređa!

Ova opomena Isusova danas je kao nikada dobro došla. Danas, kad imamo oko sebe nesamo toliko zlih i lažnih ljudi, već i svu silu zlih knjiga i novina, koje su uistinu pravi pravcati lažni proroci. I ja danas mislim baš na zle knjige i novine, kad vam, braćo, evo na srce stavljam ozbiljnu opomenu Isusovu: »Čuvajte se lažnih proroka!« Da se svi odazovemo ovoj Spasiteljevoj opomeni, odgovorit ću ukratko na dva pitanja: Koje su to zle knjige i novine? I što ćemo i kako ćemo proti toj opakoj štampi?

Koje su knjige i novine zle? Na ovo pitanje nije teško odgovoriti. Zle su sve one knjige i novine, koje obaraju vjeru i ćudoređe, ove temelje svakome društvenom poretku. Zle su knjige i novine one, koje se proti našoj svetoj vjeri izjavljuju otvoreno, recimo, ovako: »Nema Boga; Bog i svijet jedno su isto; Isus je bio samo čovjek; Isus nije nazočan uistinu, stvarno i bitno u Presvetom Oltarskom Sakramentu; sa smrću sve prestaje; nema neba, nema pakla; papinstvo nije od Boga, pa stoga dalje od Rima! Dalje i od Crkve! Van sa vjeronaukom iz škole! Živio vjerski nihilizam! Živio moderni moral! Živjela civilna ženidba! Živjeli učenici Voltaire-ovi!« itd. itd., kako se već zovu svi ti papirnati zmajevi. Svaki katolik, koji ima još u svojem srcu samo iskricu vjere, sa preziranjem osuđuje i zabacuje ovake bezvjerske knjige i novine, pa makar bile bijele i sjajne kao na Vlašiću[1]) ugojene ovce.

Ali zla, bezvjerska štampa zna biti i lukava i prepredena. Mnoge njezine knjige i novine ne izlaze odmah sa bojom van, sa dlakom vučjom van. One rade proračunano. Zatrkuju se izdaleka. Njima je, recimo, trn u oku taj latinski jezik u crkvi, makar da za to ima svoje dobre razloge katolička Crkva, koja je Crkva svjetska, sveopća, za sav svijet, za sve narode, pa je bolje po njezino sveto jedinstvo, ako u crkvi Boga slavi jedinstvenim latinskim jezikom, koji je i jezik sviju kulturnih naroda i ne mijenja se kao drugi jezici pojedinih narodnosti. Pa kako je ugodno jednoj pravoj duši katoličkoj, kad nalazi po svem svijetu u crkvi isti svoj latinski jezik, koji svakako najljepše pristaje onim

---

[1]) Vlašić je visoka lijepa planina nad gradom Travnikom u Bosni. Poznata je sa svojih lijepih ovaca.

presvetim Otajstvima naše vjere, najljepše pristaje Jednoj, Svetoj, Katoličkoj i Apostolskoj Crkvi, tomu Kraljevstvu jedinstva, u kojem se imaju razni narodi ujediniti u jednu veliku Obitelj Božju! — Onda lukava zla štampa voli bockati i ujedati. Ako je, uzmimo, koji katolički svećenik u nečem posrnuo, onda to lukava zla štampa jedva dočeka, i zlorado upire prstom u sve katoličke svećenike, i u sav glas viče: »Gledajte ih, kakovi su! Svi su takovi!« Zla štampa uopće voli se vrtjeti oko katoličkih svećenika, dok pušta u miru svećenike ostalih vjera. Nema sumnje, da i ta činjenica samo još više ističe katoličke svećenike. Poznata je ona svetoga Pavla: »Ignoranti se ignoriraju.«[2]) Visina, na kojoj svojim opsežnim znanjem stoji katolički svećenik, smeta i ne da mira nenavidnici zloj štampi. Pa kad ne može ništa drugo, onda zlobno i zlorado ujeda, bocka i zadirkuje. — I lukavoj zloj štampi nijesu po ćudi, recimo, procesije, hodočašća, vjerska društva, katoličke organizacije, katolički sastanci, euharistijski kongresi. I ona na sve to jednako vreba i preža. I ona piše: »Svećeniku je mjesto u crkvi i u sakristiji, a ne u javnom životu. Za to su pozvani drugi ljudi.« Ona ne će da zna za onu Isusovu svećenicima: »Idite, i naučavajte sve narode!«[3])

Ovdje treba pripomenuti, da sve to blato, što ga zla i lukava štampa baca na svećenstvo, ne udi toliko svećenicima, koliko samim vjernicima, kojima se takovim zabadanjem malo po malo čupa vjera i krepost iz srca.

Mnogi dobroćudni čitatelj čita to sve u novinama i misli, da to njemu ništa ne škodi. Ali poslije dvije tri godine dana on vam je puno drukčiji kršćanin, rđaviji katolik. Nema on više prijašnjega poštovanja prema svetim Otajstvima svoje vjere. I ne voli on više Bogu se moliti. I mrsko mu je u crkvu. Uopće ohladnio je za svetu vjeru. Drukčije i ne može da bude. »Kaži mi, s kim si, pa ću ti kazati, kakav si!«

Jedamput se kralj Danske potužio Voltaire-u na tolika zla u svijetu. »To je sve knjiga učinila,« odgovorio mu je bezbožni Voltaire, koji je sam pisao i širio tu zlu i opaku knjigu.

Zle knjige i novine obaraju se i na kršćansko ćudoređe. U njima se hvali i uzveličava dvoboj, umorstvo, ubistvo, samoubistvo, svodstvo, razvod braka, preljub i svaka

[2]) 1. Kor. 14, 38. — [3]) Mat. 28, 19.

druga raspuštenost. U njima se iznose gadni romani, besramne slike, svakojake ružne golotinje.

Ne može se upravo iskazati, koliko su već zla nanijele svijetu te zle knjige i novine. Sveto Pismo kaže: »Zli razgovori kvare dobro ćudoređe.«[4]) Koliko više može se to reći o zloj štampi! Ne može upravo biti, da jedan katolik, koji čita nećudorednu knjigu, ima još veselje sa svetim i vječnim stvarima. Ćudoredni je osjećaj nešto fino i nježno, i lako ga pokvari zao razgovor, zlo društvo, zao primjer, a najlakše zla štampa.

Pa što ćemo i kako ćemo proti toj zloj i opakoj štampi?

Pravi katolik ne će kupovati i čitati zlih knjiga, novina i časopisa. Težak je grijeh tako šta činiti. Tko podupire zle novine i knjige, taj je neprijatelj svojoj vjeri, pa bio on ne znam tko. I neka nitko ne kaže: »To meni ne škodi!« Škodi, i još kako škodi. Bili su od tebe puno tvrđi, i postradali su čitajući zle knjige i novine. Otrov bezvjerja i nećudoređa škodi svakome. Škodi i mladiću, i starcu, i neuku, i učenjaku. I zato nam Crkva, naša najbolja Mati, svima tako strogo zabranjuje zlo štivo, i ne uvažava nikako tu lakoumnu riječ: »Meni ne škodi.«

Kad je ono sveti biskup Remigije krštavao kralja Klodviga, govorio mu je ovako: »Spali, kralju, što si dosad častio, a časti, što si dosad spaljivao!« I ja to danas dovikujem svima onim katolicima, koji su, nažalost, dosad plaćali i držali zle knjige i novine. Odbacite, ljudi Božji, od sebe, što ste dosad plaćali i čitali, a čitajte i potpomažite, što ste dosad odbacivali i zanemarivali!

Van s opakom štampom! Van iz kršćanske kuće, iz kršćanskih ruku! Ni probite pare ne dajmo više toj zvijeri, koja nas trga na komade! Trga nas od naše svete vjere, od kršćanskoga svetog ćudoređa, od naših tolikih dragih svetinja!

Daju nam u tom krasan primjer prvi kršćani. Sveti apostol Pavao propovijedao je dvije godine u velikom gradu Efesu u Maloj Aziji. Među slušateljima njegovim bili su mnogi, koji su prianjali za čarolije i zle knjige. Ali kad su oni čuli svetu riječ Pavlovu i vidjeli čudesa Pavlova, sabraše sve rđave knjige i spališe ih na trgu pred svima. A kad su proračunili, nađoše, da su knjige vrijedile u novcima pedeset hiljada dinara. Nakon ovoga događaja, kaže sveti Luka Evanđelist, silno je porasla riječ Božja, i utvrdila se.[5])

---

[4]) 1. Kor. 15, 33. — [5]) Dj. Ap. 19, 19—20.

I kod nas će sigurno i porasti i utvrditi se riječ Božja, učinimo li to, što su, eto, učinili Pavlovi slušatelji, to jest, odbacimo li od sebe svaku zlu novinu i knjigu.

Slavni pučki pisac Alban Stolz jedamput je rekao ovo: »Danas se na papiru i slovima među se bore Nebo i pakao. Hoćeš li biti Kristov, onda se drži samo pravoga kršćanskog štiva! Onim novcem, što ga izdaješ za zlu štampu, daješ đavlu kaparu za svoju dušu.«

Pa stoga na rad i u boj proti bezvjerskoj i nećudorednoj štampi! Na rad i u boj i proti beznačelnim listovima, koji ne će da budu ni dobri ni zli, ni vino ni voda! [6]) Danas će hvaliti dobru stvar, sutra će ispod ruke sa neprijateljem Crkve. Žrtvuju načela za volju kojekakvih strasti i predrasuda. Njima nije do istine i pravde. Njima je samo do toga, da ne budu osamljeni. Pa ugovaraju i sa Evanđeljem i sa opakim svijetom. I sa Bogom i sa vragom. Njima je samo do toga stalo, da imaju što više čitatelja, da očuvaju svoju klijentelu, da im se ne umanji dividenda. Čestitu katoliku mora da bude ogavna takova štampa. Ti okrečeni grobovi. U odijelu ovčjem vuci grabljivi. Zmije otrovnice u cvijeću. Takove su knjige i novine opasnije od onih otvoreno bezbožnih. Pravi lažni proroci. Pa ih se čuvajte, braćo! »Čuvajte se lažnih proroka!«

Ako ljubimo Boga i Crkvu, i ako nam je na srcu spasenje besmrtnih duša, onda ustanimo odlučno proti zloj i opakoj štampi današnjega vremena! I postavimo protiv nje dobru štampu, dobre knjige i listove! Novac, vrijeme i rad samo za katoličku štampu i za katoličke listove! To je danas ponajpreča dužnost svima katolicima. Ne ispunimo li ovu dužnost, onda uzalud sav naš trud! Onda je na pijesku građen sav katolički odgoj naše djece. Onda je na pijesku građen tvoj mučni rad, dušobrižniče, u ispovijedaonici, na propovijedaonici, u školi, u društvima. Onda je na pijesku i čitavo naše organizatorno djelo na vjerskom, kulturnom, karitativnom i socijalnom polju. Onda je na pijesku uopće sve naše djelovanje, kad ga ne štiti i ne brani velika sila u obliku dobre, odlučne, moderno pisane, svetoj Crkvi vjerne i odane štampe.

---

[6]) Isai. 1, 22.

Odlučujem u ime Božje, da ću se odazvati pozivu velikoga Pape Leona XIII., koji je svima katolicima doviknuo ovako: »Idite i svagdje radite kao pravi apostoli katoličke štampe!« Makar bio dijete, prištedjet ću toliko, da pretplatim jedan katolički list. Mogu li više nego dijete, uradit ću i žrtvovat ću za katoličku štampu što mogu samo više. Ako sam otac obitelji, uvest ću u svoju kuću čitanje duhovnog štiva, i to podvečer u stalno vrijeme. A za to treba u kući i mala knjižnica dobrih knjiga i listova. Počet ću u ime Božje.

Osma nedjelja po Duhovima

Evanđelje

LUK. 16, 1—9.

U ONO vrijeme reče Isus učenicima svojim: Čovjek neki bijaše bogat, koji imaše upravitelja; i ovaj bi ozloglašen kod njega, da mu prosipa dobra njegova. I dozvavši ga reče mu: Šta ovo čujem za tebe? Daj račun, kako si upravljao; jer više ne možeš biti upravitelj. A upravitelj reče u sebi: Šta ću činiti, kad gospodar moj uzima od mene upravljanje? Kopati ne mogu, prositi stidim se. Znam, šta ću činiti, da bi me primili u kuće svoje, kad mi se oduzme upravljanje. Dozvavši dakle redom dužnike gospodara svojega, reče prvomu: Koliko si dužan gospodaru mojemu? A on reče: Sto oka ulja. I reče mu: Uzmi zadužnicu svoju, i sjedi brzo, te napiši pedeset! Potom reče drugomu: A ti koliko si dužan? On reče: Sto oka pšenice. Reče mu: Uzmi pismo svoje, i napiši osamdeset. I pohvali gospodar nepravednog upravitelja, da mudro učini; jer su sinovi ovoga vijeka mudriji od sinova svjetlosti u svojem naraštaju. I ja vam kažem: Načinite sebi prijatelje nepravednim bogatstvom, da vas, kad dođete na kraj, prime u vječne stanove.

Pouka

POSEBNI SUD.

UPRAVITELJ, o kojem govori današnje sveto evanđelje, dugo je vremena rasipao dobra svojega gospodara. On je to uvijek umio vješto pokriti. Ali je napokon gospodar doznao za varanje upraviteljevo. I doziva gospodar k sebi nepoštenog upravitelja, pa mu oštro govori: »Šta to čujem za tebe? Daj račun, kako si upravljao!«

Kako je lijepo naslikao naš Gospodin Isus ovdje sliku svakoga od nas! I mi smo upravitelji. Upravitelji sviju dobara, što ih imamo: dobara tjelesnih, duševnih i vrhunaravnih. A Bog je Gospodar naš. »Šta imaš, a da nijesi primio?«[1]) Ovim riječima ističe sveti Pavao tu važnu istinu. A toliki ljudi nanose dan na dan tolike nepravde svojemu predobrom Gospodaru i Bogu. Napokon ipak bude svemu tome kraj. Smrt dokrajči sve. I onda Bog Gospodar svakoga poziva na sud i odgovornost: »Daj račun, kako si upravljao!«

Važan je ovaj iza smrti sud za sve nas. Pa ćemo stoga danas vidjeti, što nas sveta vjera uči o posebnom sudu iza smrti.

Sveto Pismo i Predaja govore o dvojakom sudu: o takozvanom posebnom sudu odmah iza smrti svakoga čovjeka i o općem sudu iliti Sudnjem Danu na svršetku svih vremena. Sveti Ivan Evanđelist uči posve jasno o Sudnjem Danu ovo: »Ide čas, u koji će svi, koji su u grobovima, čuti glas Sina Božjega; i izići će, koji su činili dobro, na uskrsnuće života, a koji su činili zlo, na uskrsnuće suda.«[2]) Prije Sudnjeg Dana opet će se dakle sjediniti duša s tijelom, da se poslije suda zajedno s njim veseli na vijeke, ili da bude zajedno s njim kažnjena na vijeke.

Ali za većinu ljudi velik je razmak između smrti i Sudnjega Dana. A duša ljudska ima odmah iza smrti ili u čistilište ili u pakao ili, ako nema ništa nečisto na sebi, u Nebo. To nas posve jasno uči Sveto Pismo. Po tom, što duša odmah iza smrti prima nagradu ili kaznu, već prema svojim djelima,[3]) očevidno je, da mora biti odmah iza smrti sud. Inače ne bi se mogla duši, oslobođenoj od tijela, odrediti prava nagrada ili kazna. Duša sa tri, recimo, smrtna grijeha na sebi ne će biti jednako kažnjena kao ona duša,

---

[1]) 1. Kor. 4, 7. — [2]) Iv. 5, 28. sl. — [3]) Rimlj. 2, 6.

koja je otišla na drugi svijet sa stotinu svojih smrtnih grijeha. I jedno nedužno dijete, koje je umrlo odmah iza krštenja, ne će zacijelo dobiti u Nebu onu nagradu, koja čeka čovjeka, koji je vjeran i krepostan ostario i umro u službi Božjoj. A da se ta razlika točno ustanovi, treba sud. To nam kazuje razum, a kazuje nam i Sveto Pismo. Sveti Pavao veli: »Određeno je ljudima jednom umrijeti, a potom je sud.«[4]) Sveto Pismo navodi nam i dosta primjera za to, da su duše pokojnika odmah iza smrti primile ili svoju nagradu ili svoju kaznu. U priči o bogatunu i o prosjaku Lazaru veli Sveto Pismo ovako: »Dogodi se, te umrije prosjak, i odnesoše ga anđeli u krilo Abrahamovo. A umrije i bogatun, i zakopa se u paklu.«[5]) Dakle nagrada i kazna odmah iza smrti. O izdajniku Judi kaže Sveto Pismo, da je svojom izdajom ispao iz apostolske službe, »da ide na mjesto svoje.«[6]) I ovdje dakle odsuda i kazna odmah iza smrti. Skrušenomu razbojniku, koji je svoje grijehe i opačine okajao viseći na križu, obećaje Božanski Spasitelj vječno blaženstvo ovim riječima: »Zaista ti kažem, danas ćeš biti sa mnom u raju.«[7]) Opet nagrada odmah iza smrti. Isto tako u starozavjetnoj knjizi Crkvenici veli Duh Sveti, da na dan smrti uzvraća Bog svakomu po svojim putovima.[8])

Ako dakle odmah iza smrti dolazi nagrada ili kazna, onda je jasno, da prije toga mora biti sud. I zato je crkveni sveopći sabor Lionski stvorio ovu odluku: »Vjerujemo, da duše onih, koji iza primljenog svetoga krštenja nijesu počinili nikakva grijeha, i one duše, koje su sagriješile, ali su ili još u svojim tjelesima ili već oslobođene od njih bile očišćene, o d m a h idu u Nebo; duše pak onih, koji su preminuli u smrtnome grijehu, odmah padaju u pakao.«[9])

Ima dakle posebni sud odmah iza smrti.

A gdje će biti ovaj posebni sud? Sveto Pismo ne govori o tom baš ništa. Na svu priliku ondje, gdje čovjek umre. Ovo je mišljenje najprirodnije. Bog je svagdje i na svakome mjestu. Pa On može suditi našu dušu svagdje.

O čemu će biti suđena duša? To možemo jasno razabrati iz današnjeg svetog evanđelja. Isus nas zove upraviteljima. A upravitelj mora onako upravljati, kako mu zapovijeda njegov gospodar. A mi imamo od Boga, kako smo već

---

[4]) Hebr. 9, 27. — [5]) Luk. 16, 22. — [6]) Dj. Ap. 1, 25. — [7]) Luk. 23, 43. — [8]) Crkv. 11, 28. — [9]) Denzinger-Bannwart, Enchiridion 10 (Freiburg 1908.) n. 464.

spomenuli, tri vrsti povjerenih nam dobara: dobra duše, dobra tijela, dobra milosti i vrhunaravnog života, u koliko smo djeca katoličke vjere. Dobra duše ova su: razum i njegove misli, volja i njezina poželjenja, pamet i njezina sjećanja, mašta i njezine predstave, srce i njegovi osjećaji. Dobra tijela ova su: pet osjetila, život i zdravlje, čistoća i djevičanstvo; amo ubrajamo i ova dobra: ugled i čast, blagostanje, stalež i zvanje. Dobra milosti i vrhunaravnog života ova su: nebrojene nutarnje djelujuće milosti, sveti sakramenti, sveta misa, pouke i upute po riječi Božjoj u propovijedi.

Za sva ova dobra valja ovo dvoje: 1. Mi smo samo upravitelji ovih dobara, a nipošto gospodari; 2. što više imamo tih dobara, to je veća naša odgovornost.

Kako nam je upravljati ovim dobrima, da odgovorimo presvetoj volji Božjoj, to nam kazuje najprije glas naše savjesti; onda zakon Božji, to jest deset zapovijedi Božjih; a najjasnije kazuje nam to Božanski život Isusov. Držimo se toga, pa ćemo biti najbolji upravitelji sviju od Boga primljenih dobrara.

Sveti Duh ovako nas napokon opominje: »U svim djelima svojim spomeni se svojih posljednjih, i ne ćeš nikada sagriješiti.«[10]) Ova pomisao utvrdit će nas u svakom dobru. Osobito pomisao na sud odmah iza smrti čuvat će nas, da ne upanemo u napast. »Daj račun!« Ova riječ našega vječnog Suca i Gospodara neka nam uvijek u životu lebdi pred očima, pa se ne ćemo uplašiti, kad je čujemo odmah iza smrti. Tad ćemo odmah začuti i ovu riječ iz usta Spasiteljevih: »Dobro, slugo dobri i vjerni! Budući da si bio u malom vjeran, nad mnogim ću te postaviti; uđi u veselje Gospodara svojega!«[11])

Da ima posebni sud odmah iza smrti, potvrdit će nam i ovaj istiniti, a strahoviti događaj:

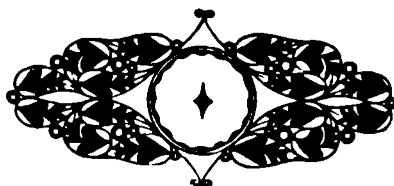
Umro jedan učenjak na sveučilištu u Parizu. Poradi njegova učenjačkoga glasa, a i poradi njegova na oči kreposna života bilo mu je mrtvo tijelo izloženo u crkvi. I mrtvački oficij pjevao mu se. Kod riječi iz Jobove knjige: »Responde mihi! Odgovori mi!« začuje se glas mrtvaca iz lijesa: »Justo judicio Dei vocatus sum! Na pravedni sud Božji pozvan sam!« Svijet prestrašen razbježa se. Iza malo vremena

---

[10]) Crkv. 7, 40. — [11]) Mat. 25, 23.

opet se nastavi mrtvački oficij. Na riječi: »R e s p o n d e m i h i ! O d g o v o r i m i !« mrtvac podiže glavu i odgovori: »J u s t o j u d i c i o D e i j u d i c a t u s s u m ! N a p r a v e d n o m s u d u B o ž j e m s u đ e n s a m !« Opet se svijet razbježa. Ali ga znatiželjnost opet sabrala oko lijesa u još većem broju. I kad su izgovorene po treći put riječi: »Responde mihi!« uzdiže se u lijesu čitavim gornjim tijelom mrtvac i dubokim, očajnim glasom odgovori: »J u s t o j u d i c i o D e i d a m n a t u s s u m ! N a p r a v e d n o m s u d u B o ž j e m o s u đ e n s a m !« Sveti Bruno, koji je tada učio u Parizu, vidio je to sve na svoje oči. I to je njega i četvoricu njegovih drugova tako dirnulo, da su ostavili svijet i u gori Dauphiné kraj Grenoble-a osnovali prvi manastir kartuzijanskog reda, najstrožeg od svih redova.

O d l u č u j e m u ime Božje, da ću se u svakoj napasti, osobito u napasti proti svetoj čistoći, spomenuti suda iza smrti, na kojem ću morati davati najstroži račun za svaku i najtajniju svoju misao. Pa ću se uvijek iskreno i skrušeno ispovijedati, i tako za života svetom pokorom sam sebe osuđivati, da ne budem osuđen od Boga na sudu iza smrti.

Deveta nedjelja po Duhovima

Evanđelje

LUK. 19, 41—47.

U ONO vrijeme, kad se približi Isus Jerusalemu, ugleda grad i zaplaka nad njim govoreći : Kad bi i ti znao i to u ovaj tvoj dan, što je za mir tvoj ; a sad je sakriveno od očiju tvojih ! Jer će doći dani na tebe, i okružit će te neprijatelji tvoji opkopom, i opkolit će te odasvud ; i o zemlju lupit će tobom i sinovima tvojim, koji su u tebi, i ne će ostaviti kamena na kamenu ; zato što nijesi poznao vremena pohođenja svojega. I ušavši u hram stade izgoniti one, što prodavahu u njem i kupovahu, govoreći : Pisano je : Dom moj dom je molitve ; a vi učiniste od njega spilju razbojničku. I učaše svakidan u hramu.

Pouka

ISUS PLAČE NAD JERUSALEMOM.

PREKO zelene Maslinske Gore jaši polako Isus, Knez mira. Posred svojih apostola i okružen silnim narodom jaši Isus prema gradu Jerusalemu. Narod ga jednako pozdravlja. Kliče mu do neba: »Hosana, Hosana!« A Isus u toj slavi sav tužan i zamišljen. Kao da ga se sve to baš ništa ne tiče. Zagledao se u Sionski Grad, u Jerusalem. Jerusalem je divno sjao na jutarnjem suncu. Hram Gospodnji osobito se isticao svojim sjajem. I gorko je zaplakao Isus. Njegov je duh gledao u tamnu, crnu budućnost. Gledao je guste oblake dima, što sukljaju iz hrama Gospodnjega. Gledao je žene, što se u očajanju bacaju u vatru. Gledao je čitave potoke krvi. Čuo je užasan plač djece. Vidio je, eto, propast Jerusalema. I pred tom tužnom slikom Isus je zaplakao.

Plače Isus nad Jerusalemom. Kad su ono Isusa ružno klevetali, i kad su ga okrutno bičevali, i kad su ga trnjem krunili, i kad je Isus teški križ nosio na Golgotu, i kad je bio prikivan na križ, i kad je visio na križu, i kad je propet među dva razbojnika podnosio neiskazane muke duševne i tjelesne: onda Isus nije plakao. A danas, okružen od svojih dobrih apostola, i na z.akama jutarnjeg sunca, i gledajući lijepi kraljevski grad Jerusalem, danas plače Isus.

U Jerusalem poslao je Bog tolike svoje proroke. I oni su bili poubijani. U Palestini, u Jerusalemu pojavio se sam Isus. I On je onako milo i ljubezno progovarao stanovnicima Palestine i Jerusalema. Ozdravljao im bolesnike, uskrisivao im mrtvace. Zaludu sva ta božanska ljubav! Jerusalem ostade slijep, tvrd, opak. Nije htio da upozna ono, što je za njegov mir, za njegovo vječno spasenje.

Braćo kršćani! Isus plače i nad onim kršćaninom, koji ne će da vidi i upozna, što je za njegov mir, za njegovo vječno spasenje. Svaki kršćanin, koji je sav zapao u tu zemaljštinu, koji ne nalazi vremena, da se brine za dušu svoju, koji ostaje tvrd i slijep pokraj svih nadahnuća Božjih i nakon tolikih svetih pouka i opomena, svaki takav kršćanin živa je slika nezahvalnoga grada Jerusalema. I nad njim i nad njegovom nezahvalnošću i sudbinom plače danas predobri Isus.

Doista, grad Jerusalem bio je grad nezahvalan Bogu. U Palestini se rodio Isus. Glavni grad Palestine bio je Jerusalem. Jerusalem je bio dika narodu Židovskomu. A ima li na svijetu koji narod, koji je primio od Boga toliko dobročinstva i milosti, kao taj Židovski narod? S njim je Bog onako prijateljski općio. Njemu je dao svoje Božanske zakone. Njemu je poslao svete patrijarhe. Poslao mu jednoga Nou, pa jednog Abrahama, pa jednog Izaka, pa jednog Jakova, pa jednog Josipa. I dao mu najdivnijega vođu, dao mu velikoga Mojsija. I u tom su narodu ustajali proroci sa svojim svetim opomenama i obećanjima. Napokon je iz toga naroda proizašao sam Spasitelj svijeta. I Spasitelj svijeta propovijedao je svoju Božansku nauku osobito u hramu jerusalemskom. A sve to bilo je uzalud. Taj nezahvalni narod Židovski i taj grad Jerusalem nakon svega toga viču Spasitelju: »Ne ćemo, da ti kraljuješ nad nama!«[1]) I Jerusalem i narod Židovski spremaju Spasitelju pregorku muku i sramotnu smrt na križu. Zato je Isus gorko zaplakao danas nad Jerusalemom.

Ovaj plač Isusov nad nezahvalnim narodom Židovskim i nad njegovim gradom Jerusalemom ozbiljna su opomena nama kršćanima. I mi smo, braćo, slijepi, tvrdokorni i nezahvalni, kad dane svojega života ne upotrebljujemo za to, da osiguramo sebi blaženu vječnost. Šta učini sve dobri Bog, samo da nas spasi? Poslao nam je svojega Jedinorođenog Sina. Na svetom krštenju učinio nas je djecom svojom i baštinicima Kraljevstva nebeskoga. Po svojoj svetoj Crkvi upućuje nas jednako putem, koji vodi k našemu vječnom spasenju. Hrani nas Hljebom Anđeoskim, presvetim Tijelom Isusovim. I na sto još načina privlači nas i zove nas Bog k sebi. Na sve ove dokaze Božanske ljubavi i dobrote gleda Isus danas, a vidi uz to našu toliku zloću, opakost, nezahvalnost. I zato plače Isus, i govori: »O, kad biste znali, što je za mir vaš!«

Tu tvrdu i opaku nezahvalnost ljudsku čeka sigurno kazna Božja. Bog je neizmjerno pravedan i svet. »Doći će dani na tebe, i okružit će te neprijatelji tvoji opkopom, i opkolit će te, i obuzet će te odasvud.«

Ovu je kaznu prorekao sveznajući Isus nezahvalnome gradu Jerusalemu. I to se sve do u riječ ispunilo nakon 37 godina. Došao je sa silnom vojskom rimski vojskovođa

---

[1]) Luk. 19, 14.

Tito do pred Jerusalem. I opkolio ga je i obuhvatio odasvud. Strahovita glad stala je harati po Jerusalemu. Židovi su, kao živine, jeli sijeno i slamu. Neke su matere i djecu svoju jele. Od Rimljana bili su Židovi na križ pribijani. Preko milijun Židova izginulo je u najstrašnijim mukama. Oko 97.000 bilo ih je prodano po što po to u ropstvo.[2]) Ispunilo se ono, što su u sljepoći uma i u zloći srca svojega izazivali na sebe pred Pilatom. Oni su onda vikali: »Krv njegova na nas i na djecu našu!«[3]) I tako se dogodilo.

Nikada nije nijedan grad tako strahovito udaren od Boga kao grad Jerusalem. I tu strahovitu propast lijepoga grada, koji je bio od Boga onoliko pažen i ljubljen, gleda sad Isus u duhu. I zato On plače nad Jerusalemom.

»Doći će dani na tebe, i okružit će te neprijatelji tvoji opkopom i opkolit će te, i obuzet će te odasvud.« Ovo proročanstvo Isusovo ispunilo se do u riječ na nezahvalnom Jerusalemu. A ispunit će se i na svakom otvrdnulom grješniku. »Okružit će ga opkopom neprijatelji njegovi.« Njegovi teški grijesi, njegove ružne misli, njegove gadne pohote, njegove sramotne riječi, njegova tolika zla i opaka djela opkolit će ga i stisnut će ga svega. Sveti Augustin pravo kaže, da je od svih muka i tjeskoba, što čovjeka muče na ovome svijetu, zla savjest najveća muka i tjeskoba. A zla, grijesima natrpana savjest najviše muči čovjeka na njegovoj samrti. Tada je ona jedan pravi i duboki opkop, koji mu ne da ni na koju stranu van. Tada će ga ona obuzeti i stisnuti odasvud. Grješna prošlost, koju nije okajao svetom pokorom, pa užasna budućnost, koja ga čeka u vječnosti, baca čovjeka grješnika u strašno očajanje. A ne treba da opisujemo vječnost jednoga grješnika, koji umre u teškim grijesima. Dosta je samo pomisliti na riječi svetoga Pavla, koji kaže: »Strašno je upasti u ruke Boga živoga.«[4])

Oči Isusove, koje vide sve, gledaju danas u svu prošlost, u sav Stari Zavjet do Adama. Gledaju i naprijed, u svu budućnost, u sav Novi Zavjet do konca svijeta i vijeka. Vidi Isus, da će toliki i toliki, uza svu ljubav i dobrotu Božju, propasti zauvijek. I zato plače predobri naš Isus.

U sjaju jutarnjega sunca stoji Isus na zelenoj Maslinskoj Gori — i plače. Ta slika dira nas do u dno duše. Braćo

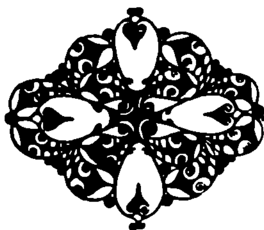
---

[2]) Isp. Flavius Jos. od Gfrörera knjiga 5. gl. 10. — knj. 6. gl. 1—9. — [3]) Mat. 27, 25. — [4]) Hebr. 10, 31.

kršćani ! Mi, eto, sad znamo, zašto Isus plače. On plače nad nesretnim gradom Jerusalemom. On plače i nad svakim grješnikom, koji ne će da pozna vremena pohođenja svojega, to jest, koji vrijeme svojega kratkog života ne upotrebljuje, ne iskorišćuje za svoje vječno spasenje.

Grješniku, koji propane, nema isprike, kao ni Jerusalemu. Kaošto je Jerusalem bio toliko puta opominjan, tako smo i mi kršćani opominjani na sto raznih načina. Glas savjesti naše opominje nas. Sveto Evanđelje opominje nas. Tolika nadahnuća Božja opominju nas. Sveta Crkva i njezini sveti sakramenti opominju nas. Toliki svakidan događaji u svijetu opominju nas. Radost i žalost, zgoda i nezgoda, vrijeme i nevrijeme opominju nas. Braćo ! Ne oglušimo se na sve te glasove i pozive Milosrđa Božjega ! Utisnimo duboko u dušu svoju sliku Isusa, koji plače nad Jerusalemom ! Pa svoj život, uz milost Božju, tako uredimo, da Isus ne zaplače nad dušom našom !

Odlučujem u ime Božje, da ću iskreno i skrušeno ispovjediti sve svoje grijehe, i tako obradovati svojega dobrog Spasitelja. A tako ću i sam biti radostan i miran u životu i na umoru. I blažen ću onda biti u čitavoj Božjoj vječnosti. Hoću, odlučujem.

Deseta nedjelja po Duhovima

Evanđelje

LUK. 18, 9—14.

U ONO vrijeme reče Isus nekima, koji se uzdahu u sebe, da su pravednici, i prezirahu druge, priču ovu: Dva čovjeka uđoše u hram, da se mole, jedan farisej, a drugi carinik. Farisej stade i moljaše se u sebi ovako: Bože, zahvaljujem ti, što nijesam kao ostali ljudi: razbojnici, nepravednici, preljubočinci, ili kao i ovaj carinik. Postim dva puta u sedmici; dajem desetinu od svega, što imam. A carinik izdaleka stajaše, i ne šćaše ni očiju podignuti na nebo, nego bijaše prsi svoje govoreći: Bože, milostiv budi meni grješniku! Kažem vam, da ovaj otide opravdan kući svojoj, a ne onaj; jer svaki, koji se podiže, ponizit će se, a koji se ponizuje, podignut će se.

Pouka

NUTARNJE KRŠĆANSTVO.

DANAŠNJE sveto evanđelje prikazuje nam jednog fariseja pred Bogom. Stoji farisej pred Bogom ispršen i pun sebe. Glasno i oholo hvali farisej Bogu svoje vrline

i svoju vjernost. Ovako se hvali farisej Bogu: »Bože! Zahvaljujem ti, što nijesam kao ostali ljudi. Ostali ljudi poste jedamput u godini. Ja postim dva puta u sedmici. Ostali ljudi daju samo deseti dio od svoje žetve, od svojih plodova, od svojega vina. Ja dajem desetinu od svega, što imam i stečem.« Ali time je farisej i pročitao svu listinu svojih tako plitkih i niskih vrlina. Ne zna on ništa da kaže o poniznosti i odanosti svojega srca. Ništa o ljubavi k Bogu i bližnjemu. Ništa o iskrenosti i pravednosti svojoj. Ništa o blagosti i poniznosti svojoj. To vam je čisti farisejizam. Samo vanjština i vanjska djela. Samo mrtva slova i prazna slama. To je fariseju sva vjera i pobožnost. I kod tih svojih vanjskih djela posve su fariseji pregledali, da vjera i pobožnost poglavito i prije svega moraju imati svoju nutrinu i jezgru. N u t a r n j e k r š ć a n s t v o — to je naše danas razmatranje.

Braćo kršćani! Pred nekoliko godina zasinu u svijetu, pa i nad našim glavama kao neko svijetlo. Kao neka objava objavi se našim dušama. I čule se i u propovijedima i u predavanjima i u listovima riječi: vjersko produbljenje, duhovni život nutarnja vjera, nutarnje kršćanstvo. Mnogima ove riječi nijesu bile baš po ćudi. A još više rad, što ga iziskuju ove riječi, nije im bio po volji. Nutarnje kršćanstvo, nutarnja vjera traži neumoran rad i borbu neprestanu. A većina ljudi danas ne će da radi, ne će da se bori.

Ipak, braćo, nutarnje kršćanstvo ima da bude glavni naš cilj. Bez nutarnjega kršćanstva nema pravoga kršćanstva. Bez nutarnje vjere nema prave kršćanske vjere. Nutarnja vjera ne zadovoljava se samo sa nekoliko usmenih, naizust naučenih molitava. Nutarnjoj vjeri nije dosta, ako nedjeljom ideš u crkvu, i ako na neke svetkovine pristupaš k svetim sakramentima. Nutarnje kršćanstvo ne zadovoljava se time, da ti samo u crkvi ispovijedaš Krista. Nutarnja vjera jest vjera nutarnjeg čovjeka, jest vjera srca i duše. Ne prilijepiti svoje srce za te prolazne stvari zemaljske; čeznuti za vječnim dobrima, za neprolaznim životom; htjeti i željeti u svemu biti samo Božji; i posred te vremenitosti hodati kao u vječnosti; i sve uzimati i držati u vidu vječnosti: to je, ljudi Božji, duhovni život, nutarnji vjerski život, to je vjerska obnova, to je nutarnje kršćanstvo. I to ima da bude pravac i cilj svemu našemu životu i djelovanju.

Nutarnje kršćanstvo jest kršćanstvo našega Gospodina Isusa. To je baš ono, što je Njega jednako gonilo u žestoki boj sa farisejima i farisejizmom. Fariseji su imali samo u ustima svojim ime Božje. A u srcu njihovu širio se i banio grijeh. Fariseji su donosili u hram darove svakojake. Ali bi oni i ogulili jadnu sirotinju, opljačkali je do posljednje pare. Pazili su fariseji najstrože na propisano jelo i odijelo. A malo ili bolje nimalo bilo im je stalo do temeljnih zapovijedi o ljubavi, čistoći i pravednosti. I naš je Gospodin Isus odsuđivao u sav glas tu farisejsku vanjštinu i praznu vjeru. On im je toliko puta doviknuo: »Teško vama, književnici i fariseji, licemjeri, što dajete desetinu od metvice i od kopra i od kima, a ostaviste, što je pretežnije u zakonu: pravdu i milosrđe i vjeru; ovo je trebalo činiti, a ono ne ostavljati.« Vazda je Isus isticao i govorio, da unutra u srcu, kao u svojem stanu, moraju biti vjera, ljubav, poniznost. Odatle mora da prodire nutarnje svijetlo u čitav život i u sve naše djelovanje. Ako Bog ne prebiva unutra u srcu, onda su nam sva dobra djela samo dim i pljeva na vjetru, samo ljupina, samo gola vanjština. »Gle, Kraljevstvo je Božje u vama!«[2]) To je riječ Isusova.

Evo, kako je došlo do te riječi Isusove! Upitali fariseji Isusa: Kad će doći Kraljevstvo Božje? Isus im je odgovorio: Kraljevstvo Božje ne će doći, da se vidi. Niti ću vam kazati: Evo ovdje, ili eno ondje; jer, eto, Kraljevstvo je Božje u vama!

Ali su fariseji izbacili Kraljevstvo Božje iz sebe, iz duše svoje. Prezreli su milost Isusovu. Oni su tražili samo vanjštinu, samo neko vanjsko Kraljevstvo Božje, što se vidi. I u tom kraljevstvu oni su htjeli da se vide i da glavnu riječ vode. To je bila sva njihova vjera.

A ono, što je Gospodin Isus uvijek tražio od svojih učenika, bilo je nutarnje kršćanstvo. I to nutarnje kršćanstvo Njegovi su vjerni učenici onako oduševljeno propovijedali i onako savjesno vazda ispunjavali. Čitavom svojom dušom tražili su oni Boga. Divno Božansko svijetlo sjalo je uvijek iz svake njihove besjede, iz svakog njihova djela. Spomenimo se samo svetoga Petra i njegove riječi, pa svetoga Pavla i njegove riječi, pa svetoga Ivana Evanđelista i njegove duboke riječi! Spomenimo se i jednoga svetog

¹) Mat. 23, 23. — ²) Luk. 17, 21. — ³) Luk. 17, 20—21.

Franje Asiškog, i jednoga svetog Ignacija Lojolskog, i jedne svete Terezije, da ne spominjemo drugih!

I mi ćemo, braćo kršćani, prionuti uz ovo nutarnje kršćanstvo. Kršćanska nutarnjost mora da nam bude bitno i glavno. U svojim molitvama čuvat ćemo sabranost duha. Molit ćemo se dušom. Ići ćemo u crkvu, ali ne iz običaja i navade samo. To bi bila, kako se kaže, jedna prosta šablona. To bi bilo djelo bez duha i života.

Mi ćemo ići k Bogu, jer nam to ište srce naše, jer je to prijeka potreba duše naše. I sa svom nutarnjom pobožnošću pribivat ćemo svetoj službi Božjoj. I sve ćemo učiniti, da Kristov duh bude uvijek u nama živ. Ne samo kršćani u nedjelju, u crkvi, u molitvi, već kršćani i u radu, i u odmoru, i u zabavi, i u društvu, i u trgovini, i u svemu našem djelovanju. Kršćani u životu, kršćani na umoru. Isuse, Tebi živimo! Isuse, Tebi umiremo! Isuse, Tvoji smo živi i mrtvi! U takovu kršćanstvu živjet ćemo mi sami. U takovu kršćanstvu odgajat ćemo i svoju djecu.

Braćo kršćani! Fariseja, koji se zadovoljio sa nekoliko svojih vanjskih i sitnih djela, pa njima hotio da zadovolji i Boga, toga licumjera fariseja odbacio je Bog. A carinik, koji je u dnu duše svoje osjećao svoju ništetnost i vapio za milosrđem Božjim, taj carinik izašao je iz hrama Božjega opravdan, a po tom i sav sretan i zadovoljan.

Sa vanjskim samo kršćanstvom, sa vanjskom samo vjerom ne dajemo Bogu ništa, a ne postižemo ni sami ništa. Nutarnje, živo kršćanstvo jest blagoslov Božji za nas i za naše bližnje. Jest jedina prava služba Božja.

Odlučujem u ime Božje, da ću uz pomoć Božju biti uvijek čitav kršćanin katolik. Svagda i svagdje svom dušom i svim srcem katolik! Katolički ću misliti, živjeti i raditi. Do posljednjega daha svojega ljubit ću svoju svetu Crkvu Katoličku. I ovu djetinju ljubav pokazat ću u javnom i privatnom životu. Pokazat ću se osobito revnim primanjem svetih sakramenata.

Jedanaesta nedjelja po Duhovima

Evanđelje

MARK. 7, 31—37.

U ONO vrijeme izišavši Isus iz krajeva Tirskih, dođe preko Sidona na more Galilejsko među krajeve Desetogradske. I dovedoše k njemu gluha i nijema, i moljahu ga, da metne na nj ruku. I uzevši ga iz naroda nasamo, metnu prste svoje u uši njegove, i pljunuvši dohvati se jezika njegova, i pogledavši na nebo uzdahnu i reče mu : Efeta, to jest : otvori se! I odmah mu se otvoriše uši, i razdriješi se sveza jezika njegova, i govoraše dobro. I zapovjedi im, da nikomu ne kazuju. Ali što im on većma zabranjivaše, oni još većma razglašivahu i većma se divljahu govoreći : Sve dobro učini ; i gluhe učini da čuju, i nijeme da govore.

1. Pouka

JAVNO ISPOVIJEDANJE VJERE.

EFETA! — to jest: »otvori se!« govori Isus gluhonijemom čovjeku u današnjem svetom evanđelju. »Efeta!« to jest: »otvori se!« trebalo bi danas puno puta doviknuti i mnogome kršćaninu katoliku. Svima bez izuzetka trebalo bi »Efeta!« to jest »otvori se!« doviknuti, kad se,

recimo, radi o svetoj molitvi. Molitva je disanje duše. Bez molitve mrtva nam je duša. I kako se molimo, onako živimo. Ako se dobro molimo Bogu, onda i dobro živimo. Dakle otvori se, kršćanine, i srcem i dušom svojom na svetu molitvu! »Efeta!« to jest »otvori se!« trebalo bi nam doviknuti i onda, kad valja koga po dužnosti opomenuti i na pravi put upraviti. Treba to osobito doviknuti roditeljima, gospodarima i drugim starijima. »Efeta! — otvori se!« Trebalo bi oštrom, otvorenom riječi stati na put tolikome danas ogovaranju i klevetanju. »Efeta! — otvori se!« Treba to reći i onima, koji idu na svetu ispovijed, a stide se priznati svoje grijehe. Ljudi Božji, koji idete na svetu ispovijed, budite iskreni i otvoreni! Za ljubav Božju nemojte na svetoj ispovijedi zatajati koji svoj smrtni grijeh!

»Efeta! — otvori se!« To je riječ našega Vjerovanja. Svagdje i svagda otvoren katolik biti! Zatvarati vjeru u srce, a krsni list u ladicu, to nije katolički, to je kukavički. Pravednik, čitav katolik živi od vjere, kaže sveti Pavao Apostol.[1])

I ovaj važni »Efeta! — otvori se!« — »efeta« našeg Vjerovanja — predmet je našoj danas pouci.

Svaki pravi kršćanin katolik ima da bude svjedok Isusov. Prije svojega uzašašća na nebo naložio je Isus svojim apostolima, da budu njegovi svjedoci. Posljednje Isusove riječi na ovoj zemlji bile su ove: »Bit ćete mi svjedoci u Jerusalemu i po svoj Judeji i Samariji i do kraja zemlje.«[2]) Svaka istina treba svojih svjedoka. Prvi svjedoci Isusove istine i nauke bili su apostoli. I mučenici naše svete vjere pravi su svjedoci Isusovi. Na milijune ima svetih mučenika. Tolik broj svetih mučenika ne može se protumačiti naravno. To je djelo vrhunaravno, kojim je Bog potvrdio istinu katoličke vjere.

I mi moramo biti svjedoci i priznavaoci vjere Isusove. Inače nijesmo učenici Isusovi i nijesmo pravi kršćani katolici.

A što treba, da budemo svjedoci Isusovi i pravi, čitavi kršćani katolici?

Treba iznajprije biti u katoličkoj vjeri i po njoj živjeti. Treba onda i javno, bez ikakva straha i stida ispovijedati svoju svetu katoličku vjeru. Treba još pokazati svoju stalnost katoličku i u mukama i u kušnjama i patnjama svakojakim.

---

[1]) Rim. 1, 17. — [2]) Dj. Ap. 1, 8.

Mnogi će katolik reći, da je on pravi učenik i svjedok Isusov, jer da živi u katoličkoj i po katoličkoj vjeri. On vjeruje sve, što je Bog objavio i što nam po svojoj Crkvi predlaže vjerovati. On i živi po katoličkoj vjeri: posti, moli se Bogu, ide u crkvu, prima svete sakramente.

To je sve lijepo i hvale vrijedno. Ali to još nije dosta za jednog pravoga katolika. Pravi, čitav katolik mora još i neustrašljiv biti u svojoj svetoj vjeri. Mnogi katolik i moli se Bogu, i posti, i u crkvu ide, i prima svete sakramente, ali opet puno puta stid ga je otvoreno ispovjediti svoju svetu vjeru. Stid ga je pred rđavim kršćanima i pred inovjercima unići u crkvu. Stid ga je u javnosti istupiti za svoju vjeru, ako se tko obori na nju. Boji se, da mu se ne narugaju i da ga ne nazovu bogomoljcem. I zato ne će on pred svijetom otkriti svoju glavu na Pozdrav Anđeoski ili kad prolazi ispred crkve. Ne će pokleknuti, kad susretne na ulici svećenika sa Presvetim. Ne će ni u procesiju, recimo na Prosne Dane. Takav strašljivac katolik slab je svjedok Isusov. Nije to čitav katolik.

U Svetom Pismu ima jedna vrlo ozbiljna riječ Isusova. Kad je ono Isus pozvao svoje slušaoce, neka pođu za njim, rekao im je ovo: Tko se postidi mene i mojih riječi, njega će se Sin čovječji postidjeti, kad dođe u slavi svojoj i Očinoj i svetih Anđela.«[3]) Upamtimo dobro tu riječ Isusovu! I šta nas, braćo kršćani, briga, ako nam se opaki svijet ruga, kad mi javno i otvoreno ispovijedamo, da smo pravi kršćani katolici? Pa tko su to oni, koji nam se rugaju? Oni nas zacijelo ne mogu učiniti vječno blaženima. Oni sami srću u sigurnu vječnu propast, pa bi hotjeli i druge da gurnu u tu strahovitu propast. I stoga kad ti pristupi napast, da se stidiš svoje svete vjere, i da se plašiš toga rđavog svijeta, onda se sjeti svojega uzvišenog katoličkog zvanja! Sjeti se, da ti moraš biti priznavalac i svjedok Isusov pred ljudima! Neka ti bude čast i dika pretrpjeti i ovo i ono i sve za svojega Isusa, koji će ti jedamput biti sudac! Pa se još spomeni i ove riječi Isusove: »Tkogod prizna mene pred ljudima, priznat ću i ja njega pred Ocem svojim, koji je na Nebesima!«[4])

Mudri je Salomon napisao na kraju Knjige Propovjednikove ove riječi: »Boga se boj, i zapovijedi Njegove drži, jer to je čitav čovjek!«[5])

---

[3]) Luk. 9, 26. — [4]) Mat. 10, 32. — [5]) Prop. 12, 13.

Čitavih ljudi trebalo je Salomonovo doba. Čitavih ljudi treba svako doba. Ali su osobito za katoličku vjeru od najveće važnosti čitavi ljudi katolici, neustrašljivi priznavaoci i svjedoci svoje svete vjere svagda i svagdje. Svjedoci, i to ne samo u svojoj kući, u crkvi, među četiri zida, već svjedoci i u javnosti, i baš poglavito u javnosti, čitavi katolici u javnom životu, čitavi katolici na izborima, čitavi katolici i u držanju novina. To traži od nas bezuvjetno naša sveta katolička vjera. Katolička vjera ne podnosi polovičarstva.

Braćo katolici! I čitavi katolici biti na umoru! Onda na vrijeme dozvati svećenika, i na vrijeme primiti svete sakramente! Zato, što je netko providen svetim sakramentima, ne mora još umrijeti. Baš naprotiv! Po sakramentu svetoga Pomazanja prima bolesnik često puta od Boga i milost tjelesnog ozdravljenja. Svi znamo, da ima danas, nažalost, toliko katolika, koji se i na samrti svojoj još straše toga opakog svijeta, i stide se svoje svete vjere. Misle jadni i govore: »Šta će mi reći ovaj ili onaj?« A puno su puta krivi i vlastiti rođaci, što na vrijeme ne dolazi svećenik u kuću bolesnikovu. Istom u skrajni čas zovu oni svećenika. I onda ni govora o kakvoj pravoj ispovijedi. Često puta može bolesnik još samo da primi svetu Pomast.

I bolesnik tako umre. I na osmrtnici piše: »Providen utjehama naše svete vjere.« Za lijesom plaču i jauču pokojnikovi rođaci. Kad bi se mnogi takav pokojnik mogao onda dignuti iz svojega lijesa, dobacio bi svojim ukućanima u pô obraza najoštrije riječi i prijekore, što su tako okrutno postupali s njim na umoru, pa mu nanijeli toliku nesreću i muku u vječnosti.

Napokon, da budemo čitavi katolici, treba pokazati svoju katoličku vjernost i stalnost i u mukama i u kušnjama svojim svakojakim.

Toliko je na svijetu muka svakojakih. Naša je zemlja suzna dolina. A kako ćemo biti svjedoci Isusovi i pravi, čitavi katolici u tim mukama i suzama? Treba da svoje kušnje i patnje podnosimo ustrpljivo i predano u volju Božju. Očima svete vjere moramo gledati svoje muke i nevolje. Onako, kako ih je gledao, recimo, sveti mukotrpnik Job. On je ostao svojemu Bogu odan i vjeran i u najtežim svojim kušnjama. A ne zaboravimo ni one svetoga Pavla Apo-

stola: »Koga ljubi Gospodin, onoga i kara.«[6]) Pa stoga su se svete kršćanske duše upravo veselile svojim kušnjama i patnjama. U njima su vidjele milost i ljubav Božju prema sebi. »Ne umrijeti, već trpjeti!« Tako je vikala jedna svetica. Svetoj Katarini Sijenskoj ponudio je Isus dvije krune: jednu od zlatnih ruža i s njom svaku sreću zemaljsku i drugu od oštroga trnja i s njom Nebesko Kraljevstvo. Sveta je djevica odabrala trnovu krunu i duboko ju pritisnula na glavu.

Puno puta kazni nas Bog ovdje na zemlji zbog naših grijeha. I mi moramo biti zahvalni Bogu, ako nam daje, da još ovdje na zemlji zadovoljimo za tolike svoje grijehe. Inače bismo morali zadovoljavati za njih u strahovitim mukama čistilišnim. Zato se sveti Augustin ovako molio Bogu: »Gospodine! Ovdje me sijeci i pali! Samo me poštedi tamo u vječnosti!« Augustinova molitva neka bude uvijek i naša molitva!

Odlučujem u ime Božje, da se ne ću nikada ni pred kim stidjeti svoje svete vjere katoličke. Uvijek ću biti čitav katolik. U svojim patnjama bit ću ustrpljiv i Bogu odan. U svojoj teškoj bolesti pozvat ću na vrijeme svećenika, neka me opremi svetim sakramentima, koji će mi samo utješiti dušu, a po tom i tijelu mojemu pružiti olakšicu. Tako ću kao pravi i čitav katolik i živjeti i umrijeti.

2. Pouka

KATOLIČKA AKCIJA.[7])

ČEMU katoličke manifestacije? Čemu Euharistijski Kongresi? Čemu tečajevi katoličke omladine? Čemu Križari i Križarice? Čemu katoličke novine? Čemu Katolička Akcija?

Katolička Akcija kao proljetni vihor huji zemljom i dovikuje gorom i dolom Isusovu riječ u današnjem svetom evanđelju, riječ »Efeta!« To će reći: »Otvori se!«

Zato eto Katolička Akcija. Da slijepi progledaju.

Treba da slijepi progledaju. Današnji svijet ima toliko svojih novih iznašašća i otkrića. Ima toliko svojih novih ustanova, tolike svoje biblioteke, škole, listove, novine.

---

[6]) Hebr. 12, 6.— [7]) Isp. »Die Ganzen« — »Čitavi« od Roberta Mädera.

Ali svagdje vidimo, da taj današnji, moderni svijet gleda samo ono, što je sitno, prolazno, sporedno. Slijepi su ti ljudi moderni za ono, što je prvo i najprvije, za ono, što je veliko i najveće, za ono golemo, što sve nadilazi. Slijepi su za Ime Isusovo i za sve, što je u dodiru i savezu sa Imenom Isusovim. Veliki crkveni naučitelj, sveti Bernard, rekao je ono jedampu govoreći o književnosti: »Non mihi sapit, nisi legero Nomen Jesu.« »Ne sviđa mi se ta knjiga, ako u njoj ne nalazim Ime Isusovo.«

I mi danas imamo knjige, listove i tolike novine. Tražimo u njima Presveto Ime Isusovo ili ime Njegove svete Crkve, naše Majke, naše Katoličke Crkve. Nema ga. Današnja štampa govori samo o sporednim stvarima, ne bavi se velikim, uzvišenim pitanjima. I mi je ne volimo, i ne možemo je podnositi. Čitati takove knjige i novine jest trošiti dragocjeno vrijeme. Pišu ih slijepci, koji ne vide glavne stvari. Pišu ih kukavice, koji se boje o njoj govoriti.

Tako je i sa današnjom modernom književnošću. Drugima je ona lijepa, duhovita i zabavna. Oni gutaju romane, pripovijesti i pjesme. Meni je ta moderna knjiga bljutava i dosadna. Za mene je sitničava. Ne piše o mojem predmetu. Prezire moju svetu Crkvu ili o njoj šuti. Takve književnosti ne trpim. Slijepci je napisaše, slijepci, koji ne vide Sunca Božjega.

Čemu Katolička Akcija? Da gluhi čuju.

Ne čuju danas ljudi glasa Božjega, glasa Crkve. Tu gluhoću skrivio je liberalizam, koji vlada, ima jedan čitav vijek. To naopako slobodoumlje, koje razara društvene zgrade! Crkva naziva tu naopaku slobodu dinamitom, barutom, što će uništiti svijet. Ali vlade ostaju gluhe. I narodi, nažalost.

Lažnih modernih načela pun je danas zrak. Malo su koja pluća mogla da izbace otrov. Pijo IX., Leon XIII., Pijo X., Benedikt XV., pa Pijo XI. došli su. Njihove poslanice i naredbe signali su sa Vatikanske postaje za potrese. U Rimu se zna prije, što će doći, nego igdje drugdje. Tajanstveni Rimski aparati bilježili su, da se približuju velike katastrofe. Signalna zvonca zvonila su po cijelom svijetu, sa svih propovijedaonica. A vlade su ostale gluhe. Pape su govorile uzalud.

I kad ljudi ne slušaju više Papa, govori sam Bog. Progovorio je u godini 1914. Svjetski rat nije djelo Božje, već

je djelo pakla i ljudi. Ali Bog se poslužio svjetskim ratom i prevratima, da opomene i kazni ljude. Ali, nažalost, i na ovu strahovitu riječ ostao je svijet gluh. Svijet nije postao ni pobožniji, ni čedniji, ni pošteniji, ni čistiji. Tko je danas uvjeren, da događaji naših dana nijesu politički slučaj, već kazna Božja? Braćo katolici! Vi razumijete, da se mora glasno i jasno govoriti. To je zadatak naše danas Katoličke Akcije. Mi ćemo u sav glas govoriti, da nas čuju moderne gluhonje.

Čemu još naša Katolička Akcija? I da nijemi progovore. Naša, puna života Katolička Akcija jest i poradi nijemih. Naša Katolička Akcija hoće, da se govori. Neka bude kao ono na prve Duhove: »Stadoše govoriti«. Danas drže, da je mudro mučanje dobitak. Činovnik šuti. Lakše će tako napredovati. Trgovac šuti: što se većma ulaguje, više ima kupaca. Đak šuti i onda, kad mu profesor vrijeđa najsvetije. Ali zato bit će bolja svjedodžba! Novine šute. Imat će više pretplatnika. I politik misli, da je politika šutnje u praksi vrlo korisna i unosna. Ne valja dražiti protivnike, osobito ako si u manjini.

Svima takvim mudrijašima govori Leon XIII. ovako: »Ništa luđe od te mudrosti.« Ništa nije neprikladnije, da se ukloni zlo. Što smo mi šutljiviji, to su neprijatelji bezobrazniji, i to lakše postižu oni svoj cilj, da nas potpuno unište.

Braćo katolici! Politika šutnje koristila je ličnim interesima pojedinaca, ali katoličkoj stvari samo je škodila. Mi moramo govoriti. Katolička Crkva nije zavod za gluhonijeme. Ne treba, to se zna, govoriti drsko i surovo. I ne volimo umišljenih sveznalica, koji nas samo gnjave katoličkim frazama, a ne pokazuju prave i jake katoličke kreposti.

U drugu opet ruku držimo, da je bolje izreći za dobru stvar i koju neumjesniju riječ, negoli bolovati od gluhonijemosti, koja potkapa svaku značajnost i koja je okužila mnoge muževe. Dakle otvorimo samo usta! Otvorimo usta onima, koji govore: »Pst, pst! Tiho, tiho!« A tih ima dosta među nama. Naučimo ih govoriti! To je zadatak našoj Katoličkoj Akciji. Mi smo kod svoje kuće. Mi se ne moramo stidjeti. I mi se ne damo smetati.

Čemu je još Katolička Akcija? Katolička Akcija ide i za tim, da hromi prohodaju. Sastajemo se,

mičemo se poradi hromih. Hoćemo da im načinimo noge. Naš je vojskovođa R a d. Naša je lozinka N a p r i j e d ! Tko vjeruje u svoju stvar, mora da radi za nju. Katolik, koji vjeruje u svoju Crkvu, mora da radi za nju i da se bori za nju. Pravi katolik mora biti apostol i za katoličku stvar žrtvovati svaki dah svoj.

»To neka čini župnik !« Tako dobacuju neki. Svakako, u prvom redu župnik. Ali iza njega i s njim svi drugi. Kod slobodnih zidara svaki je zaposlen. Isto tako i kod socijalista. Zar da u nas bude drukčije ? Napose danas, kad je velika mobilizacija duhova ? Za vrijeme potrebe svaki je građanin vojnik. Za vrijeme potrebe treba da je i svaki katolik župnik i svećenik. Na kocki su veće stvari negoli zemaljske. Zato zatrubimo na opći ustanak ! Na frontu ! Na rad ! Rat bezbrižnim i lijenim katolicima ! Ima jedna sekta, koja u subotu ne će ništa da radi. To su sabatisti. Braćo katolici ! Ima i kod katolika tih sabatista. To su vam oni katolici, kojima je preteška svaka žrtva, svako naprezanje, i koji drže, da je život jedna velika subota, to jest dan počivanja, i traže raj zemaljski na ovome svijetu. Mi protestiramo protiv toga sabatizma i protiv općega štrajka onih katolika, koji ne će da straže i ne će da vrše svoje dužnosti. Mi protestiramo protiv toga općega duhovnog štrajka, koji je već zavladao čitavim krajevima. Taj opći štrajk lijenih i hromih izdajstvo je naše svete stvari.

Dakle, naša je lozinka : »Za počivanje imamo vječnost !« Pa na noge i na rad ! Vjerski rad, prosvjetni rad, socijalni rad — ali uvijek katolički rad, rad u duhu Crkve, rad u sporazumu sa biskupom, sa župnikom ! Jedna junačka katolikinja rekla je : »Riječ ‚ne mogu' ne smije se čuti !« Ne smiju se čuti u Katoličkoj Akciji ni druge dvije riječi : ‚ne ću' i ‚ne će mi se' !

Dakle, ljudi katolici ! Otvorite oči ! I čujte ! I otvorite usta ! I na noge ! Uspjeh Katoličke Akcije mora biti ovaj : Slijepi vide, gluhi čuju, nijemi govore, hromi hodaju !

Vrijeme leti. »Sat pokazuje dvanaest manje četvrt !« poviknuo je jedan socijalist u saveznom parlamentu u Bernu. Prijatelji i braćo katolici ! Možda je za nas dvanaest manje pet minuta ! Čas je odlučan ! Novi dan pripada socijalizmu ili Crkvi. Prijatelji, na posao !

Dvanaesta nedjelja po Duhovima

Evanđelje

LUK. 10, 23—37.

U ONO vrijeme reče Isus učenicima svojim: Blago očima, koje vide, što vi vidite. Jer vam kažem, da mnogi proroci i kraljevi htjedoše vidjeti, što vi vidite, i ne vidješe; i čuti, što vi čujete, i ne čuše. I gle, neki zakonoznanac ustade, da ga kuša, te reče: Učitelju, šta ću činiti, da dobijem život vječni? A on mu reče: U zakonu što je pisano? Kako čitaš? On odgovarajući reče: Ljubi Gospodina Boga svojega svim srcem svojim, i svom dušom svojom, i svom snagom svojom, i svom pameti svojom; i bližnjega svojega kao samoga sebe. I reče mu: Pravo si odgovorio; to čini, pa ćeš živjeti. A on hotjevši da se opravda, reče Isusu: A tko je bližnji moj? A Isus uze govoriti: Čovjek neki silažaše iz Jerusalema u Jerihon, i dođe među razbojnike, koji ga svukoše i izraniše, pa otidoše, ostavivši ga pola mrtva. A dogodi se, te onim putem silažaše svećenik neki; i vidjevši ga, prođe. A tako i levit, kad dođe na mjesto te ga pogleda, prođe. A Samaritanac

neki putujući dođe do njega, i vidjevši ga, sažali mu se. I pristupivši zavi mu rane i zali uljem i vinom; i posadivši ga na kljuse svoje, dovede ga u gostionicu, i pobrinu se za njega. I sutradan izvadi dva dinara i dade krčmaru i reče: Brini se za nj, i što više potrošiš, ja ću ti platiti, kad se vratim. Šta misliš, koji je od one trojice bio bližnji onomu, koji dođe među razbojnike? A on reče: Koji mu učini milosrđe. I reče mu Isus: Idi, i ti čini tako!

Pouka

NE ZABORAVI SVOJIH NAJBLIŽIH!

U DANAŠNJEM svetom evanđelju pripovijeda naš Spasitelj nekomu zakonoznancu priču o milosrdnom Samaritancu. Divna je to priča. Tko je tu priču samo jedamput čuo, ne zaboravi je više nikada. Ona omili djetetu, a odrasli ne mogu da joj se dosta nadive. Najslavniji umjetnici pokušali su već prikazati na slici bogatstvo misli u toj priči. A tko da izbroji one sve plemenite pobude i poticaje, što ih je kršćanska ljubav crpla iz te priče? Njegovanje bolesnika, potpomaganje zarobljenika, podupiranje siromaha, sve, eto, vrsti ljubavi kršćanske prema bližnjemu dobivale su vazda svoju posvetu i snagu od Isusove pripovijesti o milosrdnom Samaritancu.

Sigurno je, braćo kršćani, i vas ova dirljiva slika milosrdnog Samaritanca uvijek potakla i opomenula, da u čovjeku siromaku gledate svojega bližnjega, i da mu po mogućnosti pomognete. Samo ne smijemo u ovom dobrotvornom radu za druge zaboraviti svojih najbližih, svoje vlastite kuće i obitelji. Pa ćemo sigurno odgovoriti današnjemu svetom evanđelju, ako promotrimo ovu spasonosnu opomenu: Ne zaboravi svojih najbližih! I oni trebaju tvoje ljubavi.

Je li vrijedno i potrebno, da navraćamo danas kršćanske roditelje, da ugledaju u izranjenom i napola mrtvom čovjeku putniku svoje dijete ili svoje rođake? Zar se roditelji i bez toga dosta ne brinu za svoju djecu? Zar žena kršćanka i bez toga ne dijeli radost i žalost sa svojim čovjekom? Isto tako i muž kršćanin zar ne radi za svako dobro svoje domaćice?

Braćo! Bogu hvala, kad možemo reći, da većina naših roditelja ne zaboravlja svoje djece, i da većina naših žena i naših muževa brinu se jedni za druge. Ipak, ima

ih danas toliko, koji slabo mare za svoje najbliže. Ima ih toliko, koji u nevolji svojih najbližih prolaze pokraj njih, kaošto u današnjem svetom evanđelju prođoše svećenik i levit pokraj izranjenog putnika. Zađimo, u kojigod hoćete sat, ulicama i sokacima naših danas gradova! Prođimo i kroz naša sela i varoši! Pa ćemo naići i u rano jutro i u kasnu večer na toliku dječurliju, poderanu, zapuštenu, blijedu, razuzdanu, podivljalu. Očit je to znak, da se za njih nitko ne brine. Samo upitajmo ovoga i onoga takova mališa: »Gdje ti je mati?« Pa će nam gotovo uvijek odgovoriti ili: »U fabrici,« ili: »U službi,« ili: »Kod kume,« ili: »U gradu,« i slično. Dakle svak i sve je preče mnogoj danas materi, nego svoje vlastito dijete, koje pušta u prašinu i u blato na cesti.

I koliko je danas u svijetu djece, koja ne znaju, šta je to majčina ljubav i briga! I to nesamo sirotinjske djece, već i imućne djece! Gospođa mati ima sto nekakvih poslova po vas dugi dan. Njezina toaleta briga joj je ponajpreča. Pa društva, pa zabave sad ove sad one! Pa putovanja i kupališta! Nikada se smiriti! I najvoli, kad nije muž njezin uz nju. A onda i muž zađe na stramputicu. Jedni se za drugima povode. A jadna djeca, ako ih imaju? Predana su na milost i nemilost sluškinjama.

Je li onda suvišno pokazati takovim nemarnim roditeljima sliku milosrdnoga Samaritanca, pa ih oštro opomenuti: Brinite se, ljudi, malo više za svoju djecu, za svoje najbliže! Neka vas ništa, a najmanje grijeh i samoljublje, ne odvrati od te vaše goleme dužnosti, za koju ima sveti Pavao Apostol ovu ozbiljnu riječ i opomenu: »Ako li se tko za svoje, a osobito za domaće ne brine, odrekao se vjere, i gori je od nevjernika.«[1])

Brinite se za svoje najbliže, za svoje domaće! Neka vas, braćo kršćani, od te velike dužnosti ne odvrati ništa, pa ni javna dobrotvornost, tako zvana socijalna, društvena djelatnost! Naše je doba baš čudnovato. Ono zanemaruje uski život obiteljski, a njeguje tolika druga društva. Sitna dobrotvornost, što ide od čovjeka do čovjeka, mora da ustupi danas mjesto širokim ustanovama i organizacijama. Socijalna djelatnost! To je danas povik na sve strane. I taj povik mnogu je danas snagu sveosve osvojio i od svojega kućnoga praga i rada otrgnuo. Danas je, eto, jedno preda-

---

[1]) 1. Tim. 5, 8.

vanje u radničkom domu; sutra je dobrotvorna predstava tamo! Danas je opet izložba, što pokazuje svijetu brižno staranje za djecu; sutra treba posjetiti onaj naučnički zavod i još poći na onu odborsku sjednicu! I tako dalje. I tako iz dana u dan, iz godine u godinu. I tako ta briga za socijalne potrebe, za pridizanje javnog i općeg blagostanja toliko osvoji čovjeka, recimo oceve i matere, da više upravo nemaju ni vremena za svoju vlastitu obitelj.

Dobro je i hvale vrijedno je, da imamo srca i smilovanja za potrebu drugih i da im nastojimo priskočiti u pomoć. Ali nam je svakako prva dužnost, da pogledamo na potrebe u vlastitoj kući, i da svojega doma i svojih najbližih ne zapustimo. »Najprije svoj dom poštovati!« kaže sveti Pavao Apostol.[2]) I kako je mudro i razumno, kad sveti Pavao određuje, da se za djakonise, to jest za žene dobrotvorke, uzimaju samo one udovice, koje su se iskazale u svojoj vlastitoj kući kao dobre kućanice![3]) Kršćanstvo je kraljevstvo reda. I ne smije se u tom kraljevstvu podizati i pomagati jedan na račun drugoga. Ne smije se ublaživati tuđa potreba, a vlastitu kuću i obitelj pustiti na milost i nemilost svakoj bijedi i nevolji.

Jest, mi moramo i dalje još poći, pa reći: Ni poradi službe u istoj kući Gospodnjoj ne smije se svoju vlastitu kuću zanemariti. Neki kršćani duše su zaista dobre i pobožne. I sve ih nešto vuče k crkvi i k Stolu Gospodnjemu. Svakidan hoće oni da pribivaju svetoj Misi. Svaku večer hoće da pohode Presveto u crkvi. U nedjelju hoće slušati i po više Misa. Preko godine hoće da hodočaste u ovo i ono proštenište. I na svete duhovne vježbe moraju oni svakako još poći. Sve je to dobro i Bogu vrlo ugodno. Ali ne bi bilo dobro, kad bi se poradi toga zanemarivalo svoju kuću i svoju ženu i svojega čovjeka i svoju dječicu. Koliko puta čuti je od muževa ove prigovore: Moja žena po vas dugi dan u crkvi; a djeca kod kuće čine, što ih je volja; briga nju, zatekao ja uvečer kod kuće večeru ili ne zatekao!

Ovako ne bi valjalo, drage kršćanske žene! Takova pobožnost nije prava i nije zacijelo Bogu draga. Prava pobožnost ne zanemaruje svojega čovjeka ni svoje djece. A nemoj mi reći: Pa i Spasitelj je ostavio svoju Majku; i On je kazao: »Tko ljubi oca ili mater većma nego mene, nije mene dostojan; i tko ljubi sina ili kćer većma nego

---

[2]) 1. Tim. 5, 4. — [3]) 1. Tim. 5, 10.

mene, nije mene dostojan.«[4]) — Ne dolazite mi, ljudi Božji, sa primjerom Spasiteljevim! Spasitelj nije bio rođen samo za jednu malu zemaljsku obitelj. Spasitelj je bio određen od Oca Nebeskoga za sav ljudski rod. Uza sve to Spasitelj se u svoje posljednje časove pobrinuo i za svoju Majku. On ju je izručio svojemu ljubimcu učeniku. Sa križa je rekao On svojemu učeniku Ivanu: »Evo ti matere!«[5]) A kad je Spasitelj rekao: »Tko ljubi oca ili mater većma nego mene, nije mene dostojan,« onda On time nije ništa drugo hotio reći nego ovo: Kad se radi o tom, da se čovjek odluči, uz koga će: ili uz Boga ili uz svoje najbliže, onda se ima odlučiti za Boga. I ako naša rodbina ide za tim, da nas odvrati od Boga, onda se mi moramo otrgnuti od svoje rodbine, pa i od istih svojih roditelja, ako su oni proti Bogu. Ali Isus nije nikada rekao, da imamo zapustiti i zanemariti svoje najbliže poradi Boga. Nipošto. Isusu je drago i po volji, kad roditelji pružaju svojoj djeci hljeb, a ne kamen.[6]) I posve je po nauci Isusovoj, kad njegov veliki apostol sveti Pavao opominje žene, da ljube svoje muževe i djecu, i da budu dobre kućanice.[7])

Naš Gospodin Isus izrekao je jedamput jednu riječ, što je na prvi pogled čudnovata, ali je, iza dubljeg promatranja, puna istine i mudrosti. Ta je riječ ova: »Neprijatelji su čovjeku domaći njegovi.«[8]) Ah, nažalost, toliko su nam puta baš naši domaći zapreka na putu u svete visine! Toliko puta baš naša najbliža rodbina ubija u nama ono, što je najbolje! Toliko puta baš otac i mati lakoumno i nemilosrdno zanemaruju svoju djecu!

Pa stoga ugledajmo se, braćo, samo svi u milosrdnoga Samaritanca i pogledom na naše najbliže, na naše domaće i ukućane! Budimo najprije svojima milosrdni Samaritanci!

Odlučujem u ime Božje, da ću uvijek imati na pameti onu svetoga Pavla: »Najprije svoj dom poštovati!« Ako sam otac obitelji, bit ću brižan otac svojoj djeci i brižan muž svojoj ženi. Ako sam mati, bit ću brižna mati svojoj djeci i brižna žena svojemu mužu. Ako sam sin ili kći, iskazivat ću u svakoj zgodi i nezgodi djetinju odanost i zahvalnost svojim dobrim roditeljima, kojima iza Boga najviše dugujem. A ne ću, ako sam brat ili sestra, nikada zaboraviti svoje braće ni svojih sestara.

---

[4]) Mat. 10, 37. — [5]) Iv. 19, 27. — [6]) Mat. 7, 9—11. — [7]) Tit. 2, 4—5. — [8]) Mat. 10, 36.

Velika Gospa

Evanđelje

LUK. 10, 38—42.

U ONO vrijeme uđe Isus u jedno selo, a žena neka, po imenu Marta, primi ga u kuću svoju. I u nje bješe sestra, po imenu Marija, koja i sjedeći kod nogu Gospodnjih slušaše riječ njegovu. A Marta nastojaše, kako će ga lijepo podvoriti, i pristupivši reče: Gospodine, zar ti ne mariš, što me sestra moja ostavi samu da služim? Reci joj dakle, da mi pomogne. I odgovarajući reče joj Gospodin: Marta, Marta! Brineš se i trudiš za veoma mnogo. A samo je jedno potrebno. Marija je najbolji dio izabrala, koji se ne će uzeti od nje.

Pouka

SLAVA GOSPINA — UTJEHA NAŠA.

TREĆA knjiga Kraljevâ[1]) pripovijeda nam o svečanom dočeku, što ga je kralj Salomon bio pripremio svojoj majci Betsabei. Čim je ona unišla u sjajnu kraljevsku dvo-

[1]) 3. Kralj. 2, 19.

ranu, ustao je kralj sa svojega prijestolja i duboko se poklonio pred svojom majkom Betsabeom. I onda su dvoranici, na Salomonov nalog, poveli Betsabeu na krasno prijestolje, što je bilo s desne strane prijestolju kraljevu. Odavle je sad majka Salomonova primila poklonstva puka Israelskoga.

Sličan je doček pripremio danas i Blaženoj Gospi njezin Božanski Sin. Samo što je ovaj Gospin doček bio kud i kamo još sjajniji i veličanstveniji. Ovaj je doček u nebeskom vječnom Jerusalemu, a onaj Betsabein bio je u zemaljskom Jerusalemu. I kako je nebo nadvisilo zemlju, tako je i slava dočeka Gospina nadvisila slavu i sjaj dočeka Betsabeina.

Mi ćemo danas u čast Našoj Velikoj Gospi promotriti nebesku slavu Gospinu i utjehu našu, što je imamo od te slave Gospine u Nebu.

Kao ono jedamput prilikom Navještenja Gospina, tako je i sada prilikom Uznesenja Gospina poslao Bog na zemlju svojega Arkanđela Gabriela. On je imao da iz svježega još groba na život probudi sveto tijelo Gospino. A bilo je to ono tijelo, na koje nije još nikada pala ni sjenka kakova grijeha. I bilo je to ono tijelo, koje je onako Bogu odano podnijelo one strahovite muke Velikoga Petka. I zato će sada to sveto tijelo primiti od Boga sjajnu i neiskazanu nagradu. Sva druga tjelesa ljudska moraju još ležati i trunuti u svojim grobovima. Za njih je još crna zima. Za njih topli proljetni dan uskrsnuća nije još osvanuo. Ali na grob Gospin silazi s Neba Anđeo Božji i jakošću trublje Sudnjega Dana viče u tu grobnu tminu. Viče u ime Svevišnjega: »Ustani, prijateljice moja, ljepotice moja, i hodi! Jer, eto, zima prođe, minuše daždi! Cvijeće se vidi po zemlji, dođe vrijeme pjevanju!«[2])

Još nikada, sve od Adama, nije se čuo takav povik jednome mrtvacu. Sva se priroda upropastila od čuda, kad je vidjela to čudo još neviđeno.

A Blažena Gospa izlazi iz groba, siromašna i ponizna, kako su je i stavili u grob. I sa Božjim Arkanđelom poleti k Nebu.

Braćo! Mi u duhu sad gledamo Našu Dragu Gospu, gdje nam zamiče u sveta Nebesa. Uzdišemo za Njom, za našom predobrom Majkom. A i pitamo se ujedno: Hoće li naše uskrsnuće jedamput biti sjajno i slavno? Poradimo sad, kršćani braćo, da nam to bude jedamput! Dok smo živi, učinimo sve, da i mi jedamput slavno uskrsnemo u

---

[2]) Pjes. nad pj. 2, 10—12.

Nebo! Okanimo se grijeha! Činimo dobra i sveta djela! Onda će jedamput biti i naš grob slavan.[3]) »Ako misliš Božji biti, čini dobro za života!«[4])

Međutim su blažena Nebesa jedva čekala da ugledaju Našu dragu Gospu. Prviput će Anđeli Božji ugledati Onu, koja je milosti puna i Mati Božja. Čuli su Anđeli o Njoj već puno toga od Arkanđela Gabriela. Sad će je i vidjeti.

I eno sijevnu, kao sunčani trak sijevnu iz tame zemaljske. I biva taj sunčani trak sve veći i sjajniji. I svi zborovi anđeoski već u sav glas pitaju: »Tko je Ona, što se vidi kao zora, lijepa kao mjesec, čista kao sunce?«[5]) I odmah zatim zapjevaše milijuni anđeoskih glasova pjesmu pozdravnicu: »Ave, gratia plena! — Zdravo, milosti puna!«)

Blažena Gospa ulazi u Nebesa praćena od sjajne procesije nebeskih duhova. Prolazi sva Nebesa. Dolazi do pred Svetište nad svetištima. I ovo joj se odmah otvara. I sad gledaju Nebesa prizor, što ga još nikada nijesu vidjela. Prizor najdivniji! Krunidba Gospina za Kraljicu Neba. Tko će to iskazati i opisati?

Anđeli Božji prinose Gospi vladalačke znakove: krunu, žezlo, plašt. To su sve izradili Anđeli Božji po osnovi samoga Svevišnjega. A od kakve su tvari izrađeni ovi kraljevski znakovi Gospini? Kazuje nam sveti Ivan Apostol u svojem Otkrivenju, da su ulice vječnoga Jerusalema popločane zlatom, srebrom i biserom. Od kakove su onda neviđene tvari napravljeni kraljevski znakovi Kraljice Neba?

Anđeli Božji sve to većim udivljenjem gledaju, kako Svevišnji zaodijeva Svoju Prečistu Zaručnicu. I onda Svevišnji odvede Kraljicu Neba do Njezina Prijestolja. A kad Gospa sjede na svoje Prijestolje, zaoriše Nebesa i zemlja, zaoriše vjetrovi u zraku i gromovi u oblacima, zaoriše visine i dubine, zaoriše svi zborovi anđeoski pobjedničku pjesmu: »Salve, Regina! — Zdravo, o Naša Kraljice!«

Ova neiskazana slava Gospina u Nebu nama je kršćanima utjeha neiskazana. Promotrit ćemo začas i tu našu utjehu najveću.

Komu je to priređena tolika slava nebeska? Braćo, nikomu drugomu, već jednomu stvoru zemaljskomu. I zato danas sva široka zemlja kliče od radosti i blaženstva.

A je li taj blaženi stvor zemaljski iz koje kraljevske palače na zemlji? Je li se taj blaženi stvor odijevao u svilu

---

[3]) Isai. 11, 10. — [4]) Naša narodna. — [5]) Pjes. nad pj. 6, 9.

i kadifu, u zlato i drago kamenje? Ne, nije. Taj je blaženi stvor zemaljski jedna siromašna žena iz radničkog Nazareta, iz priproste kuće u gradiću Nazaretu. Tu je ona sirotica bez ikakva sjaja i zlata živjela u zabiti, sakrivala se u svoju djevičansku krepost i poniznost. I baš ta njezina djevičanska krepost i poniznost podigla ju je sada do u tolike visine slave nebeske. Obazreo se i pogledao je Svevišnji na poniznost Službenice Svoje.[6])

Braćo kršćani! Zaputimo i mi danas putem kršćanske kreposti i poniznosti! Zaputimo putem vjernosti i revnosti u službi Božjoj! Taj put stoji nam uvijek otvoren. I taj će nas put jedino dovesti jedamput u sveta i blažena Nebesa. — To nam je jedna utjeha. Bog poniznost i jedne siromašne sluškinje i jednoga jadnog prosjaka i jednoga čovjeka radnika uzvisuje do najviše slave nebeske.

I još jednu drugu utjehu pruža nam slavno uznesenje Gospino u Nebo. Velika, u Nebo uznesena Gospa nije nama nikakva tuđa i nepoznata osoba. Gospa je Majka naša. I mi u tolikim danas svojim potrebama imamo se kome uteći. Mi imamo u Nebesima Gospu, pred kojom se priginjaju svi Anđeli Božji. Mi imamo svoju Nebesku Pomoćnicu i Zagovornicu u Velikoj Gospi.

Makar da je ono u svoj zemlji Judeji harala glad na sve strane, sinovi Jakovljevi ipak su ostali posve mirni i bez brige. Znali su, da u Misiru imaju svojega brata Josipa, koji upravlja punim žitnicama Misirskim. Trebalo je njima samo k Josipu poći, i on će im sigurno uvijek u potrebi pomoći.

Braćo! Tako i mi imamo našu Dragu Gospu i našu Majku u Nebesima. Ona je Kraljica Neba. Mi se u svojim nevoljama i potrebama imamo na koga pouzdano obratiti. Ona će nam sigurno uvijek uslišiti naše djetinje i ponizne molitve.

I danas, kad našoj Velikoj Gospi kliču i pjevaju Anđeli Božji kao svojoj Kraljici i Gospodarici, i mi ćemo pasti pred Njezino Prijestolje, pa joj prinijeti ovu iz dna duše svoje molbu: Pod zaštitu Tvoju utječemo se, o sveta Bogorodice! Ne odbij nam molbe u potrebama našim! A osobito danas, na dan Tvoje najviše u Nebu slave, primi nas pod moćno okrilje svoje! I spasi nas, Velika Gospo naša, od svake pogibli, osobito od pogibli, što prijeti dušama našim! Amen.

---

[6]) Luk. 1, 48.

Trinaesta nedjelja po Duhovima

Evanđelje

LUK. 17, 11—19.

U ONO vrijeme, kad iđaše Isus u Jerusalem, prolažaše posred Samarije i Galileje. I kad ulažaše u neko selo, sretoše ga deset gubavih ljudi, koji staše izdaleka. I podigoše glas govoreći: Isuse, učitelju, pomiluj nas! I kad ih vidje, reče: Idite, pokažite se svećenicima. I dogodi se, kad iđahu, očistiše se. A jedan od njih vidjevši, da je očišćen, povrati se hvaleći Boga iza glasa, i pade ničice pred noge njegove, i zahvali mu; i to bijaše Samaritanac. A Isus odgovarajući reče: Zar se ne očistiše desetorica? A devetorica gdje su? Ne nađe se, koji bi se vratio i dao slavu Bogu, nego ovaj tuđin. I reče mu: Ustani, idi; vjera tvoja ti pomože!

Pouka

ZAHVALA POSLIJE SVETE PRIČESTI.

DANAŠNJE sveto evanđelje daje nam krasnu pouku o nezahvalnosti. Dvoje možemo naučiti iz današnjega svetog evanđelja: prvo, kako je ružna i odurna ta nezahvalnost; drugo, kako je škodljiva i opasna svaka nezahvalnost. Mi ćemo to začas promotriti.

Nezahvalnost je doista ružna i odurna. To nam jasno kazuju ove prijekorne riječi Isusove: »Ne iscijeliše li se desetorica? A gdje su devetorica?« To nam kazuje i naše vlastito srce. Šta bismo rekli jednome prosjaku, kojega bismo lijepo obdarili, a on nam odmah okrenuo svoja leđa, pa nam ne bi ni »hvala« rekao? Rekli bismo tomu nečovjeku: »Crni nezahvalniče!«

A sad predstavimo sebi događaj u današnjem svetom evanđelju! Strahovita bolest guba mučila je i izjedala desetoricu jadnih ljudi. Guba je priljepčiva bolest, prelazi sa čovjeka na čovjeka, pa su stoga ova desetorica bila isključena iz društva ljudskoga. Naš Gospodin Isus, pun dobrote i milosrđa, smilova se toj desetorici gubavaca, i jednim velikim čudom ozdravi ih najedamput. Samo su ovi gubavci znali i osjećali, koliko im je dobročinstvo iskazao Isus. I svatko bi sad pomislio, da će sva desetorica brže-bolje pohitjeti k Isusu i pasti pred Njega i do neba mu zahvaljivati na tolikoj ljubavi i milosti. Ali to učini samo jedan jedini. Ostala desetorica odoše u svijet kud koji. To baš nije bilo lijepo od njih. To je bila jedna kao ugljen crna nezahvalnost.

Braćo kršćani! Toliko puta nađe se i među nama kršćanima ovaj i onaj, koji su isto tako nezahvalni svojemu dobrom Spasitelju, i to baš onda, kad im Spasitelj iskazuje svoju najveću ljubav i milost. U svetoj ispovijedi očisti nas Spasitelj svojom svemogućom riječi od gube grijeha. Zar ta guba na duši nije kudikamo strašnija od gube na tijelu? Guba tjelesna isključuje čovjeka iz društva ljudskoga. Guba duševna isključuje nas iz društva Svetaca Božjih na Nebu. Koliko dakle dobročinstvo iskazuje nam Spasitelj u svetoj ispovijedi! I nije mu to bilo dosta. On, Spasitelj naš, pridodaje ovome Božanskom dobročinstvu još jedno i veće i čudesnije dobročinstvo.

U svetoj Pričesti uvraća se On Bog u to naše srce, koje je malo prije bilo gubom grijeha udareno i iznakaženo, pa ga napunja svojim Božanskim mirom i svetim blagoslovima svojega Otkupljenja. I zato dobri kršćani, do suza dirnuti tolikom ljubavlju svojega Spasitelja, ne mogu da nađu dosta riječi i zahvale Spasitelju svojemu poslije svete Pričesti. I oni poslije svete Pričesti ostaju u crkvi dulje vremena i zahvaljuju Isusu u svetoj sabranosti i pobožnosti. To je lijepo, i tako treba da bude.

Ali, braćo, toliko je danas kršćana, koji se povode za onom nezahvalnom devetoricom iscijeljenih gubavaca. Spasitelj je iza primljene svete Pričesti još u njihovu srcu. On im je toliku milost iskazao. On im je izbavio dušu od grijeha i tolikog zla. I zar mu oni nijesu sad dužni i još koliku zahvalnost ? Ali, nažalost, oni, jedva su se povratili od Stola Gospodnjega na svoje mjesto, okreću se i desno i lijevo, misle na sve drugo, samo ne na Isusa svoga, i već se spremaju da odu van. Nije prošlo nekoliko minuta, oni su već u buci i halabuci svjetskoj.

Braćo! Šta ćemo reći na takovo ponašanje ? Je li to zavrijedio naš predobri Isus od onih, kojima je dao samoga sebe ? Prosjak na kućnim vratima blagosiva i zahvaljuje za pruženi mu komadić hljeba. A ovi su kršćani bili za Presvetim Stolom Gospodnjim, gdje se sam Krist blaguje, gdje se obnavlja uspomena Njegove Muke, gdje se duša napunja milošću, gdje nam se daje zalog buduće slave. I na sve to odmah zaboraviti, zar nije to ružno i odurno ? Zar nije to jedna crna nezahvalnost ?

Ta crna i odurna nezahvalnost jest škodljiva i opasna kršćanskoj duši. Jedva ima šta opasnije za dušu. Nezahvalnost izaziva nemilost. A šta je čovjek bez milosti Božje ?

Živa je istina, što kaže sveti Bernard. On kaže: »Tko ono malo, što prima, zahvalno prima, dobiva veće dobročinstvo. Jer tko je u malom vjeran, postavit će se nad mnogo. Naprotiv, tko primljena dobročinstva uživa nezahvalno, nedostojan je ubuduće svakoga dobročinstva.«

Imamo za to jasan dokaz u današnjem svetom evanđelju. Od deset iscijeljenih gubavaca samo je jedan, i to tuđin Samaritanac, došao k Spasitelju, da Mu zahvali! I kako je Spasitelj nagradio ovu zahvalu ? Spasitelj reče iscijeljenom i zahvalnom Samaritancu ovo: »Ustani, idi; vjera tvoja ti pomože!« Iz ovih riječi Isusovih izvode neki tumači Svetoga Pisma, da je Spasitelj zahvalnomu Samaritancu još očistio i dušu njegovu od grijeha, iza kako mu je već bio očistio tijelo od gube. Samaritanac je bio zahvalan za manje dobročinstvo, pa zato mu Spasitelj udijeli još veće. Ona nezahvalna devetorica ne primiše ovoga novog, kudikamo uzvišenijeg dobročinstva. Kolika šteta i kolik gubitak za njih! Zacijelo, zdravlje je tjelesno i još kako golemo blago i još kako velika dragocjenost. Ali je zdravlje duševno milijun puta veće i dragocjenije dobro.

Ovu veliku razliku ističe Spasitelj svojom jasnom riječi u evanđelju: »Šta koristi čovjeku,« kaže On, »ako sav svijet dobije, a duši svojoj naudi?«[1]) Šta koristi, eto, čovjeku, ako nesamo zdravlje tjelesno, već uz to još i sve blago ovoga svijeta dobije, a besmrtnu dušu svoju izgubi? Šta imaju napokon ona devetorica nezahvalnika od svojega zdravlja tjelesnog, ako nijesu ujedno zdravi i čisti i na duši svojoj, i ako nijesu pošli živjeti, kako Bog zapovijeda, živjeti životom čestitim, čistim i Bogu ugodnim? Oni su bili baš onda u najvećoj pogibli i opasnosti, da svoje zdravlje i svoju novu snagu tjelesnu upotrebe u tom svijetu za nove grijehe i opačine. Eto, kako im je njihova nezahvalnost puno puno naudila! Nestalo ih je u svijetu bez milosti Božje. A kuda će i šta će jadnici bez milosti Božje? Bez milosti Božje ne će moći spasiti duše svoje.

Braćo! Slično naškode sebi i oni mlaki kršćani, koji iza primljene svete Pričesti izostavljaju svoju zahvalu Gospodinu za toliku milost i dobrotu Njegovu.

Naš je ono Gospodin Isus za svojega života obilazio i pohađao razna mjesta u Palestini. I sveto Evanđelje pripovijeda nam, kako bi onda na takav posjet Isusov nagrnuo silan narod sa svih strana, pa bi u sav glas zahvaljivao Isusu na Njegovu posjetu, pa bi ga obasipao sa stotinu svojih raznih molitava i želja. I onda bi predobrostivi Isus, ganut tolikom ljubavlju i odanošću svojega naroda, obasuo tu njegovu svetu zahvalnost svakim svojim Božanskim blagoslovom.

A, eto, poslije svete Pričesti prebiva taj isti Svemogući Spasitelj u našim srcima. I On Milostiv pripravan je da nas tada obaspe svakom svojom Božanskom milosti. I svaki onaj, koji poslije svoje svete Pričesti zahvalno klekne i pobožno se i pouzdano pomoli Gospodinu, čut će sigurno u svojoj duši utješnu riječ Spasiteljevu: »Ustani, idi; vjera ti tvoja pomože!« I otići će ta zahvalna kršćanska duša iz crkve u svijet sva puna jakosti i milosti Božje, sva zadovoljna, sretna i blažena. A nezahvalna kršćanska duša, kojoj je i poslije svete Pričesti dosadno ostati koji časak klečeći u crkvi i moleći se pred Svetotajstvenim Isusom, otići će sva prazna i jadna na svoju vremenitu i vječitu štetu.

---

[1]) Mat. 16, 26.

Pa stoga, braćo kršćani, budite mi uvijek zahvalni Gospodinu poslije svake svoje svete Pričesti! I vama onda govori sveti Pavao Apostol ono isto, što je govorio jedamput svojim Solunjanima: »Na svemu zahvaljujte Gospodinu; jer je ovo volja Božja u Isusu Kristu za vas sve!«[2])

Neka nas potaknu na zahvalu poslije svete Pričesti i ova dva sveta izgleda:

Sveti Toma Akvinski, Anđeoski Naučitelj naše svete Crkve, iza svoje svete Mise služio bi drugomu svećeniku kod svete Mise, da tako mogne što dulje zahvaljivati Bogu za svoju svetu Pričest.

Sveti Dominik proveo bi po čitave noći pred Presvetim zahvaljujući na milostima, što ih je primao u svetoj Pričesti.

Odlučujem u ime Božje, da ću poslije svake svoje svete Pričesti ostati jedno četvrt sata u zahvalnoj sabranosti i molitvi. Klanjat ću se svojemu dobrome Isusu kao Bogu, Spasitelju i Kralju svojemu. Govorit ću Isusu Svetotajstvenom sa svetim Tomom Akvinskim: »Ti si Kralj slave, Kriste!« Ili ću uzdisati sa svetom Mehtildom: O dobri Isuse, o dobri Isuse!« Pa ću zahvaljivati Isusu na tolikoj dobroti njegovoj prema meni. Pozvat ću u pomoć Blaženu Gospu, svojega Anđela Čuvara i svojega svetog Zaštitnika, neka oni za mene zahvaljuju Gospodinu. I svu prirodu Božju pozvat ću sa svetim Danielom prorokom, da hvali Gospodina: »Rijeke i more, cvijeće i sunce, zvijezde i vjetrovi, gore i doline, blagosivajte Gospodina!«[3]) I onda ću moliti Gospodina, neka bude uvijek milostiv meni grješniku! Pa ću Mu se napokon pomoliti za sve žive i mrtve, za sve, koji su mi mili i dragi, osobito za svetu Crkvu Katoličku i za Domovinu svoju. I tako će mi začas proći taj četvrt sata pobožnosti poslije svete Pričesti.

---

[2]) 1. Sol. 5, 18. — [3]) Dan. 3, 57—88.

Četrnaesta nedjelja po Duhovima

Evanđelje

MAT. 6, 24—33.

U ONO vrijeme reče Isus učenicima svojim: Nitko ne može dva gospodara služiti; jer ili će na jednoga mrziti a drugoga ljubiti, ili će jednome voljeti a za drugoga ne mariti. Ne možete Bogu služiti i mamoni. Zato vam kažem: Ne brinite se za život svoj, šta ćete jesti, ni za tijelo svoje, u što ćete se obući. Nije li život pretežniji od hrane, i tijelo od odijela? Pogledajte na ptice nebeske, kako ne siju, niti žanju, ni sabiraju u žitnice; pa ih Otac vaš nebeski hrani. Nijeste li vi mnogo pretežniji od njih? A tko od vas brinući se može primaknuti rastu svojemu lakat jedan? I za odijelo što se brinete? Pogledajte na ljiljane u polju, kako rastu; ne trude se, niti predu; a kažem vam, da se ni Salomon u svoj slavi svojoj ne obuče kao jedan od njih. A kad travu po polju, koja danas jest, a sutra se u peć baca, Bog tako odijeva, a kamo li će više vas, malovjerni! Ne brinite se dakle govoreći: šta ćemo jesti, ili šta ćemo piti, ili čim ćemo se odjenuti? Jer sve ovo neznabošci ištu. Zna Otac vaš, da vam treba sve ovo. Ištiti dakle najprije Kraljevstvo Božje i pravdu njegovu, i ovo će vam se sve dodati.

Pouka

POUZDANJE U BOGA.

BRAĆO! Uzmimo u ruke Život Svetaca Božjih! Šta nam odmah i osobito upada u oči, kad čitamo ili slušamo život kojega Sveca? To je njegovo nepokolebljivo pouzdanje u Boga. Križ, patnja i bol bili su Svecima svagdanji kruh. Ali se oni nijesu nikada predavali kakvoj malodušnosti. Naprotiv, uvijek vidimo na njihovu licu samo neku blagu vedrinu, samo neki blaženi mir, samo neki kao sunčani sjaj, sjaj nutarnjega svetog zadovoljstva.

Tko od nas, braćo kršćani, ne bi htio da bude uvijek u takovu sretnom i blaženom raspoloženju? Naš dobri Spasitelj daje nam u današnjem svetom evanđelju sredstvo za takovu sreću na zemlji. On nam veli: »Zna Otac vaš, da vam treba sve ovo.« Jest, Sveznajući i Svemogući Bog Otac je naš nebeski! Ova misao ulijevala je Svecima u srce najveće pouzdanje u Boga. Ali, nažalost, ova pomisao ulijeva mnogim danas kršćanima u srce samo zlovoljnost i nepouzdanje u Boga. Odakle taj dvojaki i tako razni učinak? Odakle iz jedne iste pomisli, iz pomisli na Boga kao Oca nebeskoga, i veliko pouzdanje u Boga i zlovoljno nepouzdanje u Boga?

Uzmimo, braćo, da je Sveznajući i Svemogući Bog na Nebesima uistinu naš Otac! Možemo li mi onda s razlogom gledati u taj svijet posve mirno, vedro i zadovoljno u svim položajima svojega života? Možemo li ostati mirni, pa se dogodilo na tom svijetu ne znam šta? To se zna da možemo. Jer Otac naš nebeski može u svojoj svemožnosti jednim samo udarom i migom sve na svijetu promijeniti i preobrnuti. Zar nije On tamnicu Josipa Misirskoga okrenuo u sjajnu palaču Faraonovu? I zar nije On vješala, određena za Mardokeja, pretvorio u kneževsko uzvišeno prijestolje? I zar nije On i one bijesne valove na Genezaretskom jezeru jednom svojom besjedom pretvorio u jednu mirnu i kao zrcalo glatku pučinu? Otac nebeski i nas ljubi neizmjerno. Pa će On jamačno i nama to isto učiniti, ako je to samo na spasenje duši našoj.

Možemo li, braćo kršćani, i pomisliti samo, da će Otac naš nebeski ostati ravnodušan i bezbrižan, dok mi Njemu iz ove suzne doline uzdižemo svoje suhe i mršave ruke i vapijemo: »Oče naš, koji si na nebesima, daj nam, molimo

Te, krišku hljeba!« Ako je dakle Svemogući i Sveznajući Bog zaista naš Otac, onda mi nemamo nikakva razloga, da očajamo i zlovoljni budemo u svojim nevoljama i pod svojim križevima ovdje na zemlji.

A sad da vidimo, je li nam Bog Svemogući i Sveznajući doista Otac na Nebesima! Božanski Spasitelj zove Ga toliko puta tim imenom. U današnjem svetom evanđelju zove ga tako dva puta. Jedamput kaže: »Otac vaš nebeski hrani ih.« I drugiput kaže: »Zna Otac vaš, da vam treba sve ovo.« A nesamo ovdje na ovome mjestu svetoga Evanđelja, već uvijek u svojim propovijedima i poukama naš Gospodin Isus tim imenom naziva Boga Svemogućega. Kad ono uči svoje apostole moliti se Bogu, prve su Mu riječi: »Oče naš!« I kad spominje svoje uzašašće na Nebo, opet izriče ovu lijepu riječ: »Idem k Ocu svojemu i k Ocu vašemu.« U riječ, našemu je Spasitelju Bog na Nebesima uvijek naš Otac nebeski. Isus to ističe baš svakom prilikom.

I uistinu je Bog Svemogući i Sveznajući naš pravi Otac nebeski. To je nebrojeno puta pokazala ljubav Boga Svemogućega prema nama. Spomenimo se samo onoga čina i dokaza ljubavi Božje, koja veličinom svojom nadmašuje svaku i najveću žrtvu svih pod nebom roditelja. Jer »Bog je tako ljubio svijet, to jest ljude, dakle i nas, da je Sina svojega jedinorođenoga dao, da nijedan, koji vjeruje u Njega, ne pogine, nego da ima život vječni.«[1]) Braćo kršćani! Da nije bilo ovoga čina prevelike ljubavi Božje, šta bi bilo od nas iza grijeha naših praroditelja Adama i Eve, iza grijeha istočnoga? Jeste li vidjeli, kako čovjek vrtlar reže i siječe sa drveta suhu granu, pa je onda baca u vatru? Tako bi i Pravda Božja pokvareni rod ljudski odsjekla od ostalih stvorenja Božjih i bacila ga u oganj pakleni. A bi li to išta naudilo Bogu Svemogućemu? Bi li Bog stoga postao štogod siromašniji ili manje blažen? Nipošto. A na nas ljude oborila bi se tad najveća nesreća, što bi nas mučila i ubijala kroz čitavu vječnost.

Ali to premilostivi Bog naš nije učinio. On nas je toliko ljubio i na svoje Božansko Srce privio, te je upravo sve učinio, da nas spasi. Doista, sve je učinio, kad je dao i žrtvovao svojega jedinorođenog Sina za nas. Gdje je taj na svijetu otac, koji bi to htio učiniti za jednoga čovjeka tuđina? Pa i kad bi se našao na svijetu takav čovjek, zar

---

[1]) Iv. 3, 16.

bi tko mogao još sumnjati o njegovoj neiskazanoj ljubavi prema onome, za kojega je prinio toliku žrtvu ? O, kad bi nam ova neizmjerna ljubav Božja uvijek bila na srcu i na pameti ! O čudesna i nedokučiva ljubavi Boga Svemogućega prema nama ljudima, prema nama grješnicima ! On, Bog Svemogući i Sveznajući, Otac naš, i mi ljudi djeca Njegova !

Ali, nažalost, toliko je puta baš ova očinska ljubav Božja uzbudila u srcima mnogih ljudi i mnogih kršćana veliko nepouzdanje u Boga. Mnogi kršćanin u nevolji govori ovako : »Ako mi je Bog Otac, kako me onda može On udarati tolikim zlom i siromaštvom ? Kako može Bog, ako mi je Otac, tako mirno gledati, da ja ovako sakat i bolestan i jadan moram raditi i patiti se dan na dan za komadić toga suha hljeba ? A drugi zdravi i bogati šetaju i provode besposlene dane u svakoj slasti i lasti. I tako im crna sumnja izjeda i osuši dušu. I tako im nemila briga razrova i namrgodi njihovo čelo. A to je sve zato, jer se nema pravoga pojma o pravoj ljubavi jednoga oca. Misle neki ljudi, da nas uistinu ljubi samo onaj, koji nam u svemu samo povlađuje i ugađa.

Ali to je mišljenje posve krivo i naopako. Recite sami, braćo kršćani, hoće li razborit otac svojemu malom djetetu dati u ruke oštar nož, da se njim igra ? Neka dijete i ne znam još kako plače i ište taj oštri nož, otac mu ga razborit ne će dati. Vidi razborit otac, što ne vidi ludo dijete. Vidi, da oštar nož u nespretnoj djetinjoj ruci može lako djetetu zadati ljutu ranu na oku, na ruci, na obrazu. Ili hoćemo li se osvetiti liječniku zato, što nam je odrezao jedan otrovani i sagnjili ud na tijelu, da nam tako spasi život ?

Naš Otac nebeski jest Sveznajući Otac. Pred Njegovim očima stoji kao knjiga otvorena i sadašnjost i prošlost i budućnost. Uz to znade On za sve naše prilike i neprilike, znade točnije i bolje, nego mi sami. Zato On i bolje zna, što je bolje po nas. Mi po svojoj kratkoj pameti, koju još kojiput zamrači strast, htjeli bismo biti uvijek i zdravi i sretni i bogati. A koliko je puta baš to zdravlje, i to bogatstvo, i ta sreća pravi otrov za nas !

Šta je škodilo siromašnome Lazaru, ako je za života bio sav u ranama i prosjak sabirao mrvice ispod stola bogatunova ? A šta je koristilo bogatunu, ako se dan na dan gostio za obilnim stolom ? Stavimo, da je Bog dao prosjaku Lazaru ono sve blago bogatunovo, a bogatuna da je spustio

na prosjački štap Lazarov! Ne bi li se možebit onda i vječnost njihova preobrnula? Tolike su ono matere jaukale i plakale za svojom nedužnom dječicom, što izginuše pod ljutim nožem Herodova bijesa. Da je Juda bio među tom dječicom, zar mu to ne bi bilo na njegovo vječno spasenje, pa makar za njim mati njegova plakala dan i noć? Sad bi se on kao anđelak Božji igrao uz prijestolje Božje, i bio bi ljubimac Anđelima i Svecima Božjim. A ovako muči se on sada i gori u vječnome paklu.

Tako je, braćo kršćani! Pa stoga neka nam križ i bol nimalo ne pomute pojma o Božjoj očinskoj ljubavi! Sa junakinjom svetom Juditom[2]) budimo samo uvjereni, da ove udarce i bičeve spušta Bog na nas zato, da se mi kao sluge Njegove po njima popravimo i dignemo, a nipošto da se pokvarimo i upropastimo! Pa što nam duši donosi veću utjehu: ili ono ljuto mrmljanje i mrgođenje i psovanje na Boga, ili mirno predanje i pouzdanje u volju Božju? Je li nam bogopsovka ikada donijela ikakvu olakšicu? Nikada nikakvu. A u najtežim svojim časovima osjetili smo slatku utjehu na samu pomisao, da nam je Svemogući i Sveznajući Bog Otac, i da će On napokon sve na dobro naše okrenuti. »Znamo, da onima, koji ljube Boga, sve zajedno pomaže na dobro.«[3])

Pa stoga, braćo kršćani, samo uvijek stavimo sve svoje pouzdanje u Svemogućega i Sveznajućega Boga! I mir Božji i blagoslov Božji bit će onda uvijek s nama.

Da navedemo ovdje i jedan svetački primjer o pouzdanju u Boga. Sveti Teodozije, praotac samostanaca, (529.), nije imao sa svojih dvanaest učenika jednoga Uskrsa baš nikakve hrane. Nije imao ni hljeba za žrtvu svete Mise. I neki njegovi učenici počeli su već mrmljati. Bojali su se, da ne ostanu bez uskrsne svete Pričesti. A sveti Teodozije mirio ih i govorio im: »Samo se pouzdajte, braćo, u dobroga Boga! On je Otac naš, pa će nam se sigurno smilovati. Zar nas ne će moći nahraniti onaj Bog, koji je nahranio hiljade ljudi u pustinji?« I zbilja, dok je on još tako govorio braći, eto im čovjeka sa toliko hrane, da im je moglo biti dosta do Duhova. On im je donio i hljebove, što su bili pripravljeni za svetu Misu i Pričest. — Tako dobri Bog nagrađuje djetinje pouzdanje u Njega.

---

[2]) Jud. 8, 27. — [3]) Rim. 8, 28.

O d l u č u j e m u ime Božje, da ću uvijek sabrano i pobožno moliti »Očenaš«, tu molitvu pouzdanja u Boga kao u Našega Oca nebeskog. I u svojim kušnjama i nevoljama govorit ću sa Božanskim Spasiteljem u vrtu Getsemanskom : »Oče, ne moja volja, već neka bude Tvoja volja !« Oče nebeski, Ti najbolje znaš, što je po mene bolje ! Pa neka se na meni vrši samo presveta volja Tvoja !

Petnaesta nedjelja po Duhovima

Evanđelje

LUK. 7, 11—16.

U ONO vrijeme iđaše Isus u grad, koji se zove Naim, i s njim iđahu učenici njegovi i mnoštvo naroda. A kad se približavaše k vratima gradskim, gle, iznašahu mrtvaca, jedinca sina matere njegove, i ona bješe udovica; i naroda iz grada mnogo iđaše s njom. I vidjevši je Gospodin sažali mu se za njom, i reče joj: Ne plači! I pristupi i prihvati za mrtvački lijes, a nosioci stadoše. I reče: Mladiću, tebi govorim, ustani! I sjede onaj, koji bijaše mrtav, i stade govoriti. I dade ga materi njegovoj. A strah obuze sve, i veličahu Boga govoreći: Velik prorok ustade među nama, i Bog pohodi narod svoj.

Pouka

NEČISTOĆA.

MATI za mrtvačkim lijesom svojega djeteta, uvijek je to slika, što čovjeka dira u srce. A možemo pod ovom materom iz Naima razumjeti i mater sviju nas, našu svetu Crkvu. Dan na dan ide ona za lijesovima tolike svoje djece. A u tim lijesovima leže mrtve duše, žalosne žrtve, što ih ubi ona nemila bolest, kojoj je ime nečistoća.

Pa smo dužni, opet i opet, upozoriti na tu ogavnu i ružnu bolest, jer se ona prihvaća lako svakoga, a prihvaća se nekako potajno i lukavo.

Neke bolesti ne prihvaćaju se svakoga, kao na pr. dječje bolesti. Odrasli ne trebaju se bojati dječjih bolesti. Druge opet bolesti prihvaćaju se pojedinih staleža. Ali ta pošast nečistoće prihvaća se svakoga. Ne poštedi ni djecu ni odrasle. I nijedan stalež nije od nje siguran.

One nedopuštene igre, oni tajni ružni razgovori i grijesi kazuju nam dovoljno, da se ta bolest nečistoće hvata i male i školske djece.

I oženjenih hvata se ta pošast. Ona kod njih obara one svete zakone, što ih je Stvoritelj izdao za ženidbu. Imala bi ženidba donositi život, a donosi danas toliko puta smrt. Toliko puta povređuje se danas vjernost i dužnost ženidbena.

A najviše je toj pošasti nečistoće izvrgnuto najljepše doba, proljeće ljudskoga života, zlatna mladost. U onim mrtvačkim lijesovima najviše ima mrtvih mladenačkih duša. I zato Bog napose opominje mlada čovjeka: »Spomeni se svojega Stvoritelja u danima svoje mladosti!«[1] Nažalost, tako se slabo sluša ova sveta opomena Božja. Mladež je danas tako slaba, gluha i lakoumna. I zato ta nečistoća ima baš u njezinim redovima toliku žrtvu. Pa stoga nesamo mladi ljudi, već i svi oni, koji se imaju brinuti za mladež, poglavito roditelji, svećenici i učitelji, imaju tešku i punu odgovornosti dužnost, da jednako straže i paze, te nam se mladost naša ne okuži tom strašnom kugom nečistoće.

A opasna je duši ta nečistoća najviše stoga, jer se došulja iz potaje i lukavo. Kad bi ona sa sebe skinula svoju lukavu i zamamnu masku, čovjek bi pobjegao od nje. Ali

---

1) Prop. 12, 1.

ona obećaje duši radost i život, i pruža srcu slast i vino. Vino, što je pomiješano sa zmijskim smrtonosnim otrovom.

Da navedemo koji primjer!

Eno mladić ili djevojka od kojih sedamnaest godina ide ulicom. Prolazi pokraj raznih dućanskih izloga. I stane kod jednoga izloga. Gleda onu besramnu sliku. Divlja je nečista strast već tu. I u duši se porodila ružna nečista misao. I duša se sad zabavlja s tom ružnom nečistom mišlju. I s tom ružnom nečistom mišlju ide dalje ulicom taj mladić ili ta djevojka. Jadnici već su izgubili ponajljepši biser! Biser svete čistoće.

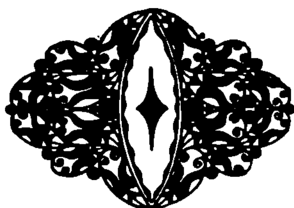
Drugi primjer. Roditelji puštaju, da im odrasla kći naokolo hoda čitavo nedjeljno popodne. I na izlet je puštaju sa kojekakvim sumnjivim društvom. I u mrak je puštaju samu. I njihovoj se kćeri brzo pridruži nečistoća. Ali ne kao kakva razbojnica, već kao prijateljica. I s tom prijateljicom ode tamo, zađe onamo, pođe i na ples, uđe i u kino, i u kazalište, i u cirkus itd. I zabavlja se djevojka, i gonjena od strasti smije se, i gleda, i uživa u blatu nečistoće. I domalo imamo pred sobom jednu jadnicu, jednu već pokvarenu i razuzdanu dušu, koja uzalud uzdiše: »Tko će mi povratiti moju mladost, da je bolje sprovedem!«

I ovaj još primjer! Jedan otac obitelji sjedi zamišljen i zabrinut u svojoj sobi. I pristupi mu nečistoća, ali opet, to se zna, kao kakova tješiteljica i pomoćnica. I ona mu govori: »Nemoj stavljati u opasnost zdravlje svojoj ženi! I kako ćeš izaći na kraj, ako za tvojim stolom jednako raste broj ť' Radi onako, kako ti ja kažem, pa ćeš se riješiti sviju tih briga!« Tako govori nečistoća. I jadan otac obitelji radi tako. A u isto vrijeme dobri duhovi ostavljaju kuću njegovu, i mrke sjene uvlače se u nju. I nad njim se nebo zastire tamnim oblakom, i ne grije ga više zlatno Božje sunce. I zatutnji napokon grom, i sijevne munja, i mač osvete Božje u kući zabljesne i prosiječe dragi život i jednome i drugome njegovu djetetu. I sad jadni čovjek dolazi k sebi. Teško sav iskušan i izmučen u savjesti svojoj vraća se opet čistim zakonima svete kršćanske ženidbe.

Predragi slušaoci! Svi, svi bez izuzetka, i djeca, eto, i odrasli, budite dakle na oprezu i bdijte nad svojom čistoćom! Ako itko obilazi u ovčijoj koži, a iznutra je vuk grabljivi, znajte, to je ružna nečistoća! I ako koja bolest vuče za sobom vječnu smrt, znajte, to je opet ružna i blatna

nečistoća! I neka vam uvijek bude na pameti ona ozbiljna opomena Apostolova: »Znajte i upoznajte, da nijedan bijednik i nečist nema baštine u Kraljevstvu Krista i Boga.«[2])

Odlučujem u ime Božje, da ću barem jedamput na mjesec pristupati k Stolu Gospodnjemu i uživati »Hljeb Jakih«. Znam, da ću tako najbolje sačuvati u duši svojoj svetu čistoću. I poslušat ću glas Spasiteljev, koji nam govori: »Bdijte i molite se, da ne padnete u napast!«[3]) I stavit ću se pod okrilje Prečistoj Djevici. Njoj predajem odmah sada srce svoje, neka mi ga čuva i brani od svih lukavih zavodnika, od svakog nečistoga grijeha! Napane li me nečista napast, odmah ću moliti Zdravomariju.

---

²) Ef. 5, 5. — ³) Mark. 14, 38.

Šesnaesta nedjelja po Duhovima

Evanđelje

LUK. 14, 1—11.

U ONO vrijeme kad dođe Isus u subotu u kuću nekoga poglavice farisejskoga da jede hljeb, motrahu i oni njega. I gle, bješe pred njim nekakav čovjek, na kojem bješe vodena bolest. I odgovarajući Isus reče zakonoznancima i farisejima govoreći : Je li slobodno u subotu iscjeljivati? A oni šutješe. On pak dohvativši ga se, iscijeli ga i otpusti. I odgovarajući reče im : Koji od vas ne bi svojega magarca ili vola, da mu padne u zdenac, odmah izvadio u dan subotni? I ne mogoše mu na to odgovoriti. I zvanicima kaza priču, kad opazi, kako izbirahu pročelja, i reče im : Kad te tko pozove na svadbu, ne sjedaj u pročelje, da ne bude možda među onima, što ih je on pozvao, poštovaniji od tebe ; i da ne bi došao onaj, koji je pozvao tebe i njega, i rekao ti : Podaj mjesto ovomu ! I onda bi sa stidom morao sjesti na posljednje mjesto. Nego kad te tko pozove, došavši sjedni na posljednje mjesto, da ti reče, kad dođe onaj, koji te je pozvao : Prijatelju, pomakni se više ! Tada će ti biti čast pred onima, koji sjede s tobom za stolom. Jer svaki, koji se podiže, ponizit će se, a koji se ponizuje, podignut će se.

Pouka

SVETKOVANJE NEDJELJE.

NAŠ Božanski Spasitelj pita u današnjem svetom evanđelju zakonoznance i fariseje: »Je li slobodno u subotu iscjeljivati?« Ovim pitanjem doziva nam Spasitelj na pamet strogu dužnost svetkovanja nedjelje, jer naša kršćanska nedjelja odgovara židovskoj suboti.

Stoga ćemo danas promotriti dvoje: prvo, odakle dužnost, da svetkujemo nedjelju? — i drugo, kako ćemo najbolje po naputku svete Crkve svetkovati nedjelju?

Svetkovanje subote ili nedjelje nalazimo već u povijesti stvaranja svijeta.[1]) Tu se veli ovo: »U šest dana stvorio je Bog nebo i zemlju i more i sve, što je u njima; a u sedmi je dan počinuo.« Je li sam Bog trebao ovaj počinak? Zacijelo Bog nije trebao počinka, jer je čitavo to stvaranje svijeta izvedeno samo jednom riječi Božjom. Pa zašto je onda Bog u sedmi dan otpočinuo? Zato, da nama ljudima dadne primjer.

I što nas je Bog učio svojim Božanskim primjerom, to nam je i zapovjedio svojom Božanskom riječi. Ovako zapovijeda treća zapovijed Božja na gori Sinaju: »Spomeni se, da svetkuješ dan subotni!«[2]) A da se ne zaboravi i na laku ruku ne uzme ova zapovijed, određuje Bog kaznu za one, koji prekrše ovu zapovijed. Određuje Bog, da se pogubi svaki onaj, koji prekrši Njegovu zapovijed. I ova odredba Božja nije bila samo prazna riječ. Evo što nam pripovijeda četvrta knjiga Mojsijeva: Kad su bili sinovi Israelovi u pustinji, nađoše jednoga gdje kupi drva u subotu. I po nalogu Božjem bio je ovaj čovjek kamenovan od svega puka. Veoma ozbiljno uzima dakle Bog svetkovanje nedjelje. A evo zašto!

Bog nije postavio čovjeka na ovu zemlju zato, da sabira blago sebi, niti da uživa, niti da u beskorisnoj dangubi čeka na smrt. Čovjek na ovome svijetu ima jednu višu svrhu. Čovjek je na ovome svijetu zato, da Bogu služi i da Boga slavi. I mogao je Bog tražiti od svakoga pojedinog čovjeka svagdanju službu. Ali, eto, Bog se u svojoj dobroti zadovoljio samo jednim danom u tjednu, zadovoljio se samo nedjeljom.

---

[1]) 2. Mojs. 20, 11. — [2]) 2. Mojs. 20, 8.

I ako sad čovjek oduzima Bogu i taj jedan jedini dan u tjednu, zar nije onda doista zaslužio onu strogost i kaznu Božju ?

Ali i za samoga čovjeka dobro je i korisno je, da svetkuje nedjelju. Dan današnji gleda se samo na dobitak i užitak. Ljudi su se danas upravo pomamili za tom zemaljštinom. Zemaljština i prašina na sve četiri strane. I u tu svagdanju prašinu i zemaljštinu najedamput sad prodru milozvučna nedjeljna zvona. I sa Božjeg oltara čuje se nedjeljna pjesma: »Sursum corda!« »Gore srca!« Ljudi, gore srca prema Nebesima! Tamo ima još jedan svijet. Puno ljepši i divniji svijet. Tamo nad svodom nebeskim, nad zvijezdama sjajnim naša je prava i vječna Domovina. Tamo prebiva naš predobri Otac nebeski, Bog Sveti, Bog Jaki, Bog Neumrli. Tamo na Nebesima naša su braća, Anđeli i Sveci Božji. Tamo je naša Draga Gospa, naša i Isusova Majka. Tamo ćemo i mi jedamput doći, ako budemo čisto i sveto živjeli na ovoj zemlji.

Braćo! Zar nije ta nedjeljna pjesma uistinu prava nebeska pjesma ? I zar ta pjesma iz boljega svijeta ne podiže čovjeka do njegova pravog dostojanstva i određenja ? Za nešto uzvišenije rođen je čovjek. »Za nešto više rođen sam,« govorio bi mladi sv. Stanislav Kostka. Jest, za vječno nebesko blaženstvo mi smo svi rođeni. I bez svetkovanja nedjelje brzo bi rod ljudski na ovoj zemlji pao i propao u bezdani jaz svakojake zloće i nesreće. Kako je dakle dobro i korisno svetkovati svetu nedjelju!

A kako ćemo najbolje svetkovati nedjelju ? Uči nas to naša sveta Crkva u svojoj drugoj zapovijedi. U nedjelju i u ostale zapovjedne blagdane mi moramo pobožno slušati svetu Misu. Na taj se način najbolje dolazi do one dvojake svrhe, radi koje je naređeno svetkovanje nedjelje.

Prva svrha nedjelji jest slava Božja. Zato je nedjelja, da slavimo i hvalimo Boga. A sveta je Misa najuzvišenija i najdostojnija zahvalna žrtva Bogu. Uzvišena je bila žrtva, što ju je Stari Zavjet palio i prikazivao Bogu. Još je uzvišenija bila žrtva, što su je kršćanski mučenici prinosili Bogu na onim strahovitim mučilima. Ali sve žrtve paljenice Staroga Zavjeta i sve one strahovite muke i žrtve kršćanskih mučenika šta su, napokon, prema žrtvi svete Mise ? One su sve prema svetoj Misi samo jedna sjena, samo jedno tepanje nejakoga djeteta. Jer u svetoj Misi ne

žrtvuje se kakvo, pa makar i najizabranije janje, ne žrtvuje se čovjek, pa makar i najplemenitiji, već se žrtvuje sam Jedinorođeni Sin Božji. Od ove Božanske žrtve nema ni dostojnije, ni dragocjenije, ni uzvišenije, ni veličanstvenije.

Neka nam to malo pokaže ova slika! Uzmimo, da se natječu Nebo i zemlja, tko će veću hvalu i slavu iskazati Trojedinomu Bogu. I podigla se sva Nebesa, da što sjajnije i dostojnije proslave Trojedinoga Boga. I razvila se divna nebeska procesija, a na čelu joj sama B. D. Marija, Kraljica Neba. I za njom svih devet korova anđeoskih i nebrojene čete Svetaca Božjih. I svi se klanjaju Trojedinomu Bogu. I svi kliču i pjevaju: »Svet! Svet! Svet!« Doista, jedna veličanstvena nebeska slava i čast Bogu! Ali, eto, u isto vrijeme šalje sveta Crkva vojujuća na zemlji jednoga svog svećenika, neka prikaže Trojedinomu Bogu žrtvu svete Mise. I šta se sad dogodi? Dogodi se, da je sva ona nebeska procesija stala, zadivila se i poklonila se žrtvi svete Mise. Jer kako je nebo nadvisilo zemlju, tako je hvala i slava Trojedinomu Bogu iz usta Isusovih u svetoj Misi nadvisila svaku hvalu i slavu svih stvorenja Božjih, pa i onih na Nebu. Nema dakle hvale i slave Trojedinomu Bogu veličanstvenije i uzvišenije od zahvalne žrtve svete Mise.

Ali i druga svrha svetkovanja nedjelje najbolje se postiže slušanjem svete Mise. Ta druga svrha jest ćudoredno duhovno dobro čovjeka.

Što je kiša za rast i napredak u prirodi, to je milost Božja za rast i napredak u našem vrhunaravnom životu. A sveta Misa jest baš najljepša kiša milosti Božje, što se izlijeva svake nedjelje na poljane našega kršćanskog života. Naš Božanski Spasitelj rekao je jedamput ovu utješnu riječ: »Ako šta zamolite od Oca u moje ime, dat će vam.«[3]) A nigdje više ne molimo od Oca nebeskoga u ime Isusovo kao u svetoj Misi. U svetoj Misi daruje nam se sam Božanski Spasitelj. On sam kao da se po svetoj Misi utisne u našu ruku, utisne se kao kakav dukat, i govori svakomu od nas: Sad hajde i nabavi sebi milosti Božje, što su ti potrebne za sav naredni tjedan! I kad mi onda dođemo pred Oca nebeskoga sa ovakim zlatnim dukatom, kaošto je naš Božanski Spasitelj, zar će nam Otac nebeski uskratiti ikoju svoju milost? Kako će se dakle lijepa kiša nebeskih milosti i blagoslova izliti na poljane našega kršćanskog

---

[3]) Iv. 16, 23.

života, kad mi te nebeske milosti i blagoslove zamolimo u svetoj Misi od Oca nebeskoga! I zar nijesmo to sami toliko već puta u životu iskusili? Kad smo se u nedjelju dobro pomolili i preporučili Bogu, onda nam je sav naredni tjedan bio tako lijep i sretan i od Boga blagoslovljen. Onda smo osjećali u duši novu okrepu i snagu za sve, što je dobro, sveto i plemenito.

Pa stoga, braćo, oduševimo se samo za što bolje i pobožnije svetkovanje svete nedjelje! Nipošto nije izgubljeno ono vrijeme, što nam prođe na nedjeljnoj svetoj Misi. Dobro se kaže: Bez Božje milosti nema nam jakosti. A Božja, eto, milost daje nam se tako obilato u svetoj Misi.

Na kraju još ovaj lijepi primjer za nedjeljnu svetu Misu!

Francuski biskup Miollis de Digne svake bi nedjelje ujutro, kad bi rekao svetu Misu, izašao u koje obližnje selo, da uči djecu katekizam. I jedne tako nedjelje naiđe na jednog momčića, koji je čuvao ovce na livadi. Biskup upita momčića, da li ide u nedjelju k svetoj Misi. Momčić mu odgovori: »Ja bih rado išao k svetoj Misi, ali ne mogu ostaviti ovaca.« Kako se zakratko u župskoj crkvi imala započeti sveta Misa, ponudi mu biskup, neka ide u crkvu, a on će dotle čuvati ovce. Momčić pristane, predade pastirsku palicu biskupu i otrča u crkvu. Pod Misom ugleda ga u crkvi njegov gospodar. Odmah pristupi k njemu i upita ga, zašto je ostavio ovce. Mali pastir odgovori: »Jedan ih svećenik čuva.« Gospodar će na to: »To je sigurno kakav preobučeni tat, koji će nam pokrasti ovce.« I bržebolje ostavi sa nekoliko susjeda crkvu, pa u polje! Kako su se začudili, kad su kod ovaca našli svoga dobrog biskupa! Glas o tome pronio se brzo po svemu kraju. Biskup je time učinio više, nego mnogim svojim propovijedima. Je li mogao jasnije pokazati svojoj duhovnoj djeci, kako je važno u nedjelju pribivati svetoj Misi?

Odlučujem u ime Božje, da ću uvijek vjerno i savjesno obdržavati treću zapovijed Božju: »Spomeni se, da svetkuješ dan Gospodnji!« i drugu zapovijed crkvenu: »Slušaj pobožno svetu Misu u nedjelju i u ostale zapovjedne blagdane!« Na to obdržavanje poticat ću i druge kršćane. Za svetu Misu u nedjelju i u sve zapovjedne blagdane mora biti vremena, jer bez svete Mise nema nam blagoslova s Neba. Prokletstvo Božje ide za petama onoga, koji u nedjelju i ostale zapovjedne blagdane ne ide k svetoj Misi.

Sedamnaesta nedjelja po Duhovima

Evanđelje

MAT. 22, 34—46.

U ONO vrijeme pristupiše k Isusu fariseji, i upita ga jedan od njih zakonoznanac kušajući ga: Učitelju, koja je zapovijed najveća u zakonu? Reče mu Isus: Ljubi Gospodina Boga svojega svim srcem svojim, i svom dušom svojom, i svom misli svojom! Ovo je najveća i prva zapovijed. A druga je ovoj jednaka: Ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe! O ove dvije zapovijedi visi sav zakon i proroci. A kad se sabraše fariseji, upita ih Isus govoreći: Šta mislite za Krista, čiji je sin? Rekoše mu: Davidov. Reče im: Kako dakle David njega u duhu naziva Gospodinom govoreći: Reče Gospodin Gospodinu mojemu: sjedni meni s desne, dok položim neprijatelje tvoje podnožje nogama tvojim? Kad dakle David naziva njega Gospodinom, kako mu je sin? I nitko mu ne mogaše odgovoriti riječi, niti smjede tko od toga dana da ga zapita više.

Pouka

KAKO SE OPRIJETI BEZVJERJU?

U DANAŠNJEM svetom evanđelju ustaje Božanski Spasitelj proti bezvjercima svojega vremena. I odnese Spasitelj pobjedu u toj borbi. Kaže, eto, današnje sveto

evanđelje pri kraju: »I nitko mu ne mogaše odgovoriti riječi, niti smjede tko od toga dana da ga zapita više.«

U našim danas žalosnim danima bezvjerje uzima mah sve više i više. I treba, doista, da znamo, kako ćemo se najbolje oprijeti tomu bezvjerju. Stoga pogledajmo najprije, što nam je činiti, i onda, što nam je pustiti, da se odupremo bezvjerju!

Što moramo sve učiniti, da nas kuga bezvjerja ne okuži? Kad se pojavi u svijetu kakva priljepčiva bolest, onda se uzima kakav serum, to jest kakav lijek, koji nas brani i čuva od te priljepčive bolesti. Tako treba činiti, kad se pojavi među nama i kakva vjerska pošast. Proti vjerskoj pošasti, proti bezvjerju, ponajbolji je serum i lijek: kršćanski život.

Jedan je veliki poznavalac svijeta i duše ljudske rekao ovo: »Ne izlazi bezvjerje iz razuma, već iz srca.« Opaki i nevaljali život uzrok je bezvjerju. Drugi je opet naučenjak (La Bruyère) rekao ovu duboku riječ: »Rado bih vidio čovjeka trijezna, umjerena i pravedna, koji bi nijekao Boga. Ovaj bi čovjek bio barem bespristran.« »Ali,« nadodaje odmah taj naučenjak, »takova čovjeka nema na svijetu.«

A kako to, da bezvjerje proizlazi iz srca? Golem je jaz među propisima vjere i djelima grješnoga života. Čim netko počini kakovo grješno djelo i prestupi koji propis vjere i njezina ćudoređa, odmah se u njegovoj duši oglasi glas savjesti. Kako je ono jedamput sveti Ivan Krstitelj stao pred kralja Heroda, tako i glas savjesti stane odvažno pred grješnika i dovikne mu: »Nije ti slobodno!« Glas savjesti uznemiruje ga, muči ga, grize ga u njegovim uživanjima. Od te grižnje savjesti ne oslobodi ga nikakvo mjesto, i nikakvo vrijeme, i nikakvo zanimanje. I onda nije nikakvo čudo, ako grješnik na sve načine gleda da nekako ušutka u sebi taj glas savjesti. Sve će ti on pokušati, da se izbavi toga strašnog vikača u svojoj duši. Ali uzalud mu sva muka! Toga vikača ne ukloni mu nitko iz duše. I onda grješnik stane sam sebi govoriti: »Šta Bog? Šta pakao? Šta sud Božji? Sve ti je to samo jedna smicalica i izmišljotina!« I ako mu još netko pruži makar i najtanju slamčicu kakove sumnje o tim nepobitnim istinama vjerskim, onda se on, jadan, čvrsto prihvati te slamčice, baš kao čovjek, kad se topi.

I tako se obistinjuje ona stara riječ: »Najprije čovjek nećudoredan, onda bezvjerac.« I stoga je isti Rousseau re-

kao: »Neka vam duša uvijek želi, da ima Bog, pa ne ćete nikada posumnjati, da ima Bog.« Ako dakle, braćo, hoćete da izbjegnete zarazi bezvjerja, onda prije svega živite pravim kršćanskim životom, to jest, držite deset zapovijedi Božjih i primajte svete sakramente!

Ali nesamo da moramo nešto činiti, već moramo i nešto pustiti, da nas ne okuži ta kuga i zaraza bezvjerja. Kaže Sveto Pismo: »Tko se dotiče smole, uprlja se.«[1]) Ta smola jest bezvjerje. Ako, eto, ne ćemo, da nas to bezvjerje uprlja, zamaže, onda ga se ne smijemo nipošto doticati. I zato neka nam bude glavnim pravilom ovo: »Nikakvo prijateljevanje, nikakvo pouzdano sastajanje i općenje sa bezvjercima i s onima, koji nam napadaju vjeru! Ne stupati u ona društva i u one organizacije, u kojima nema mjesta vjerskome mišljenju!« Već sveti Pavao Apostol opominje vjernike: »Ne vucite tuđi jaram sa nevjernicima! Jer što je zajedničko pravdi sa bezakonjem, ili kakvu zajednicu ima svijetlo sa tamom? Kako li se slaže Krist sa Belijalom? I kakav dio ima vjernik sa nevjernikom?«[2]) Ova je Apostolova opomena bila plod njegova dubokog poznavanja duše i ljudi.

Jer šta se obično pojavi nakon takova općenja sa nevjernicima? Najprije izostane ova i ona vjerska pobožnost. Izostavi se, opet i opet, sveta Misa. Ne pristupa se više često svetim sakramentima. Ispusti se molitva. A zašto sve to? Zato, veli se, jer će me svijet onda proglasiti bogomoljcem. Malo, veoma malo ima danas u svijetu junačke srčanosti, koju je imao onaj junak katolik, kad je odvratio na bezvjerske lakrdije svojih drugova: »A ja, gospodo, tvrdo vjerujem sve istine vjerske!«

A ide se još i dalje. Izostavljanje svojih vjerskih dužnosti samo je prvi korak na skliskome putu. Iza toga otisne se čovjek nizbrdo sa svom brzinom. Jer bez molitve i svetih sakramenata nema milosti Božje. A milost je Božja, koja nas vuče gore i otima nas iz šaka pokvarene ljudske naravi. I onda, sve malo pomalo, i pomrča sunce vjere, što je u djetinjskim i mladenačkim godinama onako žarko sjalo na nebu našega života. I nastane crna zima u takovim dušama. I tako se kršćanski život ukoči i smrzne u toj ledenoj nehajnosti i samovoljnoj sumnji.

---

[1]) Sir. 13, 1. — [2]) 2. Kor. 6, 14—15.

Sveti Augustin veli: »Nikakvo blago, nikakva čast, nikakvo dobro ne može se isporediti sa našom svetom vjerom.« A sveti je Augustin imao za ovu svoju tvrdnju najsjajnije dokaze iz najbliže prošlosti. Punih trista godina bjesnila su progonstva kršćana. Nebrojeni mučenici poizginuli su pod najžešćim mukama. Zašto? Je li zato, da tako možebit nagomilaju čitave gomile zlata i srebra? Ili da sebi osiguraju u povijesti ime glasovita junaka? Ne. Oni su imali pred očima jednu puno plemenitiju svrhu i nagradu. Imali su pred očima palmu jedne nepobjedive vjere.

I tu dragocjenu vjeru, dragi kršćani, da vam zar itko na svijetu otme i ugrabi? Bože sačuvaj! Jest, ali onda morate izbjegavati općenje sa ljudima bezvjercima. Onda ne smijete stupati u društva bezvjerska. Samo tako ćete izbjeći opasnosti, što vam prijeti od te zaraze bezvjerske.

Jedan žalostan primjer neka nas pouči! Nađoše u gradu Cambrai u Francuskoj jednoga mladića mrtva pod jednim hrastom. Odapet revolver bio je uz njega. Na ceduljici, što je izvadiše iz njegova džepa, bile su olovkom napisane ove riječi: »Tkogod nađe moju lešinu, neka zna, da sam pet godina živio po propisima i savjetima evanđeoskim. I tad sam bio neizmjerno sretan i zadovoljan. Ali, po nesreći, što je dosta ne mogu da oplačem, upadoh u društvo ljudi bezvjeraca. I ti me ljudi dovedoše dovle, gdje me sada vidite. Htio sam biti štap i potpora svojim siromašnim roditeljima u njihovoj starosti. Ali, eto, ne mogu! Život mi je dodijao. Postao mi je nepodnošljiv.« Tako je taj nesretni mladić, vođen od bezvjeraca, udario stramputicom, i tako žalosno dokončao svoj život.

Odlučujem u ime Božje, da ću živjeti sveto, čisto i pobožno. Svaki ću tjedan poći na svetu ispovijed i Pričest. Ako ikako mogu, i svaki ću dan na svetu Pričest. Na taj izvor svake milosti Božje! I, onda, ne ću se nikada družiti sa ljudima, koji ne mare za svoju svetu vjeru, pa je, dapače, i napadaju. Daleko im kuća od mene! Isuse! Umnoži i učvrsti vjeru moju, da, vjerujući u Te, sve te više i više ljubim! Daj, da te jednoć licem u lice ugledam. Jer si Ti moja jedina želja, moja jedina radost, moje blaženstvo, moj Isus, moj Spasitelj, sve moje!

Osamnaesta nedjelja po Duhovima

Evanđelje

MAT. 9, 1—8.

U ONO vrijeme ušavši Isus u lađicu prijeđe i dođe u svoj grad. I gle, donesoše mu uzeta, koji ležaše na postelji. I vidjevši Isus vjeru njihovu reče uzetomu : Uzdaj se, sinko, opraštaju ti se grijesi tvoji ! I gle, neki od književnika rekoše u sebi : Ovaj huli na Boga. I vidjevši Isus pomisli njihove reče : Zašto zlo mislite u srcima svojim? Šta je lakše reći : opraštaju ti se grijesi tvoji ; ili kazati : ustani i hodi? Ali da znate, da Sin čovječji ima vlast na zemlji opraštati grijehe, tada reče uzetomu : Ustani, uzmi postelju svoju i idi u kuću svoju ! I ustade i ode u kuću svoju. A ljudi videći bojaše se i hvališe Boga, koji je dao vlast takovu ljudima.

Pouka

ZAŠTO MORAMO TRPJETI ?

DANAŠNJE sveto evanđelje pripovijeda nam o čovjeku, koji je morao puno i velike muke trpjeti. Pripovijeda nam o čovjeku uzetom. I Božanski naš Spasitelj iscijeli ga, iza kako mu je oprostio njegove grijehe.

I mi svi moramo ovo i ono trpjeti. A zašto moramo trpjeti? Na to nam pitanje odgovara današnje sveto evanđelje. Božanski je naš Spasitelj bio proslavljen, kad je iscijelio uzetoga čovjeka. Bolesnik je dakle morao trpjeti, da se proslavi Bog. I uzetomu čovjeku bili su oprošteni njegovi grijesi, iza kako se skrušeno pokajao za njih. On je dakle trpio i za svoje grijehe. I kad je narod vidio, kako Božanski Spasitelj iscijeli uzetoga, stao je hvaliti Boga, i sjetio se svojih grijeha, i bio je potaknut na pokoru. I tako je, eto, uzeti čovjek trpio i za obraćenje svojih bližnjih.

I mi tako moramo trpjet i iza slavu Božju, i za pokoru svojih grijeha, i za obraćenje svojih bližnjih.

Najprije moramo trpjeti za slavu Božju, to jest, zato, da se proslavi Bog. Sva muka Isusova i sva žalost Njegove Majke bila je u tu svrhu, da se proslavi Bog. Na Posljednjoj Večeri, malo prije svoje pregorke muke, podiže Isus svoje oči k nebu i reče: »Oče, došao je čas, da Sin tvoj proslavi tebe.«[1]) Čovjek je svojim grijehom oduzeo Bogu čast, nanio Bogu uvredu i sramotu. I zato je Sin Božji postao čovjek, da za tu sramotu i uvredu zadovolji Bogu svojom pregorkom mukom i sramotnom smrti na križu. Križ na gori Kalvariji vječni je spomenik, na kojem je zlatnim slovima napisano: »Soli Deo honor et gloria! — Jedinomu Bogu čast i slava!« Bog hoće, da i mi nosimo svoj križ Njemu na slavu. Isus nam veli: »Ako tko hoće da ide za mnom, neka se odreče samoga sebe, neka uzme križ svoj i neka ide za mnom!«[2]) Apostoli su trpjeli za slavu Božju. Rado su odabrali smrt na križu, da proslave Boga. Kad je sveti Andrija Apostol ugledao križ, na kojem je imao da podnese smrt mučeničku, onda je radostan poviknuo: »Salve, crux pretiosa!« »Zdravo, križu dragocjeni!« I sveti se Pavao Apostol hvali i diči križem. On, sav u zanosu, govori: »A ja, Bože sačuvaj, da se čim drugim hvalim osim križem Gospodina našega Isusa Krista, po kojemu je meni svijet razapet, i ja svijetu.« Mučenici su na lomačama pjevali psalme i hvalospjeve u čast Bogu. Sveti Ignacije Mučenik ovako je govorio, kad je ono bio bačen pred divlju zvjerad: »Ja moram, kao pšenica, biti samliven među zubima lavovskim, da budem čist kruh Isusov.« I nebrojeni još drugi žrtvovali su rado svoj život za slavu Božju. Sjetimo se samo onih

[1]) Iv. 17, 1. — [2]) Mat. 16, 24.

slavnih križarskih vojna! Kad se pročulo, da su divlji Saraceni osvojili i opustošili sveta mjesta u Jerusalemu, tad je pohrlilo u Svetu Temlju preko 10.000 vitezova i junaka, da skinu sa kršćanskih leđa tu sramotu. I žene i djeca pohrlili su tada oduševljeno u Svetu Zemlju. Sveti Bernard pripeo im je svima križ na prsa, i oni su pošli na križarsku vojnu uz zanosan poklik: »Bog to hoće!« I u Svetoj Zemlji prolili su malne svi svoju krv, da spase čast Svetome Križu. Jest, Bog hoće, da i mi trpimo i umremo za slavu i čast Božju. I mi hoćemo da rado podnesemo sve duševne i tjelesne muke i patnje, što nam ih Bog pošlje u zdravim i bolesnim danima. Hoćemo da rado trpimo za slavu Božju i na utjehu Majci Božjoj. Bog to hoće!

A hoćemo da rado trpimo i za pokoru svojih grijeha. Kadgod promatramo mrtvo tijelo Isusovo na krilu Njegove Prečiste Majke, onda moramo misliti na svoje grijehe. One tolike presvete rane Isusove i ona predragocjena Krv Isusova optužuju nas, da smo mi to sve skrivili svojim grijesima. I onaj sedmerostruki mač u Prečistom Srcu Marijinu! O Majko, utisni duboko svoje žalosti i svoju muku u naša srca! Uzmi onu trnovu krunu, i duboko utisni svaki njezin trn u našu glavu za grijehe oholosti i taštine naše! I uzmi one čavle i probodi nam obadvije ruke i noge, jer smo njima učinili tolike grijehe! I uzmi ono koplje, i zarini ga duboko u naše srce! I uzmi onaj teški križ, i naprti ga na grješna leđa naša! »Sancta Mater, istud agas, crucifixi fige plagas cordi meo valide!« »Sveta Majko, utisni rane, kojima je Tvoj Sin bio sav izranjen, utisni ih duboko u moju grješnu dušu!« Jest, »istud agas«, učini to! Oplakuj, dušo moja, oplakuj svakidan tolike svoje grijehe!

Sve muke i žalosti Božanskog Spasitelja i Njegove Majke bile su najprije za slavu Božju, ali bile su i za obraćenje grješnikâ. »Radi vaših grijeha ja sam izranjen, i radi vaših zlodjela ja sam isprebijan,«[3]) tako nam se na usta Prorokova tuži Spasitelj. Ali koliko ima grješnika, koji ostaju i tvrdi i ledeni pred tom žalosnom slikom našega Spasitelja, pa jednako dalje griješe u oči te krvave Žrtve! Oni upravo nimalo ne mare za tužni povik Spasiteljev: »Čekam, da tkogod protuži sa mnom, ali nema nikoga. Čekam, da me tko utješi, ali ne nalazim nikoga.«[4]) Možebit znamo za kojega takova grješnika među svojim znancima

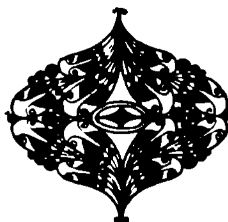
---

[3]) Isai. 53, 5. — [4]) Ps. 68, 21.

i prijateljima. Molimo se za njega i preporučimo ga Propetome Spasitelju i Njegovoj Žalosnoj Majci! Tko spasi njegovu dušu, spasio je svoju dušu.

Kad trpimo, onda pogledajmo u duhu na goru Kalvariju! I tu ćemo ugledati nasred gore Križ i pod Križem Žalosnu Majku Isusovu. Ona drži na svom krilu izranjeno tijelo Isusovo. I Ona nas u svojoj neizmjernoj žalosti viče i zove: »O vi svi, koji prolazite putem, stanite i vidite, ima li bol, kaošto je moja bol!«[5] Sjedinimo svoje muke i patnje sa mukama i patnjama Isusovim i Marijinim! Trpimo za slavu Božju i na utjehu Žalosne Majke Božje! Trpimo i za pokoru svojih grijeha i za obraćenje grješnikâ. »Nema spasenja duši, niti ufanja u vječni život osim u Križu«, veli lijepo zlatna knjiga »Nasljeduj Krista«.[6]

Odlučujem u ime Božje, da ću rado biti drug Isusov u muci, da onda budem Njegov drug i u slavi nebeskoj. Znam, uči me Duh Sveti, »da mi valja kroz mnoge nevolje ući u Kraljevstvo Božje.«[7]

[5]) Plač Jer. 1, 12. — [6]) I, 12. — [7]) Dj. Ap. 14, 21.

Devetnaesta nedjelja po Duhovima

Evanđelje

MAT. 22, 1—14.

U ONO vrijeme govoraše Isus glavarima svećeničkim i farisejima u pričama veleći: Kraljevstvo je nebesko kao čovjek kralj, koji načini svadbu sinu svojemu. I posla sluge svoje zvati zvanike na svadbu, i ne htješe doći. Opet posla druge sluge govoreći: Kažite zvanicima: Evo sam objed svoj ugotovio, junci moji i hranjenici poklani su, i sve je gotovo; dođite na svadbu! A oni ne mariše, i otidoše, jedan u polje svoje, a drugi k trgovini svojoj. A ostali uhvatiše sluge njegove, i izruživši ih ubiše. Kad li to ču kralj, razgnjevi se, i poslavši vojsku svoju, pogubi ubojice one, i grad njihov upali. Tada reče slugama svojim: Svadba je istina gotova, ali koji bijahu pozvani, nijesu bili dostojni. Idite dakle na raskršća i kojegod nađete, pozovite ih na svadbu. I izišavši sluge njegove na putove, sabraše sve, koje nađoše, zle i dobre; i napuni se svadba gostiju. Uniđe pak kralj da vidi goste, i ugleda ondje čovjeka neobučena u svadbeno ruho. I reče mu: Prijatelju, kako si došao amo nemajući ruha svadbenoga? A on zamuknu. Tada reče kralj slugama: Svežite mu ruke i noge, pa ga bacite u tamu najkrajnju; ondje će biti plač i škrgut zubâ. Jer su mnogi zvani, ali je malo izabranih.

Pouka

ZA KRISTA.

JEDAN kralj priredio svadbu svojemu sinu. I čitavo njegovo kraljevstvo govorilo je samo o toj kraljevićevoj svadbi. Neiskazan bio je sjaj na toj svadbi. Došli svi velikaši iz svega kraljevstva na svadbu. I svi čestitaju kraljeviću, kojemu otac predaje svu čast i vlast.

I kralj šalje glasnike, neka pozivaju ljude na svadbu. Ljudi odbijaju taj poziv. A to baš nije tako začudno. Takav je običaj na Istoku. I opet novi kraljev poziv. Opet nanovo odbijanje. Ali sada postaje stvar ozbiljna. Sada se nanese kralju i uvreda. Ljudi poubijaše sve kraljeve glasnike. To vam je prava buna, revolucija. I to kralj mora da osveti. Šalje on svoju vojsku, i uguši bunu vatrom i krvlju.

»Pozvani nijesu bili dostojni te svadbe.« Kralj postaje odlučan. Odlučno i odvažno odbija tu sramotu i uvredu od sebe, i zove priproste podanike na svadbu. Zove ljude siromahe sa ulice. Ali svi, prije nego uniđu na svadbu, dobivaju svečano svadbeno odijelo.

I kralj ulazi u svadbenu dvoranu. Vidi na svim licima zahvalnost i radost. Ali, najedamput, namrgodi se kralj. Jedan je bio prezreo ono bijelo svadbeno odijelo. Zloban je bio taj čovjek, pa je odbio to odijelo. I dolazi kazna. Izgone toga zlobnika sa svadbe. Bacaju ga u najdublju tamnicu.

Kralj načini svadbu svojemu sinu. Vi znate, braćo, koju je Kralj nebeski uzeo za zaručnicu svojemu sinu. To je Crkva. To sam ja. To si ti. To je sav kršćanski puk. Svi mi zajedno jesmo Crkva, Božja Zaručnica. Našu je dušu sjedinio Krist sa sobom. A kad se to dogodilo? Onda, kad smo se krstili. Onda nas je Krist učinio članovima svojega otajstvenog tijela i dao nam Božanski život. Jest, onda je Krist slavio svadbu s našom dušom. I od toga časa ti si, i ja sam, i sav je odabrani puk kršćanski zaručen s Kristom. Kristov je zaručnik.

Ima li na svijetu još štogod, što bi našemu životu davalo dublji smisao od te zanosne činjenice, da smo pripadnici Kristove Crkve, da smo zaručeni s Kristom, i to u sve vjekove? Mi smo odabrani puk Božji. Mi smo sveto pleme Božje. Mi smo u vezi sa najvišim Kraljem. U nama je Bog. I mi smo u Bogu. To je ono najviše i najveće u našem

čitavu životu. Sve je drugo sitno i nuzgredno, kad se isporedi s tim. A da li mi to dosta cijenimo ?

Bog ne nagoni nijednu dušu, da pripada Njegovu Sinu. Zaručnica treba da se u svoj poniznosti i sa svim strahopočitanjem odazove pozivu. Onako, kako je to učinila Majka Božja. Prije nego je počelo Otkupljenje, ona je rekla : »Neka mi bude po riječi Tvojoj !«

A, na žalost, toliki odbijaju poziv Božji. To je odbijanje počelo već u vrijeme Kristovo. Koliko je Sin Božji dozivao dušu svojega puka ! Nije žalio ni svoje svemoći ni svoje ljubavi Božanske. I pustio je, da svim sjajem zasja nebesko svijetlo Njegove nauke. I pustio je, da se iz Njegova Srca izlije sav žar Njegove Božanske ljubavi. I dijelio je svojemu puku milosti nebrojene. A sve te milosti Njegov je puk odbio i prezreo. To je bilo užasno.

Okorjeli Židovi imaju svojih nasljedovatelja vazdan. Ima toliko okorjelih duša i u naše danas dane. Ide i zove Krist jednako u svojoj Crkvi kroz čovječanstvo. Traži duše na sve strane. Crkva propovijeda radosnu vijest Kristovu i nudi nam plemstvo djece Božje. A koliko odbijenica doživljava ona dan na dan ! S porugom i preziranjem okreću joj toliki leđa i dovikuju joj : Ne ! Ne ćemo te ! Tako su postupali sa njezinim Božanskim Učiteljem. Tako postupaju i s njom.

Hoće li to mirno podnositi Kralj, koji je načinio svadbu svojemu Sinu, i koji bi htio, da čovječje duše zaruči s Njim ? To ne može da bude. Židovi su vidjeli i na sebi su iskusili Njegovu svetu srdžbu. Njihovo je odbijanje bilo njihovo odsuđenje. »I ti, Kafarnaume, do neba si se uzdigao ; a do pakla ćeš biti ponižen.«[1]) I to se do u riječ ispunilo. »Jerusaleme, Jerusaleme, koji ubijaš proroke i kamenuješ one, što su poslani k tebi, koliko sam puta htio skupiti djecu tvoju, kaošto kvočka skuplja piliće svoje pod krila ! Ali vi ne htjedoste. Eto, ostavit će vam se kuća vaša pusta «[2]) I to se do u riječ ispunilo. Narod židovski još je danas živ u svijetu i još je danas živi svjedok, kako Bog kazni, kad se prezre i odbije Njegov poziv.

To je pozor i opomena svakoj duši, koja okreće leđa Spasitelju. Pravedni Bog odbacit će svakoga onoga, koji nije dostojan njegova poziva na svadbu. Budimo stoga pa-

---

[1]) Mat. 11, 23. — [2]) Mat. 23, 37. 38.

metni! Prije umrijeti negoli od Isusa odstupiti! Njemu biti nevjeran, to bi bila najveća ludost našega života.

Ali nije dosta samo vanjskim načinom odazvati se pozivu Božjemu. Treba i nutarnjim načinom držati s Kristom. Treba imati lijepo bijelo svadbeno odijelo. Treba u sebi sačuvati Božanski život. A to baš fali kod tolikih kršćana. Oni su nalik na onoga uzvanika, koji nije bio obučen u svadbeno ruho. Njima nije puno do toga, ako teškim grijehom prekinu s Bogom. Bože moj! Kako može to biti? I to kod tolikih kršćana!

Jedan na glasu vladar indijsko-mongolskoga kraljevstva pozove jedamput sve derviše svoje zemlje u svoje veličanstvene dvore. Kad su derviši ulazili u palaču, dobili su svi, po istočnom običaju, lijepo, čisto, svečano odijelo. Ali čujte, ljudi! Derviši ne htjedoše da obuku to lijepo odijelo, ne htjedoše da skinu sa sebe one svoje iznosane i zamazane kaftane. Silom su ih na to natjerali. Derviši su, naime, imali u svojim starim kaftanima dukate. I zato nijesu htjeli da se rastanu od svojih kaftana.

Tako, nažalost i mnogi kršćani ne će da se rastanu od staroga čovjeka. Ne će da sa sebe skinu starog Adama strasti i grijeha. I zato ne će da obuku svečano svadbeno ruho, Božanski život u Kristu. Živu radije kao mrtvi članovi, kao osušene grane. O, neka se oni ne varaju! Doći će Kralj, koji hoće da načini i drži svadbu svojemu Sinu. I ugledat će ih. I ti nesretni kršćani doživjet će ono, što je doživio i onaj čovjek uzvanik, koji nije bio obučen u svadbeno ruho. To nam kazuje bistro i jasno današnje sveto evanđelje. Njima će onda biti svezane ruke i noge, i bit će bačeni u tamu najkrajnju, gdje će biti plač i škrgut zubâ. Vječno osuđenje, vječna propast njihova je kazna.

Sin Božji zaručio se s našom dušom. To je naše plemstvo. To je naša zadaća. To je i naša radost. Najveća nutarnja radost i ovdje već na zemlji. A kolika će to istom biti radost u svetim Božjim Nebesima, kad nam tamo osvane svadba vječnoga života!

Odlučujem u ime Božje, da ću živjeti i umrijeti u zajednici s Kristom, Božanskim Zaručnikom duše svoje. »Isuse, Tebi živim! Isuse, Tebi umirem! Isuse, Tvoj sam živ i mrtav!« To će mi biti svagdanji uzdah.

Dvadeseta nedjelja po Duhovima

Evanđelje

IV. 4, 46—53.

U ONO vrijeme bješe neki kraljev čovjek, čiji sin bolovaše u Kafarnaumu. Ovaj čuvši, da Isus dođe iz Judeje u Galileju, dođe k njemu, i moljaše ga, da siđe, i da mu iscijeli sina, jer bijaše na umoru. Reče mu dakle Isus : Ako ne vidite znakove i čudesa, ne vjerujete. Reče mu kraljev čovjek : Gospodine, siđi, dok nije umro sin moj. Reče mu Isus : Idi, sin tvoj živi! I vjerova čovjek riječi, koju mu reče Isus, i pođe kući. A kad on već silažaše, sretoše ga sluge i javiše mu govoreći, da sin njegov živi. Pitaše dakle za uru, u koju mu lakše bi. I rekoše mu : Jučer o sedmoj uri pusti ga groznica. Tada razumije otac, da bijaše ona ura, u koju mu reče Isus : Sin tvoj živi. I vjerova on i sva kuća njegova.

Pouka

»VJERUJ, VJERUJ, SPASIT ĆE TE VJERA!«

U JEDNOJ uglednoj kući u gradu Kafarnaumu sve je baš sjetno i neveselo. Sluge u kući na hodniku žalosni šapću jedan drugome : »Nema nade.« U sobi su otac i mati uz postelju svojega bolesnog sina. Nemiran je u postelji

mladi bolesnik. Groznica ga izjeda i drma. Izgorješe mu usta i jezik. Jadna mati sve moguće radi i kuša, da ublaži bolove svojemu dragomu sinu. Otac kao kamen stao i zagledao se u svoga miljenika. Bože, ako mu umre sin jedinac, i on će brzo za njim od žalosti. Mladić je sunčani trak njegovoj kući, komad njegova srca. Sve bi na svijetu dao, kad bi ga samo mogao spasiti.

Ali liječnici kažu, da mu nema lijeka. I najedamput, jednoga lijepog jutra, dosjeti se nečemu otac i reče: »Veliki Čudotvorac iz Nazareta može mi pomoći. On je već tolikima pomogao. Ja se, eto, uzdam u Njega!« I žena mu govori to isto. U nevolji jadni roditelji prihvaćaju se svega.

I spremi se otac na put. Osam sati treba mu prevaliti preko gora i dolina. Isus Nazarenac u Kani je, kako čuje. Sunce je upeklo. Put je težak. Ništa za to. Samo da on spasi svojega sina!

Oko jedan sat opodne po našem, ili oko sedam sati po istočnjačku, stiže otac do pred kapiju grada Kane. »Je li Isus Nazarenac ovdje?« Hvala Bogu, u Kani je! I nije dugo tražio. Nađe Isusa među svjetinom. Ljudi se porazmakoše, jer jedan kraljev čovjek hoće da pristupi k Isusu. Ljudi se snebiše, kad taj visoki činovnik pade pred Isusa, pa ga uze ponizno moliti: »Gospodine, dolje u Kafarnaumu leži moj sin na umoru! Ali siđi i metni svoju ruku na njega, i on će živjeti!«

Nevolja je dovela toga čovjeka k Isusu. Nevolja i nas dotjera k Isusu. Tko nije to već iskusio u životu? Kad nekomu dobro ide, onda lako zaboravi na Isusa, i ne dolazi mu. Ali kad osvanu crni dani, onda je sve drukčije. Nevolja prihvati onda čovjeka za ruku i povede ga k Isusu. U svakoj nevolji Božanski je Spasitelj najbolji Utješitelj. Veli dobro naš pjesnik: »On je, što nas u nevolji jači, On milostiv, što nas nebom štiti.« U najtežoj nevolji, što nas sve čeka, nema nam drugog spasitelja osim Njega. Mislim na smrtni čas. Tad nam ne pomogoše svi na svijetu ljudi. Ni oni, koji su nam najdraži. Samo Isus može nam smrt olakšati i preobraziti. I stoga moramo još za vremena učiniti Isusa svojim prijateljem. Moramo u Njemu ostati, i tad je On uz nas u našem najtežem času. Molimo se Njemu, da nam se On nađe u pomoći u posljednji čas! Nipošto ne oslonimo se na druge! Jer kako nas brzo ti ljudi zaborave! Pobrinimo se sami za se svojim molitvama, žrtvama, svetim Misama i dobrim djelima! I tako se čvrsto privežimo uz Isusa!

Oči onoga visokog činovnika uprte su u Isusa. Njegove suzne oči mole Isusa. Njegovo je srce zakucalo jače i očekuje riječ Isusovu. Što će mu Isus odgovoriti? A Isus još ne odgovara. Okreće se Isus onoj znatiželjnoj svjetini oko sebe i veli joj: »Ako ne vidite znakova i čudesa, ne vjerujete.« Tom riječi pogađa Božanski Spasitelj znatiželjnost svjetine i njezinu samo površnu vanjsku vjeru. A hoće da tako prokuša i pouzdanje toga čovjeka. Otac, koji još jednako kleči ponizno pred Isusom, izdrža tu kušnju. On pouzdano diže ruke prema Gospodinu i moli: »Gospodine, siđi, dok nije umro sin moj!« Milostivo ga pogleda Isus i reče mu: »Idi, sin tvoj živi!« Činovnik ustade i zahvali Isusu srdačno. Nikakve sumnje nema u njegovu srcu. On vjerova riječi, koju mu reče Isus, i pođe kući.

Jedan je sat opodne u Kafarnaumu. U sobi bolesnoga sina i u čitavoj kući radost je i vedrina. Bolesnik diše mirno i sigurno. Jasnim očima zagledao se u majku. Smiješi se i hoće da ustane. Mati je sva u čudu. I sva blažena i radosna grli svoje drago dijete. Doista, dijete je zdravo. I sluge brže-bolje u Kanu. Na putu sretoše gospodara i javiše mu, da je sin njegov ozdravio. On, sav radostan, ne stidi se svojih suza. »Dakle u jedan sat pustila ga groznica? To je onaj isti sat, u koji mi reče Isus: Idi, sin tvoj živi!« I vjerova on i sva kuća njegova.

Ugledajmo se u tu vjeru kraljeva čovjeka! A nama je lakše vjerovati negoli njemu. Mi imamo za vjerovanje najpouzdanije jamce. Imamo Krista, koji je Bog, pa ne može prevariti ni slagati. Imamo i Crkvu, koja je nepogrešiva, jer je s njom Krist u sve dane do svršetka svijeta.

I neka bude naša vjera ponizna! Naše sve znanje ograničeno je. Božju mudrost ne može obuhvatiti ljudsko shvaćanje. Božju objavu nikada čovjek ne izmjeri i ne izračuna. Božja objava nadilazi našu spoznaju. Pa je stoga prihvatimo poniznim razumom i voljom najspremnijom!

I da se naša vjera nikada ne uskoleba, molimo se! Nema vjere bez milosti Božje. A milost treba od Boga izmoliti. Vjera je baština pobožnoga čovjeka, a ne mudraca čovjeka. »Nitko ne može doći k meni,« veli Spasitelj, »ako ga Otac, koji me je poslao, ne povuče.«[1]) Stoga se molimo, da nam Bog udijeli milost svete vjere! Vjera nam je stvar ponajpreča. Vjera je duši našoj potreba najveća. Bez vjere

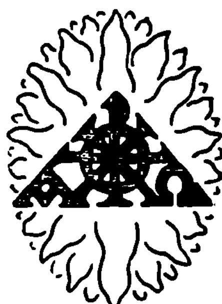
---

[1]) Iv. 6, 44.

nema nam spasenja. To lijepo izriče i naš pjesnik, kad pjeva: »Vjeruj, sinko, u Višnjega Oca, i Njegova od vijeka Sina, i trećega milostiva Duha: Vjeruj, vjeruj, spasit će te vjera!«

Duše Sveti! Prosvijetli dušu našu zrakom svoje nebeske svjetlosti! Isuse, umnoži vjeru našu!

Odlučujem u ime Božje, da ću svaki dan ujutro izgovoriti Vjerovanje Apostolsko. I s apostolima uzdahnut ću: »Gospodine, umnoži mi vjeru!«[2])

[2]) Luk. 17, 5.

Blagdan sv. Krunice B. D. Marije

Evanđelje

LUK. 11, 27—28.

U ONO vrijeme, kad govoraše Isus narodu, podiže glas jedna žena iz naroda, i reče mu : Blago utrobi, koja te je nosila, i prsima, koje si dojio! A on reče : Pače blago onima, koji slušaju riječ Božju i drže je!

Pouka

SVETA KRUNICA NAŠA PRIJATELJICA.

DANAŠNJI svijet sigurno je teško bolestan. Sve se mora obnoviti u Kristu.[1]) Duboko, pravo kršćanstvo mora da izvojuje pobjedu nad tim novim poganstvom u svijetu, kaošto je prije 1900 godina izvojevalo pobjedu nad onim starim poganstvom u svijetu. A stoga mi moramo moliti. Već je ono jedamput, prije 700 godina, spasila vojska molitelja kršćansku Evropu od propasti. Spasila ju je molitvom

[1]) Ef. 1, 10.

svete Krunice. I danas mora da nam sveta Krunica postane naša najbolja prijateljica, i da nas spasi od toga divljeg varvarstva i boljševizma u svijetu.

Sveta Krunica mora da postane naša prijateljica. U tu svrhu promotrit ćemo danas njezino plemenito srce i njezinu lijepu prijateljsku dušu.

Sveta je Krunica uistinu jedna prava plemenitašica. I mi se nikada ne trebamo nje stidjeti.

Molitva svete Krunice sastavljena je od samoga Sina Božjega, koji nas je učio moliti Očenaš. Molitva svete Krunice sastavljena je i od Oca nebeskoga, koji nam je darovao Zdravomariju na usta svojega Arkanđela. Molitva svete Krunice sastavljena je i od Crkve Božje, koja nas je naučila moliti čitavu svetu Krunicu.

Sama B. D. Marija naložila je svetome Dominiku, da nauči cijeli katolički svijet moliti svetu Krunicu. On je to i učinio. I najodličniji ljudi na svijetu zavoljeli su svetu Krunicu.

Tilly je bio sigurno jedan od najvećih svjetskih junaka. I on je svakidan molio svetu Krunicu.

I Radecky je bio sigurno velik junak. A njega zovu »generalom svete Krunice«. Toliko puta zatekli su ga pod bojnim šatorom gdje pobožno moli svetu Krunicu.

I Windthorst je bio pravi junak parlamentarac. Prije svojih govora, kojima je izvojevao slobodu njemačkim katolicima, on bi uvijek izmolio svetu Krunicu.

Veliki Papa Leon XIII. bio je Papa sv. Krunice. Svaki je dan on molio svetu Krunicu. I devet je puta u svojim divnim okružnicama preporučio svemu kršćanstvu moljenje svete Krunice.

Na hiljade najplemenitijih kršćana katolika moli svakidan svetu Krunicu.

Što je časniku njegova sablja, što je vojniku njegova puška, i što je učenjaku njegova knjiga, to je nama kršćanima katolicima sveta Krunica.

Tako je, eto, plemenita i odlična molitva svete Krunice.

Ali je ona, ipak, i veoma ponizna molitva. Ona je zadovoljna s našim jednostavnim i tamnim džepom. Ona je zadovoljna, ako je od najjednostavnijeg drva. Ona je rado i među žuljevima radničkim i u rukama najprostijim. Svoju duboku poniznost propovijeda nam sveta Krunica u rado-

snim otajstvima, gdje nam pokazuje Svemogućega Sina Božjega kao tesarskog pomoćnika, a Nebesku Kraljicu kao službenicu Gospodnju. Svoju duboku poniznost očituje nam sveta Krunica i u žalosnim otajstvima, gdje nam prikazuje Isusa u Njegovu najdubljem poniženju. Gledamo Ga tu, kako se znoji krvavim znojem, kako ga bičuju i trnjem krune, kako nosi teški križ, na kojem propet umire. I u slavnim otajstvima pripovijeda nam sveta Krunica o dubokoj poniznosti Sina Božjega, koji je uzvišen nad sva Nebesa, a pred čijim niskim Svetohraništem mi molimo svetu Krunicu. Pred tako niskim Svetohraništem, gdje je On Bog Svemogući najponiznije sakriven pod prilikom kruha!

Koliko eto nam ponajljepših pouka od svete Krunice, koja je doista, kao i Božanski Učitelj, ponizna srcem, i kao Nebeska Kraljica samo je jedna službenica Gospodnja.

A ima, rekli smo, sveta Krunica i lijepu prijateljsku dušu.

Komu sveta Krunica nije dobra prijateljica? Ona je u crkvi kao u kući svojoj. Kao kod kuće je i u kneževskim dvorima i u prosjačkim kolibicama. Kao kod kuće je i kod onih misionara u divljoj pustari i kod čovjeka učenjaka u njegovoj biblioteci.

I sveta Krunica, kao malotko, umije nam pripovijedati stvari najzanimljivije. Pripovijeda nam u Vjerovanju o postanku i svršetku svijeta, o Sudnjem Danu i o vječnom životu. Pripovijeda nam o životu triju najsvetijih osoba u svjetskoj povijesti, o životu Isusa, Marije i Josipa. U Slava Ocu kazuje o Presvetom Trojstvu. I u svim jezicima svijeta propovijeda nam sveta Krunica sveto Evanđelje Isusovo.

I nije sveta Krunica baš nimalo dosadna. Najučeniji ljudi bave se dan na dan otajstvima svete Krunice.

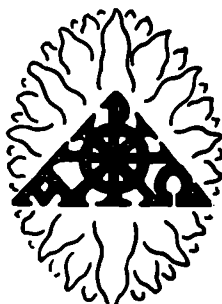
Pa kako nas još i voli ta plemenita prijateljica, sveta Krunica! Prati nas rado na rad naš. Prati nas rado u crkvu. Na prvoj svetoj Pričesti bila nam je svjedokinja najljepše sreće u životu. Na vjenčanju pred oltarom Božjim bila ti je najvjernija drugarica. Na prvoj svetoj Misi najdraži mi dar iz majčine ruke. Na bolesničkoj postelji najljepša je knjiga razmatranja. Na smrtnom je času ponajbolja tješiteljica. U grobu je vjerna pratilica. A pred sudom Božjim bit će nam moćna zagovornica.

Sveta Krunica prati nas i na putu naših bolova i križeva, i pokazuje nam na rajsku krunu u Nebu. I prati nas rado na svim našim putovanjima i šetnjama. Samo na putu grijeha ne će da ide s nama. Tad je ona sva nemirna i nezadovoljna u tamnici našega džepa.

Baš nikada ne ostavlja nas sveta Krunica. Pa je stoga, braćo i sestre, uzmimo rado u svoje ruke! Ne čekajmo, dok nam je iza smrti omotaju oko naših ledenih i ukočenih ruku!

Jest, lijep je kršćanski običaj, da se sveta Krunica omota oko ruku našim milim pokojnicima. Hoće li nam onda spočitnuti ta sveta Krunica, da je nijesmo za života molili, ili da smo je nerado molili? Ili će nam biti zlatni ključ, što će nam otvoriti lijepi Raj Božji? Na Mihelanđelovoj slici Sudnji Dan u Sikstinskoj Kapeli u Vatikanu uspinje se jedan po svetoj Krunici u Nebo. Pa uspinjimo se, braćo, i mi u Nebo po svetoj Gospinoj Krunici!

Odlučujem u ime Božje, da ću vjeran biti svetoj Krunici sve do smrti. Molit ću je pobožno svakidan. I više puta na dan uzdahnut ću: »Kraljice svete Krunice, moli za nas!«

Dvadeset prva nedjelja po Duhovima

Evanđelje

MAT. 18, 23—34.

U ONO vrijeme reče Isus učenicima svojim ovu priču: Kraljevstvo je nebesko kao čovjek kralj, koji namisli da se proračuni sa slugama svojim. I kad se poče računiti, dovedoše mu jednoga, koji mu bijaše dužan deset hiljada talenata. A jer nemaše čim da plati, zapovjedi gospodar njegov, da ga prodadu, i ženu njegovu, i sinove, i sve što imaše, i da mu se plati. No sluga taj pade ničice i moljaše ga govoreći: Ustrpljenje imaj sa mnom, i sve ću ti platiti. A gospodar se smilova tomu slugi, pusti ga, i dug mu oprosti. Kad li iziđe sluga taj, nađe jednoga od svojih drugara, koji mu bješe dužan sto dinara; i uhvativši davljaše ga govoreći: Plati, što si dužan! I padavši ničice drugar njegov moljaše ga govoreći: Ustrpljenje imaj sa mnom, i sve ću ti platiti! A on ne htjede, nego ode, i baci ga u tamnicu, dok ne plati duga. Vidjevši pak drugari njegovi, što se dogodi, žao im bi vrlo; i dođoše i pripovjediše gospodaru svomu sve, što se dogodi. Tada ga dozva gospodar njegov, i reče mu: Zli slugo! Sav dug oprostih tebi, jer si me molio; nije li dakle trebalo, da se i ti smiluješ drugaru svojemu, kako sam se i ja tebi smilovao? I raz-

gnjevi se gospodar njegov, i predade ga mučiteljima, dok ne plati sav dug. Tako će i Otac moj nebeski učiniti vama, ako ne oprostite svaki bratu svojemu od srdaca svojih.

Pouka

OPROSTIMO NANESENE NAM UVREDE!

IZNENADA pregledava jedan istočni kralj blagajne svojih namjesnika. Pred njim, moćnim i silno bogatim Veličanstvom, svi su velikaši samo proste sluge. A zašto traži to kralj, da mu se polože računi o upravi? Možda su mu bile stigle razne denuncijacije. Možda su izbile na javu kakove prijevare.

Eto, već je tu jedan, koji je htio umaknuti, ali su ga srećom uhvatili. I što se ispostavilo? Deset hiljada talenata on je proigrao. Ništa mu više nije ostalo. Kralj ga udara strašnom kaznom. Sa čitavom obitelji ima se prodati u ropstvo.

Nevjerni sluga bio je sav izvan sebe pred tom strahovitom kaznom. Otrgnut će ga od njegove obitelji, koju će prodati u ropstvo; pa i njega, tako ugledna čovjeka, prodat će u ropstvo. Kolika sramota i nevolja za njega! I tad se on prihvati posljednjega sredstva. Pokuša umekšati kraljevo srce. Ponizno pade ničice pred kralja i uze ga moliti i zaklinjati: »Ustrpljenje imaj sa mnom, i sve ću ti platiti!« Čemu se nitko nije nadao, obistini se. Kralj se smiluje, i pusti osuđenoga slugu na slobodu, i oprosti mu sav taj golemi dug.

A nije bio zavrijedio taj sluga, da mu gospodar bude tako dobar i milostiv. Jedva je izašao van, pokaza odmah prostotu i okrutnost svojega pokvarenog srca. Susretne ga jedan njegov drugar, koji mu je bio dužan jednu malenkost, jedno sto dinara. Šta je tih sto dinara naprema deset hiljada talenata? Šta je jedan dinar prema milijun dinara? Ali on okrutnik pograbi svojega drugara, uze ga daviti i vikati: »Plati što si dužan!« Njegov drugar, sav uplašen, pade pred njega na koljena i moli ga i zaklinje: »Ustrpljenje imaj sa mnom, i sve ću ti platiti!« Ali okrutni sluga nema smilovanja i ne će da zna za kakvo čekanje. On, prava zvijer, predade ga sudu, i nije mirovao, dok nije strpao u tamnicu svojega drugara za tu sitnicu.

Vidjeli su to sve njegovi drugari. I oni ljutiti tužiše ga kralju. Iznova mora on pred kralja. Sad se milosrđe

pretvara u pravdu i srdžbu. Gospodar zagrmi na njega: »Zli slugo! Sav dug oprostih tebi, jer si me molio; nije li dakle trebalo, da se i ti smiluješ drugaru svojemu, kako sam se i ja tebi smilovao?« I onda ga zgrabiše mučitelji, koji učiniše sve, da jedamput za uvijek učine nemoćnim toga nevjernog i okrutnog slugu.

Pouku iz ovoga izvodi nam sam Spasitelj: »Tako će i Otac moj nebeski učiniti vama, ako ne oprostite svaki bratu svojemu od srdaca svojih.« Time Spasitelj oglašuje jedan temeljni zakon Kraljevstva Božjega na zemlji: Bog oprašta samo onome, koji oprašta svojemu bližnjemu.

Mi smo svi i još koliki dužnici Božji. Mi smo svi ljudi grješnici. Znamo li, šta je pred Bogom samo jedan teški grijeh? Neka nam progovore činjenice! One više uvjeravaju, negoli mnoge riječi.

Sin je Božji uzeo na sebe grijehe svih ljudi. Htio je da zadovolji pravdi uvrijeđenog Boga. Znamo za tu Božansku zadovoljštinu. Gledamo Ga u Getsemanskom vrtu. Znoji se tu krvavim znojem. Duša Mu je sva žalosna, do smrti žalosna. Vapije u nebo: »Oče moj, ako je moguće, neka me mimoiđe ovaj kalež!«[1]) I gledamo Isusa na križnom putu. Šta sve ne uradiše od Njega oni okrutni židovski suci! Herod Ga proglasi luđakom. Išibaše Ga kao zločinca. Da Mu se narugaju, okruniše Ga trnovom krunom kao kralja. Isus, sav u krvi, nosi teški križ na Golgotu. Sluša svakojake psovke i pogrde. I u neiskazanim mukama umire na križu Božanski Spasitelj.

»Zbog naših grijeha bi ranjen, izbijen, mučen i zlostavljen,« veli Prorok[2]) o našem Spasitelju. Ako dakle hoćemo da vidimo, šta je grijeh u Božjim očima, onda pogledajmo na Propelo! Kako mora da je uistinu strašan grijeh, kad poradi njega toliko trpi Jedinorođeni Sin Božji!

Što znači teški grijeh, ako pogledamo na Boga? Zavirimo u onu tamnicu, u koju bude bačen čovjek grješnik, koji umre u teškom grijehu! Tu je oganj najstrašniji, u kojem gore svi osuđenici. Oganj žeže, pali; đavli jednako muče. Osuđenike grize njihova savjest kao kakova zmija ljutica. I muči ih prokletstvo Božje. Dug je njihov prevelik. Ne isplatiše ga nikada. Dakle uvijek u paklu gorjeti! Uvijek mučen biti, uvijek proklet biti!

---

[1]) Mat. 26, 39. — [2]) Isai. 53, 5. 7.

Teško shvaćamo ili uopće ne shvaćamo te strahovite muke paklene i njihovu vječnost, jer ne shvaćamo beskrajnoga Boga i ne shvaćamo grijeh, tu beskrajnu uvredu Boga, koja zaslužuje beskrajnu kaznu. Ali to je tako. To je živa istina Božja. Strahovita paklena tamnica čeka svakoga grješnika, koji ne će da čuje i da se odazove, makar ga jednako Bog zove. Isus nam o toj kazni i tamnici toliko puta govori u Evanđelju. On ne pretjeruje i ne laže. Teški je grijeh doista jedna neiskazana strahota, kad izaziva na sebe toliku kaznu Božju.

Mi smo svi veliki dužnici Božji. Tako smo često puta i teško sagriješili. Toliko puta oprostio nam je dobri Bog. Oprostio nam je kao onaj kralj svojemu slugi. Ako nam je itko milosrdan, to nam je zacijelo Otac naš nebeski. A Otac naš nebeski traži od nas samo to, da i mi budemo milosrdni svojemu bližnjemu. Sitnica je jedna ono, što nam duguje naš bližnji, kad se isporedi s onim, što mi dugujemo Bogu. Kako rekosmo: jedan dinar prema milijun dinara. Jest, uvrijedio nas je naš bližnji i riječju i činom. Ali mi mu ipak moramo oprostiti, jer inače ne će nama Bog oprostiti. Bog nam oprašta samo onda, kad mi od srca opraštamo svojemu bližnjemu. Istom mjerom, kojom mi mjerimo, mjeri i nama Bog. Ne budemo li milosrdni, čeka nas sud bez milosrđa. Veli sv. Jakov Apostol: »Onomu će biti sud bez milosrđa, koji ne čini milosrđa.«[3])

Mi smo veliki dužnici Božji. Hvala Bogu, da imamo način i sredstva, kojima se možemo odužiti Bogu! Sredstvo je naša ljubav, kojom opraštamo svojemu bližnjemu. »Blaženi milosrdni, jer će oni milosrđe postići!«[4]) Dakle, na posao! Prvi je korak najteži. Ali zato nam srce ne će puknuti. Tad ćemo barem moći iz dna duše svoje moliti: »I otpusti nam duge naše, kako i mi otpuštamo dužnicima našim!«

Odlučujem u ime Božje, da ću rado oprostiti sve uvrede, što mi se nanose. Ugledat ću se u svojega Božanskog Spasitelja na križu, i govorit ću s Njim: »Oče, oprosti im, jer ne znadu, što čine!«[5]) I poslušat ću sv. Pavla Apostola, koji nam govori: »Obucite se u srdačno milosrđe, dobrotu, poniznost, krotkost i strpljivost!«[6])

---

[3]) Jak. 2, 13. — [4]) Mat. 5, 7. — [5]) Luk. 23, 34. — [6]) Kol. 3, 12.

Dvadeset druga nedjelja po Duhovima

Evanđelje

MAT. 22, 15—21.

U ONO vrijeme otidoše fariseji i načiniše vijeće, kako bi uhvatili Isusa u riječi. I poslaše k njemu učenike svoje sa Herodovcima govoreći: Učitelju! Znamo, da si istinit, i putu Božjemu doista učiš, i ne mariš ni za koga; jer ne gledaš, tko je tko. Kaži nam dakle, šta ti misliš: je li slobodno porez dati cesaru ili nije? A razumjevši Isus lukavstvo njihovo, reče: Što me kušate, licemjeri? Pokažite mi novac porezni! A oni mu dadoše dinar. I reče im Isus: Čiji je obraz ovaj i natpis? Rekoše mu: Cesarev. Tada im reče: Podajte dakle cesarevo cesaru, i Božje Bogu!

Pouka

KATOLIK I RODOLJUB.

U HRAMU je prava borba. Bori se naš Božanski Spasitelj sa svojim zakletim protivnicima, koji, da mogu, udušili bi ga u kašici vode. Tako oni mrze na Njega. I sve jedan po jedan istupaju proti Njemu. Ali i sve jedan po jedan odstupaju od Njega pobijeđeni i postiđeni. Hoće

neprijatelji da ga uhvate u riječi, a sami se uhvate i kukavno zapletu u svojim praznim riječima.

Upravo su bijesni ti fariseji i književnici. Taj Isus do u prah ih obara pred pukom. Pred čitavim pukom doviknuo im je: »Kraljevstvo Božje uzet će se od vas!«[1]) Ponizio ih je ispod javnih grješnika i carinika. Njih, svece i pravednike velike! On im je u oči dobacio: »Carinici i bludnici ući će prije vas u Kraljevstvo Božje.«[2])

I oni svakako traže i gledaju da mu se osvete. Ali kako? Misle i ovako i onako. I napokon smisliše ovo: Njihovi će učenici staviti na njega jedno pitanje, koje će ga sigurno oboriti pred državnom vlasti. Gotov je! rekoše.

I eto k Isusu farisejskih učenika! Poveli su sa sobom Herodovce, stare prijatelje Rimljanima. Neka ga onda oni odmah optuže kod kralja i kod zemaljskog poglavara!

Isprva se pričiniše ti farisejski učenici, kao da su odani i dobri Isusu. Obasipaju ga svakojakim pohvalama. Ni ne slute, da su sve te njihove laskave besjede samo jedna živa istina. Oni govore Isusu: »Učitelju! Znamo, da si istinit, i putu Božjemu doista učiš, i ne mariš ni za koga; jer ne gledaš, tko je tko.«

Isus stoji pred njima kao kakav kip. Nepomičan gleda u daljinu. Vidi dobro, što oni hoće s Njim. Hoće da Ga fino zapletu u svoje lukave zamke i spletke. Hoće, da Isus pane u šake Rimljanima. Gledajmo ih samo, kako su podli i kako dalje lukavo govore!

»Učitelju, kaži nam, šta ti misliš: je li slobodno porez dati cesaru ili nije?« Moramo li cesaru davati porez ili ne moramo? Zamka je stavljena! Ona je sigurna! Ako rekne Isus: »Jest, slobodno je,« narod će ustati na Njega, jer ništa gore narodu nego Rimljanima porez davati. Ako li rekne: »Ne, nije slobodno,« onda će Ga odmah uhvatiti rimski legionaši i zatvoriti Ga kao bunitelja.

Baš su se namjerili ti lukavci na pravoga. Božju Mudrost povukli su za jezik. I naći će, što traže. Onaj, koji sve zna, otkrit će puku i narodu svu njihovu lukavu i pokvarenu dušu. Govori im Spasitelj: »Što me kušate licemjeri? Pokažite mi novac porezni!«

I dadoše mu dinar. Isus im taj dinar stavi sad pred oči i pita ih: »Čiji je obraz ovaj i natpis?« Plitki protivnici ne shvaćaju, što hoće da kaže Isus. I bržebolje odgovaraju:

---

[1]) Mat. 21, 43. — [2]) Mat. 21, 33.

»Cesarev«. Mirno i smišljeno zaključuje Isus: »Podajte dakle cesarevo cesaru, a Božje Bogu!«

Protivnici su u neprilici. Uhvaćeni su. Nemaju ni crne ni bijele u ustima. Htjeli ne htjeli, moraju da se dive Božanskome Spasitelju. I nestade ih ispred očiju Njegovih.

»Podajte dakle cesarevo cesaru, a Božje Bogu!« U tako malo riječi riješi Isus jedno pitanje, koje i nas, i još kako, zanima. Mi smo dvojaki državljani. Pripadnici smo i Kraljevstva Božjega na zemlji i naše Domovine zemaljske. Možemo li služiti zajedno i Crkvi i Domovini?

Mi hoćemo da budemo čitavi katolici. Na pećini Crkve mi smo podigli svoj dom. Naša katolička vjera jest zrak, što ga udišemo, jest misao, što je mislimo, jest jakost, od koje živimo. Ni za pedalj ne odstupamo od nje. U njoj ćemo živjeti i umrijeti. Njezini smo, ponavljamo, živi i mrtvi.

Ali baš zato, jer smo čitavi katolici, mi smo i čitavi rodoljubi. Dušu dragome Bogu, vjeri i svetoj stvari Božjoj! Srce i obje ruke lijepoj našoj Domovini! Nama je katolicima naša Domovina mila Majka naša. Mi smo joj uvijek odani. Uvijek, da govorimo kao naš hrvatski pjesnik[3]), i u sreći i u bijedi dobar katolik svome Domu, svome Rodu gledi. Nama je naša ljubav k Vjeri kao nebo visoka! I nama je naša ljubav k Domovini kao more duboka. Bilo nam dobro, bilo nam zlo, mi smo privezani za očinsko tlo. To je naša savjest i naša ponajdraža dužnost. A daje nam najljepši primjer sam naš Božanski Spasitelj. O, kako je On žarko ljubio svoj jezik, svoj rod, svoju Domovinu! Zaplakao je nad njom nesretnom.

Nama katolicima ljubav je prema Domovini prava ćudoredna krepost. Mi smo joj vjerni, i za nju ćemo žrtvovati svoju najbolju snagu. Tu u nas nema otezanja ni za jedan trenutak. Prošlost svjedoči. I mi ne trebamo puno da govorimo o toj našoj odanoj ljubavi prema Domovini. Kaošto ni otac ne treba da puno govori o svojoj ljubavi prema obitelji svojoj. On, koji se dan na dan od jutra pa do mraka znoji i muči za mile svoje. Žrtvovati se za Domovinu svoju, to je nama katolicima dužnost, što se sama po sebi razumije.

Zemaljska je domovina nama katolicima prirasla srcu Ali nad njom je Bog. Bog je veći. I stoga u svemu za nas odlučuje Njegova sveta volja. A volja je Božja, da se Dr-

---

[3]) August Šenoa.

žava brine za naravni red, a Crkva za vrhunaravni red. Obadvije samostalno, u međusobnom prijateljstvu, podvrgavajući se zakonu Božjemu. Crkva nije sluškinja državi. Ona ne igra ulogu podložnika. A niti Država nije služavka Crkvi, nije oruđe u rukama Crkve. Obadvije su gospodarice u svojoj kući. Dogodi li se kakova pogranična raspra, to se uredi mirnim putem. A vrlo je štetno po Državu, ako se ona zatrkava u svetište Crkve i u vjersku savjest svojih podložnika. To joj zadaje samo muke i beskorisne trzavice. I kad bi to Država činila, onda mi katolici ne bismo mogli popustiti. »Većma se treba pokoravati Bogu negoli ljudima.«[4]) »Šire je nebo od mora,« rekao bi naš svijet.

»Podajte dakle cesarevo cesaru, a Božje Bogu!« Domovino! Mi te ljubimo, kako se već može ljubiti. Jest, naša je ljubav prema tebi kao more duboka. Ti se uvijek možeš osloniti na našu vjernost i ljubav. Crkvo Božja! Mi te ljubimo svim srcem svojim. Na našu vjernost i ljubav ti možeš uvijek računati. Vi ste obje u nama i otac i mati. Pa kako bismo vas mogli ikada ostaviti! U ovoj zemaljskoj Domovini čeznut ćemo uvijek za onom nebeskom Domovinom, koja nam se tako milo smiješi i čeka nas sa svojim vječnim blaženstvom, što nam ga je pripravio naš Predobri Otac nebeski od postanka svijeta.

Odlučujem u ime Božje, da ću rado svakidan moliti, raditi i žrtvovati se i za svetu Crkvu Katoličku i za našu lijepu Domovinu Hrvatsku. To će mi uvijek biti ponajdraži ideali. Za njih živim i umirem. Jest: Sve za Vjeru i za Domovinu!

---

[4]) Dj. Ap. 5, 29.

Dvadeset treća nedjelja po Duhovima

Evanđelje

MAT. 9, 18—26.

U ONO vrijeme kad govoraše Isus narodu, gle, knez nekakav dođe i klanjaše mu se govoreći : Gospodine, kći moja sada umrije ; nego dođi, metni ruku svoju na nju, i oživjet će. I ustavši Isus pođe za njim, i učenici njegovi. I gle žena, koja je dvanaest godina bolovala od tečenja krvi, pristupi sastrag, i dohvati mu se skuta od haljine njegove ; jer govoraše u sebi : Samo ako se dotaknem haljine njegove, ozdravit ću. A Isus obazrevši se i vidjevši je reče : Uzdaj se, kćeri, vjera tvoja pomogla ti je. I ozdravi žena od toga časa. I došavši Isus u dom knežev i vidjevši svirače i ljude zbunjene, reče : Odstupite, jer djevojka nije umrla, nego spava. I podsmijevahu mu se. I kad istjeraše ljude, uđe i uhvati je za ruku. I usta djevojka. I otide glas ovaj po svoj zemlji onoj.

Pouka

BOLEST, SMRT, USKRSNUĆE.

ISUS opet dođe u svoj dragi grad Kafarnaum. On se bio sa svojim apostolima izvezao na jezero Genezaretsko, pa, umoran od propovijedanja, naslonio se u lađici i zaspao. Na obali je bilo veliko mnoštvo svijeta. I taj je onda svijet vidio, kako najedamput na jezeru nastade strahovita bura. Podigli se crni valovi, pobjesnio užasan vihor. Lađica se sva zaljuljala, i propast je zaprijetila. Ali se na lađici pojavi jedan čovjek, koji podiže svoju desnicu i blagoslovi to uzburkano jezero. Bio je to Isus Nazarenac. I odmah se jezero smirilo, i bilo je opet glatko kao zrcalo. Lađica lijepo pristade uz obalu. U klicanje bez kraja udari narod, kad Isus izađe iz lađice. I dok je narod klicao i pozdravljao Isusa, tiskao se kroz svjetinu jedan postar čovjek, blijed i sav zbunjen. Bio je to stari knez Jair, predsjednik sinagoge u Kafarnaumu.

Knez Jair protiska se do Isusa, pade odmah pred njega na koljena, i sklopljenim rukama uze ga moliti: »Gospodine, kći moja sada umrije; nego dođi, metni ruku svoju na nju, i oživjet će.« Isus pođe s njim. Putem iscijeli jednu ženu, koja je dvanaest godina bolovala od tečenja krvi. I dođe Isus u dom knežev. U domu, po tadanjem običaju židovskom, već svirači i narikače. Sav taj zbunjeni svijet morade iz kuće, a samo Isus, roditelji i njegova tri ljubimca učenika uđoše u sobu, gdje je ležala mrtva kći Jairova. Isus uhvati djevojku za ruku i povika joj: »Ustani, djevojko!« I odmah usta djevojka.

A mi sad promotrimo bolest kćeri Jairove, i njezinu smrt, i njezino uskrsnuće! Sve to ima za nas toliko lijepe pouke.

Leži bolesna kći Jairova. A bila je, kao jedinica kći, draga i predraga svojim roditeljima. I bila je uvijek zdrava, vedra i vesela. Najedamput je, eto, obori ta nemila bolest. I svakidan sve gore i gore. I sad djevojka leži na umoru. Mati i otac tužni su i žalosni. Srce im se trga od bola. Njihovoj kćeri nema lijeka ni spasenja. Kad, najedamput, jedan glasnik rupi na vrata: »Isus je Nazarenac došao u Kafarnaum! Eno ga na obali!« Otac, kad je to čuo, izleti van, pohrli k Isusu, pade na koljena pred Njega, pred toga

velikog čudotvorca i najboljeg liječnika. I sklopljenih ruku zamoli Jair Isusa, da mu dođe u kuću.

Kći je Jairova na umoru. I mi ćemo svi jedamput biti na umoru. Sada smo, hvala Bogu, zdravi i jaki. Ali jedamput, svakako, bit ćemo na smrtnoj postelji. Možebit i prije nego mislimo. Danas jesmo, a sutra nijesmo. I onda prva nam mora biti briga, da se obratimo na velikoga liječnika duše svoje, na Božanskog Spasitelja. Neka On metne ruku svoju na nas, da nam ozdravi duša! Ne plašimo se onda, već se mirno i pouzdano izručimo u mile ruke Spasiteljeve, i budimo ustrpljivi! Svaka je bolest znak ljubavi Božje. Koga Bog ljubi, onoga i kuša. To mnogi od nas ne će da razumije. Ali tako je. Isus hoće, da srkneš koju kap iz kaleža Njegove pregorke muke. Pruža ti sitnu česticu svojega križa. I mi ćemo to rado primiti iz Njegove presvete ruke, a On će nam zato sve naše muke ublažiti, i sve će nam kazne za grijehe naše smanjiti ili posve oduzeti. Kako su Sveci Božji rado podnosili svoju tešku bolest! »Ili trpjeti ili umrijeti!« To je bilo geslo velikoj svetoj Tereziji. Neka bude, u ime Božje, to geslo i naše geslo!

I kći je Jairova umrla. Kad je Isus bio sa Jairom na putu, dojavi glasnik Jairu, da mu je kći već umrla. Bilo je jedno po sata hoda do kuće Jairove. Usput je Isus, kako spomenusmo, izliječio ženu, koja je bolovala od tečenja krvi. Kad stiže kući Jairovoj, zateče tu mnogi svijet, koji je plakao i naricao. Mati pokojničina izađe Isusu ususret, rukama jadnica lama, i kroz plač govori Isusu: »Umrlo mi je dijete.« Otac je sav slomljen od žalosti. Unutra u sobi leži mrtva djevojka. Kao ljiljan na tle oboren.

Pomislimo sada mi začas na našu smrt! Govorit ću jednome, a to može biti svaki od nas. Ležiš na postelji blijed. Teško dišeš. Oko tebe kleče rođaci i poznanici tvoji. Svećenik ti dijeli sakramente svete Pomasti i preporučuje ti dušu Bogu. Moli molitvu: »Pođi, dušo kršćanska, s ovoga svijeta!« I poškropi te svetom vodom. A ti upireš svoj pogled u nebo. Šta se to sve zbiva u tvojoj duši? Ti u sebi misliš i šapćeš: »Božanski moj Spasitelju! Prijatelju moj najbolji! Još malo, pa ću Te ugledati. Toliko sam Te puta gledao pod prilikom hljeba. Sad ću Te ugledati licem u lice. Pozovi me! Ja dolazim. Pozovi me na čas moje smrti, i daj da dođem k Tebi! Ti si me pozvao na ovaj svijet, i ja sam došao. Sada me zoveš iz svijeta, i ja dolazim. Ti

si me pozvao na vjeru. I ja je nijesam zanijekao. Pozvao si me u svetu Crkvu, na svete sakramente, i ja sam došao. Ja se ufam u Tebe, Isuse moj! Zovni me! Ja dolazim. Raskini tu koprenu i pokaži mi svoje lice Božansko! Evo me! Privini me na svoje Srce!...« I tvoje onda srce prestane kucati. I tvojega daha nestane. Nazočni kroz suze mole: »Pokoj vječni daruj mu, Gospodine!«

I tada te opreme i stave u lijes. Krunica oko tvojih sklopljenih ruku. Križ ti u rukama. Svijeće i cvijeće oko tvojega lijesa. Izmole, napokon, za te Očenaš, i u grob te spuste. Bila je to blažena smrt.

Kći je Jairova iza svoje smrti uskrsnula, oživjela. Kad istjeraše iz kuće svirače i narikače, uđe Isus mrtvoj kćeri Jairovoj u sobu. Pomoli se kratko Bogu, uhvati djevojku za ruku i reče: »Tabitha cumi!« »Djevojko, ustani!« I odmah djevojka otvori oči, začuđeno pogleda Spasitelja i nazočne, i ustade. Spasitelj još reče: »Dajte joj šta jesti!« Radost i veselje u kući. Mati sva sretna i blažena. Otac, duboko zahvalan, proli suze od radosti i ljubi ruke Isusu.

Pomislimo sada na svoje uskrsnuće! Ne na ono posljednje uskrsnuće, kad bude Sudnji Dan, i kad se pootvaraju svi grobovi, i kad se začuje glas Sina čovječjega! Već pomislimo na uskrsnuće duše svoje odmah iza smrti! Tad će nam se probuditi duša kao iza sna. Dosad je gledala Boga samo pod koprenom i kao u kakovu zrcalu. Sad ga vidi licem u lice. Kakova radost! Čitali smo u Životu Svetaca, kako se nekim Svecima ukazao Spasitelj. Vidio ga je tako sv. Franjo Asiški. Vidjela ga je i sv. Margareta Marija Alacoque. Vidjeli su ga i drugi. I mi smo, možebit, onda zaželjeli: O, kad bi se i nama ukazao dragi Spasitelj! A sad ga, eto, vidimo i gledamo kudikamo ljepše i bolje, nego što su ga vidjeli i gledali Sveci, kad im se Isus ukazao na zemlji. Sve je ono bila samo jedna kapljica vode prema ovome sad neizmjernom oceanu, prema ovome sad pravom i vječnom gledanju Boga. I sad, uz to blaženo gledanje Boga, nema više nikakve žalosti, i nema više bolesti, i nema više grijeha, i nema više pokore. Sad je samo vječna ljubav na Božanskom Srcu Isusovu. Sad je samo beskrajna radost nebeska. I to nesamo za koji časak, već zauvijek.

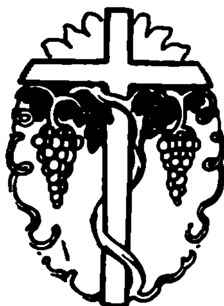
Pomolimo se, braćo! Pomolimo se pobožno! Osobito kod sv. Pričesti molimo pobožno onu lijepu molitvu »Dušo Kristova«!

Dušo Kristova, posveti me!

— — — — — — — — — — — —

Na času smrti moje zovni me,
I odredi, da dođem do Tebe,
Da sa Svetima Tvojim hvalim Te
U Nebu u sve vjekove! Amen.

Odlučujem u ime Božje, da ću svakidan pomisliti na svoju smrt, i da ću uvijek tako živjeti, da mi smrt bude sveta i blažena. Jer kakav život, takva smrt.

Dvadeset četvrta iliti posljednja nedjelja po Duhovima

Evanđelje

MAT. 24, 15—35.

U ONO vrijeme reče Isus učenicima svojim: Kad ugledate mrzost opustošenja, o kojoj govori Daniel, prorok, gdje stoji na mjestu svetom, — koji čita neka razumije! — tada koji budu u Judeji, neka bježe u gore; i koji bude na krovu, neka ne silazi uzeti što iz kuće svoje; i koji bude u polju, neka se ne vrati natrag, da uzme haljinu svoju. A teško trudnima i dojiljama u one dane! A molite se, da ne bude bijeg vaš u zimu ili u subotu. Jer će tada biti nevolja velika, kakova nije bila od postanka svijeta dosada, niti će biti. I da se oni dani ne skrate, ne bi se izbavilo ni jedno tijelo; ali poradi izabranih skratit će se dani oni. Tada ako vam tko reče: evo ovdje je Krist ili ondje, nemojte vjerovati. Jer će ustati lažni kristi i lažni proroci, i pokazat će znake velike i čudesa, tako da bi prevarili, ako bi bilo moguće, i izabrane. Eto vam kazah naprijed! Ako vam dakle reku: Evo ga u pustinji, nemojte izlaziti; evo ga u sobama, nemojte vjerovati. Jer kašto

munja izlazi od istoka i pokazuje se do zapada, tako će biti i dolazak Sina čovječjega. Gdjegod bude strvina, onamo će se i orlovi kupiti. A odmah će po nevolji dana onih sunce pomrčati, i mjesec ne će dati svjetlosti svoje, i zvijezde će pasti s neba, i sile će se nebeske pokrenuti. I tada će se pokazati znak Sina čovječjega na nebu ; i tada će proplakati sva plemena na zemlji, i ugledat će Sina čovječjega gdje dolazi na oblacima nebeskim sa silom velikom i slavom. I poslat će anđele svoje sa trubom i glasom velikim, i sabrat će izabrane njegove od četiri vjetra, od kraja do kraja nebesa. A od smokve naučite se priči : kad se već njezina grana pomladi i ulista, znate, da je blizu ljeto. Tako i vi kad vidite sve ovo, znajte da je blizu na vratima. Zaista vam kažem, da ne će proći naraštaj ovaj, dok se sve ovo ne zbude. Nebo i zemlja proći će, ali riječi moje ne će minuti.

Pouka

SUDNJI DAN.

NAPOKON povijest čovječanstva bila je i prošla. Mnoge je vjekove prebivala na sitnoj zvjezdici Zemlji. Bilo je to kratko vrijeme, kad pomislimo na milijune godina prije i poslije toga vremena. Bilo je to samo nekoliko dana za Boga, kojemu je hiljada godina samo jedan dan.[1])

Povijest čovječanstva oduvijek je dvojaka povijest: povijest vjere i povijest bezvjerja. Ta se dvojaka igra igrala i u vrijeme Isusovo. Isus pripovijeda ljubav i vjernost. Odgovara Mu mržnja i bezvjerje. Tako je i danas. Tako će biti do svršetka svijeta. A onda ?

Onda će biti, to nam jasno kazuje današnje sveto evanđelje, posljednji čin — Sudnji Dan. Sin čovječji pohodit će svijet po drugiput. Ali ne kao čovjek u obliku sluge, već kao Kralj na prijestolju svoje slave, kao Vječni Sudac, obasjan sav Božanskim veličanstvom. I ne će doći On sam. Anđeli nebeski bit će uz Njega. Na glas strahovite trube posljednjeg suda sabrat će se pred Njim sav ljudski rod. Svi ljudi sviju vremena.

Dva su to velika tabora.

Jedan tabor sjajan i radostan. Divan je pogled na te blažene i vjerne prijatelje Isusove. Tako lijepi nijesu svi

---

[1]) 2. Petar 3, 8.

cvjetovi na zemlji. Tako sjajne nijesu sve zvijezde na nebu. Najveća sreća obavila je tim blaženicima i dušu i tijelo.

Drugi je tabor mračan i žalostan. Strašan je pogled na te jadne osuđenike, na te zaklete neprijatelje Isusove, koji su prezreli riječi i zapovijedi Njegove. Tako mračne nijesu ni najcrnje noći. Tako užasni nijesu ni najdublji ponori. Najveća nesreća zgrabila je tim osuđenicima i dušu i tijelo.

To je sud, da odsuđenik ugleda sam sebe, kakav je uistinu. I ovdje već na zemlji često puta savjest stavi zrcalo pred oči čovjeku, i kazni ga, i sudi ga. I mrzitelja Kristova puno puta uznemiri savjest u kojem samotnom času. Ali on tad zatvori oči i ne vidi. I začepi uši i ne čuje. Poslom ili užitkom i kojom novom mržnjom nastoji on da uguši grižnju svoje savjesti. Ali sad, kad je on sam sebe ugledao u svoj svojoj sramoti i rugobi, progovara mu savjest, i on mora da je sasluša. Ovako mu ona progovara: »Luđače! Ti si nijekao Boga. Vidiš li Ga sada gore u neiskazanom veličanstvu? I ti si gurnuo od sebe Njegovu ljubav, koja te je tolike godine tražila, kaošto mati traži svoje dijete. Sad ona dolazi na tebe kao prokletstvo, i mučit će te u sve vjekove. I ti si zavodio duše. Krvlju Kristovom otkupljeno blago ti si gazio u prahu i blatu. Čuješ li sad, kako te one upropašćene proklinju i kaznu vječne smrti izazivaju na te? Pod tim mukama i grižnjama savjesti htjeli bi osuđenici, da se na njih obore gore i brežuljci i da ih zatrpaju i u ništa smrve. Vikat će: »Gore, padnite na nas! Brežuljci, pokrijte nas!«[2]) Ali će ih Božje oko držati čvrsto. Oni ne pobjegoše nikamo ispred Vječnoga Suca. Strahovita je ta slika!

Okrenimo se sad na desnu stranu! Ovdje je radost i blaženstvo. Kako se milo smiješi ona dobra mati! Taj njezin osmijeh više nam govori nego sve riječi. Govori nam: »Žrtva i strpljivost nijesu dakle bila uzalud. Kako su me one sad usrećile i obogatile!« I onaj tamo muž sav je blažen i govori: »Kako sam radostan, što nijesam odstupio od svojega Boga, i što mi je moja vjera bila uvijek nadasve na svijetu!« I ovaj mladić, sav radostan, kliče: »Kako je, evo, Bog obradovao moju čistu mladost! One žrtvice, što sam ih imao, šta su prema ovim sad radostima!«

Svaki od onih sabranih ljudi pred Vječnim Sucem vidi sebe onakva, kakav je uistinu, ili na svoju najveću žalost

---

[2]) Luk. 23, 30.

ili na svoju najveću radost. I to je več jedan dio suda. I taj prvi prizor posljednjega suda diže čast i slavu Sucu na visokom prijestolju. Gdje su sad fariseji, saduceji i svi hulitelji i mrzitelji Isusovi? Usta su im zauvijek zanijemila. Sad bi oni htjeli pasti na koljena pred Isusa i pokloniti Mu se. Ali je sad kasno. Kad su bili na zemlji, nijesu mogli da vide Isusa. Progonili su Ga na sve strane i na sve načine. Sad je njihova oholost pod Isusovim nogama. Sad žale, što nijesu živjeli po zapovijedima Božjim. Sad vide, kako su bili pametni oni, koje su za života nazivali luđacima. Ti luđaci njihovi sada su djeca Božja. A oni jadnici osuđeni su, i Nebo su izgubili, i pakao ih čeka vječiti.

Drugi prizor posljednjega suda jest osuda Vječnoga Suca. Na toj silnoj skupštini, kakove svijet još nije upamtio, sve je mirno kao u crkvi, kad je sveto Podizanje. I odluke padaju, što se onda više nikada ne promijeniše.

Vječni Sudac na visokom prijestolju slave ima blage i milostive oči, kad Mu pogled pada na one blaženike. Riječi ljubavi dolaze Mu na usta. Odjekuju kao nebeska muzika: »Dođite, blagoslovljeni Oca mojega, i posjedujte Kraljevstvo, koje vam je pripravljeno od postanka svijeta!«[3])

I blaženici ulaze u Život Vječni. Zlatna im se vrata nebeska širom otvorila. Ulaze blaženici u sveta Nebesa Božja. Radost je neiskazana u njihovim srcima. Zaboravljen je život na svijetu. Bio je samo san jedne noći, samo jedan čas prolazan. Zaboravljeno je siromaštvo. I sve brige i bolesti, i sve žalosti i patnje zaboravljene su. Sve je to bilo i prošlo. Sada je u njihovim srcima samo radost, samo blaženi mir, samo ljubav. Tu je njihov »Otac nebeski«. On ih pozdravlja, svoju djecu. Njegov im je pozdrav pravo blaženstvo nebesko. Tu je njihova »Draga Majka nebeska«. Zdravo, Marijo!« Ona, Majka Božja i Majka njihova, milo im čestita na toj postignutoj slavi nebeskoj. Zar može da bude veća radost od ove? Tu su i njihovi Anđeli Čuvari. I blaženici im kliču: »Hvala vam, o predobri Anđeli naši!« Tu su i njihovi mili roditelji, braća i sestre, rođaci i prijatelji. Oni im svi dolaze ususret. Radost i opet radost! Sada su zauvijek skupa i zajedno. Tko da to sve iskaže? »Nijedno oko nije vidjelo, nijedno uho nije čulo, nijedno čovječje srce nije osjetilo, što je Bog pripravio onima, koji Ga ljube.«[4])

---

[3]) Mat. 25, 34. — [4]) 1. Kor. 2, 9.

O, neka dadne predobri Bog, te nam, braćo, svima bude Sudnji Dan blažen i drag! Učinimo sve, da to bude! Ako hoćeš Božji biti, čini dobro za života! Nebo je to zavrijedilo. Zavrijedilo je svaku borbu, svaku žrtvu, svaku muku za života. Pomislimo samo na Božje Nebo, kad nas napane ta ružna napast, i kad nas pritisnu ti svakojaki teški križevi! Ne dajmo lijepoga Božjeg Neba ni za što na svijetu! Ta sva zemlja samo je jedna taština i pustinja. Njoj ne ćemo služiti. Nas čeka Nebo. Tamo mi putujemo. Put je u Nebo uzak i strmenit. Neka je! Mi idemo u Raj Božji! »U Nebo! U Nebo!« klicao je na umoru sv. Alojzije.

Odlučujem u ime Božje, da ću svakidan pomisliti na Nebo i na Život Vječni. Držat ću se one svete opomene u knjizi »Nasljeduj Krista«: »Piši, čitaj, pjevaj, uzdiši, šuti, moli, protivštine muževno podnosi: vrijedan je Život Vječni svega toga, pa još i većih bojeva!«[5])

---

[5] Naslj. Kr. III, 47.

Blagdan Krista Kralja

Evanđelje

IV. 18, 33—37.

U ONO vrijeme reče Pilat Isusu: Ti si kralj Židovski? Isus mu odgovori: Govoriš li ti to sam od sebe, ili ti drugi kazaše za mene? Pilat mu odgovori: Zar sam ja Žid? Narod tvoj i glavari svećenički predaše te meni; šta si učinio? Isus odgovori: Kraljevstvo moje nije od ovoga svijeta; kad bi bilo od ovoga svijeta kraljevstvo moje, onda bi sluge moje branile, da ne bi bio predan Židovima; ali kraljevstvo moje nije odavle. Onda mu reče Pilat: Dakle si ti kralj? Isus odgovori: Ti govoriš, da sam ja kralj. Ja sam zato rođen, i zato dođoh na svijet, da svjedočim istinu. I svaki, koji je od istine, sluša glas moj.

Pouka

ČITAV KATOLIK.

VELIKI svećenik i starješine židovske osudili su Isusa na smrt. Ali nijesu mogli da izvrše tu svoju osudu. To je mogao samo poglavar zemlje, moćni Rimljanin. Na njega se dakle moraju obratiti. No kako će predobiti poglavara zemlje za tu smrtnu osudu? Politikom. Samo politika upalit će. Stoga veliki svećenik i starješine židovske zaključiše, da kod zemaljskoga poglavara optuže Isusa kao bunitelja naroda, jer da on zabranjuje davati cesaru porez i sebe proglašuje kraljem. Tako se laž i mržnja ujediniše proti Isusu.

Pilat sasluša tu njihovu tužbu i presluša Isusa. Prezirno gleda oholi Rimljanin čednog uhvaćenika. Taj da je kralj! Ali Rimljaninu zasjekla se u glavu ona velika buntovna riječ kralj, pa pita Isusa: »Jesi li ti kralj?« Isus mu odgovori: »Ti govoriš, da sam ja kralj. Ja sam zato rođen i zato dođoh na svijet, da svjedočim istinu. I svaki, koji je od istine, sluša glas moj.«

»Jesi li ti kralj?« Kad bi Pilat bio danas na svijetu, ne bi više tako prezirno pitao. Sa strahopočitanjem poklonio bi se Kralju istine. Jer stotine milijuna Njegovih vjernika slušaju Ga. On ima veliko Kraljevstvo, svjetsku Crkvu. I u tom je Kraljevstvu Krist apsolutni, neograničeni Kralj.

Krist je Učitelj svojim vjernicima. On jedini. U Njegovo Ime propovijedaju svećenici Njegovu istinu. Propovijedaju Njegovu radosnu vijest o nebeskom Ocu, koji nam je pripravio stan u Nebesima, o besmrtnoj duši, koja nadilazi sve blago na svijetu, o Otkupljenju po Kristu, koji nas je učinio svojom braćom i djecom Božjom. — Krist je još i glavni Pastir vjernicima. Svećenici propovijedaju narodu Njegove zapovijedi: zapovijed ljubavi prema Bogu, koja kaže, da nam je Bog prvi i posljednji u životu; i zapovijed ljubavi prema bližnjemu, koja ne dopušta ljudima upadati u sebičnost i mržnju, i zapovijed samozataje, odricanja, koja nalaže čovjeku, da čuva svoje visoko dostojanstvo. — Krist je u Crkvi izvor svih milosti. On krsti, On oprašta grijehe, On se žrtvuje, On nas hrani svojim Tijelom i Krvlju svojom. Svećenici su samo djelitelji Njegovih Tajna. Krist je u svome velikom Kraljevstvu sve i sva, apsolutni Kralj, Kralj istine, istina, put i život.

Bože, kolika je trka za istinom u nekršćanskom svijetu! Trči, vapije za istinom taj nekršćanski svijet, a upada u zabludu, u noć, u strahovitu tminu, u bezdani jaz. Hvala ti, Bože! Mi smo po Tvojoj milosti u Kraljevstvu istine! Naš put i život obasjan je svijetlom nebeskim. Sigurno idemo k sjajnome cilju preko sviju tih u svijetu provalija. Ako smo umorni, pa trebamo snage i oduška, onda crpemo iz spasonosnih izvora, što nam ih je dao i otvorio naš Spasitelj. Kolika sreća prebivati u Kraljevstvu Krista Kralja!

»Jesi li ti kralj?« Jest, Krist je Kralj, i Njegovo Kraljevstvo obuhvaća svu zemlju. Ali ne obuhvaća svih ljudi, ne obuhvaća 1000 milijuna pogana, koji još ne poznaju Kralja istine. Ne poznaju Ga još i nakon 2000 godina kršćanske povijesti. A među nama živu i toliki novi pogani, koji ne će da šta znaju za Krista. Pa zašto nije Krist Kralj još osvojio čitavo čovječanstvo? Ima tome više razloga. Jedan smo razlog i mi. I blagdan Krista Kralja ima da nam pošteno ispita našu savjest.

Oblijetaju svijetom toliki kršćani napolice. Kristova je istina u njihovoj duši samo slaba svjećica, a morala bi da bude jedno žarko sunce. I stoga oni trče za kojekakovim varavim svjetlicama. Oni vjeruju u Krista Kralja, ali i slušaju svakoga drugog vođu, koji im navješćuje kojekakove nove vijesti. Njihova slaba i prevrtljiva vjera ne vodi Kristu, već se udaljuje od Krista.

Ako je Krist Kralj istine, onda ne slušajmo ljude, koji nam donose drugu mudrost, pa makar bili i ne znam još kako slavni i učeni! Ljudski razum ne pruža nam dosta jamstva za istinu. Za istinom mora da stoji Božanski ugled.

Pravi kršćanin sluša Kralja istine i radi po Njegovim riječima. On sluša Kristovu propovijed o vrijednosti duše, i onda je ne prodaje za koju leću kakvog nadriknjige. On otvoreno i odriješito kaže kreposti: Da, i otvoreno i odriješito kaže grijehu: Ne. On pije iz spasonosnih izvora milosti, što ih je otvorila velika ljubav Njegovoga Kralja, a ne iz gadnih i smrdljivih bunara, što mu ih nude i otvaraju protivnici Kristovi.

Pravi kršćanin čitav je Kristov čovjek. On ne siječe svoju dušu na dvije pole, i nije mu jedna pola duše kršćanska, a druga poganska. Njegova je duša sasvim Kristova. On ne služi dvojici gospodara.[1]) Njegov bistri um i njegova

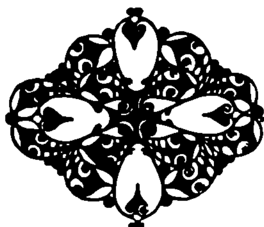
---

[1]) Mat. 5, 24.

čvrsta volja stoje tvrdo uz Kristov nauk. Vjera mu je nešto najviše. Ona je njegova znanost i njegova pećina. Njegova je vjera njegova ljubav. Svaku kapljicu svoje krvi, svaku žilicu svojega srca, svaku i najmanju moć svoje duše daruje on Kralju istine. On hoće da bude čitav, radikalan katolik, katolik dušom i tijelom. Čitav katolik predaje se sav Kristu. Sav gori i plamti za Krista. I takav čitav katolik živi je svjedok za Kralja istine. I takovo živo svjedočanstvo uvjerava i predobiva. I kad bi svi katolici bili čitavi katolici, brzo bi čovječanstvo pripalo Kristu, Kralju istine.

Svijet je već sit i presit bezvjerja i lutanja po stramputicama. Pokušao je svijet bez Kralja istine, i zalutao je u divlju pustoš i padao je u ponor. I vapije sad svijet za svijetlom i snagom istine. Pa mu donesimo tu istinu! Ne oklijevajmo! Svijet pripada Kristu. I Krist ga hoće da osvoji po nama. Na posao dakle i u sveti boj za Krista Kralja i za Njegove svete zakone! Hoćemo Krista za Kralja svoga!

Odlučujem u ime Božje, da ću uvijek biti savkolik katolik, kao i sv. Franjo Asiški, koji je zaštitnik Katoličke Akcije. A Katolička Akcija traži od nas apostolski rad. I ja ću, uz pomoć Božju, biti apostol molitve, i apostol riječi, i apostol dobroga primjera. To jest: molit ću se rado i pobožno, i branit ću, kad ustreba, svoju svetu vjeru, i bit ću uvijek katolik, koji i izvršuje svoje svete katoličke dužnosti. Jest, hoću biti praktični katolik. Hoću biti borac Kristov. Hoću biti čovjek molitve. Hoću biti apostol Kristov.

Blagdan Svih Svetih

Evanđelje

MAT. 5, 1—12.

U ONO vrijeme vidjevši Isus narod, uziđe na goru, i kad sjede, pristupiše k njemu učenici njegovi. I otvorivši usta svoja učaše ih govoreći : Blaženi siromašni duhom, jer je njihovo kraljevstvo nebesko. Blaženi krotki, jer će oni posjedovati zemlju. Blaženi, koji se žaloste, jer će se oni utješiti. Blaženi, koji gladuju i žeđaju pravde, jer će se oni nasititi. Blaženi milosrdni, jer će oni milosrđe postići. Blaženi čista srca, jer će oni Boga vidjeti. Blaženi miroljubivi, jer će se sinovi Božji nazvati. Blaženi, koji progonstvo trpe radi pravde, jer je njihovo kraljevstvo nebesko. Blaženi jeste, kad

vas usproklinju i usprogone i uzgovore na vas sve zlo, lažući, zbog mene. Veselite se i radujte se, jer je plaća vaša velika na nebesima.

Pouka

PUT U NEBO.

SVETI Ivan Evanđelist, ljubimac Isusov, u progonstvu je na pustom i samotnom otoku Patmosu. I njegove misli toliko puta putuju preko mora u Efes, u njegov grad, gdje se vjernici mole za njega, za svoga dobroga biskupa. Svi su oni njegova djeca, koju on ljubi tako brižnom i očinskom ljubavi. I misli sv. Ivana Evanđelista često puta polete u one svijetle oblake i prodru u Božje Nebo, gdje prebiva njegov dobri Učitelj, njegov dragi Isus. I tad sv. Ivan prošapće: »Dođi, Gospodine Isuse! Uzmi me k sebi!«[1])

I usliši Gospodin Isus molitvu svojega Apostola i spusti Nebo u njegovu dušu. Sveti Ivan u jednom sjajnom viđenju ugleda Nebo. Ugleda prijestolje Svevišnjega i Janje, koje umrije za ljude. »Potom vidio sam,« govori sv. Ivan Evanđelist, »četu veliku, koje nitko ne može izbrojiti, od svih naroda i plemena i jezika, gdje stoje pred prijestoljem i pred Janjetom; obučeni u haljine bijele, i palme u rukama njihovim. I vikahu glasom velikim govoreći: Spasenje Bogu našemu, koji sjedi na prijestolju, i Janjetu!«[2])

Sveti Ivan Evanđelist ne može da se dosta nagleda toga sjaja nebeskoga. Tada se najedamput on uplaši. Jedan od onih starješina, što su inače stajali uz Janje, stao sad uz njega i pita ga: »Tko su ovi obučeni u bijele haljine, i otkuda dođoše?« I starješina mu sam odgovara: »Ovo su, koji dođoše od nevolje velike i opraše haljine svoje, i očistiše ih u krvi Janjetovoj.«[3])

Danas na blagdan Svih Svetih diže se i naš pogled prema Nebu i probija koprenu, što dijeli ovaj i onaj svijet, i gleda veliku četu otkupljenih i odabranih. O, kad bismo mi bili već kao oni u našoj gore vječnoj Domovini!

Kao sveti Ivan nalazimo se sad i mi u progonstvu. Privezani smo za jednu sitnu zvjezdicu, što se okreće oko sunca i s njim zajedno leti kroz svemirske prostore. Teško je i mučno to progonstvo. Prolijevaju se čitave rijeke gor-

---

[1]) Otkriv. 22, 20. — [2]) Otkriv. 7, 9. 10. — [3]) Otkriv. 7, 13. 14.

kih suza. Ima tu dosta i naših krupnih suza. Napokon i smrt za vrat. I mi se pretvorismo u prah. A duša naša ? Kuda će nam ona ? Da Bog da, da se nađemo u onoj velikoj četi Božjih odabranika ! A kako su oni došli u to blaženstvo nebesko ?

Pogledajmo ih ! Oni od svih naroda i jezika, što stoje pred prijestoljem Božjim, i obučeni su u bijele haljine, i imaju psalme u rukama, oni su veliki borci i pobjeditelji. Podnijeli su goleme žrtve i muke, dok su došli u Nebo. Morali su se boriti kao i mi. Morali su se boriti protiv strasti, protiv svijeta i đavla. Teška je bila ta borba. Ali su je oni junački izdržali. I sad su u onoj sjajnoj i slavnoj četi pobjeditelјâ.

To vam je, braćo, put u Nebo. Borbom k pobjedi ! Karlo V., kralj Španjolske, stavio je na jedan stol žezlo kraljevsko, a na drugi stol stavio mač. Pa je rekao svojemu sinu : »Biraj !« Sin prihvati odmah za mač i uskliknu : »Mačem se dobiva kruna kraljevska !« Jest, mačem i borbom k pobjedi i kruni ! A mi se možemo boriti, jer možemo htjeti. Naša je volja moć kraljevska. Pa se borimo odvažno i junački za nebesko vječno blaženstvo !

Pogledajmo ih još ! Oni od svih naroda i jezika, što stoje pred prijestoljem Božjim, i opraše haljine svoje, i očistiše ih u krvi Janjetovoj, oni, dakle, nijesu bili uvijek čisti. Njihove je haljine bila poštrapala krv njihovih rana. Gdje se bore ljudi, ondje se i rane zadaju i zadobivaju. Ljudi nijesu rođeni sveci. Prati ih i muči slabost i bolest istočnoga grijeha. Ali ako su ti odabranici i pali, oni su se opet i podigli, i očistili su dušu svoju sakramentom svete pokore. Pa su obnovljenom snagom nastavili borbu. I Bog je milostivo pogledao na njihovu borbu, i primio ih je među svoje blažene odabranike.

To nas mora da ohrabri. Mnogi od nas uzdiše pod svojom slabosti i govori : »Opet i opet upadam u tu nečist. Opet i opet podlegnem strasti i napasti.« Ne smalakšimo, braćo ! Opet i opet očistimo dušu svoju u sakramentu svete pokore ! I nastavimo borbu obnovljenom snagom ! Činimo, što možemo, a drugo prepustimo dobroti i milosti Božjoj ! Poradivši Bog će dati.

Pogledajmo ih još i opet ! Oni od svih naroda i jezika, što stoje pred prijestoljem Božjim, došli su iz velike nevolje. Oni znadu, što je muka i nevolja. Muku su svakojaku

mučili dane, mjesece i čitave godine. Nosili su težak križ na svojim leđima. Kao sad mi. Naše sad muke bile su njihove muke. Naše sad brige bile su njihove brige. Naši sad križevi bili su njihovi križevi. Ali njih ne obori nikakva muka, i nikakva briga, i nikakav križ. Muke, brige i križevi dapače im ojačiše i podigoše dušu, i oni su sada kod Boga u Lijepome Raju.

Ako dakle hoćemo doći u Nebo k Bogu, onda moramo, kao i ovi odabranici Božji, podnijeti mnogu muku i nevolju. »Kroz mnoge nevolje valja nam ući u Kraljevstvo Božje.« Tako nam govori Duh Sveti.[4]) A naš pjesnički narod veli: »Lijepo ti je u Nebo gledati, al' je teško k Nebu se penjati.« Svetoj Katarini Sienskoj pružio je Božanski Spasitelj u jednom viđenju dvije krune: jednu od trnja. a drugu od zlata. Pa joj je rekao: »Biraj! Ali znaj, ako na zemlji uznosiš krunu od zlata, na drugom te svijetu čeka kruna od trnja. Ako li ovdje uznosiš krunu od trnja, tamo ćeš dobiti krunu od zlata.« Ne, ne dolazi se u Nebo putem slasti i užitaka, već putem žrtve, križa i muke. I stoga ne malakšimo, ako nas snađu teški dani žrtve i nevolje! Uzmimo junački na sebe taj križ svoj, i pođimo za Isusom, Golgotskim Mučenikom! Ponesemo li mi svoj križ, ponijet će Isus nas u vječno Kraljevstvo Božje.

I sad, znamo, koji nas put vodi u Nebo. Borimo se, činimo pokoru, trpimo! Sve je to zavrijedilo lijepo Božje Nebo.

Odlučujem u ime Božje, da ću, gdjegod mi se samo pruži prilika, razmatrati o Nebu i o nebeskoj slavi, što me čeka, ako u milosti Božjoj dovršim tešku borbu na zemlji. Kad me snađe kakova patnja i nevolja, pomislit ću na brzi konac te patnje i na preveliku nagradu za pretrpljenu nevolju. Samo ću to željeti, da u životu i u smrti svagda slavim i hvalim dobroga Boga.

---

[4]) Dj. Ap. 14, 22.

Dušni Dan

Evanđelje

IV. 5, 25 29.

U ONO vrijeme reče Isus narodu Židovskomu : Zaista, zaista vam kažem : ide čas, i već je nastao, kad će mrtvi čuti glas Sina Božjega, i koji uščuju, živjet će. Jer kaošto Otac ima život u sebi, tako dade i Sinu, da ima život u sebi ; i dade mu vlast, da čini sud, jer je Sin čovječji. Nemojte se čuditi ovomu ; jer ide čas, u koji će svi, koji su u grobovima, čuti glas Sina Božjega. I izići će, koji su činili dobro, na uskrsnuće života, a koji su činili zlo, na uskrsnuće suda.

Pouka

POMOZIMO DUŠAMA U ČISTILIŠTU!

OPĆINSTVO Svetih jest vjera puna utjehe. Jučer smo se bili popeli uz sjajne ljestve nebeske k Svetima Božjim u Nebu, k onoj velikoj četi od svih naroda i plemena i jezika, k onim blaženim odabranicima, koji u bijelim haljinama i sa palmama u ruci stoje pred prijestoljem Božjim i pred Janjetom.

Danas silazimo niz tavne i žalosne ljestve k siromašnim dušama u čistilištu. I pružamo im, evo, svoje ruke, da ih svojom molitvom izbavimo i izvadimo iz toga mora čistilišnog plamena i ognja. Već u Starom Zavjetu prinosili su žrtve za pokojne. Juda Makabejac žrtvovao je 12.000 drahmi u srebru za pokojne.[1]) I veli Sveto Pismo: »Sveta je i spasonosna misao moliti se za pokojne, da budu odriješeni od grijeha.«[2]) Pa je upravo neshvatljivo, kako inovjerci zabacuju vjeru u čistilište. Sa dubokom žalošću posjećuju i oni grobove svojih pokojnika, ukrašuju ih lijepim cvijećem, ali ne misle na njihove duše, i ne mole se za njih.

A mi hoćemo da pomognemo dušama naših milih pokojnika u čistilištu. Na to nas nuka i ljubav prema Bogu, i ljubav prema dušama u čistilištu, i ljubav prema sebi samima.

Bog ljubi duše u čistilištu kao svoju dobru djecu. Duše u čistilištu svete su duše, u milosti Božje duše, duše odabrane i od Oca nebeskoga blagoslovljene. Njima je sigurno Kraljevstvo nebesko, koje je od postanka svijeta pripravljeno djeci Božjoj. Njihovo spasenje ne može im više nitko oduzeti. Ali su njima vrata nebeska privremeno još zatvorena. Njihove haljine imaju još pogdjekoju mrlju. A ništa nečisto ne može da stane pred lice Božje. Tako one moraju još trpjeti i zadovoljštinu činiti, sve dok i najmanja mrlja ne iščezne iz njihove duše.

Duše u čistilištu moraju dakle zadovoljštinu činiti i trpjeti. Kakvo je to njihovo trpljenje? Sigurno nije ono pakleno. Jer čistilište nije pakao, već je predvorje Neba. Ali su ipak muke u čistilištu teške i velike. Ta golema čežnja sa Bogom! Duše u čistilištu nemaju više da skrenu ni na koju drugu stranu, osim na stranu Božju. Nijesu one

---

[1]) 2. Mak. 12, 43. — [2]) 2. Mak. 12, 46.

više na zemlji. Na zemlji su imale svoje poslove, svoje prijatelje i prijateljice. Sve je to sada prestalo i nestalo. U vječnosti se ima samo svoju dušu i ništa više. A ta duša teži i čezne za Bogom, od koga i potječe i za koga je stvorena. Zar ne, kako boli jako, kad se čezne za svojim domom! Od toga čeznuća i bola može čovjek i umrijeti. A kako je tek veliko čeznuće siromašnih duša u čistilištu za Bogom! Koliko ih muči to čeznuće, jer je Bog njihovo jedino blago i njihovo sve, njihova jedina čežnja i ljubav! Ova bolna čežnja zadaje duši veću bol i žalost, negoli ikakva vanjska muka.

I od ove boli i žalosti ne može Bog da ih izbavi. One su upale u ruke Njegovoj Pravdi. Ali Bog se raduje, ako mi tim dušama dođemo u pomoć, i ako ih svojom molitvom izbavljamo iz čistilišta. U posljednjem svjetskom ratu bilo je na hiljade zarobljenika. Toliki oci i majke bili su u golemoj žalosti, jer su im sinovi bili zarobljeni. Tada je dobri Sveti Otac Benedikt XV. izmolio, da se zarobljenici izmijene. O, koliko su mu tad zahvaljivali roditelji za tu očinsku dobrotu i plemenitost! I dobri Bog bit će nama zahvalan, ako mi izbavimo siromašne duše iz čistilišta. Sveta Gertruda kaže, da Bog na to tako gleda, kao da se to Njemu samome čini. »Zaista vam kažem, što ste god učinili jednomu od ove moje najmanje braće, meni ste učinili.«[3])

Nuka nas onda i ljubav prema dušama u čistilištu, da im pritečemo u pomoć. Tko su nama te duše? To su roditelji naši, i braća i sestre naše, i prijatelji i znanci naši. A možda smo i mi skrivili te boli i muke u čistilištu. I šta trpe oni? Trpe strahoviti oganj, jer su isključeni od gledanja Boga. I zašto trpe? Za lake svoje grijehe i za vremenite kazne, kojima još nijesu posve udovoljili. I samo mi možemo im tu pomoći svojim molitvama, Misama, Pričestima i oprostima.

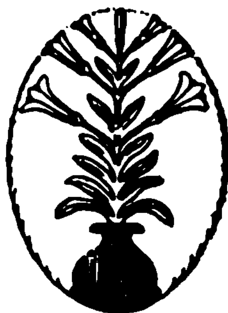
Nuka nas napokon i ljubav prema samima sebi, da pomognemo dušama u čistilištu. Kaže Božanski Spasitelj: »Blaženi milosrdni, jer će oni milosrđe postići.«[4]) I ovo nam još kaže Spasitelj: »Kakvom mjerom mjerite, vama će se mjeriti.«[5]) Ne će nam ostati Bog dužnik, i duše u čistilištu ne će nam ostati dužne, ako se jedamput mi nađemo u čistilištu. A one nam i sada već pomažu u našim tolikim duševnim i tjelesnim potrebama i kušnjama.

---

[3]) Mat. 25, 46. — [4]) Mat. 5, 7. — [5]) Mat. 7, 2.

Pa zato, predragi, spomenimo se danas i ovih dana siromašnih duša u čistilištu, i žrtvujmo šta za njih, osobito za one, na koje nitko ne pomišlja, jer nemaju nigdje nikoga svoga! Sveta Crkva misli svakidan na duše u čistilištu. Ona se moli za njih u svetoj Misi iza Podizanja i u svećeničkom breviru. Tako i mi molimo se i žrtvujmo za duše u čistilištu! Tad će i one zahvalno misliti na nas, kad umremo i u čistilište upanemo. One nas tada ne će zacijelo zaboraviti pred prijestoljem Božjim. One su zahvalne duše, i mislit će na nas, kad nas na zemlji već svi pozaborave, i pomoći će nam svojim zagovorom kod Boga.

Odlučujem u ime Božje, da ću svakidan za duše u čistilištu izmoliti deset Zdravomarija sa dodatkom svakoj Zdravomariji iza riječi Isus: »Koji neka se smiluje vjernim mrtvim!« I dat ću kojiput siromaku milostinju za duše u čistilištu. I pričestit ću se kojiput za njih. I dat ću koju Misu reći za njih. Jest, ne ću nikada zaboraviti onih riječi u Svetom Pismu: »Sveta je i spasonosna misao moliti se za pokojne.« Molit ću se za njih svakidan Isusu Kristu, Bogu svome.

SADRŽAJ

Strana

POSEBNO IZDANJE
NA FINOM PAPIRU
TISKANO U LJETU
GODINE 1934.